

Jan

POLSKA GOSPODARCZA TYGODNIK

1 9 3 2

Wydawnictwo Powszechno-Techniczne Warszawa: 1932

**POLSKIE
KOPALNIE SKARBOWE**

NA GÓRNYM ŚLĄSKU

SPÓŁKA DZIERŻAWNA
SOCIÉTÉ FERMIÈRE DES MINES
FISCALES DE L'ÉTAT POLONAIS
EN HAUTE-SILÉSIE.

KRÓLEWSKA HUTA G. ŚL.

RYNEK, L. 915

TELEFONY. KRÓLHUTA 636-640 I KATOWICE 972.

SPRZEDAŻ

WĘGLA, KOKSU, BRYKIETÓW I SIARCZAMONU

Z KOPALNÍ, KRÓL' BIELSZOWICE, KNURÓW

ADR. TELEGR. SKARBOFERME KRÓL. HUTA.

POLSKA GOSPODARCZA

TYGODNIK WYDAWANY PRZEZ MINISTERSTWO PRZEMYSŁU I HANDLU
PRZY WSPÓŁDZIAŁE MINISTERSTW: SKARBU, ROLNICTWA ORAZ KOMUNIKACJI

WYCHODZI W SOBOTY

TREŚĆ ZESZYTU

	STR		STR.
KU ROZWIĄZANIU PROBLEMU NAFTOWEGO — C. P.	327	ŻEGLUGA I SPRAWY MORSKIE	345
KONTYNGENTY GDAŃSKIE — T. SAGAŁŁO	329	KRONIKA BIEŻĄCA:	
ŻYCIE GOSPODARCZE:		PRZEGLĄD USTAW I ROZPORZĄDZEŃ	346
SPRAWY GOSPODARCZE W IZBACH USTAWO-		TERMINY OGÓLNYCH ZEBRAŃ W SPÓŁKACH AKCYJNYCH.	346
DAWCZYCH	331	SKARBOWOŚĆ I FINANSE:	
GÓRNICSTWO I PRZEMYSŁ:		PODATKI I OPŁATY	347
Zatrudnienie przemysłu w 1931 r. — K.		RYNEK DEWIZ I PAPIERÓW PROCENTOWYCH	347
GÓRNICSTWO WĘGLOWE	334	Z BANKU POLSKIEGO	348
PRZEMYSŁ NAFTOWY	337	PRZEGLĄD ZAGRANICZNY:	
PRZEMYSŁ WŁÓKIENNICZY	338	TRUDNOŚCI BUDŻETOWE ZAGRANICĄ — W. L.	349
ROLNICTWO	339	KRONIKA ZAGRANICZNA:	
Akcja likwidacji uciążliwych zobowiązań rolniczych — Cz. Si.		OGÓLNE	351
HANDEL:		FRANCJA	352
HANDEL ZAGRANICZNY	340	ANGLJA	352
Polsko-niemiecki obrót towarowy — A. B.		CZECHOSŁOWACJA	352
KRAJOWE RYNKI TOWAROWE	341	RUMUNJA	352
RYNEK AKCYJNY	343	Z. S. R. R.	353
CLA ORAZ REGLAMENTACJA HANDLU ZEWNĘTRZ-		WIADOMOŚCI BIEŻĄCE	353
NEGO	343	SPRAWY CELNE ORAZ REGLAMENTACJA HANDLU ZEWNĘTRZ-	
Przywóz za cłem ulgowym owoców i towarów kolonialnych —		NEGO W PAŃSTWACH ZAGRANICZNYCH	353
S. Fr. Kr.		Z RYNKÓW ZAGRANICZNYCH	353
KOMUNIKACJA I TRANSPORT	344		
Praca P. K. P. w grudniu 1931 r.			

KU ROZWIĄZANIU PROBLEMU NAFTOWEGO

W BIEŻĄCYM TYGODNIU Izby Ustawodawcze uchwaliły ustawę o regulowaniu stosunków w przemyśle naftowym. Projekt tej ustawy wniesiony był do Sejmu przez Rząd i początkowo zawierał tylko ramowe postanowienia, których rozwinięcie szczegółowe znaleźć miało wyraz w rozporządzeniach Ministra Przemysłu i Handlu. Komisja Przemysłowo-Handlowa Sejmu pod przewodnictwem P. Pos. Dr. P. Minkowskiego, a na wniosek referenta ustawy P. Pos. Dr. B. Wojciechowskiego rozwinęła w porozumieniu z Rządem projekt pierwotny, łącząc dwa pierwsze artykuły z sobą i dodając kilka nowych postanowień szczegółowych w formie zasad, na których winny się oprzeć rozporządzenia wykonawcze do tej ustawy. Rząd zgodził

się na wniesione poprawki, gdyż odpowiadały one zasadniczym liniom rządowego programu naftowego.

Tekst ustawy wraz z wyjaśnieniami podajemy w innym miejscu niniejszego zeszytu, tutaj pragniemy jedynie podzielić się z czytelnikami ogólnymi wrażeniami z debaty parlamentarnej nad tą ustawą, a także pragniemy omówić sumarycznie jej wartość.

Dyskusje nad projektem omawianej ustawy, zarówno w komisjach, jak i na posiedzeniach plenarnych obu Izb Ustawodawczych, wywołały żywe zainteresowanie, niepozbawione dramatycznych akcentów opozycji, która uważała nawet za właściwe usunąć się od obrad nad tą ustawą w sejmowej Komisji Przemysłowo-Handlowej, ograniczywszy się tylko do złożenia ogólnych deklaracji. Jeszcze

jaskrawsze oświetlenie ustawy znalazło wyraz na łamach prasy codziennej, a nawet jedno z pism pozwoliło sobie na zgoła niewłaściwy występ osobistego zaatakowania sejmowego referenta ustawy. Były to więc niejako reminiscencje minionych, miejmy nadzieję, bezpowrotnie lat sejmowładztwa, kiedy to dyskusje parlamentarne nad problemami naftowymi toczyły się zawsze w atmosferze najwyższego rozdrażnienia, wzajemnych inkryminacji i kwalifikowania danej dyskutowanej sprawy jako „afery naftowej”. Tak było przy uchwalaniu ustawy o ropie bruttowej, tak było w czasie dyskusji nad t. zw. lex Diamand o zakazie wywozu ropy, tak było przy projekcie rządowym kupna przez „Polmin” „Gazów” i tak było obecnie. Świadczy to o daleko idącym i głębokim skrzyżowaniu się interesów naftowych, które nie są zdolne do porozumień w drodze bezpośrednich układów i kompromisów.

Uchwalona ustawa daje Rządowi duże możliwości interwenjowania w stosunki naftowe, zarówno w dziedzinie obrotu, jak i asocjacji, a między innymi zezwala na przymusowe zorganizowanie całego przemysłu naftowego, bądź jego części, i to zarówno w dziedzinie produkcji surowca, jego przeróbki, jak i obrotu zagranicznego; przyczem ustawa wyraźnie zaznacza, że obrót zagraniczny winien być zorganizowany na zasadzie centralizacji; handel wewnętrzny nie podlega przymusowi organizacyjnemu. Jest to więc, jak widzimy, ustawa wyjątkowa, dająca Rządowi duże pełnomocnictwa interwencyjne i przewidująca możliwość zastosowania regulatywów ustawowych nawet do prywatnych interesów gospodarczych w tym przemyśle. Okoliczności faktyczne stworzyły podstawę dla konieczności wydania tego rodzaju ustawy.

Niemal od zarania powstania Państwa istniało przeświadczenie, zarówno w czynnikach gospodarczych, jak i rządowych, co do konieczności zorganizowania przemysłu naftowego na nowych podstawach gospodarczych, przystosowanych do nowych warunków państwowych. Były czynione wielokrotne próby organizacyjne przez sam przemysł naftowy, były podejmowane próby przy pośrednictwie czynnika rządowego, lecz wszystkie te próby kończyły się albo doraźnym niepowodzeniem, albo utworzone organizacje wiodły żywot anemiczny, stanowiąc tylko teren dalszego ciągu rozgrywek między zrzeszonymi firmami. Powołany zaś cztery lata temu i istniejący dotąd Syndykat Przemysłu Naftowego, jakkolwiek, trzeba to przyznać, jest ewolucyjnie znacznie organizacją lepszą niż poprzednie, nie umiał wszakże i on zapanować nad chaosem interesów przemysłu naftowego, a w ubiegłych ostatnich paru miesiącach uwidoczniły się na jego budowie głębokie rysy, które stanowią dla istnienia Syndykatu groźne memento.

Przewidując rozpadnięcie się Syndykatu, który, jak

zaznaczyliśmy, nie zrealizował pokładanych w nim nadziei, gdyż zrzeszył zaledwie przedsiębiorstwa wielkie, Rząd rozpoczął pół roku temu — jak już pisaliśmy o tem — przez męża swego zaufania akcję medjacyjną, która miała doprowadzić do zawarcia dobrowolnej umowy organizacyjnej, ogarniającej cały przemysł naftowy i realizującej racjonalnie zasadnicze postulaty tego przemysłu.

Mimo wszechstronnych i długotrwałych pertraktacji zabiegi te nie wydały pożądaných skutków, a P. Min. M. Szydłowski, który właśnie te pertraktacje z ramienia Rządu prowadził, uznał za konieczne zrzeczenie się swej misji, oświadczając, że w obecnych warunkach nie widzi możliwości na zrzeszenie 100% przemysłu naftowego. Jako dodatni skutek zabiegów P. Szydłowskiego należy uznać pogłębienie idei solidarności między poszczególnymi grupami przemysłu naftowego i dalsze spopularyzowanie konieczności oparcia organizacji przemysłu naftowego na nowych racjonalnych zasadach.

W tych warunkach Rząd nie miał innego wyjścia, jak skierowanie się na drogę ustawową i uzyskanie od Izby Ustawodawczych takich pełnomocnictw, któreby pozwoliły mu przystąpić do przymusowego zorganizowania przemysłu naftowego. Rezultatem tej konieczności jest właśnie uchwalona ustawa o regulowaniu stosunków w przemyśle naftowym.

Zasadniczą tezą ustawy jest konieczność zaopiekowania się problemem surowcowym przemysłu naftowego (ropą naftową), a więc stworzeniem warunków, sprzyjających eksploatacji ropy i rozwoju wiertnictwa naftowego. Wysunięcie tego zagadnienia na naczelne stanowisko w ustawie jest zrozumiałe, gdyż, gdybyśmy nie posiadali własnej ropy, to wogóle nie posiadalibyśmy przemysłu naftowego i zmuszeni byłibyśmy zejść z roli producenta do roli konsumenta, eksploatowanego przez światowe potęgi naftowe. Ustawa daje możliwość zapewnienia odbioru ropy od jej producenta po godziwej cenie, która nie tylko opłaciłaby koszt produkcji i zysk, lecz także dawałaby przemysłowcowi pewną premję, z której będzie mógł tworzyć środki na dalsze wiercenia.

Stawiając na tej płaszczyźnie polski problem naftowy, nie traktuje bynajmniej ustawa po macoszemu i innych dziedzin przemysłu naftowego. Wprowadza ona bowiem sprawiedliwe ustosunkowanie na rynku wewnętrznym między wielkimi rafinerjami a średnimi i małymi, nie pozwalając tym ostatnim na zrzucenie z siebie ciężaru, wynikającego z deficytowego eksportu produktów naftowych, który to ciężar leżał dotąd całkowicie na barkach wielkich przedsiębiorstw, zrzeszonych w Syndykacie. Ustawa pozwala Ministrowi Przemysłu i Handlu na obłożenie nie eksportujących mniejszych zakładów przerobczych opłatami wyrównawczymi, które przeznaczane będą na fundusz wiertniczy.

W dziedzinie handlu ropą i produktami naftowymi ustawa stwarza perspektywę obniżenia kosztów handlowych, przewidując centralizację handlu ropą i eksportu produktów naftowych.

Wreszcie ustawa daje możność Ministrowi Przemysłu i Handlu wydawania zarządzeń w dziedzinie przywozu i wywozu oraz w dziedzinie ruchu celnego, przy prawie kontyngentowania wewnątrz kraju tak ropy, jak i sprzedaży produktów naftowych, jak również kontyngentowania sprzedaży wewnętrznej i eksportowej. Te normy stanowiąc będą w rękach Rządu instrument istotny w dziedzinie regulowania przerobu ropy i jej cen, ogólnych zasad obrotu produktami naftowymi i zapobiegania dysproporcjom między problemem produkcji i zbytu.

Widzimy tedy, że ustawa dąży do sprawiedliwego kompromisu między poszczególnymi grupami przemysłu naftowego, odsuwając możliwość czyichkolwiek przywilejów.

Tak więc ujrzała światło dzienne ustawa, która była oczekiwana przez przemysł naftowy od tylu

lat i o której wydanie zabiegały poszczególne jego grupy.

Wydanie ustawy nie porządkuje jeszcze samo przez się stosunków naftowych, lecz stwarza tylko podstawy prawne dla rządowej ingerencji w tym względzie. Poza tem zaś Rząd nie stoi wobec konieczności zastosowania omawianej ustawy w całej jej pełni, lecz tylko ma możliwość skorzystania z niej na wypadek powstałych potrzeb.

Rząd, występując z projektem ustawy, miał pełne przeświadczenie o jej konieczności, tak jak obecnie jest ożywiony uzasadnioną nadzieją, że uchwalona ustawa stworzy w przemyśle naftowym odpowiednią atmosferę dla ostatecznego uregulowania jego krzyżujących się interesów i uzgodnienia tych interesów z interesem gospodarczym publicznym.

Czynnik, które wzięły na swoje barki inicjatywę wydania ustawy i odpowiedzialność za jej przeprowadzenie, odegrały wielce pożyteczną rolę, i przyjdzie czas, gdy życie odda im pełną sprawiedliwość.

C. P.

KONTYNGENTY GDAŃSKIE

W MYŚL UMOWY warszawskiej, regulującej stosunki gospodarcze Rzeczypospolitej Polskiej z W. M. Gdańskiem, W. M. Gdańskowi przysługuje prawo do t. zw. kontyngentów w razie wydania przez Polskę zakazów przywozu lub wywozu.

O ile chodzi o kontyngenty przywozowe, to przeznaczone one być powinny—według brzmienia umowy warszawskiej—na pokrycie zapotrzebowania W. M. Gdańska, t. j. na pokrycie konsumpcji jego własnej ludności oraz na pokrycie zapotrzebowania gdańskiego przemysłu, gdańskiego rolnictwa i gdańskiego rzemiosła, a co za tem idzie, nie mogą mieć charakteru kontyngentów handlowych i być przedmiotem dalszego handlu pośredniczącego do Polski.

Czy jednak towary kontyngentowe, poddane jakiegokolwiek bądź przeróbce na obszarze W. M. Gdańska, nie mogą być legalnie do Polski sprzedawane—tem bardziej, że umowa warszawska o tem wyraźnie nie mówi? Ze takiej możliwości niema—łatwo bardzo jest wykazać. Otóż zawarcie umowy warszawskiej było poprzedzone przewlekłymi pertraktacjami. Każdy dział tej umowy był po parokroć redagowany i przedrządowywany; zarówno strona polska, jak i strona gdańska wysuwały swoje projekty. Ciekawe więc jest, jak strona gdańska w momencie zawierania umowy wyobrażała sobie sprawę t. zw. przeróbek. W aktach znajdujemy projekt strony gdańskiej, który daje na to zapytanie odpowiedź zupełnie wyraźną, a mianowicie: „W razie niedojścia do porozumienia co do jednolitego uregulowania istniejących lub mających być wydanymi w przyszłości ograniczeń przywozu lub wywozu W. M. Gdańsk na żądanie Rzeczypospolitej Polskiej wyda dla swego obszaru ograniczenia przywozu lub wywozu, których domaga się Rzeczypospolita Polska, i przeprowadzi je na podstawie ustawodawstwa Wolnego Miasta bez uszczuplenia swego prawa do nieograniczonego przywozu wszelkich towarów dla własnej konsumpcji i własnej

przeróbki i bez uszczuplenia prawa nieograniczonego wywozu (włącznie z reeksporcem, tranzytem i obrotem uszlachetniającym) do innych państw z wyjątkiem Polski. W tym przypadku Gdańsk zobowiązuje się wydać właściwe zarządzenia kontrolne, aby wprowadzone do Gdańska towary nie były przywożone lub wywożone wbrew wydanym o ranczeniu przywozu lub wywozu”. Projekty strony polskiej ustosunkowały się do zagadnienia przeróbek w sposób identyczny, i jeżeli zgodny ten pogląd stron obu nie znalazł miejsca w tekście ostatecznym umowy, to jedynie dlatego, że logicznie i konsekwentnie wynikał z samej istoty kontyngentów gdańskich, i że taka interpretacja nie była kwestjonowana przez żadną ze stron.

Tak się przedstawia strona prawna zagadnienia na tle obowiązującej obecnie umowy warszawskiej. Jakże odmiennie przedstawia się dotychczasowa praktyka, stosowana zarówno przez władze W. M. Gdańska, jak i przez sfery gospodarcze gdańskie.

Każdy towar zakazany staje się towarem poszukiwanym—jest to rzecz ogólnie znana. Wobec tego Senat W. M. Gdańska zgłasza kontyngenty, które nie stoją w żadnym stosunku do zapotrzebowania Wolnego Miasta, a kupiec gdański, nie przestrzegając właściwego przeznaczenia tych kontyngentów, staje się faktycznie na rynku polskim monopolistą w odniesieniu do towarów, zakazanych do przywozu. Stan taki uniemożliwia, względnie utrudnia Rządowi polskiemu racjonalne prowadzenie polityki handlowej, mającej na celu obronę naszego rynku pracy oraz bilansu handlowego i płatniczego, oraz zmniejsza wartość polskich zakazów, jako instrumentu kompensacyjnego przy zawieraniu traktatów handlowych.

Wśród polskich sfer gospodarczych kontyngenty gdańskie, a zwłaszcza ich wysokość i sposób wykonywania, wywołują zupełnie zrozumiałe oburzenie i wytwarzają nastroje, bynajmniej nie sprzyjające

normalnej współpracy Gdańska z Polską i zespoleniu gospodarczemu tych dwóch obszarów, mających stanowić jeden organizm gospodarczy.

Początkowo władze polskie, stwierdzając nadużycia, polegające na wprowadzaniu do Polski gdańskich towarów kontyngentowych, zwracały się do Senatu W. M. Gdańska z żądaniem zapobieżenia temu stanowi rzeczy.

W rozmowach na ten temat przedstawiciele władz gdańskich wykazywali jak najdalej posuniętą dobrą wolę, obiecywali zwalczać przemyt do Polski towarów kontyngentowych drogą daleko idących represyj; został nawet spisany protokół, w którym W. M. Gdańsk zobowiązało się odbierać od otrzymujących przydziały z gdańskich kontyngentów zobowiązania niesprzedawania do Polski towarów kontyngentowych i w razie niewywiązania się z przyjętych zobowiązań przez otrzymujących przydziały nakładać na nich kary konwencjonalne. I co więcej — zobowiązania takie rzeczywiście były ściągane, a w treści swej zawierają zapowiedź kary w wysokości trzykrotnej wartości towaru w razie sprzedaży towaru kontyngentowego do Polski.

Pozytywnych wyników jednak to wszystko nie dało żadnych. Towary kontyngentowe gdańskie dalej masowo przenikały do Polski, powodując zamęt i wszystkie wyżej wspomniane konsekwencje gospodarcze. Nieistnienie granicy celnej pomiędzy Polską a W. M. Gdańskiem znakomicie sprzyjało temu przenikaniu, tylko firmy gdańskie zaczęły częściowo maskować i ukrywać swoje tranzakcje do Polski towarami kontyngentowymi — bądź fałszywie deklarując zawartość przesyłek do Polski, bądź opuszczając specyfikację towarów w fakturach i t. p.

A dobra wola władz gdańskich, niestety, pozostała na papierze i nie wyszła dalej poza ściąganie od firm gdańskich wspomnianych wyżej zobowiązań na piśmie. Żadne konkretne zarządzenie, mające na celu rzeczywiste ukrócenie nadużyć kontyngentowych, nie zostało wydane przez władze gdańskie. A zachowanie się władz gdańskich świadczyło nietylko o braku zrozumienia konieczności zwalczania tych nadużyć, nietylko wykazywało brak inicjatywy w tym kierunku, ale, niestety, w związku z ustosunkowaniem się do szeregu nadużyć kontyngentowych, wykrytych przez władze polskie — pozwalało wątpić w szczerą chęć władz gdańskich usunięcia tych nadużyć.

Widząc całą beznadziejność sytuacji, władze polskie były zmuszone do zmiany taktyki w walce z temi nadużyciami. Trzeba było sobie wyraźnie powiedzieć, że liczyć na pomoc władz gdańskich w zwalczaniu nadużyć kontyngentowych nie można. Wobec tego przystąpiono energicznie do poszukiwania gdańskich towarów kontyngentowych u firm polskich i zaczęto karać te firmy na podstawie ustawy karnej skarbowej. Rzecz oczywista, że tą drogą dało się wykryć tylko część faktycznie istniejącego przemytu, jednakże wobec masowego charakteru tego przemytu ilość i wysokość tych kar zaciążyła mocno na firmach polskich i w konsekwencji spowodowała daleko idącą oględność i abstynencję w dokonywaniu zakupów od firm gdańskich. W ten sposób dopiero zostały uderzone firmy gdańskie, i wtedy dopiero zaczyna się istotne zainteresowanie władz gdańskich sprawami nadużyć kontyngentowych.

Władze gdańskie, pragnąc wykazać swą „dobrą wolę”, zaczynają karać firmy gdańskie, uprawiające

przemyt towarów kontyngentowych do Polski. Prawda, że kary te nie stoją w żadnym stosunku do wartości przemyconych towarów, że kary są ściągane w sposób więcej niż łagodny, że zawodowi przemytnicy otrzymują dalsze przydziały kontyngentowe, ale „dobra wola”, „chęć zapobieżenia złu” zostały zadeklarowane.

Dalej Gdańsk zaproponował za cenę zniesienia rewizyj, dokonywanych przez władze polskie, objęcie i przeprowadzanie we własnym zakresie kontroli nad tem, by towary kontyngentowe do Polski nie były przemycane. Trudno chyba się dziwić, że propozycje te nie mogły być przyjęte, jeśli się weźmie pod uwagę dotychczasowe ustosunkowanie się władz gdańskich do spraw kontyngentowych.

Przy okazji ustalania wysokości kontyngentów na towary, zakazane do przywozu od dn. 1/1 r. b., przeprowadzono z W. M. Gdańskiem zasadnicze rozmowy na temat kontyngentów. Pozostawały one w związku z tem, że po 1/X 1931 r. poszczególne postanowienia umowy warszawskiej, w wypadku nieosiągnięcia obopólnego porozumienia, mogą być zmienione również na wniosek jednej ze stron w drodze rozstrzygnięcia przez Wysokiego Komisarza Ligi Narodów względnie przez Radę Ligi Narodów.

Celem usunięcia wszelkich tarć, powstających na tle nadużyć kontyngentowych, i celem stworzenia warunków, sprzyjających rozwojowi normalnych i zdrowych stosunków gospodarczych między Polską a Gdańskiem, strona polska zaproponowała zniesienie odrębnych kontyngentów gdańskich. Zapotrzebowanie sfer gospodarczych gdańskich na towary, zakazane do przywozu, byłoby pokrywane przez polskie organa rozdzielcze na tych samych zasadach, które są stosowane przez te organa w odniesieniu do firm polskich.

Nadmienić tutaj należy, że firmy gdańskie już od szeregu lat, poza specjalnymi kontyngentami gdańskimi, partycypują w kontyngentach ogólnych, dzielonych przez Min. Przemysłu i Handlu względnie przez Centralną Komisję Przywozu, zupełnie na tych samych zasadach co i firmy polskie. Więcej nawet, od początku istnienia tej komisji w skład jej wchodzi przedstawiciele Izby Handlowej w Gdańsku oraz przedstawiciele Zjednoczenia Polskich Kupców i Przemysłowców w Gdańsku. Podkreślić trzeba, że ten udział w pracach C. K. P., jak również i partycypowanie w kontyngentach ogólnych nie wynika z jakichkolwiek bądź zobowiązań umownych, lecz jest jedynie aktem dobrej woli ze strony władz polskich, które zawsze pragnęły stosować tę samą miarę do firm gdańskich co i do polskich. Dopiero przed paroma miesiącami zaledwie udział poszczególnych firm gdańskich w kontyngentach polskich został uzależniony od zrzeczenia się przez dane firmy udziału w kontyngentach gdańskich. Ostatnie to zarządzenie zostało spowodowane trudnościami odróżnienia towaru kontyngentowego gdańskiego od polskiego, jeżeli jedna i ta sama firma dysponuje dwójakiego rodzaju pozwoleniami.

Z powyższego wynika, że propozycja strony polskiej, poparta doświadczeniem szeregu lat, dawała pełną gwarancję stronie gdańskiej należytego zabezpieczenia interesów firm gdańskich i postawienia ich w równych warunkach z firmami polskimi. Ale zniknęłyby przywileje, odpadłaby możliwość rentownych nielegalnych interesów, stracona byłaby

okazja do krzyżowania poczynań polskiej polityki gospodarczej. Zrównanie w prawach firm gdańskich z firmami polskimi okazało się tak daleko idącą krzywdą dla firm gdańskich i dla całego życia gospodarczego gdańskiego, że propozycja strony polskiej została z całą stanowczością odrzucona.

Natomiast w odpowiedzi strona gdańska wysunęła bardzo ciekawą kontrpropozycję. Za cenę, w bardzo zresztą skromnych granicach utrzymanego, zmniejszenia wysokości kontyngentów gdańskich władze polskie miałyby uznać zasadę przeróbek towarów kontyngentowych (nacjonalizację) i zaniechanie dokonywania na terenie polskim rewizyj, mających na celu wykrywanie przemytu towarów kontyngentowych gdańskich do Polski. Chodziłoby tu więc o sankcjonowanie tego, co przy obecnym stanie prawnym jest nadużyciem, o zaniechanie wykrywania tych nadużyć, a co za tem idzie, zaniechanie pociągania do odpowiedzialności za te nadużycia obywateli własnych oraz żądania od Gdańska, by karał swoich obywateli za te nadużycia. Wzamięn za to — nieznanego zmniejszenie ilości okazji do tych nadużyć

przez zmniejszenia wysokości kontyngentów gdańskich.

W tym stanie rzeczy do porozumienia nie mogło dojść.

Co do wysokości bieżących kontyngentów — to strona gdańska stanęła na formalnym stanowisku: podała ich wysokość, a strona polska „uznała podane kontyngenty za obowiązujące ją”, chociaż nie znajdują się one w żadnym stosunku do istotnego zapotrzebowania W. M. Gdańska.

Ale dziurę gdańską trzeba zatkać, trzeba zapobiec dezorganizacji i deprawacji rynku wewnętrznego; należy zapewnić skuteczność posunięć polityki gospodarczej polskiej. W tym też celu Rząd Polski postawił wniosek do Wysokiego Komisarza Ligi Narodów o zniesienie specjalnych kontyngentów gdańskich.

Wszystko przemawia za tem, że słuszne żądania Polski znajdują należyte zrozumienie, i że istniejący obecnie, nie do zniesienia nadal stan rzeczy zostanie radykalnie zmieniony.

T. Sągajłło

ŻYCIĘ GOSPODARCZE

SPRAWY GOSPODARCZE W IZBACH USTAWODAWCZYCH

SPRAWY GOSPODARCZE NA PLENUM SEJMU. — Na plenarnym posiedzeniu Sejmu w dn. 12/III w III czytaniu przyjęto projekt ustawy o wykupie gruntów, podlegających ustawie o ochronie drobnych dzierżawców rolnych. Przez uchwalenie tego projektu ustawy w brzmieniu projektu posłów B. B., częściowo zmienionym przez Komisję Reform Rolnych, został załatwiony negatywnie wniosek posłów P. P. S. w tej sprawie oraz wniosek posłów P. P. S. o uwłaszczeniu drobnych dzierżawców rolnych. Złożono sprawozdanie Komisji Pracy i Opieki Społecznej i Inwalidzkiej o wnioskach: posłów P. P. S. o ustawie inwalidzkiej, posłów Klubu Niemieckiego w sprawie zmiany art. 8 ustawy z dn. 18/III 1921 r. o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i ich rodzin oraz o zaopatrzeniu rodzin po poległych i zmarłych, których śmierć znajduje się w związku przyczynowym ze służbą wojskową, oraz posłów Klubu Ukraińskiego w sprawie częściowej zmiany ustawy o zaopatrzeniu inwalidzkim, Komisja Op. Społ. i Inwalidzka przedstawiła Sejmowi projekt ustawy o zaopatrzeniu inwalidzkim, który został przez Sejm w II czytaniu przyjęty. Przyjęto ponadto następujące projekty ustaw: 1) w II i III czytaniu — o koncesjach na koleje znaczenia miejscowego i koleje miejskie; 2) w II czytaniu — o uregulowaniu stosunków służbowych pracowników instytucji ubezpieczeń społecznych oraz o zmianie rozporządzenia Prezydenta Rzplitej z dn. 30/XII 1924 r. o dostosowaniu uposażenia członków zarządu i pracowników związków komunalnych do uposażenia funkcjonariuszów państwowych (w sprawozdaniu Komisji Administracyjnej); 3) w II i III czytaniu o zatwierdzeniu zmiany art. 53 statutu Banku Polskiego oraz o zmianie niektórych przepisów ustaw, dotyczących finansów komunalnych; poza tem Sejm uchwalił zmiany, zaproponowane przez Senat do przyjętego przez Sejm w dn. 13/II rządowego projektu ustawy o zbyciu i zamianie niektórych gruntów państwowych oraz projekt ustawy o zezwoleniu na obciążenie hipoteczne nieruchomości fundacji „Zakłady Kórnickie”. Odbyło się sprawozdanie Komisji Rolnej o zmianach, zaproponowanych przez Senat do przyjętego przez Sejm w dn. 29/I projektu ustawy o ułatwieniu spłaty

uciążliwych zobowiązań, obciążających gospodarstwa rolne, przy czem wszystkie poprawki Senatu, z wyjątkiem jednej, zostały przyjęte. Częściowo zostały przyjęte poprawki Senatu do przyjętego przez Sejm w dn. 13/II projektu ustawy o sprzedaży nawozów sztucznych. Ponadto odbyło się II i III czytanie rządowego projektu ustawy o zmianie i uzupełnieniu niektórych postanowień rozporządzenia Prezydenta Rzplitej z dn. 7/VI 1927 r. o prawie przemysłowym, oraz przyjęto projekt ustawy w sprawie ratyfikacji konwencji handlowej i nawigacyjnej między Polską a Turcją, podpisanej w Ankarze dn. 29/VIII 1931 r.

Na posiedzeniu Sejmu w dn. 14/III w III czytaniu został przyjęty projekt ustawy o zaopatrzeniu inwalidzkim w redakcji Komisji Op. Społ. i Inwalidzkiej oraz w III czytaniu projekt ustawy o regulowaniu stosunków służbowych pracowników instytucji ubezpieczeń społecznych. Sejm częściowo przyjął zmiany, zaproponowane przez Senat do przyjętego przez Sejm rządowego projektu ustawy o rejestrowym zastawie drzewnym, przyjął wszystkie poprawki Senatu do przyjętego przez Sejm w dn. 8/III r. b. rządowego projektu ustawy o scalaniu działek budowlanych w Gdyni, wreszcie częściowo przyjęto zmiany, zaproponowane przez Senat do przyjętego przez Sejm w dn. 24/II rządowego projektu ustawy o zarobkowym przewozie osób i towarów pojazdami mechanicznymi. Na temże posiedzeniu przyjęto projekt ustawy o zmianie rozporządzenia Prezydenta Rzplitej z dn. 27/V 1927 r. o przymusie ubezpieczeń od ognia i o Powszechnym Zakładzie Ubezpieczeń Wzajemnych — w brzmieniu, podanem w sprawozdaniu Komisji Administracyjnej o wniosku posłów z Klubu Ukraińskich Socjalistów Radykałów w sprawie zniesienia przymusu ubezpieczenia od ognia. Jednocześnie został odrzucony wniosek Klubu Parl. Str. Ludowego w sprawie obniżenia składek ubezpieczeniowych w Pow. Zakł. Ubezpiecz. Wzajemnych i uporządkowania niezgodnego z prawem likwidowania szacunku po pogorzeli oraz wniosek Klubu Chrz. Demokracji w sprawie zmiany wspomnianego wyżej rozporządzenia Prezydenta Rzplitej z dn. 27/V 1927 r. Na temże posiedzeniu w II i III czytaniu przyjęto rządowy projekt ustawy w sprawie regu-

wania produkcji i obrotu olejem skalnym, gazami ziemnymi i produktami naftowymi oraz innymi płynnymi materiałami napędowymi oraz również w II i III czytaniu rządowy projekt ustawy w sprawie zmiany ustawy z dn. 18/VII 1924 r. o zabezpieczeniu na wypadek bezrobocia. Następnie w sprawozdaniu Komisji Reform Rolnych przyjęto, z wyjątkiem jednej, zmiany Senatu do przyjętego przez Sejm rządowego projektu ustawy, uzupełniającej przepisy o nadaniu ziemi żołnierzom Wojska Polskiego. Wkońcu, w sprawozdaniu Komisji Prawniczej, przyjęto w II i III czytaniu rządowy projekt ustawy o upoważnieniu Prezydenta Rzplitej do wydawania rozporządzeń z mocą ustawy.

SPRAWY GOSPODARCZE NA PLENUM SENATU. —

Na plenarnym posiedzeniu Senatu w dn. 10/III przyjęto następujące projekty ustaw: 1) o przedłużeniu okresu urzędowania organów samorządowych na obszarze woj. pomorskiego i poznańskiego; 2) w sprawach ratyfikacji: konwencji między Polską a W. Brytanią i Irlandią w przedmiocie postępowania w sprawach cywilnych i handlowych z dn. 26/VIII 1931 r., porozumienia między Polską a Węgrami z dn. 4/XI 1931 r. o ochronie nazw regionalnych i specjalnych nazw gatunków produktów winnych oraz konwencji osiedleńczej między Polską a Turcją z dn. 29/VIII 1931 r.; 3) 2 projekty ustaw o sprzedaży, zamianie, odstąpieniu i obciążeniu niektórych nieruchomości państwowych; 4) w sprawie zmiany statutu Państwowej Rady Kolejowej; 5) o zmianie przepisów w sprawie komunalnego funduszu pożyczkowo-zapomogowego; 6) w sprawie częściowej zmiany rozporządzenia Prezydenta Rzplitej z dn. 26/IV 1927, o monopolu spirytusowym oraz o udzieleniu poręki państwowej; 7) o spłacie zaległości podatkowych; 8) o dodatkowym kredycie na rok 1931/32; 9) o przejęciu egzekucji administracyjnej przez władze skarbowe; 10) o postępowaniu egzekucyjnym władz skarbowych; 11) o wolnych obszarach celnych; 12) w sprawie zmiany niektórych postanowień rozporządzenia Prezydenta Rzplitej z dn. 15 VII 1927 r. o izbach przemysłowo-handlowych; 13) o zmianie niektórych postanowień ustawy z dn. 28/V 1920 r. o polskich stawkach handlowych morskich; 14) o rozdziale i przeznaczeniu majątku, pozostałego po kolejowych kasach chorych; 15) o połączeniu przedsiębiorstw państwowych „Polska Agencja Telegraficzna” i „Wydawnictwa Państwowe”; 16) o likwidacji Komitetu Floty Narodowej; 17) o zapobieganiu rozprzestrzeniania się szczurów piżmowych na wolności; 18) w sprawie zmiany art. 7 ustawy z dn. 18/II 1925 r. o Radzie Opieki Społecznej; 19) o scalaniu działek budowlanych w Gdyni (ze zmianami); 20) o zarobkowym przewozie osób i towarów pojazdami mechanicznymi (ze zmianami), oraz 21) o uzupełnieniu przepisów o nadaniu ziemi żołnierzom Wojska Polskiego (ze zmianami).

Na posiedzeniu Senatu w dn. 15 b. m. przyjęto następujące projekty ustaw: 1) o zmianie niektórych przepisów, dotyczących zaopatrzenia emerytalnego funkcjonariuszów państwowych i zawodowych wojskowych (ze zmianami); 2) o tymczasowym stosowaniu wyjątkowych zasad bilansowania (ze zmianami); 3) w sprawie zmiany ustawy z dn. 1/VII 1926 r. o opłatach stemplowych (ze zmianami); 4) projekt ustawy karno-skarbowej (z licznymi zmianami); 5) o kosztach sądowych na obszarze sądów apelacyjnych poznańskiego i toruńskiego i sądu okręgowego katowickiego (ze zmianami); 6) o dobrach, skonfiskowanych przez b. rządy zaborcze uczestnikom walk o niepodległość (ze zmianami); 7) o wykupie gruntów, podlegających ustawie w przedmiocie ochrony drobnych dzierżawców rolnych (ze zmianami); 8) w sprawie uregulowania stosunków w przemyśle naftowym (ze zmianami); 9) o zmianie rozporządzenia Prezydenta Rzplitej z dn. 30/XII 1924 r. o dostosowaniu uposażenia członków zarządu i pracowników związków komunalnych do uposażenia funkcjonariuszów państwowych; 10) o pomocy finansowej Skarbu Państwa dla gm. m. Wilna na pokrycie zobowiązań

z tytułu 5% obligacji konwersyjnych m. Wilna z 1931 r. w funtach szterl.; 11) o sprzedaży nieruchomości państwowej w Cieszynie; 12) o koncesjonowaniu przedsiębiorstw wyrobu kwasu azotowego; 13) o nieumorzonym dłużu obligacyjnym Towarzystwa Drogi Żelaznej Fabryczno-Łódzkiej (w sprawozdaniu Komisji Skarbowo-Budżetowej), oraz 14) o uregulowaniu prawa własności gruntów, oddanych w drodze parcelacji w posiadanie nabywców na obszarze woj. centralnych i wschodnich (z licznymi zmianami).

PRACE KOMISYJ SEJMU. — Na posiedzeniu Komisji Oświatowej w dn. 10/III w III czytaniu uchwalono projekt ustawy o zezwoleniu na obciążenie hipoteczne nieruchomości fundacji „Zakłady Kórnickie”.

Na posiedzeniu Komisji Przemysłowo-Handlowej w dn. 10/III przyjęto w III czytaniu projekty ustaw: 1) o zmianie i uzupełnieniu niektórych postanowień rozp. Prezydenta Rzplitej z dn. 7/VI 1927 r. o prawie przemysłowym oraz 2) w sprawie regulowania produkcji i obrotu olejem skalnym, gazami ziemnymi i produktami naftowymi oraz innymi płynnymi materiałami napędowymi.

Na posiedzeniu Komisji Skarbowej w dn. 10/III przyjęto poprawki Senatu do przyjętego przez Sejm w dn. 13/II r. b. projektu ustawy o zbyciu i zamianie niektórych gruntów państwowych oraz uchwalono w III czytaniu projekt ustawy o zatwierdzeniu zmiany art. 53 Statutu Banku Polskiego.

Na posiedzeniu Komisji Administracyjnej w dn. 10/III przyjęto ze zmianami projekt ustawy, zgłoszony przez Klub Ukraiński, w sprawie zniesienia przymusu ubezpieczenia od ognia, natomiast odrzucono wnioski w tejże sprawie posłów Chrz. Demokracji. Odrzucono również wniosek posłów Str. Chłopskiego w sprawie obniżenia składek ubezpieczeniowych w Powsz. Zakładzie Ubezp. Wzajemnych i uporządkowania niezgodnego z prawem likwidowania szacunku po pogorzeli.

Na posiedzeniu Komisji Prawniczej w dn. 11/III uchwalono w III czytaniu rządowy projekt ustawy o upoważnieniu Prezydenta Rzplitej do wydawania rozporządzeń z mocą ustawy oraz przyjęto częściowo poprawki Senatu do projektu ustawy o rejestrowym zastawie drzewnym.

Na posiedzeniu Komisji Ochrony Pracy w dn. 11/III uchwalono w III czytaniu projekt ustawy w sprawie zmian ustawy z dn. 18/VII 1924 r. o zabezpieczeniu na wypadek bezrobocia. Komisja przeszła do porządku nad wnioskiem posłów Klubu N. P. R. w sprawie pokrzywdzenia w zarobkach robotników w zakładzie państwowym w Inowrocławiu.

Na posiedzeniu Komisji Budżetowej w dn. 11/III przyjęto zmiany Senatu do preliminarza budżetowego na rok 1932/33.

Na posiedzeniu Komisji Robót Publicznych w dn. 12/III częściowo przyjęto poprawki Senatu do projektu ustawy o zarobkowym przewozie osób i towarów pojazdami mechanicznymi; przyjęto zmiany Senatu do projektu ustawy o scalaniu działek budowlanych m. Gdyni; natomiast odrzucono jako nierealny wniosek posłów Klubu Str. Chłopskiego w sprawie podjęcia wielkich robót publicznych celem dostarczenia pracy masom bezrobotnych i małorolnych.

Na posiedzeniu Komisji Ref. Roln. w dn. 12/III przyjęto częściowo poprawki Senatu do rządowego projektu ustawy, uzupełniającej przepisy o nadaniu ziemi żołnierzom Wojska Polskiego.

Na posiedzeniu Komisji Prawniczej w dn. 16/III przyjęto w części zmiany, zaproponowane przez Senat do projektu ustawy karno-skarbowej; przyjęto również zmiany, zaproponowane przez Senat, do ustawy o dobrach, skonfiskowanych uczestnikom walk o niepodległość. Na następnym posiedzeniu Komisji Prawniczej przyjęto zmiany Senatu do projektu ustawy o kosztach sądowych na obszarze sądów apelacyjnych poznańskiego i toruńskiego.

Na posiedzeniu Komisji Ref. Roln. w dn. 16/III częściowo przyjęto poprawki Senatu do przyjętego przez Sejm w dn. 12/III projektu ustawy o wykupie gruntów, podlegających ustawie w przedmiocie ochrony drobnych dzierżawców rolnych; przyjęto poprawki Senatu do przyjętego przez Sejm projektu ustawy o uregulowaniu prawa własności gruntów, oddanych w drodze parcelacji w posiadanie nabywców na obszarze woj. centralnych i wschodnich; Komisja natomiast przeszła do porządku dziennego nad wnioskiem Klubu Str. Chłopskiego w sprawie odroczenia terminów płatności osadniczych, nad wnioskiem w sprawie rewizji szacunku osad anulacyjnych, oraz w sprawie umorzenia pożyczek, zaciągniętych przez rolników z funduszy państwowych, administrowanych przez Państwowy Bank Rolny; Komisja odrzuciła wniosek Str. Chłopskiego w sprawie zmiany ustawy o wykonaniu reformy rolnej.

Na posiedzeniu Komisji Skarbowej w dn. 16/III częściowo przyjęto zmiany Senatu do ustawy o opłatach stemplowych oraz przyjęto zmiany Senatu do ustawy o tymczasowym stosowaniu wyjątkowych zasad bilansowania.

Na posiedzeniu Komisji Przemysłowo-Handlowej w dn. 16/III częściowo przyjęto zmiany Senatu do projektu ustawy w sprawie uregulowania stosunków w przemyśle naftowym.

Na posiedzeniu Komisji Administracyjnej w dn. 16/III przyjęto poprawki Senatu do projektu ustawy o zmianie niektórych przepisów, dotyczących zaopatrzenia emerytalnego funkcjonariuszów państwowych i zawodowych wojskowych.

PRACE KOMISYJ SENATU. — Na posiedzeniu Komisji Administracyjnej i Samorządowej w dn. 14/III przyjęto w brzmieniu sejmowym projekt ustawy w sprawie zmiany rozp. Prezydenta Rzplitej z dn. 16/III 1928 r. o ewidencji i kontroli ruchu ludności oraz projekt ustawy o zmianie rozporządzenia Prezydenta Rzplitej z dn. 31/XII 1924 r. o dostosowaniu uposażenia członków zarządu i pracowników związków komunalnych do uposażenia funkcjonariuszów państwowych.

Na posiedzeniu Komisji Prawniczej w dn. 14 b. m. przyjęto następujące projekty ustaw: 1) ustawy karno-skarbowej (ze zmianami); 2) o kosztach sądowych na obszarze sądów apelacyjnych poznańskiego i toruńskiego i sądu okręgowego katowickiego (ze zmianami); 3) o kosztach sądowych na obszarze sądów apelacyjnych w Krakowie i Lwowie oraz sądu okręgowego w Cieszynie; 4) o zmianie przepisów tymczasowych w Warszawie, Lublinie i Wilnie; 5) o postępowaniu uproszczonym przy regulowaniu stanu hipotecznego gruntów w związku ze scaleniem w okręgach sądów apelacyjnych w Krakowie i Lwowie; 6) o dobrach skonfiskowanych przez b. rządy zaborcze uczestnikom walk o niepodległość (ze zmianami); 7) o uregulowaniu prawa własności gruntów, oddanych w drodze par-

celacji w posiadanie nabywców na obszarze woj. centralnych i wschodnich (ze zmianami); 8) o składkach na rzecz Kościoła Katolickiego oraz 9) o upoważnieniu Prezydenta Rzplitej do wydawania rozporządzeń z mocą ustawy.

Na posiedzeniu Komisji Skarbowo-Budżetowej w dn. 14/III przyjęto następujące projekty ustaw: 1) o zmianie niektórych przepisów, dotyczących zaopatrzenia emerytalnego funkcjonariuszów państwowych i zawodowych wojskowych (ze zmianami); 2) o pomocy finansowej Skarbu Państwa dla gminy miasta Wilna na pokrycie zobowiązań z tytułu 5% obligacji konwersyjnych m. Wilna z 1931 r.; 3) o nieumorzonym długi obligacyjnym Towarzystwa Drogi Żelaznej Fabryczno-Łódzkiej; 4) o utworzeniu państwowego przedsiębiorstwa „Polski Monopol Tytoniowy”; 5) o sprzedaży nieruchomości państwowej w Cieszynie; 6) o tymczasowym stosowaniu wyjątkowych zasad bilansowania (ze zmianami); 7) w sprawie zmiany ustawy z dn. 1/VII 1926 r. o opłatach stemplowych (ze zmianami).

Na posiedzeniu Komisji Spr. Zagr. w dn. 16/III przyjęto projekt ustawy w sprawie ratyfikacji konwencji handlowej i nawigacyjnej między Polską a Turcją, podpisanej w Ankarze dn. 29/VIII 1931 r.

Na posiedzeniu Komisji Gospodarstwa Społ. w dn. 16/III przyjęto bez zmian następujące projekty ustaw: 1) o uregulowaniu stosunków służbowych pracowników instytucji ubezpieczeń społecznych oraz 2) o zmianie i uzupełnieniu niektórych postanowień rozporządzenia Prezydenta Rzplitej z dn. 7/VI 1927 r. o prawie przemysłowym; natomiast ze zmianami przyjęto projekty ustaw: 1) w sprawie regulowania produkcji i obrotu olejem skalnym, gazami ziemnymi i produktami naftowymi oraz innymi płynnymi materiałami napędowymi oraz 2) o wykupie gruntów, podlegających ustawie w przedmiocie ochrony drobnych dzierżawców rolnych.

GÓRNICCTWO I PRZEMYSŁ

ZATRUDNIENIE PRZEMYSŁU W 1931 R.¹⁾ — W 1931 r. pogłębiający się prawie we wszystkich krajach kryzys gospodarczy powodował dalsze wydatne kurczenie się rozmiarów produkcji i uruchomienie przemysłu było znacznie mniejsze niż w latach poprzednich.

W Polsce w końcu 1929 r. było zatrudnionych w górnictwie, hutnictwie, przemyśle przetwórczym (ale tylko wielkim i średnim, t. j. w zakładach, zatrudniających co najmniej 20 robotników) i w przedsiębiorstwach użyteczności publicznej 780.466 robotników, w końcu 1930 r. już tylko 655.244, czyli o 16% mniej, a w końcu 1931 r. zaledwie 536.416, czyli znowu o 18,1% mniej. W okresie 2-letnim 1930 — 1931 spadek zatrudnienia wyniósł 31,3%, a w okresie 3-letnim w stosunku do maksymalnego zatrudnienia — w końcu roku 1928, roku ożywienia koniunkturalnego — spadek stanowił 37,8%.

Poza powyższymi liczbami statystyka zatrudnienia Gł. Urzędu Statyst. uwzględnia zatrudnionych na robotach publicznych; było ich w końcu 1928 r. 17.336, w końcu 1929 r. 16.160, w końcu 1930 r. 11.066 i w końcu 1931 r. 13.664. Zauważyć jednak należy, że zatrudnienie na robotach publicznych w ciągu roku było w 1931 r., a zwłaszcza w 1930 r. naogół większe niż w latach poprzednich (1928, 1929), choć w końcu roku wykazuje znacznie mniejsze liczby.

Zatrudnienie przemysłu wykazuje w ciągu roku znaczne oscylacje o charakterze sezonowym; minimum przypada zwykle na luty lub marzec, maksimum — na październik. Otóż, porównanie maksymalnego i minimalnego stanu zatrudnienia (bez robót publicznych) w 1931 r. i w latach poprzednich przedstawia się następująco (liczby robotników):

	Minimum	Maksimum
1928	778.552	898.922
1929	806.301	884.364
1930	725.033	767.603
1931	624.561	651.262

Jak widzimy, rozpiętość zatrudnienia w ciągu roku stale maleje, przyczem spadek minimum zatrudnienia jest znacznie ła-

godniejszy niż spadek maksimum, który naogół zbliżony jest do wykazanego wyżej spadku zatrudnienia w końcu roku. Zauważyć należy, że minimum w 1929 r. jeszcze było większe niż w 1928 r. — tak, że spadek zatrudnienia zaczął się dopiero w połowie 1929 r.

Powracając do porównań danych z końca roku, zestawiamy zmiany stanu zatrudnienia według poszczególnych gałęzi produkcji i rodzaju zakładów:

	Koniec 1929	Koniec 1930	Koniec 1931
Górnictwo	164.103	148.096	132.384
Hutnictwo	59.786	51.928	42.246
Przemysł przetwórczy	488.668	391.334	300.419
Elektrownie i wodociągi	7.877	7.378	6.707
Warsztaty kolejowe, wytwórnie wojskowe i fabryki amunicji	60.032	56.508	54.660

Jest rzeczą oczywistą, że najmniejsze różnice wykazują przedsiębiorstwa użyteczności publicznej oraz zakłady wojskowe i kolejowe. Najsilniejszy spadek wykazuje zatrudnienie w przemyśle przetwórczym, które w końcu 1931 r. stanowiło tylko 61,5% zatrudnienia w końcu 1929 r. Bardzo poważny, zwłaszcza w 1931 r., był spadek zatrudnienia w hutnictwie (w końcu 1931 r. 70,6% zatrudnienia w końcu 1929 r.), słabszy natomiast w górnictwie (80,7%).

Chcąc dokładniej zorientować się w pracy przemysłu przetwórczego, nie można poprzestać na ogólnej liczbie zatrudnionych robotników, ale trzeba też wziąć pod uwagę szczegółowe dane: co do uruchomienia zakładów, co do zatrudnienia robotników wyłącznie przy produkcji oraz — co najważniejsze — co do przeciętnej pracy robotnika i ogólnej sumy wykonanej pracy. Dane te — obliczone w przecięciu miesięcznym — przedstawia następujące zestawienie:

	Grudzień 1929	Grudzień 1930	Grudzień 1931
Zakłady czynne	4.471	4.329	3.848
" nieczynne	662	1.059	1.562
Robotnicy przy produkcji	510.686	414.660	324.264
Na 1 robotnika przypada tygodniowo godzin pracy	44,8	44,1	41,7
Przepracowano tys. robotniko-godzin tygodniowo	22.897	18.292	13.506

¹⁾ Na podstawie danych, publikowanych przez Gł. Urz. Stat.

Jak widzimy, liczba czynnych zakładów zmalała w 1931 r. w stopniu znacznie silniejszym niż w 1930 r., a liczba nieczynnych zakładów podniosła się w 1931 r. prawie o połowę stanu w końcu 1930 r. Spadek liczby zatrudnionych przy produkcji jest stosunkowo większy niż spadek ogólnej liczby robotników.

Stopień zatrudnienia w 1931 r. spadł poważnie (o 2,4 godzin) wobec dość znacznego wzrostu liczby częściowo zatrudnionych, mianowicie pracujących 1 — 3 dni w tygodniu (z 17.435 do 38.199).

Liczba przepracowanych robotniko-godzin, będąca najważniejszym wymiarem pracy przemysłu, wykazała w 1931 r. (od grudnia 1930 r. do grudnia 1931 r.) spadek o 26,2%, a więc znacznie większy niż spadek liczby robotników — co jest oczywiste wobec zmniejszenia się stopnia ich zatrudnienia. W okresie 2-letnim 1930 — 1931 (grudzień 1931 r. wobec grudnia 1929 r.) praca przemysłu (liczba robotniko-godzin) zmniejszyła się aż o 41%.

Suma zarobków robotniczych uległa nieco większej niżce, gdyż coprawda większość płac umownych pozostała w 1931 r. niezmienną, lecz w niektórych gałęziach i niektórych rejonach nastąpiła redukcja stawek płac (np. w piekarstwie, w przemyśle metalowym i budowlanym w Poznaniu i t. p.), a poza tem następowało wiele indywidualnych zniżek.

Ten silny spadek dochodów robotniczych spowodował równoległe skurczenie się ich siły nabywczej. Częściowo zostało ono złagodzone spadkiem kosztów utrzymania, które — przyjmując obliczenia, dotyczące Warszawy — obniżyły się od grudnia 1930 r. do grudnia 1931 r. o 11,2%.

Wracając do zatrudnienia przemysłu przetwórczego, zobrazujemy w poniższym zestawieniu, jakim zmianom uległ w ciągu 1931 r. stan zatrudnienia w poszczególnych gałęziach produkcji i w poszczególnych grupach zakładów (dane za grudzień 1930 r. i 1931 r.):

Przemysł:	Zakłady czynne:		Robotnicy zatrudnieni przy prod.:		Przypada na 1 robotnika godzin tygodniowo:		Przepracowano tys. robot.-godz. tygodniowo:	
	1930	1931	1930	1931	1930	1931	1930	1931
Włókienniczy . . .	743	694	127.347	104.643	40'3	38'2	5.138	4.000
w tem:								
przedalnie i tkalnie . . .	537	500	115.079	92.799	38'8	38'3	4.479	3.557
Spożywczy . . .	593	553	73.658	47.474	49'8	45'5	3.671	2.160
w tem:								
browary . . .	76	76	4.016	3.927	45'1	43'0	181	169
młyny . . .	151	138	4.183	3.546	44'9	42'3	188	150
Metalowy . . .	755	680	63.753	52.282	42'5	40'3	2.709	2.106
w tem:								
metalowy . . .	440	403	32.004	26.476	42'6	39'8	1.366	1.053
maszynowy . . .	271	235	27.014	22.129	42'2	40'3	1.139	892
elektrotechn. . .	44	42	4.735	3.677	43'1	43'9	204	161
Drzewny . . .	637	548	32.857	24.236	43'8	42'7	1.440	1.034
w tem:								
tartaki . . .	389	329	17.504	12.589	43'9	44'1	769	555
fabryki mebli giętych . . .	18	18	4.313	2.960	40'0	35'7	173	106
Mineralny . . .	530	378	31.475	23.248	44'8	44'5	1.411	1.035
w tem:								
cementownie . . .	6	4	685	288	48'6	49'3	33	14
ceglownie . . .	320	207	10.194	6.642	48'5	44'6	495	236
huty szkła . . .	42	34	9.981	8.085	44'6	44'3	447	538
fabryki porcelany i fajan. . .	14	13	3.940	3.407	44'4	44'0	175	150
Chemiczny . . .	239	233	31.286	28.309	48'1	44'7	1.506	1.264
w tem:								
rafinerie nafty . . .	18	18	3.276	3.074	49'1	47'4	161	146
Budowlany . . .	294	253	16.366	11.017	45'3	42'6	742	469
Odzieżowy . . .	145	136	11.988	9.777	42'3	43'8	507	428
w tem:								
fabryki obuwia mechaniczn. . .	23	18	1.442	935	41'2	39'2	59	37
Papierniczy . . .	103	95	11.330	10.654	45'1	43'7	511	466

		w tem:							
fabryki papieru	43 40	7.585	7.677	45'2	43'5	343	334		
Poligraficzny . . .	207 198	10.078	8.702	45'1	43'2	455	376		
Skórzany . . .	83 80	4.522	3.922	44'7	42'8	202	168		
		w tem:							
garbarnie . . .	68 64	3.524	3.124	44'4	42'8	156	134		

Jak widzimy, zatrudnienie w końcu 1931 r. wszędzie było znacznie mniejsze niż w końcu 1930 r. Zauważyć przytem należy, że o ile w ciągu 1930 r. tendencja spadkowa wyraźnie silniejsza była w produkcji dóbr wytwórczych, słabsza zaś — w produkcji dóbr spożycia, o tyle w 1931 r. nie widzimy tej różnicy i np. przemysł spożywczy osiągnął właśnie największy stopień spadku zatrudnienia.

Chcąc zbadać sytuację produkcji przemysłowej od strony zbytu, zestawimy naprzód zmiany w sprzedaży niektórych artykułów na rynku wewnętrznym:

	Grudzień		Cały rok	
	1930	1931	1930	1931
Węgiel — tys. tonn. . .	2.026	1.569	20.292	19.042
Żelazo walcowane ¹⁾ — tonn	6.382	4.462	284.378	190.030
Cement — tonn	16.355	6.398	758.546	513.731
Nafta ²⁾ — tonn.	16.487	14.949	127.715	110.521
Cukier — tonn.	31.372	24.167	348.381	320.065
Tytoń — tys. $\mathcal{Z}$	57.424	50.990	704.046	635.992
Spirytus ³⁾ — tys. l.100 ⁰ . . .	3.535	2.568	37.331	27.638
Sól jadalna — tonn.	27.089	27.230	301.903	287.970
Zapałki — skrzynia à 5.000 pudełek	18.171	8.338	157.050	111.455

Jak widzimy, spadek zbytu jest często stosunkowo silniejszy niż spadek zatrudnienia przemysłu; szczególnie wskazuje na to porównanie końcowych okresów lat 1930 i 1931.

Niewiele lepsza jest sytuacja zbytu na eksport, którą przykładowo ilustruje następujące zestawienie eksportu wyrobów gotowych (w tys. $\mathcal{Z}$):

	Grudzień		Cały rok	
	1930	1931	1930	1931
Przemysł hutniczy	21.220	7.885	215.698	190.286
mineralny	556	362	4.753	4.168
chemiczny	4.447	4.150	68.837	52.175
skórzany	366	470	5.556	6.879
włókienniczy	5.024	2.758	82.742	68.692
papierowy	635	741	7.631	9.219
drzewny	3.015	3.104	45.448	33.797
Młyny	2.491	693	16.999	18.744
Cukrownie	7.348	8.652	138.111	80.679
Browary	79	2	560	417
Gorzelnie	101	47	3.753	1.024

GÓRNICITWO WĘGLOWE

PRZEMYSŁ WĘGLOWY W GRUDNIU 1931 R. — Wydobyte węgla kamiennego w grudniu 1931 r. w porównaniu z listopadem 1931 r. oraz grudniem 1930 r. przedstawiało się następująco:

Rejony	W stosunku:		do grudnia 1930	
	do listopada 1931	%	do grudnia 1930	%
Śląski	— 402.689	14'79	— 183.433	7'33
Dąbrowski	— 111.743	14'82	— 16.597	2'52
Krakowski	— 41.665	15'88	— 15.342	6'50
Ogółem: —	556.097	14'87	215.372	6'34

Stosunkowo znaczny spadek wydobycia tłumaczy się mniejszą o 2 ilością dni roboczych w grudniu w porównaniu z listopadem oraz zmniejszeniem się zapotrzebowania na węgiel zarówno wewnątrz kraju, jak i zagranicą, głównie wskutek pogłębiającego się kryzysu gospodarczego. W związku ze spadkiem ogólnego wydobycia przeciętne dzienne wydobycie przy 23 dniach roboczych spadło o 11.171 t i wynosiło 138.416 t.

Wydobyte węgla w Polsce w ciągu całego 1931 r. wynosiło 38.265.010 t wobec 37.505.649 t w 1930 r., a zatem wzrosło o 2,02%.

¹⁾ Bez zakupów rządowych, samorządowych i hut.

²⁾ Bez dostaw rządowych.

³⁾ Na cele spożywcze.

Wydobycie węgla kamiennego — w grudniu 1931 r.

Rejony węglowe	Grudzień 1931		Styczeń — grudzień			
	tonn	1913= 100	1 9 3 1		1 9 3 0	
			tonny	1913= 100	tonn	
Śląski	2,320.388	86'52	28,747.334	89'33	28,385.590	
przec. dzienna	100.886	93'42	95.825	88'73	94.619	
Dąbrowski	642.509	113'06	7,193.789	105'49	6,923.424	
przec. dzienna	27.935	120'85	23.979	103'73	23.078	
Krakowski	220.678	134'37	2,323.887	117'92	2,196.635	
przec. dzienna	9.595	145'00	7.746	117'13	7.322	
Ogółem:	3.183.575	93'24	38,265.010	93'39	37,505.649	
przec. dzienna	138.416	100'50	127.550	92'61	125.019	

Zapasy węgla kamiennego na zwalach wskutek większego wydobycia niż ogólny zbył łącznie z zużyciem własnym uległy dalszemu wzrostowi i wynosiły z końcem miesiąca 2,636.402 t.

Zmiany w zbyciu krajowym i eksporcie w grudniu w stosunku do listopada ilustruje poniższe zestawienie:

Rejony	Zbyt w kraju		Eksport	
	tonn	%	tonn	%
Śląski	— 238.967	18'37	— 213.485	18'43
Dąbrowski	— 82.847	19'64	— 17.821	7'76
Krakowski	— 31.775	15'89	— 695	39'83
Ogółem:	— 353.589	18'39	— 232.001	16'69

Spadek zapotrzebowania krajowego został wywołany głównie zmniejszeniem się popytu na sortymenty opałowe wskutek wyjątkowo łagodnej zimy oraz nagromadzeniem w jesieni znacznych zapasów węgla przez hurtowników i konsumentów. Również zapotrzebowanie na węgiel dla celów przemysłowych, wobec dalszego ograniczania produkcji, względnie całkowitego wstrzymania ruchu w niektórych zakładach na okres świąteczny, uległo znacznemu zmniejszeniu się. Najsilniej spadek zapotrzebowania uwidocznił się w przemyśle cukrowniczym wskutek ukończenia kampanji produkcyjnej, a w mniejszym stopniu w przemyśle rolniczym, cementowym, ceramicznym, a także koksowym oraz włókienniczym. Jedynie dostawy węgla dla kolei utrzymały się na poziomie poprzedniego miesiąca.

Zużycie węgla kamiennego na rynku wewnętrznym, który zasadniczo należy uważać za bazę dla naszego przemysłu węglowego, zmniejsza się coraz bardziej, i o ile w 1930 r. zbył na rynku krajowym wynosił 20,291.884 t, to w 1931 r. spadł do 19,042.035 t, t. j. o 6'16%, i stanowił ok. 57'07% ogólnego zbytu wobec 61'30% w 1930 r.

Co się tyczy sytuacji na rynkach zagranicznych, to eksport w miesiącu sprawozdawczym wskutek stopniowego wyczerpywania się dostaw, uskutecznianych na mocy dawniej zawartych kontraktów, przy stosunkowo niewielkiej ilości nowych transakcyj na dostawy w terminach późniejszych—uległ dość znacznemu spadkowi i wynosił 1,158.056 t wobec 1,390.057 t w listopadzie. W ciągu całego roku eksport węgla wzrósł do 14,326.462 t wobec 12,610.806 t w 1930 r., t. j. o 11'83%. Stanowił on 42'93% ogólnego zbytu wobec 38'70% w 1930 r.

Większą część tego wywozu, a mianowicie ok. 10 miljn. t, stanowi eksport do krajów północnych i wogóle nieobjętych konwencją, który uważać należy za eksport, przynoszący tymczasem straty dla przemysłu węglowego. Te straty, które przemysł węglowy w walce o przyszłe międzynarodowe porozumienie węglowe ponosił już oddawna, zostały spotęgowane w ostatnim kwartale 1931 r., przedewszystkiem spadkiem waluty angielskiej, jak również i walut innych krajów; również stosowanie ostrych przepisów dewizowych, względnie restrykcji importowych w stosunku do węgla obcego pochodzenia, wpłynęło hamująco na ekspansję polskiego węgla na rynkach zagranicznych.

W obliczu tych trudności polski przemysł węglowy zaczyna czynić wysiłki w kierunku obniżenia kosztów produkcji i oszczędności w dziedzinie organizacji, aby przystosować się do obecnych trudnych warunków i utrzymać zdolność konkurencyjną na rynkach zagranicznych.

Liczbę czynnych kopalń węgla kamiennego w grudniu ilustruje następujące zestawienie:

Rejony	Listopad	Grudzień:	
	1931	1930	1931
Śląski	47	53	47
Dąbrowski:			
głębokie	18	18	18
plytkie	9 27	11 29	9 27
Krakowski	8	8	8
Ogółem:	82	90	82

W wyniku spadku zapotrzebowania naszego węgla na rynkach wewnętrznym i zagranicznych, jak również wskutek mniejszej liczby dni roboczych w grudniu w porównaniu z listopadem (23 wobec 25) liczba wszystkich dniówek odrobionych spadła o 304.391, t. j. o 12'13%, i wynosiła 2,204.988¹⁾. Zmniejszyła się liczba dniówek zwykłych odrobionych o 312.640 (12'77%), wynosząc 2,134.925, natomiast liczba dniówek nadliczbowych wzrosła o 8.249 (13'34%), wynosząc 70.063. W ciągu całego 1931 r. liczba wszystkich dniówek odrobionych wynosiła 27,940.810 wobec 29,943.723 w 1930 r., t. j. spadła o 2,002.913 (6'66%). Liczba dniówek zwykłych odrobionych zmniejszyła się o 1,396.889 (4'93%), wynosząc 26,916.733, liczba dniówek nadliczbowych spadła do 1,024.077, t. j. o 606.024 (37'18%).

Obrót węgla kamiennego, koksu, brykietów i węgla brunatnego — w grudniu 1931 r. (w tonnach)

REJONY WĘGLOWE	Pozostałość z poprzed. miesiąca	Wydobycie (produkcja)	Do dyspozycji ²⁾	R O Z C H Ó D						Pozostałość na zwalach na następn. miesiąc	
				Z B Y T			Z U Ż Y C I E				Ogółem
				W kraju	Zagranicę	Razem	Na cele własne	Deputaty	Razem		
W ę g i e l k a m i e n n y											
Śląski	1,705.674 ¹⁾	2,320.388	4,016.202	1,062.071	945.034	2,007.105	186.051	49.373	235.424	2,242.529	1,773.673
Dąbrowski	712.234	542.509	1,362.516	339.011	211.972	550.983	62.824	13.325	76.149	627.132	735.384
Krakowski	126.275	220.678	330.135	168.176	1.050	169.226	27.088	6.476	33.564	202.790	127.45
Ogółem:	2,253.183 ¹⁾	3,183.575	5,708.853	1,569.258	1,158.056	2,727.314	275.963	69.174	345.137	3,072.451	2,636.402
K o k s											
Śląski	177.561	102.918	279.941	81.799	21.305	103.104	265	22	287	103.391	176.55
B r y k i e t y											
Śląski	1.119	29.571	30.690	28.885	1.023	29.908	—	1	1	29.909	781
W ę g i e l b r u n a t n y											
Zawiercki	108	3.540	3.309	2.874	—	2.874	195	240	435	3.309	—

¹⁾ Szczegółowe dane, dotyczące stanu zatrudnienia, wydajności pracy i zarobków robotniczych, publikuje kwartalnik Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej „Praca i Opieka Społeczna”.

²⁾ Z uwzględnieniem przypisów i skreśleń przy sprawdzaniu zapasów oraz obrotu między kopalniami.

Liczba wszystkich dniówek opuszczonych w grudniu wynosiła 366.374 i w porównaniu z poprzednim miesiącem wzrosła o 112.308 (44·20%). Do wzrostu tych dniówek przyczynił się głównie wzrost dniówek opuszczonych z przyczyn niezależnych od robotnika do 199.787, t. j. o 124.707 (166·09%), w mniejszej zaś mierze wzrost o 7.532 (14·31%) do 60.171 dniówek urlopowych.

Zbyt węgla kamiennego — w grudniu 1931 r.
(według odbiorców)

Rodzaj odbiorców	Grudzień 1931 tonn	Styczeń — grudzień			
		1931		1930	
		tonn	%	tonn	%
I.—Przemysł					
Metalurgiczny:					
żelazny	75.404	1.144.622	6'01	1.385.497	6'83
innych metali	47.432	684.309	3'59	921.525	4'54
Koksiarnie	142.439	1.836.838	9'65	2.191.846	10'80
Brykociarnie	29.206	329.599	1'73	225.842	1'11
Gazownie	28.632	321.971	1'69	318.606	1'57
Górnicy (kopalnie rud i kopalnie nie mające węgla własnego)¹⁾	5.270	74.718	0'39	132.260	0'65
Naftowy	10.693	116.265	0'61	158.146	0'78
Solny	15.035	120.125	0'63	133.198	0'66
Cementowy, ceramiczny oraz cegielnie i wapienniki	19.851	669.266	3'51	905.299	4'46
Obróbczy (metalowy i inny)	10.512	121.253	0'64	165.140	0'81
Chemiczny	33.014	388.491	2'04	500.008	2'46
Garbarski i przetworów zwierzęcych	2.515	32.550	0'17	29.434	0'15
Rolniczy (przetwórczy rolny, browary, młyny i gorzelnie)	60.898	798.865	4'20	812.515	4'01
Cukrowniczy	11.612	455.132	2'39	623.707	3'07
Papierniczy	22.815	281.392	1'48	329.476	1'62
Włókienniczy	53.552	716.766	3'76	663.459	3'27
Inne gałęzie	128.739	1.630.966	8'57	1.933.065	9'53
Razem przemysł¹⁾:	697.619	9.723.128	51'06	11.429.023	56'32
II.—Inni odbiorcy					
Koleje żelazne	392.255	3.647.689	19'16	3.665.747	18'07
Żegluga	—	13.375	0'07	13.798	0'07
Instytucje miejskie (oprócz gazowni)	47.204	533.276	2'80	500.262	2'47
Wojskowość	14.108	308.933	1'62	289.070	1'42
Instytucje państw.	11.048	151.694	0'80	128.673	0'63
Opał domowy	207.981	2.295.610	12'05	2.047.065	10'09
Pośrednicy	199.043	2.368.330	12'44	2.218.246	10'93
Razem inni odbiorcy²⁾:	871.639	9.318.907	48'94	8.862.861	43'68
Ogółem w kraju:	1.569.258	19.042.035	100'00	20.291.884	100'00

W ciągu całego 1931 r. liczba wszystkich dniówek opuszczonych wynosiła 5.855.601 wobec 7.273.533 w 1930 r., t. j. zmniejszyła się o 1.417.932 (19·49%); liczba świętówek wynosiła w 1931 r. 3.324.645 wobec 4.483.070 w 1930 r., czyli spadła o 1.058.425 (24·15%), natomiast liczba dniówek urlopowych wynosiła 1.011.911 wobec 1.005.188 w 1930 r., t. j. wzrosła o 6.723 (0·67%).

Liczba robotników przeciętnie zatrudnionych wynosiła w grudniu 108.752, czyli wzrosła w porównaniu z listopadem o 1.108

(1'03%). Na jednego przeciętnie zatrudnionego robotnika przypada w grudniu dniówek zwykłych odrobionych 19'63 wobec 22'74 w listopadzie, dniówek nadliczbowych 0'64 wobec 0'57, dniówek opuszczonych 3'37 wobec 2'36, z których świętówek przypada 1'84 wobec 0'68.

Eksport węgla kamiennego — w grudniu 1931 r.

K R A J E	Grudzień 1931 tonn	Styczeń — grudzień			
		1931		1930	
		tonn	%	tonn	%
I.—Rynki konwencyjne	228.198	3.042.085	21'23	3.405.243	26'58
Austria	165.840	1.931.830	13'48	2.101.239	16'40
Węgry	1.510	297.198	2'07	475.482	3'71
Czechosłowacja	52.082	734.174	5'13	746.557	5'83
Niemcy	218	3.899	0'03	2.911	0'02
Jugosławia	8.548	74.984	0'52	79.054	0'62
II.—Rynki północne	665.142	7.519.831	52'49	6.403.465	49'98
Szwecja	295.432	3.276.938	22'87	2.879.200	22'47
Norwegia	90.287	867.640	6'05	579.911	4'53
Dania	198.526	1.989.366	13'88	1.640.068	12'80
Finlandja	26.805	576.890	4'03	503.666	3'93
Łotwa	27.540	459.349	3'21	590.111	4'61
Litwa	3.600	100.592	0'70	96.538	0'75
Estonia	6.222	57.013	0'40	13.808	0'11
Kłajpeda	11.530	72.604	0'51	26.208	0'20
Z. S. R. R.	—	76.894	0'54	35.953	0'28
Islandja	5.200	42.545	0'30	38.002	0'30
III.—Inne rynki europejskie	182.517	2.551.189	17'81	1.734.914	13'54
Francja	72.457	1.112.172	7'76	921.628	7'19
Włochy	76.617	882.679	6'16	488.807	3'82
Rumunia	2.931	42.719	0'30	77.178	0'60
Szwajcaria	10.256	123.903	0'87	136.262	1'06
Holandja	15.131	131.647	0'92	57.380	0'45
Belgia	5.125	226.541	1'58	51.354	0'40
Hiszpania	—	29.978	0'21	2.305	0'02
Portugalia	—	1.550	0'01	—	—
IV.—Rynki pozaeuropejskie	5.955	105.195	0'73	28.744	0'23
Turcja Azjatycka	400	12.400	0'09	—	—
Egipt	—	7.975	0'05	—	—
Algier	5.555	71.692	0'50	19.387	0'15
Brazylja	—	13.128	0'09	9.357	0'08
V.—W. M. Gdańsk	12.918	303.596	2'12	289.271	2'26
VI.—Węgiel okrętowy	63.326	804.566	5'62	949.169	7'41
Ogółem:	1.158.056	14.326.462	100'00	12.810.806	100'00

Pomimo wzrostu wydobycia węgla przeciętna liczba zatrudnionych robotników w 1931 r. w porównaniu z 1930 r. zmniejszyła się o 9.384 (7·91%), wynosząc 109.240, co tłumaczy się wzrostem wydobycia na jedną robotniko-dniówkę w 1931 r. w porównaniu z rokiem poprzednim we wszystkich rejonach węglowych. Wydobycie to wynosiło (w kg): w rejonie śląskim 1.493 wobec 1.348 w roku poprzednim, w rej. dąbrowskim 1.077 wobec 1.012 i w rej. krakowskim 1.163 wobec 1.073. Na jednego przeciętnie zatrudnionego robotnika przypada w 1931 r. dniówek zwykłych odrobionych 24'40 wobec 23'68 w 1930 r., dniówek nadliczbowych 9'37 wobec 13'74, wszystkich opuszczonych 53'60 wobec 61'32, w tem świętówek 30'44 wobec 36'95 w 1930 r.

W grudniu w porównaniu z listopadem całkowity zarobek dorosłego mężczyzny na jedną dniówkę optacną nieznacznie wzrósł i wynosił (w zł): w rej. śląskim 10'82 wobec 10'61 w listopadzie, w rej. dąbrowskim 9'35 wobec 9'12 i w rej. krakowskim 8'55 wobec 8'93 w poprzednim miesiącu. Przeciętny miesięczny dochód dorosłego mężczyzny w grudniu spadł w porównaniu z listopadem wskutek zmniejszenia się dniówek odrobionych i wynosił (w zł): w rej. śląskim 221'66 wobec 249'25 w listopadzie, w rej. dąbrowskim 197'99 wobec 220'52 i w rej. krakowskim 182'36 wobec 216'79.

¹⁾ Bez zużycia na cele techniczne kopalni

²⁾ Bez zużycia na deputaty.

Pomimo ciężkiej sytuacji w przemyśle węglowym udało się w ciągu całego 1931 r. utrzymać płace robotnicze na niezmiennym poziomie, w wyniku czego przeciętny całkowity zarobek na jedną dniówkę opłaconą w ciągu całego 1931 r. w porównaniu z 1930 r. przedstawiał się następująco (w zł): w rej. śląskim w 1931 r. 10'60 wobec 10'67 w 1930 r., w rej. dąbrowskim 9'11 wobec 9'31, w rej. krakowskim 8'41 wobec 8'43. Przeciętny roczny dochód dorosłego mężczyzny w 1931 r. wskutek mniejszej liczby świątówek wzrósł w rej. śląskim i krakowskim i wynosił (w zł): w rej. śląskim 2.821'43 wobec 2.769'58 w 1930 r., w rej. krakowskim 2.160'85 wobec 2.143'72, natomiast spadł w rej. dąbrowskim i wynosił 2.409'22 wobec 2.491'02.

EKSPORT WĘGLA W II POŁOWIE MARCA 1932 R.—

Ekspert węgla w I połowie marca r. b. w porównaniu z przeciętną za połowę lutego — w związku z większą o 1 ilością dni roboczych (13 wobec 12) — wzrósł o 16 tys. t do 331 tys. t. Wzrost wywozu dotyczył tylko rej. śląskiego, skąd wywieziono 328 tys. t, t. j. o 45 tys. t więcej, natomiast z rej. dąbrowskiej wskutek strajku wszystkich głębokich kopalń w tym okresie wywóz wyniósł tylko 3 tys. t, t. j. spadł o 29 tys. t w porównaniu z przeciętną za połowę lutego.

Na rynki licencyjne wyeksportowano ogółem 91 tys. t, t. j. o 9 tys. t więcej w porównaniu z przeciętną za połowę lutego, przyczem wzrósł jedynie eksport do Austrii, natomiast nieznacznie spadł względnie utrzymał się na tym samym poziomie eksport na pozostałe konwencyjne rynki zbytu. Na rynki, objęte konwencją eksportową, wywieziono 169 tys. t, t. j. o 5 tys. t mniej, przyczem z grupy tych państw spadł eksport do Szwecji, Danii i na Łotwę. Wywóz do innych europejskich państw pozakonwencyjnych wzrósł o 10 tys. t do 46 tys. t. Z rynków pozazuropejskich wywieziono jedynie do Algieru 11 tys. t. Ilość wywiezionego węgla okrętowego zmniejszyła się o 9 tys. t do 4 tys. t.

Przeciętna dzienna wysyłka węgla kamiennego (łącznie z węglem okrętowym) w okresie 1—15/III wynosiła ok. 25'5 tys. t.

Przeładunek węgla w portach w I połowie marca w porównaniu z przeciętną za połowę lutego zmniejszył się o 18 tys. t i wynosił 223 tys. t, z czego na Gdańsk przypada 92 tys. t (o 22 tys. t mniej), a na Gdynię 131 tys. t (o 4 tys. t mniej).

PRZEMYSŁ NAFTOWY

USTAWA W SPRAWIE REGULOWANIA STOSUNKÓW W PRZEMYSLE NAFTOWYM.

— W dn. 18 b. m. Sejm na posiedzeniu plenarnem przyjął w brzmieniu ostatecznym zatytułowaną ustawę, której tekt poniżej zamieszczamy. Ustawa ta po ogłoszeniu jej w „Dzienniku Ustaw R. P.” wejdzie w życie i stanie się w rękach Ministra Przemysłu i Handlu ważnym i sprawnym narzędziem wpływu na przemysł naftowy.

Oto jej brzmienie:

Art. 1

W celu regulowania wydobycia i przerobu oleju skalnego (ropy naftowej) i gazu ziemnego, obrotu temi surowcami i produktami naftowymi, t. j. produktami, uzyskiwanymi z tych surowców, Ministrowi Przemysłu i Handlu przysługuje prawo do wydawania rozporządzeń i zarządzeń w zakresie:

a) wydawania, w razie uzasadnionej potrzeby, zakazów przywozu i wywozu oleju skalnego oraz zakazów przywozu produktów naftowych;

b) podwyższania i zniżania stawek celnych oraz zwalniania od ceł wymienionych wyżej surowców i produktów — w porozumieniu z Ministrem Skarbu

c) scentralizowania w jednolitej organizacji całkowitego obrotu zagranicznego tak olejem skalnym, jakoteż produktami naftowymi;

d) regulowania cen oleju skalnego po wysłuchaniu zainteresowanych grup w drodze ustalonego przez Ministra Przemysłu i Handlu arbitrażu; przepis ten nie dotyczy ropy bruttowej, zakupionej przez Państwową Fabrykę Olejów Mineralnych „Polmin” na podstawie ustawy z dn. 1/V 1923 r. („Dz. Ust. R. P.” Nr. 55, poz. 387), która to ustawa zachowuje nadal swą moc prawną;

e) regulowania obrotu olejem skalnym w drodze zorganizowania producentów - rafinerów i rafinerów czystych z jednej strony, a producentów czystych oleju skalnego z drugiej, na zasadzie równorzędności obu tych grup, z zastrzeżeniem, na wypadek powstania między nimi różnic, arbitrażu, ustalonego przez Ministra Przemysłu i Handlu; przepis ten nie dotyczy

ropy bruttowej, zakupionej przez Państwową Fabrykę Olejów Mineralnych „Polmin” na podstawie, wymienionej w p. d ustawy z dn. 1/V 1923 r.;

f) ustalenia — po wysłuchaniu zainteresowanych grup — przydziału kontyngentów oleju skalnego dla poszczególnych zakładów przerobczych, przy uwzględnieniu ich zdolności przerobczej, oraz przy szczególnem uwzględnieniu przedsiębiorstw, posiadających własną produkcję oleju skalnego, wreszcie specjalnych warunków będących w ruchu mniejszych zakładów przerobczych; przydzielone kontyngenty nie mogą być przenoszone na inne przedsiębiorstwa ani też organizacje, z wyjątkiem kontyngentów, nie przekraczających dla jednego przedsiębiorstwa 1.000 t rocznie, które z przyczyn uzasadnionych wolno będzie przenosić na inne przedsiębiorstwa lub organizacje z każdorazowym zezwoleniem Ministra Przemysłu i Handlu, jednakowoż na okres nie dłuższy od lat 4, a po upływie tego terminu i te kontyngenty nie będą mogły być przenoszone; ropa bruttowa uważana jest za produkcję własną „Polminu”;

g) ustalenia globalnych kontyngentów produktów naftowych, przeznaczonych tak do zbycia na rynku wewnętrznym, jak i zagranicznym, i podziału tych kontyngentów pomiędzy poszczególne zakłady przerobcze, ze szczególnem uwzględnieniem trudniejszego położenia przedsiębiorstw mniejszych; przedsiębiorstwa, o łącznej wytwórczości do 6.000 t rocznie każde, będą mogły zwalniać się od eksportu przez ulższczenie na rzecz popierania wiertnictwa naftowego opłat specjalnych od ilości produktów, sprzedanych w kraju ponad przyznany im kontyngent wewnętrzny; opłaty te określać będzie Minister Przemysłu i Handlu w wysokości, nie przekraczającej różnicy między ceną krajową a eksportową danego produktu; przedsiębiorstwa zaś, których łączny kontyngent ropy nie przekracza 1.000 t, lub łączna wytwórczość gazoliny 300 t rocznie, dla każdego z tych przedsiębiorstw — mogą w całości zbywać swe produkty na rynku wewnętrznym;

h) ustalenia norm karnych za przekraczanie przyznaných poszczególnym zakładom kontyngentów sprzedaży produktów naftowych na rynek wewnętrzny — w granicach do wysokości ceny krajowej danych produktów; przepis ten nie narusza ważności przepisu p. g niniejszego artykułu, dotyczącego zwalniania się od eksportu; fundusze płynące z tych kar, Minister Przemysłu i Handlu przeznaczy na poparcie wiertnictwa naftowego;

i) tworzenia zapasów, tak oleju skalnego, jak i produktów naftowych, w równym stosunku do przyznawanych kontyngentów przerobczych ropy, przy uznawaniu tych zapasów za równoważnik eksportu;

j) tworzenia przymusowych organizacji przemysłu naftowego, obejmujących bądź jego całość, bądź poszczególne działy, przy czem winny być do tych organizacji zastosowane wyłączone powyżej zasady; powyższemu przepisowi nie podlega handel wewnętrzny produktami naftowymi; organizacja zaś przymusowa obrotu zagranicznego winna być utworzona najdalej w terminie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, gdyby do tego terminu nie powstała tego rodzaju jednolita organizacja dobrowolna, odpowiadająca zasadzie, zawartej w p. c niniejszego artykułu; statuty organizacji przymusowych wydaje lub zatwierdza Minister Przemysłu i Handlu;

k) zapobiegania marnotrawstwu naturalnych zasobów surowca naftowego, na wypadek odkrycia nowego złoża oleju skalnego lub gazu ziemnego i uzyskania nadmiernej produkcji, przez zabezpieczenie racjonalnego zużycia możliwie całej produkcji oraz przez odpowiednie dostosowanie planu gospodarczego;

l) badań i kontroli wytwórczości, obrotów i zapasów tak surowców naftowych, jak i produktów, z nich uzyskiwanych;

m) dysponowania funduszami, powstałymi na zasadzie przepisów niniejszej ustawy, a przeznaczonymi na popieranie wiertnictwa naftowego.

Art. 2

Rozporządzenia i zarządzenia, regulujące obrót innemi płynnymi materiałami napędowymi, niż objęte art. 1, a w szczególności obrót mieszkami spirytusowymi, wydawane będą w porozumieniu z Ministrami Skarbu i Rolnictwa.

Art. 3

1. — Zarządy przedsiębiorstw naftowych produkcyjnych przerobczych i handlowych, oraz przedsiębiorstw, handlujących innemi płynnymi materiałami napędowymi, są obowiązane na żądanie Ministra Przemysłu i Handlu do przedstawiania wszelkich ksiąg, rachunków i korespondencji, do udzielania wiadomości i okazywania urzędów zakładowych i planów, odnoszących się do produkcji, przerobu, przechowywania, zbytu i dostawy surowca i produktów, tak pod względem ilościowym, jak i jakościowym, jak również odnoszących się do zastosowanych metod przemysłowych, ponoszonych kosztów własnych i uzyskiwanych cen.

2. — Co do stanu interesów badanych przedsiębiorstw oraz co do wszelkich wogóle faktów, stanowiących tajemnicę przedsiębiorstwa, winna być zachowana ścisła poufność; dane te mogą być o tyle tylko ujawniane, o ile z natury rzeczy będzie to niezbędne przy tworzeniu organizacji, wymienionych w art. 1 pod punktem j.

3. — Informacje, otrzymane przy przeprowadzaniu badań i kontroli, nie mogą być w żadnym razie użyte dla celów podatkowych.

Art. 4

Koszty, połączone z zastosowaniem pp.: j oraz l art. 1 niniejszej ustawy, może Minister Przemysłu i Handlu nałożyć na przedsiębiorstwa lub ich organizacje.

Art. 5

1. — Winny naruszenia postanowień art. 3 niniejszej ustawy oraz rozporządzeń i zarządzeń, wydanych na jej podstawie, podlega karze grzywny do zł 3.000 lub karze aresztu do 3 miesięcy, albo obu karom łącznie.

2. — Kary wymierza Wyższy Urząd Górniczy, jeżeli naruszenie nastąpiło w zakresie obowiązków, ciążących na kopalniach, a władza administracji ogólnej II instancji, jeśli naruszenie nastąpiło w zakresie obowiązków, ciążących na zakładach przemysłowych lub handlowych.

Art. 6

1. — Z chwilą wejścia w życie niniejszej ustawy traci moc obowiązująca ustawa z dn. 10 IV 1924 r. w przedmiocie zakazu wywozu ropy poza obszar celny Państwa („Dz. Ust. R. P.” Nr. 41, poz. 435).

2. — Ustawa niniejsza nie narusza mocy prawnej ustawy z dn. 2/V 1919 r. o wyłącznym upoważnieniu Państwa do zakładania rurociągów, służących do prowadzenia gazów ziemnych, regulowania produkcji i zużytkowania jej („Dz. Pr. P. P.” Nr. 39, poz. 292), oraz zmieniającego niektóre jej postanowienia rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 22/III 1928 r. („Dz. Ust. R. P.” Nr. 38, poz. 362).

Art. 7

Wykonanie niniejszej ustawy porucza się Ministrowi Przemysłu i Handlu.

Art. 8

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia i traci moc obowiązującą z dniem 1 kwietnia 1937 r.

Redakcja art. 1 ustawy wskazuje, że z zastosowanie jej ma charakter fakultatywny i że o wprowadzenie jej poszczególnych przepisów decydował będzie Minister Przemysłu i Handlu. W dwóch tylko momentach wola Ministra jest ograniczona terminem: 1) co do koniecznego powołania w ciągu pół roku od daty wejścia ustawy w życie przymusowej organizacji eksportowej na zasadzie centralizacji, o ile w tym terminie nie powstały tego rodzaju organizacje wolne, i 2) co do wolnego handlu wewnętrznego produktu mi naftowymi (nie ropą!) w całym okresie działania ustawy.

Koncepcja ustawy oparta jest na systemie kontyngentowania tak obrotu ropą, jak i produktami naftowymi, co pozwoli uniknąć dzikiej konkurencji i przesylenia rynku podażą produktów naftowych ponad jego rzeczywiste zapotrzebowanie. Mimo zaś kontyngentowania globalnego dla rafinerij ustawa przewiduje wolną konkurencję w sprzedaży hurtowej i detalicznej, co broni znowu interesów konsumenta.

Wreszcie zaś ustawa kładzie podwaliny pod zapoczątkowanie funduszu wiertniczego.

Oceniając sumarycznie wartość ustawy, należy stwierdzić, że jest ona w Polsce Odrodzonej pierwszą ogólną ustawą naftową, która planowo obejmuje całokształt spraw przemysłu naftowego.

REZYGNACJA P. INŻ. MARJANA SZYDŁOWSKIEGO. — P. Min. Inż. Marjan Szydłowski otrzymał od Pana Ministra Przemysłu i Handlu w końcu września r. ub. misję medjacji w dziedzinie porozumienia przedsiębiorstw przemysłu naftowego w celu utworzenia wspólnej, jednolitej organizacji, ogarniającej wszystkie grupy tego przemysłu.

P. Min. Szydłowski prowadził w ciągu blisko pół roku w charakterze męża zaufania Rządu pertraktacje z poszczególnymi grupami przemysłu naftowego, lecz nie daly one pożądanego wyniku. Porozumienie zostało osiągnięte między przedsiębiorstwami wielkimi, reprezentującymi znaczną większość przemysłu naftowego. Do porozumienia z czystymi producentami oraz z małymi rafinerjami nie doszło.

W tych warunkach P. Min. Szydłowski złożył Panu Ministrowi Przemysłu i Handlu sprawozdanie ze swej działalności, stwierdzając, że nie osiągnął porozumienia dobrowolnego między wszystkimi grupami przemysłu naftowego, i konkludując, że przyczynić się może do tego jedynie ustawa w sprawie regulowania stosunków naftowych, której projekt rządowy znajduje się w Sejmie. Pan Minister Przemysłu i Handlu podzielił zapatrywania P. Szydłowskiego i rezygnację jego przyjął, rezerwując sobie możliwość z nim współpracy w razie potrzeby w przyszłości i dziękując mu za oddaną i bezinteresowną pracę.

Oceniając działalność medjacyjną P. Min. Szydłowskiego, Pan Minister Przemysłu i Handlu stwierdził, iż przyczyniła się ona wielce do skonsolidowania stosunków w przemyśle naftowym i pogłębiła przeświadczenie, że tylko pełna i na racjonalnych podstawach oparta organizacja przemysłu naftowego może mu zapewnić lepszą przyszłość.

O ODNOWIENIE SYNDYKATU NAFTOWEGO. — Dowiadujemy się, iż zrzeszone w obecnym Syndykacie Przemysłu Naftowego prywatne przedsiębiorstwa naftowe osiągnęły między sobą porozumienie co do odnowienia umowy syndykackiej na nowych racjonalniejszych zasadach, przewidujących zespolenie w nowej organizacji i tych grup naftowych, które dotąd pozostawały poza Syndykatem. W najbliższym czasie mają się odbyć rozmowy z przedstawicielami t. zw. czystych producentów oraz małych rafinerij. Wstępne to porozumienie doszło do skutku przy współdziałaniu męża zaufania Rządu dla spraw organizacji przemysłu naftowego, P. Ministra Szydłowskiego.

PRZEMYSŁ WŁÓKIENNICZY

DALSZY WZROST URUCHOMIENIA W PRZĘDZALNIACH. — W dn. 8/III odbyło się specjalne posiedzenie zarządu Zrzeszenia Producentów Przędzy Bawełnianej, na którym postanowiono zmienić uchwałę zarządu z dn. 25 II i ustalić w przędzalniach bawełnianych uruchomienie nie jak pierwotnie na 36 godzin, lecz na 40 godz. pracy w tygodniu.

Na podstawie tej uchwały przędzalnie bawełniane w okresie od 21/III do 17/IV pracować będą 160 godzin. Reasumpcja tej uchwały bardzo poważnie zwiększa poprzednio ustaloną normę uruchomienia, co pozostaje w związku ze wzrostem zapotrzebowania na przędzę bawełnianą na rynku łódzkim wobec zwiększonej produkcji dla potrzeb sezonu wiosenno-letniego.

Wzrost zapotrzebowania spowodował w dalszym ciągu spadek zapasów przędzy, które na dzień 5/III wynosiły 1.111 tys. kg, t. j. zmniejszyły się w porównaniu z tygodniem poprzednim o przeszło 95 tys. kg.

Zwiększenie zapotrzebowania wywołało na rynku przędzy poważne odprężenie sytuacji.

EKSPORT WŁÓKIENNICZY BIELSKA W LUTYM 1932 R. — Według danych Związku Eksporterów Przemysłu Włókienniczego w Bielsku wywieziono w lutym 9.353 kg tkanin wełnianych wartości zł 391.892. W porównaniu z lutym r. ub. eksport ten zmniejszył się pod względem wagi o 13.472 kg, pod względem wartości o zł 609.055. Również i w porównaniu z styczniem r. b. zaznacza się spadek eksportu bielskiego o przeszło zł 30 tys. Eksport kierował się do następujących krajów (w tys. zł): państwa nadbałtyckie i północne 56, Austria, Węgry, Czechosłowacja i Jugosławia—311, Szwajcaria, Włochy, Belgja, Francja—11, Rumunja, Grecja, Bułgaria—4, Bliski Wschód (Persja, Syryja, Palestyna)—4, Ameryka—7. Zwrot cła wyniósł zł 6.130. Najśilniejszy spadek eksportu dotknął wywóz bielski na rynkach Anglii, Egiptu i Dalekiego Wschodu. Stożków wełnianych i kapeluszy kolorowych wywieziono z Bielska do Szwajcarii, Włoch i Austrii 265 kg wartości zł 6.691.

M. K.

ROLNICTWO

POD REDAKCJĄ MINISTERSTWA ROLNICTWA

AKCJA LIKWIDACJI UCIAŹLIWYCH ZOBOWIĄZAŃ ROLNICZYCH. — Kryzys rolniczy, przedłużając się niezmiernie, zaostża coraz więcej sytuację finansową rolnictwa. Wymaga to szybkich i zdecydowanych posunięć ze strony polityki gospodarczej Państwa. W tym celu została powołana przy Panu Premierze Centralna Komisja do Spraw Finansowo-Rolnych, mająca za zadanie opracowanie w porozumieniu z odpowiednimi czynnikami rządowymi planu sanacji finansów rolniczych, przygotowanie projektów odpowiednich ustaw oraz koordynację prac w tym zakresie.

W rezultacie prac Centralnej Komisji, które potoczyły się w bardzo intensywnym tempie, został już przygotowany cały szereg ustaw i projektów antykryzysowych, z których kilka zostało już przeprowadzonych na drodze ustawodawczej. Można więc już dziś w ogólnych przynajmniej zarysach przedstawić plan akcji likwidacji uciążliwych zobowiązań rolniczych, choć w szczegółowej realizacji może on ulec jeszcze pewnym przekształceniom i zmianom.

Polski plan sanacyjny różni się zasadniczo od analogicznych projektów, przyjętych w szeregu innych państw europejskich. Zasadniczymi wytycznymi, jakie zostały przyjęte w powyższym planie, jest bezwzględne poszanowanie praw rzeczowych wierzycieli oraz oparcie całej akcji sanacyjnej wyłącznie o wewnętrzne siły gospodarcze kraju. Ulgi, przewidziane przez plan sanacyjny, można zróżniczkować na szereg grup, a mianowicie: w zakresie stosunków prawnych, podatków i świadczeń społecznych oraz w dziedzinie kredytowej.

Ulgi w dziedzinie prawa cywilnego wprowadzają 2 ustawy, przyjęte już przez ciała ustawodawcze, a mianowicie: o najmniejszej cenie licytacyjnej oraz o ulgach w egzekucji przeciw gospodarstwom rolnym. W przygotowaniu jest jeszcze projekt ustawy o upadłości i zapobieganiu upadłości w rolnictwie.

Ustawa o najniższej cenie licytacyjnej wprowadza jako cenę wyjściową przy drugiej licytacji $\frac{2}{3}$ szacunku sądowego dla nieruchomości oraz $\frac{1}{2}$ szacunku dla ruchomości; oczywiście, ustawa ta obejmuje zarówno stosunki prawne na wsi, jak w miastach.

Ustawa o ulgach w egzekucji przeciw gospodarstwom rolnym umożliwia odroczenie licytacji do okresu jednego roku gospodarczego. Ulgi przewidywane są w tym zakresie, oczywiście, jedynie w wypadku stwierdzenia przez sąd, że zbytne obciążenie gospodarstwa rolnego powstało nie z winy jego właściciela, lecz w wyniku ogólnych niepomyślnych warunków, wytworzonych przez kryzys rolny. Zawieszenie licytacji nie powstrzymuje przeprowadzenia postępowania egzekucyjnego. Odroczenie nie może być wznowione ani przedłużone po upływie wymienionego ulgowego okresu czasu.

Wprowadzenie instytucji nadzoru sądowego dla gospodarstw rolnych jest, właściwie, tylko rozszerzeniem odnośnych przepisów ustawodawstwa cywilnego, obejmującego dotychczas wyłącznie przemysł i handel, również na dziedzinę rolnictwa, oraz kodyfikacją kodeksu cywilnego, różnie normującego stosunki prawne w tym zakresie w poszczególnych b. zaborach. Mianowicie w b. zaborze austriackim oraz w b. zaborze pruskim odnośne przepisy przewidywały pewne formy nadzoru sądowego dla gospodarstw rolnych. Ustawa o nadzorze i zapobieganiu upadłości w rolnictwie nie wyszła jeszcze z ram projektu. Wobec wprowadzenia już poprzednio omawianych ustaw sprawa wprowadzenia w życie tego projektu nie jest rzeczą tak pilną, a nawet można stwierdzić, że znaczenie tej ustawy wobec działania ustaw poprzednich będzie znacznie zmniejszone. Ze względu na skomplikowanie form prawnych odnośnie zarządu

i nadzoru sądowego jest wogóle rzeczą wątpliwą, żeby projekt tej ustawy mógł odegrać poważniejszą rolę i mógł być wykorzystany w szerszym zakresie przez masę rolników. Dlatego też nie należy się obawiać, aby ustawa o upadłości mogła wprowadzić w rezultacie w szerszej mierze moratorium sądowe. Formy, w jakich zostanie wprowadzona w życie ta ustawa, trudno obecnie sprecyzować, gdyż projekt może być w drodze ustawodawczej poddany daleko idącej rewizji. W każdym bądź razie, analogicznie zresztą do ustawy o odroczeniu licytacji, projekt ustawy o upadłości przewiduje wyłączenie od możliwości odroczenia, czy zawieszenia płatności, całego szeregu zobowiązań rolniczych, a mianowicie podatków, świadczeń społecznych, zarówno w zakresie ubezpieczeń, jak umów z tytułu najmu pracy, dalej wszelkich płatności z tytułu kredytu długoterminowego, zaciągniętego w instytucjach prywatnych i państwowych, wreszcie wszelkich alimentów, nie wyłączając wymiarów i wymów.

Powyżej omówione ustawy mają nie tylko znaczenie jako bezpośrednie przyjscie z pomocą rolnictwu przez uchylene zbytne natarczywości wierzycieli i obronę przed dezorganizacją gospodarstwa, lecz również znaczenie pośrednie — przez oddziaływanie na obrót ziemią. Ustawa o najniższej cenie licytacyjnej musi decydująco oddziaływać na minimalną cenę sprzedażną nie tylko już w wyniku licytacji, lecz również przy dobrowolnych transakcjach kupna - sprzedaży. Ustawa o odroczeniu egzekucji względnie projekt ustawy o upadłości w rolnictwie, gdy będzie on zrealizowany, musi przyczynić się w wybitnym stopniu do odciażenia rynku ziemi przez poważne zmniejszenie podaży. Broniąc rolnika — dłużnika, omawiane ulgi nie tylko nie skierują się przeciwko wierzycielowi, lecz jeżeli chodzi o ich ogół, to stają w ich obronie, przeciwstawiając się nadużyciom ze strony jednostek. Przy dzisiejszym braku nabywców na ziemię licytacje odbywały się za minimalne ceny, i w rezultacie nawet najbardziej zdawałoby się zabezpieczone sumy hipoteczne spadały, narażając na nieobliczalne straty szerokie rzesze wierzycieli.

W zakresie podatkowym przychodzi z pomocą rolnictwu ustawa o spłacie zaległych podatków, która umożliwia Ministrowi Skarbu odraczanie, rozkładanie na raty oraz częściowe umarzenie zaległości podatkowych.

Projekt rozporządzeń wykonawczych do powyższej ustawy przewiduje odroczenie generalne podatków, zaległych do dn. 31/X 1931 r., na dalszy okres płatności, umożliwia rozkładanie na raty podatków, zaległych po tym terminie do dnia wejścia w życie ustawy, jednak pod bezwzględnym warunkiem terminowej płatności podatków bieżących oraz ścisłego przestrzegania terminów indywidualnych odroczeń. Celem uprzywilejowania mocniejszych finansowo jednostek przewidywane jest częściowe umarzenie zaległości podatkowych przy regulowaniu ich przed terminem ulgowym.

Ulgi podatkowe obejmują poza podatkami skarbowymi również podatki komunalne; uprawnienia ustawowe w tym zakresie zastrzeżone są dla Ministra Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem Skarbu.

Niezmiernie uciążliwy dla rolników był brak skoordynowania w zakresie egzekucyjnym ze strony władz administracyjnych. W tym celu została opracowana przyjęta już przez Izby Ustawodawcze ustawa o scentralizowaniu wszelkich egzekucyj administracyjnych w rękach władz skarbowych. Zapewnia ona jednolitość w akcji odroczeniowej w stosunku do gospodarstw rolnych, umożliwia dalej ochronę dla poszczególnych rolników w konsekwencji indywidualnej oceny ich zdolności płatniczej i dobrej woli w wywiązywaniu się z zobowiązań.

Przewidywane są również ulgi w zakresie ubezpieczeń socjalnych; opierają się one naogół o zasadę oceny indywidualnej z wyjątkiem województw zachodnich, które otrzymują częściowo ulgi generalne, stosunkowo najdalej idące, oczywiście, również w zakresie zaległości. Uzasadnione to jest zarówno największym stosunkowo obciążeniem ubezpieczeniami społecznymi w woj. zachodnich, jak również i wyjątkowo trudną sytuacją finansową, w jakiej znalazły się gospodarstwa tej dzielnicy, najsilniej może w wyniku specyficznych warunków dotknięte skutkami kryzysu rolnego.

Niezmiernie ważną dziedziną ulg dla rolnictwa są przewidywane posunięcia w zakresie stosunków kredytowych. Obejmują one wyłącznie kredyt długoterminowy oraz krótkoterminowy instytucji państwowych i prywatnych, pozostawiając natomiast zupełnie na uboczu zarówno wierzycieli zagranicznych, jak i drobnych wierzycieli prywatnych krajowych. W zakresie kredytu długoterminowego przewidywane jest obniżenie oprocentowania o 2% oraz przedłużenie amortyzacji dla niektórych emisji listów zastawnych i obligacji instytucji państwowych kredytu długoterminowego. Przewidywane to jest zwłaszcza dla kredytów obligacyjnych, meljoracyjnych i dla listów zastawnych Państwowego Banku Rolnego.

Co się tyczy kredytu krótkoterminowego, to ulgi w tym zakresie idą przede wszystkim w kierunku konsolidacji zobowiązań poszczególnych płatników w celu zarówno ujednostajnienia polityki prolongacyjnej w stosunku do poszczególnych dłużników, jak również obniżenia zbyt wysokiej stopy delcredere dzięki usunięciu zbyt wysokich zyr gwarancyjnych.

Celem koordynacji całej akcji oraz przeprowadzenia jej w terenie, uchwałą Rady Ministrów został powołany Centralny Komitet do Spraw Finansowo-Rolnych jako nadrzędna instytucja odpowiednich komitetów wojewódzkich, pozostających pod przewodnictwem wojewodów. Przy komitetach zostaną utworzone odpowiednie biura, na których czele stać będą sekretarze generalni komitetów.

Przedstawiona w tym krótkim zarysie akcja likwidacji uciążli-

wych zobowiązań rolniczych wskazuje na dążenie Rządu do ochrony producentów rolnych i przyjęcia im z pomocą finansową przy zachowaniu jednak bezwzględności poszanowania praw wierzycieli. Nie zostaje stworzony sztywny plan konwersyjny; cała akcja rozpada się na szereg luźno ze sobą związanych ustaw i rozporządzeń, przez co zostaje jej zapewniona odpowiednia elastyczność, umożliwiającą zarówno łatwe i szybkie uzupełnienia i modyfikacje, narzucone przez warunki życiowe, jak i dostosowanie się do warunków gospodarczych chwili i indywidualne potraktowanie poszczególnych jednostek, wreszcie odpowiednia indywidualizacja zarządzeń ekonomicznych i norm prawnych.

Akcja sanacji finansowej obejmuje przede wszystkim likwidację zaległości płatniczych, dążąc nie tyle do wielkiej reformy gospodarczej, do stworzenia drogą sztucznych zjawisk ekonomicznych odmiennego położenia gospodarczego kraju — lecz raczej do ułatwienia i umożliwienia życiu gospodarczemu przejścia w sposób możliwie spokojny i pozbawiony zbyt silnych wstrząsów z okresu depresji do fazy nowego ożywienia gospodarczego.

Cz. St.

ZEBRANIE OPINJODAWCZEJ KOMISJI GOSPODARCZEJ. — Dn. 10/III odbyło się zebranie Opiniodawczej Komisji Gospodarczej pod przewodnictwem Pana Ministra Rolnictwa Janta-Połczyńskiego. Porządek dzienny zebrania obejmował sprawy, związane z organizacją Komitetu do Spraw Finansowo-Rolnych w związku z uchwałą Rady Ministrów z dn. 7 III 1931 r., którą został powołany do życia Centralny Komitet do Spraw Finansowo-Rolnych oraz komitety wojewódzkie jako organa lokalne. W wyniku ożywionej dyskusji zostały ustalone wytyczne w sprawie szczegółowej realizacji zadań komitetów oraz ustalenia podstaw finansowych dla ich działalności. Stwierdzono konieczność pobierania pewnych minimalnych opłat od osób zainteresowanych, korzystających z usług komitetów. Zgodnie z § 2 regulaminu Centralnego Komitetu, uchwalonego przez Radę Ministrów, Komisja Opiniodawcza wyznaczyła do Komitetu 4 przedstawicieli rolników w osobach PP.: Prezesa K. Fudakowskiego, Posła W. Hyli, Prezesa W. Karwackiego i Prezesa J. Wielowieyskiego.

H A N D E L

HANDEL ZAGRANICZNY

POLSKO-NIEMIECKI OBRÓT TOWAROWY W 1931 R. — W związku z rozmowami między delegatami Polski i Niemiec, toczącymi się obecnie w Warszawie na temat niestosowania przez Rzeszę w stosunku do Polski ceł maksymalnych, odnoszących się do państw, nie mających z Rzeszą traktatu handlowego, warto przyrzeć się statystyce polsko-niemieckiego obrotu handlowego. Według danych statystyki niemieckiej polsko-niemiecki handel zagraniczny kształtował się w ostatnich latach następująco (w miljn. RM):

	1928	1929	1930	1931
Przywóz z Polski	357'3	338'8	236'8	111'2
Wywóz do Polski	400'6	343'4	250'0	140'9
Dodatnie saldo dla Niemiec:	43'3	4'6	13'2	29'7

Z powyższego zestawienia wynika, że przywóz z Polski do Niemiec stale maleje; w 1931 r. wynosi on zaledwie (pod względem wartości) 31'1% przywozu z 1928 r. Jeśli się natomiast porówna liczby przywozu w 1931 r. do przywozu w ostatnim roku przed wybuchem wojny celnej niemiecko-polskiej, okaże się, że przywóz z Polski do Niemiec spadł w 1931 r. w stosunku do 1924 r. o przeszło 70%. Również i wywóz z Niemiec do Polski maleje; w 1931 r. wynosi on 35'2% wywozu z 1928 r., a w stosunku do 1924 r. widoczny jest spadek o ponad 50%. Z porównania tych liczb widać już, że przywóz z Polski do Niemiec w znacznie silniejszym stopniu się zmniejsza, niż wywóz z Niemiec do Polski.

O ile przed wojną celną obrót towarowy polsko-niemiecki był dla Polski aktywny, o tyle w okresie wojny obrót ten kształtuje się coraz bardziej na korzyść Niemiec. Powyższe dane dowodzą, że niemieckie zarządzenia bojowe przeciwko importowi z Polski odznaczają się znacznie skuteczniejszą siłą, aniżeli odwetowe, obronne postanowienia polskie w stosunku do Niemiec. Trzeba jeszcze wziąć pod uwagę, że udział Polski w niemieckim handlu zagranicznym jest stosunkowo bardzo mały, wynosi bowiem w 1931 r. w ogólnym imporcie Niemiec niespełna 1'7%, w wywozie zaś 1'50%, podczas gdy udział Niemiec w Polskim handlu zagranicznym wynosi w tym czasie w przywozie do Polski 24'6%, w wywozie zaś z Polski zaledwie 16'8%. Niemcy zastosowały w stosunku do Polski od wybuchu wojny celnej cały szereg rygorów i obostrzeń, jak cła bojowe, zakazy przywozu, obostrzenia ustawy weterynaryjnej, a poza tem Polska nie korzysta z KNU. Niektóre cła bojowe zostały przez autonomiczne stawki celne przewyższone. W ostatnim roku podwyższono cały szereg stawek celnych na produkty rolnicze, w których w imporcie do Niemiec Polska była szczególnie zainteresowana, jak np. podwyżka cła na gęsi, groch jadalny i pastewny, fasole, łubin, wykę, owies, żyto, pszenicę i t. d., a ostatnio na masło. Równocześnie Niemcy nie zgodziły się na przedłużenie polsko-niemieckiej umowy żytniej i nie przedłużyły polsko-niemieckiego porozumienia drzewnego. Ostatnio restrykcje dewizowe działają niezwykle hamująco na przywóz z Polski. Wszys-

tkie te posunięcia musiały powodować ogromne skurczenie się przywozu z Polski do Niemiec.

W poniższej tabeli podane są liczby przywozu z Polski do Niemiec według grup podziału międzynarodowego w 1931 r., przyczem dla porównania przedstawione są dane za 1930 r.:

		Tonn	%	Tys. RM	%
Zwierzęta żywe	1931	6.380	0·7	7.556	6·8
	1930	6.025	0·3	10.500	4·4
Środki żywności	1931	100.050	11·7	34.985	31·5
	1930	134.174	5·8	54.814	23·1
Surowce i półfabrykaty	1931	745.769	87·0	62.135	55·9
	1930	2.213.487	93·7	163.113	68·9
Wyroby gotowe	1931	4.964	0·6	6.527	5·9
	1930	9.696	0·4	8.336	3·6
Razem:	1931	857.163	100·0	111.203	100·0
	1930	2.363.383	100·0	236.763	100·0

Przywóz z Polski zmniejszył się w 1931 r. w stosunku do 1930 r. pod względem ilościowym o prawie 64%, pod względem wartości zaś o 53·4%, podczas gdy ogólny przywóz Niemiec zmniejszył się w tym czasie tylko o 28·4% względnie 35·3%. Najbardziej skurczył się przywóz w grupie surowców i półfabrykatów, gdyż spadek wynosi RM 101 miljn., czyli prawie 62%. Wprawdzie na spadek wartości przywozu działa ogólny spadek cen surowców i półfabrykatów; jednak w głównej mierze działa w tej grupie faktyczny spadek importu z Polski. Najbardziej ucierpiał w tej grupie import drzewa polskiego do Niemiec, a to na skutek wygaśnięcia polsko-niemieckiego porozumienia drzewnego z dniem 1/1 1931 r.; spadek importu drzewa wynosi przeszło 82%, t. j. prawie RM 67 miljn. Poza tem bardzo silnej redukcji uległ przywóz paszy i otrąb, bo o RM 11 miljn., czyli o 92%. Również przywóz innych towarów uległ ogromnemu spadkowi. Spadek przywozu w grupie zwierząt żywych wynosi 28%, a w grupie środków żywności ponad 36%, przyczem najsilniej zmniejszył się import jaj, masła, roślin strączkowych, a to na skutek podwyżek celnych z 1931 r. Przywóz wyrobów gotowych zmniejszył się tylko o 22%.

Wywóz z Niemiec do Polski przedstawiał się w omawianym okresie następująco:

		Tonn	%	Tys. RM	%
Zwierzęta żywe	1931	13	0·0	131	0·1
	1930	71	0·0	385	0·2
Środki żywności	1931	41.395	3·3	11.130	7·9
	1930	33.740	2·2	16.063	6·4
Surowce i półfabrykaty	1931	1.177.889	93·6	60.595	43·0
	1930	1.433.544	93·0	114.023	45·6
Wyroby gotowe	1931	39.278	3·1	69.081	49·0
	1930	72.855	4·8	119.489	47·8
Razem:	1931	1.258.575	100·0	140.937	100·0
	1930	1.540.210	100·0	249.960	100·0

Ogólny wywóz z Niemiec do Polski zmniejszył się pod względem wartości o 43·6%, a pod względem ilościowym tylko o 18·3%. Wartościowy spadek wywozu do Polski tłumaczy się nie tylko faktycznym spadkiem wywozu, lecz też w dużej mierze spadkiem cen. Najsilniejszy spadek w 1931 r. w stosunku do 1930 r. widać w grupie wyrobów gotowych, wynosi bowiem pod względem ilości 46%, a w/g wartości 42%. W grupie tej zmniejszył się m. in. wywóz: maszyn wszelkiego rodzaju, przedmiotów elektrotechnicznych, pojazdów mechanicznych, rowerów i t. p. W grupie surowców i półfabrykatów spadek wynosi w/g wagi 17·7%, a w/g wartości 47%, czyli że w grupie tej spadek cen jaskrawo się uwidocznił. Pod względem wartości najbardziej spadł wywóz bawełny, rudy cynku, koks, surowców i półfabrykatów chemicznych i farmaceutycznych. W grupie środków żywności widać nawet wzrost wywozu w/g wagi o prawie 22%, natomiast według wartości wywóz zmniejszył się o prawie 31%, a zatem w tej grupie spadek cen najsilniej się przejawia.

Z najważniejszych towarów, przywiezionych z Polski do Niemiec, warto wymienić:

	1931		1930	
	tonn	tys. RM	tonn	tys. RM
Masło	7.185	14.383	7.181	17.977
Jaja	2.926	4.009	8.576	14.315
Pszenica	9.335	2.030	4.740	1.047
Żyto	24.667	4.245	20.515	3.087
Jęczmień	7.926	1.105	3.866	670
Groch, fasola, soczewica	9.297	1.983	24.456	6.295
Drzewo budowlane i użytkowe	180.494	8.807	857.627	62.852
Masa drzewna	203.668	5.699	537.506	18.456
Pierze, puch, szczecina	1.211	5.113	1.127	5.350
Cynk	57.727	13.714	65.657	22.810

Do najważniejszych towarów, wywiezionych z Niemiec do Polski, należą:

	1931		1930	
	tonn	tys. RM	tonn	tys. RM
Tłuszcze i oleje roślinne (też dla celów technicznych)	14.256	7.101	18.845	12.063
Ryby i mięso z ryb	5.729	1.186	6.637	1.669
Bawełna	20.228	20.891	15.451	38.819
Wełna i sierść zwierzęca	1.478	4.453	1.572	6.656
Futra surowe	252	4.687	316	5.321
Maszyny tekstylne	577	1.935	458	1.763
Obrabiarki	710	1.570	1.426	3.244
Inne maszyny (bez elektrycznych)	3.274	8.209	7.409	16.765
Maszyny elektryczne i części	434	1.473	929	2.747
Wyroby elektrotechniczne	726	6.625	1.656	10.756
Różne produkty chemiczne i farmaceutyczne	8.824	9.192	13.568	13.255

A. B.

KRAJOWE RYNKI TOWAROWE¹⁾

ZBOŻA I PRZETWORY

RUCH CEN ZBÓŻ w okresie od 1 do 15 marca r. b. kształtował się następująco (ceny za 100 kg):

	1 — 8/III		9 — 15/III		+ wzrost - zmniejszenie
	z	z	z	z	
Pszenica					
Warszawa	26·79	3·01	27·37	3·07½	+ 2·1
Poznań	24·19	2·71½	24·43	2·74	+ 0·9
Lwów	25·12½	2·82	26·50	2·97½	+ 5·4
Przeciętna	25·36	2·85	26·10	2·93	+ 2·9
Żyto					
Warszawa	24·79	2·78	25·18	2·83	+ 1·5
Poznań	23·25	2·61	24·12	2·71	+ 3·7
Lwów	24·12½	2·71	24·12½	2·71	-
Przeciętna	24·05	2·70	24·47	2·75	+ 1·7
Owies					
Warszawa	23·50	2·64	23·55	2·64½	+ 0·2
Poznań	20·50	2·30	20·54	2·30½	+ 0·1
Lwów	25·50	2·86½	24·87½	2·79	- 2·4
Przeciętna	23·16	2·60	22·98½	2·58	- 0·7
Jęczmień browarowy					
Warszawa	23·50	2·64	23·75	2·67	+ 1·0
Poznań	24·03	2·70	24·25	2·72	+ 0·9
Lwów	21·25	2·38½	21·75	2·44	+ 2·3
Przeciętna	22·92½	2·57½	23·25	2·61	+ 1·4
Jęczmień zwykły					
Warszawa	21·75	2·44	22·31	2·50½	+ 2·5
Poznań	21·03	2·36	21·43	2·40½	+ 1·9
Lwów	18·50	2·08	19·00	2·13	+ 2·7
Przeciętna	20·42½	2·29½	20·91	2·34½	+ 2·3

¹⁾ Na podstawie danych Min. Przemysłu i Handlu i Min. Rolnictwa, sprawozdań organizacji gospodarczych, własnych korespondentów, depesz P. A. T. i t. d.

— Dla zbóż chlebowych panowała w okresie sprawozdawczym (od 7 do 12 marca) naogół tendencja nieco mocniejsza, dając w rezultacie tygodniowym dość liczne, aczkolwiek niewielkie zwwyżki cen. Na giełdzie warszawskiej uzyskały poprawę ceny pszenicy, żyta oraz jęczmienia przemiałowego, na giełdzie poznańskiej żyta, jęczmienia przemiałowego oraz mąki pszennej i żytniej, na gdańskiej zaś ceny pszenicy, żyta, jęczmienia, owsa oraz otrąb pszennych i żytnich; zwyżka wyniosła przeciętnie $\bar{x}$ 0'50 na 100 kg; ceny niewymienionych zbóż i przetworów pozostały bez zmiany. Na pozostałych giełdach prowincjonalnych ożywienie nadal nie było zbyt wielkie — tendencja nieco mocniejsza.

Warszawa. — Ceny orientacyjne — w $\bar{x}$ za 100 kg parytet wagon Warszawa (w nawiasach podane są notowania końcowe z okresu, poprzedzającego sprawozdawczy): pszenica dworska 27'50 — 28'00 (27'00 — 27'50), — zbierana 26'50 — 27'00 (26'00 — 26'50), żyto 25'00 — 25'50 (24'50 — 25'00), jęczmień brow. 23'50 — 24'00 (23'00 — 24'00), — przemiałowy 22'00 — 22'50 (21'50 — 22'00), owies jednolity 24'00 — 25'00 (24'00 — 25'00), — zbierany 22'00 — 23'00 (22'00 — 23'00), mąka pszenna luksusowa 45'00 — 50'00 (45'00 — 50'00), — pszenna 4/0 40'00 — 45'00 (40'00 — 45'00), — żytnia pyłkowa 41'00 — 42'00 (41'00 — 42'00), — sitkowa 31'00 — 32'00 (31'00 — 32'00), — razowa 31'00 — 32'00 (31'00 — 32'00), otręby pszenne szale 16'00 — 17'00 (16'00 — 17'00), — pszenne średnie 15'00 — 16'00 (15'00 — 16'00), — żytnie 14'00 — 14'50 (14'00 — 14'50).

Poznań. — Ceny orientacyjne — w $\bar{x}$ za 100 kg parytet Poznań (jak wyżej): pszenica 24'00 — 24'50 (24'00 — 24'50), żyto 23'50 — 24'00 (23'50), jęczmień brow. 23'75 — 24'75 (23'75 — 24'75), — przemiałowy 64 do 66 kg 20'50 — 21'50 (20'00 — 21'00), — 68 kg 21'50 — 22'50 (21'50 — 22'50), owies 20'25 — 20'75 (20'25 — 20'75), mąka pszenna 65 $\frac{1}{2}$ -owa wraz z workiem 37'00 — 39'00 (36'50 — 38'50), — żytnia 65 $\frac{1}{2}$ -owa z workiem 36'00 — 37'00 (35'50 — 36'50), otręby pszenne grube 14'75 — 15'75 (14'75 — 15'75), — pszenne średnie 13'75 — 14'75 (13'75 — 14'75), — żytnie 14'50 — 15'00 (14'50 — 15'00).

Gdańsk. — Notowano — w guld. gd. za 100 kg (jak wyżej): pszenica biała 15'30, — czerwona 14'75 — 14'85 (14'75), żyto 14'80 (14'60), żyto na eksport 14'75 (14'20), jęczmień najprzedniejszy 15'00 — 15'75 (15'00 — 15'75), — średni 14'50 — 15'00 (14'00 — 14'75), — pastewny 14'00 (13'50 — 14'00), owies najlepszy 13'00 — 14'00, — średni 12'75, otręby pszenne 9'25 — 9'50 (9'00), — żytnie 9'25 (9'00).

BYDŁO I MIĘSO

— Na rynku krajowym bydła i mięsa w lutym większych zmian nie zauważono. Naogół dało się zaobserwować pewną stabilizację cen i uspokojenie się. Ze względu na wysokie ceny paszy i niekorzystne kształtowanie się cen żywca, z powodu zmniejszonego zapotrzebowania eksportowego, jakość bydła i owiec obniżyła się, co utrudnia pionierską akcję odnośnych organizacji handlowych. Stosunkowo najlepiej przedstawia się pod tym względem hodowla trzody bekonowej, której jakość, dzięki unormowanemu zapotrzebowaniu przez przemysł bekonowy, stale się polepsza.

Poważnym czynnikiem, hamującym pomysły obrót wewnętrzny żywcem, jest zagadnienie wypłacalności gotówkowej branży rzeźniczej. Potrzeba uruchomienia kas targowych w większych ośrodkach uboju bydła jest nadal bardzo aktualna.

W związku z znacznym zmniejszeniem się pogłowia hodowlanego w kraju i powszechnie obecnie dyspozycjami rolników, zmierzającymi do dalszego zredukowania inwentarza rzeźnego, należy się liczyć w niedalekiej przyszłości ze wzrostem cen.

Warszawa. — Urzędowe notowania Giełdy Mięsnej — w $\bar{x}$ za 100 kg żywej wagi: woły mięsne 65—70, — tłuste 60 — 65, krowy mięsne 50 — 60, — tłuste 60 — 65, cielęta 80 — 85, świnię słoninową powyżej 150 kg 95 — 105, — od 130 do 135 kg 85 — 95, — mięsne od 110 kg 75 — 85. Tendencja na targowicy trzody chlewnej nieco żywsza, na pozostałe gatunki żywca ospała.

Poznań. — Płacono w końcu miesiąca — w $\bar{x}$ za 100 kg żywej wagi loco targowica: woły pełnom, wytucz. nieopręg. 60 — 64, — mięsiste tucz. do lat 3 38 — 46, — mięsiste tucz. starsze 38 — 46, — miernie odżyw. 30 — 38, bubaże wytucz. pełnom. 54—60, — tucz. mięsiste 48—52, — nietucz. dobrze odżyw. 40 — 46, — miernie odżyw. 32 — 36, krowy i jałówki wytucz. pełnom. 60 — 66, — tucz. mięsiste 52 — 58, — nietucz. dobrze odżyw. 30 — 44, — miernie odżyw. 24 — 40, młodzież dobrze odżyw. 32 — 40, — miernie odżyw. 26 — 30, cielęta najprzedn. wytucz. 60 — 68, — tucz. 50 — 56, — dobrze odżyw. 40 — 48, — miernie odżyw. 32 — 36; owce, wytucz. pełnom. jąg-

nięta i młodsze skopy 50, — tucz. starsze skopy i maciorki 40 — 46; świnię pełnom od 120 do 150 kg 84 — 86, — pełnom. od 100 do 120 kg 78 — 82, — pełnom. od 80 do 100 kg 74 — 76, — mięsiste ponad 80 kg 68 — 72, maciory i późne kastraty 66 — 72, bekonowe 70 — 72. Przebieg targu bardzo spokojny.

Mysłowice. — Płacono — w $\bar{x}$ za 100 kg żywej wagi loco targowica: woły I 68 — 75, — II 60 — 67, — III 50 — 59, stadniki I 62 — 70, — II 54 — 61, — III 45 — 54, jałówki i krowy I 60 — 70, — II 50 — 59, — III 50 — 59, — IV 40 — 49, cielęta II 60 — 70, — III 50 — 59; świnie ponad 150 kg 100 — 110, — od 120 do 150 kg. 88 — 99, — od 100 — 120 kg 77 — 87, — bekonowe 70 — 76. Przebieg targu spokojny, tendencja utrzymana.

MASŁO

— Na krajowych rynkach maślarskich luty przyniósł gwałtowny wzrost cen przy dalszej mocnej tendencji. Wpłynęło na to z jednej strony ograniczenie podaży przy zmniejszonej produkcji, wywołanej oziębieniem się pogody, oraz zmniejszonej ilości mleka wskutek wstrzymywania się rolnictwa od stosowania pasz treściwych przy żywieniu bydła oraz wyzbywania się krów na pokrycie zobowiązań, z drugiej strony zwiększone zapotrzebowanie na masło wobec nadchodzącego wielkiego postu. Znaczny wzrost cen masła, aczkolwiek stworzył warunki opłacalności produkcji masła, jednakże już nie był w stanie zwiększyć podaży, która nastąpi z chwilą ocieplenia się pogody; jednakże okres cieleńcia się krów już się kończy, ilość mleka do przerobu wskutek tego wzrasta; to też pod koniec okresu sprawozdawczego tendencja nieco osłabła.

Notowano — w $\bar{x}$ za 1 kg:

Warszawa. — W/g komisji cenikowej ceny wynosiły od dn. 27/II: I gat. 4'60, — II 4'00, solone 4'00, osekł. 3'40.

Łódź. — Od dn. 22/II notowano: I gat. 4'80, II gat. 4'60, solone 4'30, osekł. 3'80.

Katowice. — Notowano od dn. 25/II: I gat. 4'60 — 5'00, — II gat. 4'20 — 4'60, wiejskie 3'80—4'00, kuch. 3'60 — 3'80.

Lwów. — Notowano od dn. 27/II: I gat. 4'00 — 4'20, II gat. 3'70 — 3'90, III gat. 3'20 — 3'40.

Lublin. — Notowano od dn. 26/II: I gat. 4'20 — 4'50, stołowe 4'00 — 4'20, wiejskie 3'50 — 3'75.

JAJA

— Krajowy rynek jajczarski w lutym pozostawał w ścisłej zależności od produkcji jaj w kraju, która z kolei pozostaje w zależności od stanu temperatury. Dlatego też niższa temperatura w połowie lutego wywołała zmniejszenie dostaw świeżego produktu co wywołało w większych ośrodkach handlu jajczarskiego, przeważnie małopolskich, chwilową zwyżkę cen. Naogół jednak ceny kształtowały się na niskim poziomie, a to zarówno ze względu na zbliżający się sezon wzmoczonej produkcji, jak i na nie wystarczający i trudny zbyt zagranicą. Warunki zbyt jaj polskich na rynkach obcych są w chwili obecnej trudne, mało rentowne i — ze względu na ciągłe ograniczenia państw importujących — niepewne. Tak np. wprowadzenie od dn. 1/III cta fiskalnego na jaja w Anglii, przy i tak niekorzystnym parytecie pieniędzy wywołuje zrozumiały pesymizm i zamęt w sferach kupieckich i nie pozwala na przedsięwzięcie odnośnych posunięć na dalszą metę.

Podobnie jak i w innych działach wytwórczości zwierzęcej główna uwaga sfer, zainteresowanych w zbyciu jaj, jest zwrócona na rynek wewnętrzny, jednakże ze względu na poważny wzrost produkcji jajczarskiej w ostatnim roku nadwyżki eksportowe są większe niż w latach ubiegłych.

Warszawa. — Przez cały okres sprawozdawczy Związek Spółdzielni Mleczarskich i Jajczarskich płacił za 1 kg towaru nieprzerobionego $\bar{x}$ 2 franco skład Warszawa. Nastrój i tendencja utrzymane.

Bochnia. — W ostatnim tygodniu wskutek łagodniejszej pogody ceny nieco spadły. Za towar nieprzerobiony i niepakowany płacono $\bar{x}$ 108 — 110 za 1.440 szt.

Tarnów. — Płacono w połowie okresu sprawozdawczego $\bar{x}$ 115 za skrzynię a 1.440 szt. Nastrój spokojny. Zapasy jaj wapnowanych całkowicie wyprzedane.

SKÓRY

— Na rynku skór surowych panowała ostatnio tendencja nieco słabsza, ceny zaś przeważnie kształtowały się zniżkowo; zapotrzebowanie ograniczone.

Poznań. — Na aukcji skór surowych osiągnięto następujące ceny — w zł za 1 funt: skóry bydlęce bukaty bez krowich do 39 ft. wagi 0'47, — wolce i jałówki od 40 do 49 ft. 0'52, — ponad 50 ft. 0'55, — buhaje 0'50 — 0'53, — krowie 0'51.

Lublin. — Ceny orientacyjne — w zł za 1 kg: skóry bydlęce miejskie niesolone 0'90 — 1'00, — prowincjonalne solone 0'93 — 1'00; za 1 sztukę: skóry cielęce miejskie niesolone 3'50 — 4'00, — prowincjonalne solone 3'20, — końskie 9'50, — baranie na kożuchy 4'00 — 4'25, — gołe 0'40.

Lwów. — Ceny orientacyjne — w zł za 1 kg loco rzeźnia: skóry bydlęce lekkie 0'70, — ciężkie 0'70; za 1 sztukę: skóry cielęce z rzeźni 3'55, — prowincjonalne 2'66, końskie duże 8'00, — małe 4'00.

RYNEK AKCYJNY

za okres od 7 do 12 marca 1932 r.

Zainteresowanie akcjami na giełdzie warszawskiej w okresie sprawozdawczym dość silnie wzrosło, nie pociągając jednak za sobą wydatniejszego zwiększenia obrotów; jak i dotychczas, liczniej reprezentowane były akcje przedsiębiorstw metalurgicznych, a niektóre z nich były silnie poszukiwane. Tendencja na ogół mocniejsza.

Akcje Banku Polskiego, na które nadal przypada gros zawieranych transakcji, ulegały — jak i w okresie poprzednim — dość znacznym wahaniom kursowym; w rezultacie tygodniowym zwykowały one o zł 1'00. Z pośród akcji przedsiębiorstw metalurgicznych bardzo mocno kształtował się kurs Starachowice — zwykła wyniosła zł 2'50, a więc zgórą 40% w porównaniu z notowaniami z okresu poprzedniego; dla akcji Ostrowca tendencja utrzymana i kurs bez zmiany, natomiast

Lilpopy wykazują nieznaczny spadek. Poza tem notowane były akcje Haberbuscha i Schielego — po kursie dotychczasowym.

Giełdy prowincjonalne wykazują w okresie sprawozdawczym zmniejszenie i tak już niewielkich obrotów; kursy notowanych akcji kształtowały się niejednolicie.

GIĘŁDA WARSZAWSKA

	Wartość nominalna	Kurs najwyższy	Kurs najniższy	Kurs w dn. 12 III
Bank Polski	zł 100	87'50	84'00	86'00
Lilpop	zł 25	15'00	14'75	14'75
Ostrowiec — serja B				
I—III em.	zł 50	30'50	30'50	30'50
Starachowice	zł 50	8'50	6'25	8'50
Haberbusch i Schiele	zł 100	50'00	50'00	—

GIĘŁDA KRAKOWSKA

Akcje (maksimum i minimum — w zł; w nawiasach podane są notowania okresu poprzedniego): Chybie — 13'00 (12'00), Jaworzno — 8'50 — 8'25.

GIĘŁDA LWOWSKA

Akcje (jak wyżej): Tresp — 80'00 (85'00).

GIĘŁDA POZNAŃSKA

Akcje (jak wyżej): Bank Polski — 86'50 — 85'00 (85'00 — 80'00).

CŁA ORAZ REGLAMENTACJA HANDLU ZEWN.

PRZYWÓZ ZA CŁEM ULGOWYM OWOCÓW I TOWARÓW KOLONJALNYCH. — Jak wiadomo, w „Dzienniku Ustaw R. P.” Nr. 112/1931 ogłoszono rozporządzenie z dn. 19/XII 1931 r. w sprawie częściowej zmiany taryfy celnej (poz. 885). W powyższym rozporządzeniu wprowadzono dla jabłek, bananów, cytryn, kawy, herbaty oraz pomarańcz i mandarynek potrójne cła: cło, stosowane na granicy lądowej (najwyższe), cło, stosowane na granicy morskiej w sposób automatyczny (cło pośrednie), i cło, stosowane na granicy morskiej po uzyskaniu pozwolenia Ministerstwa Skarbu (cło ulgowe, najniższe).

Na kakao wprowadzono cło, tylko podwójne: cło, stosowane na granicy lądowej (wyższe), i cło, stosowane na granicy morskiej po uzyskaniu pozwolenia Ministerstwa Skarbu (cło ulgowe, niższe).

W „Monitorze Polskim” Nr. 40/1932 ogłoszono obwieszczenie Ministra Skarbu z dn. 16/II 1932 r., wydane w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu, o warunkach uzyskiwania pozwoleń na przywóz za cłem ulgowym jabłek, bananów, cytryn, kawy, herbaty i kakao. W obwieszczeniu tem nie wymieniono pomarańcz, gdyż istnieje postanowienie niestosowania cła ulgowego na pomarańcze i mandarynki w bieżącym sezonie importowym. Warunki i sposób uzyskania pozwoleń na ulgowe oclenie wszystkich pozostałych, wyżej wymienionych, towarów są następujące (zasady):

Importer składa podanie do Ministerstwa Przemysłu i Handlu o zastosowanie ulgowego cła, załączony zaświadczenie izby przemysłowo-handlowej o tem, że wykupił świadectwo przemysłowe i że trudnił się przywozem owoców lub towarów kolonialnych w latach: 1930 i 1931. Do podania załącza nadto „zaświadczenie o kompensacyjnym wywozie”, wystawione przez izbę przemysłowo-handlową i potwierdzone przez urząd celny (wzór zaświadczenia jest podany w „Monitorze”). Jeżeli nie ma możliwości załączyć zaświadczenia o kompensacyjnym wywozie, to wpłaca na cele popierania eksportu na rachunek Międzynarodowej Komisji Popierania Eksportu kwotę, stanowiącą część różnicy pomiędzy automatycznym cłem morskiem a cłem morskiem ulgowym, czyli część ulgi celnej, powstającej przy zastosowaniu cła ulgowego.

W piśmie Ministerstwa Przemysłu i Handlu do izby przemysłowo-handlowej z dn. 19/II r. b. Ministerstwo zawiadomiło izbę, jakie towary zostały dopuszczone do kompensacyjnego wywozu, t. zn. do wywozu, przy którym otrzymuje się „zaświadczenie o kompensacyjnym wywozie”. Jednocześnie obok

każdego towaru podano stosunek %-owy ulgi przywzowej do wartości wywozonego towaru. Wysokość tego stosunku jest miarą udzielenia pomocy eksportowi danego towaru, gdyż wpływa na wartość zaświadczenia o kompensacyjnym wywozie. Wykaz ten przedstawia się następująco:

Nazwa towaru	Stosunek %-owy ulgi przywzowej do wartości wywozonego towaru
Drób bity	50
Komplety skrzynkowe (deszczuki do opakowań)	40
Przetwory owocowe i warzywne wszelkie, także w puszkach	50
Odzież, płaszcze, bielizna, wyroby dziane (pp. 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27 rozp. w sprawie zwrotu ceł — „Dz. Ust. R. P.” Nr. 111/1931, poz. 870)	30
Maszyny rolnicze	40
Błacha ocynkowana	30
Wędliny wszelkie, także w puszkach	30
Bibułka papierosowa	40

Wykaz powyższy może być uzupełniony.

Najważniejszą rubryką w zaświadczeniu o kompensacyjnym wywozie jest wartość wywozonego towaru. Otóż wartość ta winna być obliczona loco granica celna, to znaczy, że odpowiada wartości, której obliczenia wymagają również przepisy rozporządzenia Rady Ministrów z dn. 11/IV 1930 r. w sprawie statystyki celnej. Ulga przywzowa pozostaje w pewnym określonym stosunku do tej wartości wywozonej, np. dla drobiu bitego ulga przywzowa wynosi 50% wartości wywozonej — w ten sposób, mając wartość wywiezionego towaru, możemy łatwo obliczyć ulgę, do jakiej uprawnia wywóz danego towaru, poczem, z kolei, dzieląc ulgę przywzową przez stopę ulgi (różnicę pomiędzy cłem automatycznym morskiem a ulgowym morskiem na 100 kg), otrzymujemy ilość towaru (owoców lub towarów kolonialnych), którą możemy przywieźć za cłem ulgowym. Jeżeli np. posiadamy zaświadczenie kompensacyjne na wywiezienie drób bity za zł 3.000 (wartość towaru loco granica celna, figurująca w zaświadczeniu), to możemy otrzymać ulgi przywzowej 50%, czyli zł 1.500.

Ulga ta np. daje 1.500 kg bananów (bo ulga na 100 kg bananów wynosi zł 100). Część tej ulgi winna jednak przypaść eksporterowi towarów, dopuszczonych do kompensacyjnego wywozu, w powyższym przykładzie eksporterowi drobiu bitego, w postaci ceny zaświadczenia kompensacyjnego, które importer bananów musi nabyć od eksportera drobiu bitego. Jak wielka będzie cena zaświadczenia kompensacyjnego? Cena ta zależy od wysokości kwoty, którą należy wpłacić na rachunek Międzyministerjalnej Komisji Popierania Eksportu w wypadku, gdy nie jest się w posiadaniu zaświadczenia kompensacyjnego. We wzmiankowanym piśmie Ministerstwa Przemysłu i Handlu do izb przemysłowo-handlowych wysokość tej kwoty dla poszczególnych artykułów przywozowych podano, jak następuje (w zł od 100 kg):

Jabłka . . .	2'5	Cytryny . . .	3'5	Kakao . . .	3'5
Banany . . .	35	Kawa . . .	21	Herbata . .	26'25

W wyżej podanym przykładzie wpłata na rzecz Międzyministerjalnej Komisji Popierania Eksportu wynosiłaby $1.500 \times 0.35 = \text{zł } 525$. Ta ostatnia suma jest górną granicą ceny, jaką import. r owoców i towarów kolonialnych zapłaci za zaświadczenie kompensacyjne, stwierdzające wywóz dr. biu bitego za zł 3.000.

Jeżeli eksporter drobiu bitego będzie żądał za zaświadczenie wyższej ceny, to importerowi opłaci się nie kupno zaświadczenia, lecz dokonanie wpłaty na rzecz M. K. P. E., bo i na tej drodze może uzyskać zastosowanie cła ulgowego na importowany artykuł.

Powyższe obliczenie można ująć w następującej formule: mającej zastosowanie przy obliczaniu wartości zaświadczenia niezależnie od towaru, na jaki zaświadczenie zostało wystawione, i niezależnie od artykułu, jaki zamierza się importować. W tym celu należy przeliczyć wyżej podaną absolutną wysokość wpłaty na rachunek M. K. P. E. na stosunek %owy tej wpłaty do wysokości ulgi celnej — stosunek ten wynosi dla wszystkich wyżej wskazanych przywożonych towarów 35% (z wyjątkiem jabłek, gdzie wpłata jest minimalna i sprawia, że jabłka zostały właściwie wyłączone z kompensaty). Wartość zaświadczenia kompensacyjnego oznaczmy literą *p*, stosunek %owy kwoty, wpłacanej na rzecz M. K. P. E., do różnicy cła — literą *m*, a stosunek %owy ulgi przywozowej do wartości wywożo-

nego towaru — literą *n*, wtedy:
$$p = \frac{m \times n}{100}$$

W już raz przytoczonym przykładzie drobiu bitego *p* będzie wynosiło $\frac{35 \times 50}{100} = 17.5\%$ wartości drobiu; istotnie poprzednio obliczona cena zaświadczenia zł 525 wynosi 17.5% wartości wywiezionego drobiu (zł 3.000).

Powyższa formuła pozwala na zorientowanie się w cenie zaświadczenia kompensacyjnego, co ułatwi eksporterowi obliczenie wysokości pomocy eksportowej, którą w powyższy sposób, dzięki nowym rozporządzeniom, otrzymuje, a umożliwi importerowi orientowanie się w górnej granicy wartości zaświadczenia, której przekroczenie będzie go skierowywało raczej na drogę wpłat na rzecz Międzyministerjalnej Komisji Popierania Eksportu.

S. Fr. Kr.

WPROWADZENIE NOWYCH CEŁ MAKSYMALNYCH. — W „Dz. Ust. R. P.” Nr. 19, poz. 137, ukazało się rozporządzenie Ministrów: Skarbu, Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa w sprawie częściowej zmiany rozp. z dn. 25/I 1928 r. o cłach maksymalnych.

Rozporządzenie ustanawia szereg ceł maksymalnych na towary, dotychczas wolne od cła, a mianowicie (w zł od 100 kg): tartarka 12; soczewica, bób, peluszką, wyka, seradela, bobik 12; kapusta głowiasta, przywożona w okresie od 16/VII do 31/V 20; cielęta — od sztuki 30; owce i barany — od sztuki 30; skóry futrzane niewyprawione, również solone: karakułów, baranków, baranów, kóz, chociażby w stanie kwaszonym — 1.000, — inne, oprócz osobno wymienionych 1.000; węgiel kamienny, brunatny, torfowy, cegiełki węglowe 12; koks 12; kauczuk, gutaperka i balata w formie brył i bryłek 100; garbniki naturalne w każdej postaci 10; miedź w gąskach, blokach, katodach, wiórkach, opiłkach, złomkach oraz miedź cementowa w proszku i brykietach 50; nikiel, kobalt, bizmut, aluminium, selen, tellur i inne metale, osobno niewymienione: w gąskach, blokach, katodach, szcziach, kulkach 130, — w wiórkach, opiłkach, złomkach 50; rtęć 500.

Omawiane rozporządzenie wprowadza jeszcze inne zmiany do rozp. z dn. 25/I 1928 r., już, zresztą, przedtem uzupełnianego. A więc § 3 uzupełnia się przez dodanie następującego ustępu: „Minister Skarbu może uchylać w stosunku do poszczególnych towarów względnie określonych ilości towarów stosowanie ceł maksymalnych, przewidzianych niniejszym rozporządzeniem”.

Postanowienia rozporządzenia nie dotyczą towarów: a) zalegających w dniu wejścia rozporządzenia w życie w celnych składach urzędowych, koleyjnych, pocztowych oraz w składach nieurzędowych, pozostających pod zamknięciem celnym; b) objętych postanowieniami polsko-niemieckiej konwencji górnośląskiej; c) objętych umowami o małym ruchu granicznym.

Rozporządzenie weszło w życie z dniem ogłoszenia, czyli w dn. 12/III.

ZMIANY W TARYFIE CELNEJ WYWOZOWEJ. — W „Dz. Ust. R. P.” Nr. 20, poz. 146, ukazało się rozporządzenie, nadające nowe brzmienie pozycjom 230 i 242 taryfy celnej wywozowej, a mianowicie:

Poz. tar. celnej	Nazwa towaru	Cło zł od 100 kg
230	Smoła surowa z węgla kamiennego	2—
	U w a g a : Smoła surowa z węgla kamiennego — za pozwoleniem Ministerstwa Skarbu	b. c.
242	Szmaty, skrawki tkanin, stare; liny, powrozy i sznurki; skrawki papieru i makulatura	7—
	U w a g a : Towary, wymienione w poz. 242, wywożone przez zakłady przemysłowe, otrzymujące je jako odpadki lub jako produkty poboczne przy swej produkcji — za pozwoleniem Ministerstwa Skarbu	b. c.

Zmiana pozycji 230 polega na wprowadzeniu uwagi, zezwalającej na bezcłowy wywóz za pozwoleniami smoły, objętej tą pozycją, i ma na celu ułatwienie wywozu t. zw. prasmoły, która nie znajduje zbytu w kraju.

Istotą zmiany poz. 242 jest obniżenie stawki wywozowej ze zł 15 do zł 7 od 100 kg przy równoczesnym ograniczeniu możliwości bezcłowego wywozu, przewidzianego w odnośnej uwadze do wypadków wywozu towarów, objętych poz. 242, przez zakłady przemysłowe, otrzymujące je jako odpadki lub produkty poboczne przy swej wytwórczości. Zmiany te mają na celu wytworzenie warunków, sprzyjających bardziej intensywnej akcji zbiórki szmat w kraju przy równoczesnym niepozabawianiu przemysłu papierniczego tych korzyści, jakie mu zapewnia obłożenie szmat cłem wywozowym.

KOMUNIKACJA I TRANSPORT

POD REDAKCJĄ MINISTERSTWA KOMUNIKACJI

PRACA POLSKICH KOLEI PAŃSTWOWYCH W GRUDNIU 1931 R. — Przewóz podróżnych w grudniu r. ub. (31 dni) wyniósł ogółem 10,775.446 osób i w porównaniu z listopadem r. ub. (30 dni — 10,053.837 osób) zwiększył się o 7.2%, a w porównaniu z grudniem 1930 r. (12,795.948 osób) zmniejszył się o 15.8%.

Zwiększenie się ruchu osobowego spowodowane zostało sportami zimowymi, a pod koniec miesiąca pozostawało w związku ze świętami Bożego Narodzenia. W związku z tem uruchomiono od dn. 18/XII codziennie, a w okresie świątecznym nawet częściej dodatkowe pociągi pociągów do Zakopanego i Krynicy.

Regularność ruchu pociągów pasażerskich w grudniu r. ub. wynosiła 83%.

Przewóz towarów w grudniu r. ub. przy 24 dniach roboczych wynosił, z wyjątkiem kolejowych gospodarczych, 4,516.491 t, czyli w porównaniu z listopadem r. ub. (25 dni roboczych — 6,576.320 t) zmniejszył się o 31.3%, w porównaniu zaś z grudniem 1930 r. (6,023.818 t) zmniejszył się o 25%. Nadładowano w grudniu r. ub. na stacjach linii normalnotorowych P. K. P. i kolei W. M. Gdańska 312.170 wagonów 15-tonnowych, a przyjęto od kolei zagranicznych 33.480 wag. z ładunkami, adresowanymi do Polski oraz przechodzącymi przez Polskę tranzytem, czyli razem przewieziono 345.650 wag. ładownych

(łącznie z przesyłkami gospodarczymi kolejowemi). W porównaniu z listopadem r. ub. (485.340 wag.) ogólna praca kolei w zakresie przewozu towarów zmniejszyła się o 28·8% (liczbą wagonów, użytych do przewozu), naładunek zaś na stacjach P. K. P. i W. M. Gdańska (447.900 wag.) zmniejszył się o 30·3%. W porównaniu z grudniem 1930 r. (472.533 wag.) praca ogólna kolei zmniejszyła się o 26·9%.

Tabor parowozowy i wagonowy w dn. 1/XII r. ub. wynosił: parowozów 5.401, w porównaniu z grudniem 1930 r. (5.372) więcej o 0·54%; wagonów osobowych 12.088, więcej niż w 1930 r. (11.998) o 0·75%; wagonów towarowych 156.081, więcej niż w 1930 r. (152.632) o 2·3%.

Nowego taboru normalnotorowego dostarczyły fabryki w grudniu r. ub. ilości następujące: parowozów towarowych 8, wagonów towarowych 200.

Na dz. 1/I 1932 r. w związku z dalszym zmniejszeniem się przewozów liczba wagonów towarowych, odstawionych do rezerwy, zwiększyła się i wynosiła: krytych 28.183, węglarek 27.748, platform 12.616, innych 301, razem 68.848 (na dz. 1/XII 1931 r. było w rezerwie 44.600 wagonów).

Przebieg pociągów w grudniu r. ub. wynosił: w ruchu osobowym 5.176.241 poc.-km, — towarowym 3.561.324 poc.-km, razem 8.737.565 poc.-km.

W porównaniu z listopadem r. ub. (9.393.818 poc.-km) ogólny przebieg pociągów w grudniu zmniejszył się o 6·9%, w porównaniu zaś z grudniem 1930 r. (9.839.800 poc.-km) zmniejszył się o 11·2%.

Wpływy P. K. P. w grudniu r. ub. wynosiły (w zł):

Przewóz podróżnych	21.970.843
„ bagażu i przesyłek ekspresowych	1.027.474
„ towarów	60.322.062
Wpływy uboczne	1.161.373
Razem:	84.481.752

W porównaniu z listopadem r. ub. (zł 100.813.441) wpływy w grudniu r. ub. zmniejszyły się o 16·2%, w porównaniu zaś z grudniem 1930 r. (zł 105.405.475) zmniejszyły się o 19·9%.

USTALENIE WYSOKOŚCI OPŁAT OD POJAZDÓW MECHANICZNYCH NA ROK 1932/33. — W „Dz. Ust. R. P.” Nr. 20 z dn. 15/III ogłoszone zostało rozporządzenie Rady Ministrów z dn. 29/II r. b., ustalające wysokość opłat od pojazdów mechanicznych na rok budżetowy 1932/33, a ustanowionych w art. 6 ustawy z dn. 3/II 1931 r. o Państwowym Funduszu Drogowym.

Wysokość opłat w stosunku rocznym jest następująca: 1) od samochodu osobowego, służącego do własnego użytku — po zł 40 od każdego 100 kg wagi własnej samochodu, 2) od autobusów — po zł 36 od każdego 100 kg wagi własnej, 3) od dorożki samochodowej (taksówki) — po zł 35 od każdego 100 kg wagi własnej, 4) od samochodu ciężarowego lub traktora, służącego do własnego użytku — po zł 32 od każdego 100 kg wagi własnej, 5) od samochodu ciężarowego lub traktora, użytkowanego w celach zarobkowych — po zł 40 od każdego 100 kg wagi własnej, 6) od motocykla bez przyczepki — po zł 50 od sztuki, 7) od motocykla z przyczepką oraz od trzykołowych pojazdów mechanicznych (cyklonetek) — po zł 75 od sztuki.

Opłaty w wysokości, ustalonej w pozycjach 1—5, pobierane są także od przyczepek do danych pojazdów mechanicznych. Przy obliczaniu wagi pojazdów mechanicznych, nie uwzględnia się ilości do 50 kg włącznie, a ilości większe niż 50 kg liczy się za 100 kg.

Dla pojazdów mechanicznych i przyczepek na kołach o pełnych obręczach gumowych podwyższa się określone powyżej stawki o 50%, na kołach zaś i obręczach żelaznych o 100%. Od pojazdu mechanicznego, posiadającego różne typy obręczy pobiera się stawki według typu obręczy, podlegającego wyższej opłacie.

Omawiane rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1/IV r. b. wykonanie jego zostało poruczone Ministrowi Robót Publicznych

ŻEGLUGA I SPRAWY MORSKIE

USTAWA O WOLNYCH OBSZARACH CELNYCH.

W dn. 3 b. m. została uchwalona ustawa o wolnych obszarach celnych, będąca ustawą ramową, która przewiduje upoważnienie Rady Ministrów do ustanawiania w drodze rozporządzeń wolnych obszarów celnych na polskim terenie celnym oraz do określenia ich granic. Głównym celem tej ustawy jest umożliwienie wprowadzenia do portu gdyńskiego wolnej strefy celnej. Ustawa rozróżnia zasadnicze rodzaje obrotu towarowego w wolnym obszarze celnym, mianowicie: towarów zagranicznych, przywożonych do wolnego obszaru celnego, towarów krajowych, przywożonych do tego obszaru, oraz towarów, przywożonych z wolnego obszaru celnego do reszty polskiego terenu celnego. W pierwszej grupie robi się różnicę pomiędzy towarami, przeznaczonymi do przechowania lub przeróbki na wolnym obszarze celnym, a towarami, przeznaczonymi do spożycia.

Towary, przywożone z zagranicy, przeznaczone do przechowania lub przeróbki na wolnym obszarze celnym, nie podlegają opłatom celnym, monopolowym i podatkom pośrednim. Ograniczenia przywozu, przewozu i wywozu nie mają w wolnym obszarze zastosowania z wyjątkiem ograniczeń ze względu na: a) monopole państwowe, b) obronę krajową, c) przepisy sanitarne i weterynaryjne, d) bezpieczeństwo publiczne i e) wykonywanie zobowiązań międzynarodowych.

Towary zagraniczne, przywożone do wolnego obszaru celnego, przeznaczone do spożycia na wolnym obszarze celnym, podlegają odprawie celnej i ograniczeniom przywozowym na ogólnych zasadach, stosowanych przy przewozie towarów z zagranicy, z wyjątkiem towarów, przeznaczonych do spożycia na statkach, utrzymujących żeglugę z portami zagranicznymi.

Towary krajowe, wywożone do wolnego obszaru celnego, podlegają odprawie celnej i ograniczeniom przywozowym na ogólnych zasadach, stosowanych przy wywozie towarów zagranicę, jednak towary krajowe, przeznaczone do spożycia na wolnym

obszarze celnym, są wolne od ceł wywozowych i ograniczeń wywozowych.

W końcu towary, przywożone z wolnego obszaru celnego do reszty polskiego obszaru celnego, podlegają odprawie celnej i ograniczeniom przywozu i przewozu na zasadach ogólnych, stosowanych przy przywozie towarów z zagranicy.

Ponieważ w wolnym obszarze będą się znajdować przedsiębiorstwa, zajmujące się przeróbką lub obróbką towarów, a takie towary nie mogą być ze względów gospodarczych traktowane całkowicie jako towary zagraniczne, ustawa przewiduje dla takich towarów możliwość przyznawania przez Ministra Skarbu w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu ulg pod względem postępowania celnego i opłat celnych.

Kontrolę celną nad wolnym obszarem celnym sprawują Minister Skarbu przez organa celne.

Ze względu na bezpieczeństwo kraju może uprawianie handlu i przemysłu na wolnym obszarze celnym ulec pewnym ograniczeniom w drodze rozporządzeń. Jest to zgodne z obowiązującymi przepisami o ochronie granic.

PRAWO ZABUDOWY ORAZ ZBYWANIE I ZAMIANA GRUNTÓW W GDYNI.

Izby ustawodawcze uchwaliły ustawę (z dn. 18 b. m.) o upoważnieniu Ministra Przemysłu i Handlu do ustanawiania prawa zabudowy oraz do zbywania i zamiany gruntów państwowych w Gdyni („Dz. Ust. R. P.” Nr. 20, poz. 138). Wskutek przepisu art. 6 ustawy konstytucyjnej, że zbycie nieruchomości państwowej może nastąpić tylko na mocy ustawy, Skarb wydzierżawiał z terminem długoletnim grunty państwowe przedsiębiorstwom przemysłowym i handlowym, które następnie wybudowały na tych gruntach z nakładem znacznych kosztów wielkie zakłady przemysłowe i magazyny. Wskutek postanowienia §§ 93, 94 kodeksu cywilnego ziem zachodnich, że masywne budynki nie mogą być

przedmiotem odrębnego prawa własności i przechodzą na własność właściciela gruntu, wytworzyła się w porcie gdyńskim taka anomalia gospodarcza, że wspomniane przedsiębiorstwa nie stały się właścicielami swych inwestycji. Utrudnia im to kredyt i eksploatację. Poza tem liczne przedsiębiorstwa zgłaszają chęć poczynienia znacznych inwestycji w porcie gdyńskim, jednakże tylko pod warunkiem, jeżeli się wybudują na własnym gruncie. Tymczasem ustawa konstytucyjna zabrania odstępowania gruntów państwowych bez ustawy. Uporządkowanie tego ujemnego stanu rzeczy jest celem ustawy z dn. 18 b. m. W tych wypadkach, gdzie Ministerstwo Przemysłu i Handlu, kierując się swą polityką portową—nie zdecydowało się na odstąpienie gruntów państwowych na własność, ustawa przewiduje

możność ustanawiania na tych gruntach dla przedsiębiorstw prawa zabudowy, t. j. rzeczonoego prawa wybudowania i utrzymania budynku. Prawo to może być pod względem czasu ograniczone. Jest to instytucja, uznana przez prawo cywilne ziem zachodnich. Prawo tego rodzaju traktowane jest przez prawo podobnie jak nieruchomości, posiada bowiem wolną hipotekę (księg.: wieczystą) i może być przedmiotem obciążenia hipotecznego. Pochodzenie tej instytucji jest germańskie.

Odstępowanie gruntów państwowych w porcie gdyńskim oraz ustanawianie na nich prawa zabudowy ograniczone jest do celów rozbudowy przemysłu i rozwoju handlu morskiego.

Dr. Wł. S.

KRONIKA BIEŻĄCA

PRZEGLĄD USTAW I ROZPORZĄDZEŃ

USTAWY:

Ratyfikacja projektu konwencji, dotyczącej wskazywania wagi na ciężkich przesyłkach, przewożonych na statkach, z dn. 21/VI 1929 r. — ust. z dn. 28/II 1932 r. („Dz. Ust. R. P.” Nr. 19, poz. 126).

Zatwierdzenie przystąpienia Polski do porozumienia madryckiego z dn. 14/IV 1891 r., dotyczącego zwalczania fałszywych oznaczeń pochodzenia towarów — ust. z dn. 28/II 1932 r. („Dz. Ust. R. P.” Nr. 19, poz. 128).

Zmiana ustawy z dn. 6/V 1924 r. o pomocy państwowej na odbudowę budynków, zniszczonych lub uszkodzonych wskutek działań wojennych — ust. z dn. 18/II 1932 r. („Dz. Ust. R. P.” Nr. 19, poz. 131).

Zmiana rozp. Prezydenta Rzplitej z dn. 24 IX 1926 r. o utworzeniu przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe” — ust. z dn. 18/II 1932 r. („Dz. Ust. R. P.” Nr. 19, poz. 132).

Upoważnienie Ministra Przemysłu i Handlu do ustanowienia prawa zabudowy oraz zbywania i zamiany gruntów państwowych w Gdyni — ust. z dn. 18 II 1932 r. („Dz. Ust. R. P.” Nr. 20, poz. 138 — szczegóły p. str. 345).

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW:

Ustalenie wysokości opłat od pojazdów mechanicznych — rozp. z dn. 29/II 1932 r. („Dz. Ust. R. P.” Nr. 20, poz. 139; szczeg. — p. str. 435).

ROZPORZĄDZENIA MINISTRÓW:

Wprowadzenie nowych cel maksymalnych — rozp. Ministrów: Skarbu, Przem. i Handlu oraz Rolnictwa z dn. 25/I 1928 r. („Dz. Ust. R. P.” Nr. 19, poz. 137 — szczegóły p. str. 344).

Zmiany w taryfie celnej wywozowej — rozp. Ministrów: Skarbu, Przem. i Handlu oraz Rolnictwa z dn. 27/II 1932 r. („Dz. Ust. R. P.” Nr. 20, poz. 146 — szczegóły p. str. 344).

Ulga celna na mace — rozp. Ministrów: Skarbu, Przem. i Handlu oraz Rolnictwa z dn. 1/III 1932 r. („Dz. Ust. R. P.” Nr. 20, poz. 147).

TERMINY OGÓLNYCH ZEBRAŃ W SPÓŁKACH AKCYJNYCH

20 marca:

— „Składnica Straży Pożarnych”, S. A. — o g. 13 w lok. S-ki w W-wie, Senatorska 29.

— **T-wo Browarów i Fabryki Drożdży Spirytusowych „Bergszlos”**, S. A. — o g. 17 w lok. S-ki w Równem, 3 Maja 213/215.

22 marca:

— „Jasło”, Zakł. Przemysłowo - Naftowe „Gartenberg i Schreyer”, S. A. — o g. 15 w lok. S-ki w Niegłowicach k. Jasła.

— **Łódzka Huta Szklana „Geha”**, S. A. — o g. 17 w lok. S-ki w Łodzi, Nowa 18/20.

23 marca:

— **„T-wo Kolei Lwów — Czerniowce — Jassy”**, S. A. — o g. 11 w lok. S-ki w Czerniowcach, Jancu Flondor 42.

29 marca:

— **„Zakłady Przemysłowe „Guma - Rubber”**, S. A. — o g. 20 w lok. S-ki w W-wie, Gęsia 30.

— **„Keram”, S. A. dla Wyrobów Ceramicznych** — o g. 11 w lok. S-ki we Lwowie, Kochanowskiego 26.

30 marca:

— **„H. Diemel”, Sp. Akc. Przemysłu Włókienniczego**, S. A. — o g. 15 w lok. S-ki w Sosnowcu.

— **„Radomskie T-wo Elektryczne”**, S. A. — o g. 11½ w W-wie, Czackiego 8, m. 6.

— **„Belgijska Sp. Akc. Zakłady Przemysłowe Boryszew”**, S. A. — o g. 11 w lok. S-ki w Brukseli, 368 Av. Louise.

— **„Elektrownia w Kielcach”**, S. A. — o g. 10½ w W-wie, Czackiego 8, m. 6.

— **„Białostockie T-wo Elektryczności”**, S. A. — o g. 9 w W-wie, Czackiego 8, m. 6.

— **„Elektrownia w Piotrkowie”**, S. A. — o g. 11 w W-wie, Czackiego 8, m. 6.

— **„T-wo Elektryczne Okręgu Częstochowskiego w Częstochowie”**, S. A. — o g. 9½ w W-wie, Czackiego 8, m. 6.

— **„MirKowska Fabryka Papieru”**, S. A. — o g. 18 w lok. S-ki w W-wie, Sienna 4.

— **T-wo Wydawnicze „Prasa”**, S. A. w likw. — o g. 18 w W-wie, Tamka 46, m. 11.

— **Włosko - Polskie T-wo Górnicze Rybnik „Sipmer”**, S. A. — o g. 16 w lok. S-ki w Medjolanie, Piazza della Scala 3.

31 marca:

— **„S. A. dla Budowy Mieszkań w Bielsku”**, S. A. — o g. 17½ w lok. Izby Handl. i Przem. w Bielsku, Piłsudskiego 4

— **„Cerata”**, S. A. — o g. 17 w lok. S-ki w W-wie, Karolkowa 32.

— **„Stow. Mechaników Polskich z Ameryki”**, S. A. — o g. 17½ w lok. S-ki w W-wie, Marszałkowska 46.

1 kwietnia:

— **Składy Towarowe „Warrant”**, S. A. — o g. 18 w lok. S-ki w Łodzi, Piotrkowska 56.

2 kwietnia:

— **„Sp. Akc. Przemysłowa Markus Kohn w Łodzi”**, S. A. — o g. 17 w lok. S-ki w Łodzi, Łakowa 5.

— **„Fabryka Filców Landau i Weile”**, S. A. — o g. 11 w lok. S-ki w Łodzi, Staro - Wólczajska 5.

— **„Tomaszowska Fabryka Dywanów, Chodników i Wyrobów Kokosowych Aleksander Müller”**, S. A. — o g. 18 w lok. S-ki w Tomaszowie Maz., Rolanda 2.

— **„T-wo Handlu Żelazem J. Pappé”**, S. A. w likw. — o g. 10 w W-wie, Nowy-Swiat 62, m. 33.

3 kwietnia:

— **Zakłady Przemysłowo - Budowlane „Dźwignia”**, S. A. — o g. 16 w lok. S-ki w Sosnowcu, Swobodna 3.

SKARBOWOŚĆ I FINANSE

PODATKI I OPŁATY

ZWOLNIENIE OD PODATKU OBROTOWEGO TRANZAKCYJ GIEŁDOWYCH MĄKĄ, KASZĄ I OTRĘBAMI. — Na zasadzie art. 94 ust. III p. 5 ustawy z dn. 5/VII 1925 r. o państwowym podatku przemysłowym w brzmieniu, nadanem art. 25 ustawy z dn. 19/XII 1931 r. w sprawie zmiany ustawy o państwowym podatku przemysłowym, Ministerstwo Skarbu w porozumieniu z Min. Rolnictwa oraz Min. Przem. i Handlu okólnikiem z dn. 9/III r. b. L. D. V 3212/4/32 zwolniło od podatku przemysłowego od obrotu transakcje kupna-sprzedaży, dokonywane mąką, kaszą i otrębami pochodzenia krajowego na krajowych giełdach zbożowo-towarowych.

Transakcje giełdowe winny być udowodnione prawidłowością księgami handlowymi i kartami umów giełdowych, spisane przez przysięgłych maklerów giełdowych.

Zwolnienie to ma zastosowanie do obrotów, osiągniętych w okresie, poczynając od 1/I 1932 r.

ZALICZANIE NA PODATKI NALEŻNOŚCI WŁAŚCICIELI APTEK ORAZ LEKARZY. — Ministerstwo Skarbu okólnikiem z dn. 24/II r. b. L. D. V 1064/1 32 wyjaśniło, iż postanowienia okólników z dn. 24/XII 1925 r. L. DPO 8085/1, z dn. 6/III 1926 r. L. DPO 1332/1 oraz z dn. 18/VII 1931 r. L. D. V 1399 1/31 — mają analogiczne zastosowanie do należności właścicieli aptek za dostarczone leki dla funkcjonariuszów państwowych w zakresie państwowej pomocy lekarskiej, tudzież do należności lekarzy z tytułu pomocy lekarskiej, udzielonej funkcjonariuszom państwowym.

RYNEK DEWIZ I PAPIERÓW PROCENTOWYCH

GIEŁDA WARSZAWSKA

za okres od 7 do 12 marca 1932 r.

— Okres sprawozdawczy cechują bardzo silne wahania kursu funtów szterlingów oraz franków francuskich, które miały miejsce w związku z wiadomościami i tendencjami giełd zagranicznych; nieco większe wahania wykazują również dolary. W rezultacie jednak jedynie funty szterlingów uzyskały dalszą poważniejszą zwyżkę kursu — zł 1'15 na £ 1; franki francuskie, po silnej zniżce w połowie tygodnia, powróciły niemal do poprzedniego poziomu. Kursy pozostałych walut nieznacznie naogół odbiegają od notowań końcowych okresu poprzedniego; wyżej cenione były franki szwajcarskie, dolary, korony czesko-słowackie, floreny holenderskie i leje rumuńskie, bez zmiany zaś pozostał kurs belgów, lirów włoskich oraz guldenów gdańskich.

		Kurs najwyż- szy	Kurs najniż- szy	Kurs w dn. 12/III
Dolary St. Zjedn.	\$ 1	8'92	8'916	8'916
" " " telegr.	\$ 1	8'925	8'92	8'921
Funty szterlingi	£ 1	33'50	31'65	32'50
Franki francuskie	100 fr.	35'11	34'98	35'10
Franki szwajcarskie	100 fr.	173'20	172'30	173'00
Belgi	100 blg.	124'20	124'20	124'20
Korony czeskosłowackie	100 kor.	26'42	26'40	—
Liry włoskie	100 lir.	46'45	46'35	—
Floreny holenderskie	100 fl.	359'70	358'50	359'65
Guldeny gdańskie	100 guld.	173'75	173'75	—
Leje rumuńskie	100 lir.	5'37	5'37	—

Kurs dolarów gotówkowych uległ w okresie sprawozdawczym zwyżce o zł 1½ — do zł 8'90 za \$ 1. W obrotach prywatnych dolary również kształtowały się zwyżkowo, kończąc tydzień sprawozdawczy na poziomie zł 8'905 za \$ 1.

Wysokość dziennego zapotrzebowania walut była w okresie sprawozdawczym niewielka, nie osiągając poziomu średniego.

Dla papierów lokacyjnych państwowych panowała w okresie sprawozdawczym tendencja mocna, przynosząc w rezultacie poważniejsze zwyżki kursów. Dotyczy to szcze-

gólnie pożyczek premjowych, które w porównaniu z notowaniami końcowymi okresu poprzedniego zwyżkowały następująco: 3% Pożyczka Budowlana o zł 3'50, 4% Pożyczka Dolarowa o zł 2'25, 4% Pożyczka Inwestycyjna sztuki o zł 3'00, serie o zł 2'75. Poza tem 6% Pożyczka Dolarowa zyskała 2%, 7% Stabilizacyjna 1'37%, oddawna zaś nienotowana 5% Pożyczka Konwersyjna Kolejowa ceniona była o 1½% wyżej w porównaniu z kursem z pierwszej połowy stycznia. Zniżkę kursową wykazuje jedynie 10% Pożyczka Kolejowa (— ½%), bez zmiany zaś pozostał kurs 5% Pożyczki Konwersyjnej oraz listów zastawnych i obligacji banków państwowych.

Zainteresowanie listami zastawnymi było w okresie sprawozdawczym nadal stosunkowo niewielkie; kursy tak listów ziemskich i miejskich, jak i prowincjonalnych uległy nieznacznyemu tylko wahaniom, tak iż różnice w porównaniu z notowaniami końcowymi okresu poprzedniego nie przewyższają 1%. Z pośród listów zastawnych w walucie obcej notowano 7% L. Z. T-wa Kredytowego Ziemskiego w Warszawie 1928 r., którego kurs podniósł się o 1%.

Dział obligacji był nadal mało ożywiony; transakcje zawierano jedynie VI 6% Obligacjami Pożyczki Konwersyjnej m. Warszawy 1926 r. po kursie o ¼% wyższym.

	Wartość nominalna (waluta)	Kurs naj- wyższy	Kurs naj- niższy	Kurs w dn. 12/III
3% Pożyczka Budowlana	zł w zł. 50	39'50	37'00	39'25 -39'50
4% " Dolarowa	\$ 5	50'00	47'00	49'25 -49'00 -49'50
4% " Inwestycyjna	zł w zł. 100	97'00	93'00	95'00
4% " " serie	zł w zł. 100	100'00	99'75	—
5% " Konwersyjna	zł	39'00	39'00	—
5% " Konwers. Kol.	zł	35'25	35'25	—
6% " Dolarowa	\$	60'00	59'00	—
7% " Stabilizacyjna ¹⁾	\$	61'00	57'75	59'25 -61'00 -59'37
10% " Kolejowa	fr. w zł.	103'50	103'50	103'50
7% L. Z. Państ. Banku Roln.	zł w zł. 1927	83'25	83'25	83'25
8% " " " " "	zł w zł. 1927	94'00	94'00	94'00
7% L. Z. Banku Gosp. Kraj.	zł w zł. 1927	83'25	83'25	83'75
7% " " " " "	zł w zł. 1924	94'00	94'00	94'00
8% Obl. Kom. " " "	zł w zł. 1927	83'25	83'25	83'25
8% " " " " "	zł w zł. 1924	94'00	94'00	94'00
8% Obl. Bud. " " "	zł w zł. 1927	93'00	93'00	—
4% L. Z. T-wa Kred. Ziems.	zł	30'50	30'50	—
4½% " " " " "	zł	42'00	41'00	—
8% " " " " "	zł	52'00	51'00	—
7% L. Z. T-wa Kred. Ziems. w Warszawie 1928 r.	\$ w zł.	51'00	50'00	—
5% L. Z. T-wa Kred. m. Warsz.	zł	51'50	51'00	—
8% " " " " " "	zł	63'25	61'75	63'00 -62'00 -62'50
8% " " " " " Częstoch.	zł	54'00	54'00	—
8% " " " " " Łodzi	zł	60'75	60'00	60'25
8% " " " " " Piotrkowa	zł	55'00	55'00	—
10% " " " " " Radomia	zł	59'50	59'50	—
10% " " " " " Siedlec	zł	57'50	57'50	—
VI 6% Obl. Pożyczki Konwersyjnej m. Warszawy 1926 r.	zł	39'00	38'50	—

ZŁOTY ZAGRANICĄ

1932	Gdańsk ²⁾	Berlin ²⁾	Wiedeń ²⁾	Paryż ²⁾	Zurych ²⁾
7/III	57'50—57'62	47'15—47'35	79'56—80'04	—	58'00
8/ "	57'50—57'61	" "	79'51—79'99	—	"
9/ "	57'50—57'62	" "	79'46—79'94	286'00	"
10/ "	57'49—57'61	" "	79'51—79'99	"	"
11/ "	57'41—57'53	" "	79'46—79'94	"	57'80
12/ "	57'49—57'60	" "	—	—	"

¹⁾ Z wyłączeniem transzy francuskiej.

²⁾ Za zł 100.

1932	Londyn ²⁾	Praga ¹⁾	New-York ¹⁾	Amsterdam ¹⁾
7 I	31'00	377'55—379'55	—	—
8 "	32'00	377'20—379'20	—	—
9 "	32'50	377'55—379'55	—	—
10 "	32'87	377'625—379'625	—	—
11 "	32'50	—	—	—
12 "	"	377'375—379'375	—	—

Zmiany w stanie rezerw złoto-walutowych, stanowiących pokrycie obiegu biletów i natychmiast płatnych zobowiązań Banku, w I dekadzie marca oraz w okresie miesięcznym od końca I dekady lutego poczynając — przedstawia następujące zestawienie (w tys. zł):

	10/II	29/II	10/III
Złoto	602.293	606.468	608.403
Waluty i dewizy netto	69.479	51.363	49.457
Razem:	671.772	657.832	657.860

POŻYCZKI POLSKIE

NA GIEŁDACH ZAGRANICZNYCH³⁾

	22—27/II	29/II—5/III	7—12/III
(maksimum—minimum—ultimo; w nawiasach obroty)			
New -York			
6% dolarowa			
1920	58—54—55 (4.000)	57—56—57 (3.000)	58½—57—58½ (11.000)
8% Dillon.			
1925	57—56—56½ (30.000)	59⅞—57—59 (53.000)	64—60½—62 (59.000)
7% stabilizac.			
1927	54½—54—54⅞ (61.000)	56¾—55—56 (116.000)	58—57—58 (136.000)
7% Warszawy			
1928	44⅝—43—43 (10.000)	44¼—42¼—44¼ (33.000)	45—44—45 (48.000)
7% śląska			
1928	46½—43—43 (26 000)	43—41½—42¼ (14.000)	46⅞—43½—46⅞ (25.000)
Londyn			
7% stabilizac.			
1927	71'80—68'80 —70'80	75'42—72'42— —73'92	76'22—73'72— —74'72
Zurich			
7% stabilizac.			
1927	—	59'00—54'00 —56'00	58'50—57'00 —57'50
Sztokholm			
7% stabilizac.			
1927	—	styczeń 52—49 (15.000)	luty 53—50 (15.000)
Paryż			
7% stabilizac.			
1927	65'21—63'24	69'88—66'34	—
Medjolan			
7% włoska			
1924	95'00—94'50 —95'00 (235)	95'50—94'80—95'40 (170)	97'00—96'00 —96'00 (75)

Z BANKU POLSKIEGO

STAN RACHUNKÓW BANKU POLSKIEGO W DN. 10 MARCA 1931 R. — Sytuacja walutowa Banku Polskiego wykazuje w I dekadzie marca nadwyżkę dopływu walut nad ich sprzedażą, ale — podobnie jak w lutym — odegrały tu rolę wpływy specjalne walut — z kredytów, podczas gdy zwykły obrót walutowy kształtował się deficytowo.

Rezerwy walutowe Banku wykazały w I dekadzie marca spadek z zł 175'5 miljn. do zł 169'0 miljn. W spadku tym pewną rolę odegrał zakup złota zagranicą za zł 1'9 miljn. Dzięki temu właśnie rezerwy, zaliczone do pokrycia obiegu i zobowiązań, skurczyły się z zł 51'4 miljn. do zł 49'5 miljn. Rezerwy, niezaliczone do pokrycia, spadły jednocześnie z zł 124'1 miljn. do zł 119'5 miljn.

Zapas złota wykazał w dekadzie sprawozdawczej wzrost z zł 606'5 miljn. do zł 608'4 miljn., do czego głównie przyczynił się wspomniany wyżej zakup złota zagranicą, w drobnej zaś części i zwykły skup złota w kraju przez oddziały Banku. Dzięki zakupowi zagranicą zapas złota, tam znajdujący się, wzrósł z zł 119'7 miljn. do zł 121'6 miljn., dzięki zaś skupowi krajowemu zapas złota w skarbcu zwiększył się z zł 486'74 miljn. do zł 486'82 miljn.

W stosunku do sumy obiegu biletów bankowych i natychmiast płatnych zobowiązań powyższe pokrycie złoto-walutowe stanowiło w dn. 10/III 50'30%, gdy w dn. 29/II 49'01% i w dn. 10/II 49'89% (statutowe minimum 40%). Pokrycie samem złotem wynosiło: w dn. 10/III 46'52%, w dn. 29/II 45'18%, w dn. 10/II 44'73% (statutowe minimum 30%).

Silny wzrost procentu pokrycia w dekadzie sprawozdawczej mimo bardzo nieznacznego tylko wzrostu sumy pokrycia (rezerw) tłumaczy się jednoczesnym spadkiem sumy obiegu banknotów i natychmiast płatnych zobowiązań, mianowicie z zł 1.342'3 miljn. do zł 1.307'8 miljn. Właściwie spadek wykazał tylko — jak zwykle na początku miesiąca — obieg biletów bankowych — z zł 1.151'0 miljn. do zł 1.111'7 miljn., podczas gdy drugi składnik — natychmiast płatne zobowiązania — wykazał lekki wzrost — z zł 191'4 miljn. do zł 196'0 miljn.

Wzrost zobowiązań nastąpił jedynie dzięki zwwyżce lokat żyrowych, które podniosły się z zł 165'8 miljn. do zł 171'1 miljn.; pozycja „różne rachunki” wykazała jednocześnie niższą salda — z zł 25'5 miljn. do zł 25'0 miljn. Z lokat żyrowych wzrost wykazują tylko lokaty na rachunkach prywatnych — z zł 145'2 miljn. do zł 158'9 miljn., czyli do poziomu znacznie niższego niż przedmiesiącem (w dn. 10/II zł 180'2 miljn.), natomiast lokaty kas państwowych obniżyły się z zł 20'6 miljn. do zł 12'1 miljn. — do poziomu znacznie niższego niż w dn. 10/II (zł 32'5 miljn.).

Spadek obiegu biletów Banku o zł 39'3 miljn. (czyli prawie o tyleż co w I dekadzie lutego — zł 40'6 miljn.) w drobnej części stanowi odpowiednik wzrostu lokat na rachunkach żyrowych, głównie zaś wiąże się ze spadkiem kredytów Banku.

Suma kredytów dyskontowych wykorzystanych (portfel weksli krajowych) obniżyła się w dekadzie sprawozdawczej o zł 16'1 miljn., osiągając poziom o zł 12'8 miljn. niższy niż przed miesiącem, suma pożyczek zastawowych spadła o zł 2'7 miljn., również wykazując niższą w stosunku do stanu przed miesiącem (o zł 4'6 miljn.). Portfel weksli zagranicznych skurczył się o zł 1'7 miljn.

Z innych pozycji bankowego pokrycia obiegu — zapas monet srebrnych i bilonu wzrósł w dekadzie sprawozdawczej o zł 0'3 miljn., a zapas papierów procentowych własnych o zł 0'2 miljn.; dług Skarbu Państwa pozostał niezmienny w wys. zł 20 miljn.

Całe bankowe pokrycie obiegu przedstawiało się następująco (w tys. zł):

	10/II	29/II	10/III
Weksle	641.851	645.208	629.133
Weksle zagraniczne	102.235	99.383	97.719
Polskie monety srebrne i bilon	37.493	41.659	41.945
Pożyczki, zabezpieczone zastawami	120.483	118.517	115.857
Papiery proc. własne	12.509	12.789	12.963
Dług Skarbu Państwa	20.000	20.000	20.000
Razem:	934.572	937.556	917.618

Emisja skarbowa — odmiennie niż emisja Banku Polskiego — wykazała w I dekadzie wzrost, co prawda bardzo nieznaczny, bo z zł 242'6 miljn. do zł 243'5 miljn. Na sumę tę składa się: 1) obieg biletów państwowych (5-złotowych — podlegających już tylko wymianie) w wys. zł 1'3 miljn. (w dn. 29/II zł 1'3 miljn.), 2) obieg monet srebrnych (5-, 2- i 1-złotowych) w wys. zł 170'2 miljn. (w dn. 29/II zł 169'3 miljn.), 3) obieg bilonu niklowego i brązowego w wys. zł 72'0 miljn. (w dn. 29/II zł 72'1 miljn.).

¹⁾ Za zł 100.

²⁾ Za £ 1.

³⁾ Kursy — w %-ach nominalu; obroty — w jednostkach walutowych danego kraju.

PRZEGLĄD ZAGRANICZNY

TRUDNOŚCI BUDŻETOWE ZAGRANICĄ

W II połowie r. ub. większość państw poczęła zdawać sobie sprawę z ciężkiego położenia swych finansów, spowodowanego spadkiem wpływów z podatków ceł i monopolów, a wzrostem wydatków na pomoc dla bezrobotnych i poparcie produkcji, zwłaszcza rolnej. Wtedy rządy poszczególnych państw wstąpiły na drogę redukcji uposażeń urzędniczych, zmniejszenia wydatków na inwestycje i subwencji różnego rodzaju. Gdy te oszczędności okazały się nie wystarczającymi, rządy opracowywały i przeprowadzały przez ciała ustawodawcze ustawy o wprowadzeniu nowych podatków i podwyżek dotychczasowych obciążeń. Wśród tych ustaw przeważały dodatki do podatku dochodowego oraz podwyżki podatków pośrednich (podatki od olejów, benzyny, cukru i t. p.).

Obecnie okazuje się, że wszystkie powyższe zarządzenia nie dają jeszcze zadowalających rezultatów. Nowe podatki pokrywają tylko w małej części uszczerbki, spowodowane spadkiem wpływów skarbowych, rozchody zaś doszły do granicy, poniżej której państwa nie decydują się schodzić. W rezultacie mamy prawie wszędzie nowe deficyty budżetowe za rok 1931 (wzgl. 1931/32), przy czym sytuacja jest o tyle gorsza niż dawniej, że rezerwy skarbowe coraz bardziej się wyczerpują.

Kryzys poczyna się również odbijać na budżetach państw, które, jak dotąd, radziły sobie dość dobrze z trudnościami skarbowymi, jak np. Czechosłowacja, Francja, Szwajcaria, Szwecja i t. d.

Poniżej przedstawimy rozwój spraw budżetowych w poszczególnych państwach:

W Anglii polepszyła się sytuacja budżetowa w porównaniu z ub. rokiem budżetowym, zwłaszcza zaś ostatnie tygodnie przyniosły poprawę. Podczas gdy pierwsze 6 tygodni 1931 r. dały £ 111'5 miljn. wpływów z podatku dochodowego, to wpływy te w odpowiednim okresie 1932 r. wynosiły £ 167'3 miljn. Deficyt budżetowy za rok 1931/32 wynosi do dn. 13 II £ 74,297.000 wobec £ 97,998.000 w tymże czasie w 1930/31 r. Na poprawę sytuacji angielskiego Skarbu wpłynęło niezawodnie b. dodatnio wprowadzenie nowej taryfy celnej.

Wskutek nacisku Komitetu Finansowego Ligi Narodów na Austrię została uchwalona przez Parlament wiedeński w dn. 3/X 1931 r. ustawa o sanacji budżetu (Budgetsanierungsgesetz). Ustawa ta zawiera szereg zarządzeń oszczędnościowych, a to przede wszystkim w dziale wydatków osobowych, jak również szereg podwyżek podatkowych. Postanowienia ustawy nie mogły jeszcze dać pełnych rezultatów w r. ub., który zakończył się deficytem budżetowym w wys. 264'4 miljn. szyl. W sumie tej znajduje się jednak kwota 100 miljn. szyl., wydanych dla Kreditanstalt. W porównaniu więc z deficytem z 1930 r., wynoszącym 261'5 miljn. szyl., właściwy deficyt uległ znacznemu zmniejszeniu.

Rząd austriacki zobowiązał się wobec Genewy do skurczenia wydatków budżetowych do sumy 1.900 miljn. szyl., a dochodów do 2.000 miljn. szyl. W ustawie skarbowej na 1932 r. wydatki zostały istotnie zmniejszone z 2.259 miljn. w 1931 r. do 2.000 miljn. w 1932 r., w czym tkwi kwota 100 miljn. na zwrot krótkoterminowych zobowiązań. Również suma dochodów została ustalona na poziomie, wymaganym przez Komitet Finansowy. Zachodzi tu jednak obawa, że pozycja ta — 2.002 miljn. szyl. — okaże się nierealną, jest bowiem o kilka milionów wyższa nawet od wpływów tegorocznych, a powinna być znacznie niższa. Trudno sobie bowiem wyobrazić, by podatki bezpośrednio dały o 22 miljn. szyl. więcej niż w r. ub., lub by do-

chody z ceł — przy obecnej polityce prohibicyjnej — dały tylko o 2 miljn. mniej. Należy się obawiać, że również tegoroczny budżet, o ile nie będą przedsięwzięte nowe kroki, przyniesie niedobór.

Belgia w 1931 r. nie tylko nie zmniejszyła swego deficytu skarbowego, ale przeciwnie, wykazała deficyt prawie o połowę większy niż w 1930 r.: 1.903 miljn. wobec 1.192 miljn. franków, i to mimo oszczędności, osiągniętych na długach zagranicznych dzięki planowi Hoovera. Rząd belgijski czyni wielkie wysiłki w kierunku zrównoważenia budżetu państwowego. Uchwalony przez Parlament budżet na 1931 r. został skomprimowany o 730 miljn. Uchwalono nowych podatków i podwyżek podatkowych na 1.300 miljn. Nowe dochody są jednak pochłaniane przez zwiększające się wydatki na bezrobocie. W r. ub. wydano na pomoc dla bezrobotnych 300 miljn. ponad preliminowane sumy. Wpływy zaś z podatków dały o 167 miljn. mniej, niż przewidywano.

Dla zrównoważenia budżetu na 1932 r. mają być poczynione oszczędności na 1.200 miljn. fr. i podwyżki podatkowe na 300 miljn. Projektuje się m. in. podwyżkę podatku spadkowego o 15%, podwyżkę taryfy celnej o 15% i wprowadzenie cła na kawę i kilka innych dotychczas zwolnionych od cła artykułów spożywczych. Rząd zdecydował się wypuścić 5% -ową premją pożyczkę narodową na sumę 2 miljn. fr.

Na podstawie danych z końca listopada Rząd bułgarski doszedł do przekonania, że deficyt budżetowy za bieżący rok wyniesie ok. 610 miljn. lewów. Aby zapobiec tak znacznemu deficytowi zarządzono szereg oszczędności — m. in. obniżkę pensyj urzędniczych i emerytur — oraz wprowadzono nowe podatki, przez co zmniejszono przypuszczalny deficyt za 1931/32 r. do 350 miljn. Budżet na 1932/33 r. pragnie Rząd bułgarski ustalić na wysokości 7 miljard. lewów, którą to sumę Komitet Finansowy Ligi Narodów uznaje jednak za wygórowaną, ponawiając swoje poprzednie propozycje, a mianowicie wniosek, dotyczący radykalnej reformy zagadnienia emerytalnego, zmniejszenia liczby urzędników o 10.000, wprowadzenia podatku obrotowego, reformy podatku od spirytusu i t. p. Niektóre z tych propozycji są już przez bułgarskie Ministerstwo Finansów wprowadzone w życie, zdaniem jednak Komitetu Finansowego zbyt powoli.

Również w Czechosłowacji uwydatnił się poważny spadek wpływów skarbowych. Dochody z podatków, ceł i monopolu za 11 miesięcy wyniosły Kcz. 6.466 miljn., zamiast preliminowanych Kcz. 7.035 miljn., czyli o 8'1% mniej. Wpływy z podatku obrotowego spadły w okresie styczeń — wrzesień z Kcz. 1.597 miljn. w 1930 r. do Kcz. 1.486 miljn. w 1931 r., czyli o 6'5%. Dochody z monopolu tytoniowego spadły z 2.049 miljn. w 1930 r. do 1.934 miljn. w 1931 r. Równoległe ze spadkiem wpływów podatkowych wzrastały wydatki na pomoc dla bezrobotnych. Deficyty budżetowe początkowo pokrywane były rezerwami skarbowymi, później jednak płynne rezerwy tak dalece wyczerpały się, że Rząd zmuszony był emitować bony skarbowe. Prócz tego wprowadzony został dodatek do podatku dochodowego, podwyższono podatek od zapalek i nakazano przeprowadzenie daleko idących oszczędności w wydatkach administracyjnych. Wszystkie te zarządzenia nie dały jeszcze dotychczas dostatecznych rezultatów, wskutek czego Rząd czechosłowacki widział się zmuszonym zaciągnąć krótkoterminową pożyczkę zagraniczną na cele skarbowe.

Estoński Minister Gospodarki przedstawił w mowie bud-

żetowej szczególności, dotyczące budżetu na 1932/33 r. Budżet wynosi 81 miljn. koron po obu stronach i jest mniejszy od poprzedniego o 10%. Jeżeli chodzi o dochody, to wpływy z podatków bezpośrednich zostały przewidziane mniejsze o 9%, z ceł o 15%, z monopolu spirytusowego o 3%. Po stronie wydatków poczynione zostały duże oszczędności, inwestycje zmniejszono o 17%, pozycję długów zagranicznych o 20%. Celem przyścisła z pomocą rolnictwu Rząd był zmuszony zmniejszyć stawki podatku gruntowego o 20%, podatku dochodowego o 23%.

Jak wiadomo, i we Francji budżet na rok 1931/32 zamknął się deficytem. Był on spowodowany jednak nietylko spadkiem dochodów skarbowych, ile uchwaleniem przez Parlament dodatkowych kredytów, które niweczyły równowagę budżetową. Również w bież. okresie początkowy budżet wydatków był niejednokrotnie przekroczony, aczkolwiek w sumach skromniejszych. Tak więc przeznaczono dodatkowo 90 miljn. fr. na budowę dróg i mostów, 47 miljn. na fundusz narodowy bezrobocia, 60 miljn. na poparcie produkcji lnu i t. p. Również i wpływy podatkowe zaczynają słabnąć. Grudzień był najgorszym miesiącem w bież. roku budżetowym, dał bowiem o 166 miljn. mniej wpływów, aniżeli przewidywano, i o 112 miljn. mniej niż w poprzednim roku. Od początku bież. roku budżetowego do grudnia włącznie uzyskano wprawdzie 49 miljn. ponad preliminarz, ale o 1.187 miljn. mniej niż w analogicznym okresie r. ub. Ogłoszenie wyników grudniowych wpłynęło prawdopodobnie na silne tendencje oszczędnościowe, które się ujawniły przy powołaniu nowego Rządu Tardieu. Należy przypuszczać, że Rząd ten będzie się starał, by preliminarz budżetowy na 1932 r., wniesiony przez poprzedni Rząd, a opiewający na 40.935 miljn. fr. wydatków w okresie 9 miesięcy¹⁾, uległ znacznym redukcjom, zwłaszcza, że z wielu stron wysunięto uwagi, że preliminarz ten jest tylko na papierze zrównoważony. Sytuacja jest tem poważniejsza, że poważne rezerwy skarbowe z lat dawniejszych znajdują się na wyczerpaniu.

W Holandji dochody skarbowe uległy w okresie 11 miesięcy 1931 r. zmniejszeniu o Hfl. 52 miljn. w porównaniu z odpowiednim okresem 1930 r. Należy jednak wziąć pod uwagę, że część wpływów podatkowych Skarb przelał na rzecz samorządów. Celem przezwyciężenia trudności budżetowych Rząd wniósł świeżo do Parlamentu projekty ustaw, przewidujące 10%-owe cło od owoców południowych, podwyżkę akcyzy od win, cukru i papierosów oraz podwyżkę stempla od obligacji i akcyj zagranicznych. Celem skonsolidowania wewnętrznego długu państwowego ma być wypuszczona nowa pożyczka.

Jugosłowiański preliminarz budżetowy na 1932/33 r. został ustalony na 11.4 milj. dinarów, jest więc o ok. 2 milj. mniejszy od tegorocznego. Należy przytem wziąć pod uwagę, że koszt obsługi długów zagranicznych wzrosło w tym roku o 338 miljn. din. Zdaniem jugosłowiańskiego Ministra Skarbu, została oszczędność w wydatkach doprowadzona do ostatecznej granicy. Tak więc skreślono np. w budżecie Min. Sprawiedliwości dotację dla Komisji Kodyfikacyjnej i zmniejszono znacznie budżet więziennictwa. W budżecie Min. Oświaty przewidziano zniesienie licznych szkół i skreślenie wielu etatów nauczycielskich. W Min. Spraw Zagranicznych ma ulec likwidacji kilka urzędów dyplomatycznych i konsularnych. W Min. Spraw Wewnętrznych i w Min. Skarbu przeprowadzone będą poważne redukcje urzędników.

W dziale dochodów przewidywane wpływy zostały znacznie zmniejszone w porównaniu z tegoroczną ustawą skarbową. Tak np. preliminowano wpływy z podatków bezpośrednich o 400 miljn. mniej aniżeli w budżecie 1931/32, a z podatków pośrednich o 386 miljn. mniej. Jednakże, zdaniem znawców, niektóre pozycje dochodowe (dochody z monopolów i przedsiębiorstw

państwowych) zostały oszacowane zbyt optymistycznie. Mimo więc obniżenia globalnej sumy budżetu, trudno przypuszczać, by osiągnięta została przewidziana w preliminarzu nadwyżka dochodów nad wydatkami.

Dla zmniejszenia deficytu wydana została na Łotwie ustawa, na mocy której urzędnicy i robotnicy państwowi opłacają podatek kryzysowy, wzrastający w zależności od pensji. Przy pensji miesięcznej 80 latów płaci się 3% podatku, przy pensji ponad 1.400 — 20%. Ponadto rozważany jest projekt wprowadzenia podatku obrotowego, który byłby pobierany w 2 postaciach: od importu oraz od przemysłu, jeszcze przed zbytem; stawka podatkowa ma wynosić 1.5—5% wartości towaru.

Według oświadczenia Ministra Finansów Rzeszy Niemieckiej został budżet tegoroczny skomprimowany z sumy RM 9.198 miljn. do RM 8.172 miljn., a w porównaniu z okresem największych wydatków obniżono budżet o 4 milj., czyli o 1/3. Nowy budżet ma ulec dalszej redukcji, co okazuje się koniecznym ze względu na to, że wpływy z podatków wykazują ciągły spadek: wpływy podatkowe w roku kalendarzowym 1931 stanowiły RM 7.929.9 miljn. wobec RM 9.113.4 miljn. w 1930 r., co oznacza zmniejszenie o 13%. Jeśli chodzi o dotychczasowy przebieg roku budżetowego, to okres kwiecień—grudzień 1931 r. przyniósł RM 5.783 miljn. wobec RM 6.878 miljn. w tymże okresie poprzedniego roku, a więc o 15.3% mniej. Spadek ten nastąpił mimo nowych podatków i podwyżek dawnych podatków. W związku ze spadkiem wpływów wzrasta deficyt budżetowy. Deficyt budżetu zwyczajnego i nadzwyczajnego wynosił w końcu grudnia 1931 r. RM 1.187.3 miljn. Starania Rządu Rzeszy w kierunku zmniejszenia deficytu, znajdujące wyraz w rozporządzeniach doraźnych (Notverordnungen), są ogólnie znane. Jak dotychczas, nie odbiły się one jeszcze na wynikach budżetowych w znaczniejszym stopniu.

Nowy budżet rumuński na 1932 r. równoważy się, jeśli chodzi o budżet zwyczajny, wynosząc w dochodach i wydatkach 25.429 miljn. lei; budżet nadzwyczajny natomiast opiewa w dochodach na 3.089 miljn., w wydatkach na 11.169 miljn. lei. Budżet ten dzieli się na 3 części: rachunek A zawiera zaległości i długi o charakterze osobowym, rachunek B zawiera należności o charakterze realnym, rachunek C obejmuje ewentualne inwestycje. Wydatki z rachunku A i B stanowią 7.6 milj. lei, a ich likwidacja ma się zająć specjalna Kasa Amortyzacyjna, której przyznano pewne specjalne dochody.

W ostatnim czasie wydanych zostało kilka ustaw i rozporządzeń, które mają zapewnić zwiększenie dochodów i zmniejszenie wydatków. Wprowadzono Korpus Inspektorów Specjalnych Min. Skarbu. Ustanowiono nadzwyczajny podatek od dochodów urzędników prywatnych i tantjem. Podwyższono wiele opłat stemplowych oraz podatek od olejów mineralnych.

Gospodarka skarbowa Stanów Zjednoczonych już od dłuższego czasu znajduje się pod znakiem wciąż rosnących deficytów. Deficyt za 1930/31 r. stanowił przeszło \$ 900 miljn., deficyt za 1931/32 r. wyniesie według szacunku, opartego na dotychczasowych rezultatach, ok. \$ 3 milj. Deficyt za pierwsze 8 miesięcy bież. roku wynosi \$ 1.781 miljn. wobec \$ 334 miljn. w tymże okresie r. ub. Podatek dochodowy przyniósł w okresie lipiec 1931 — styczeń 1932 o \$ 500 miljn. mniej niż w tymże okresie poprzedniego roku. A wydatki, przeznaczone na ożywienie gospodarcze kraju, rosną. Dopiero styczniowe orędzie Prezydenta Hoovera zapowiada przeprowadzenie daleko idących oszczędności w wydatkach federalnych.

W Szwecji zamierza się zrównoważyć nowy budżet podwyżkami podatków. Wprowadzony ma być rodzaj podatku kryzysowego, który obejmie majątki i dochody od Kor. 10.000. Ponadto projektuje się podwyżkę podatku od alkoholu, tytoniu, benzyny i olejów. Również obniżono nieznacznie pobory urzędników państwowych, opierając się na spadku wskaźnika kosztów utrzymania.

¹⁾ Tegoroczny okres budżetowy będzie wynosił tylko 9 miesięcy wobec przejścia na kalendarzowy rok budżetowy.

Rząd węgierski zobowiązał się wobec Komitetu Finansowego Ligi Narodów, że obniży budżet wydatków w roku budżetowym 1/VII 1931 — 1/VII 1932 do sumy 890 miljn. pengö, a w 1932/33 r. do 830 miljn. Jednakże i te granice okazały się w praktyce za wysokie, gdyż osiągnięto za półrocze deficyt 90 miljn., a w końcu stycznia deficyt wzrósł do 110 miljn. Dochody za I półrocze bież. roku budż. wyniosły tylko 405 miljn. pengö, co by wskazywało, że maksymalną granicą wydatków winna być kwota 800 miljn. Rząd zobowiązał się wobec Genewy do zrównoważenia budżetów wszystkich przedsiębiorstw państwowych, a w szczególności kolei, co jednakże dotychczas nie dało się urzeczywistnić. Również nie powiodła się jeszcze sprzedaż niektórych państwowych przedsiębiorstw przemysłowych w ręce prywatne. Z ramienia Komisji Oszczędnościowej „33” „podkomisja siedmiu” bada obecnie budżety samorządów terytorjalnych. Z polecenia także genewskiego Komitetu Finansowego mają być zwinięte w okresie od 1/VII 1932 r. 2 instytucje pomocy dla rolnictwa: Tow. „Futura” i Fundusz „Boletta”, którego deficyt wynosi 26 miljn. pengö. Rozważana jest obecnie sprawa podniesienia podatku spadkowego; podwyższenie stawek innych podatków uznano za niemożliwe.

Również we Włoszech wywiera kryzys gospodarczy ujemny

wpływ na dochody skarbowe. W okresie pierwszych 5 miesięcy bież. roku budż. (lipiec — listopad 1931 r.) wpłynęło 7.389 miljn. lir. wobec 8.334 miljn. lir. w tymże okresie poprzedniego roku. Dochody nadzwyczajne wyniosły 30'8 miljn. wobec 71'6 miljn. w r. ub. Wydatki natomiast były znacznie wyższe aniżeli w odpowiednich miesiącach poprzedniego roku. Jeśli chodzi o preliminarz budżetowy na rok przyszły, to jest on wprawdzie niższy od poprzedniego, zamyka się jednak deficytem ok. 1'5 miljard. lir. Wydatki ustalone zostały na 20 miljard., dochody na 18'6 miljard. lirów.

Z powyższego krótkiego przeglądu wynika, że zjawisko spadających dochodów skarbowych jest powszechne i że powoduje ono powstawanie deficytów budżetowych. Wszędzie prawie zastosowano już daleko idące oszczędności po stronie wydatków i podwyżki po stronie dochodów. Jak dotychczas, nie dały te zarządzenia znaczących rezultatów. Wprawdzie zamykają się w niektórych państwach nowe preliminarze budżetowe bez deficytu, odnosi się jednak wrażenie, że zachodzi w tych wypadkach tylko równowaga papierowa, nie zaś faktyczna. Wiele państw nie potrafiło zrównoważyć budżetu w ustawach skarbowych, zamierzając to uczynić w trakcie ich wykonywania.

W. L.

KRONIKA ZAGRANICZNA

M. IN. NA PODSTAWIE RAPORTÓW I DONIESIEN POLSKICH PLACÓWEK ZAGRANICZNYCH

OGÓLNE

MIĘDZYNARODOWA SYTUACJA SUROWCÓW W 1931 R.

— W 1931 r. spadek cen surowców nie uległ zahamowaniu; miało miejsce jedynie zwolnienie ruchu zniżkowego. Ceny niektórych surowców, zwłaszcza roślinnych, doszły do tak niskiego poziomu, że zaniechano częściowo ich zbierania lub też poddawano je niszczeniu (osławione topienie kawy, palenie pszenicy i bawełny). Szczególnie w II półroczu na zaostrzenie sytuacji w dziedzinie surowców wpłynęło ujawnienie się na tle ogólnego kryzysu gospodarczego kryzysu finansowego: bezpośrednio przez deflację kredytową — co zawsze prowadzi do potaniaenia towarów — pośrednio zaś przez dewaluację funta i innych walut Imperjum Brytyjskiego, odgrywającego decydującą rolę w produkcji całego szeregu surowców światowych.

Sytuacja na poszczególnych rynkach w r. ub. przedstawiała się następująco:

Konferencje, zwołane do Rzymu i Londynu celem przeprowadzenia restrykcji na światowym rynku pszenicy, nie doprowadziły do żadnego rezultatu. Ceny pszenicy we wrześniu r. ub. osiągnęły najniższy z dotychczas notowanych poziomów. Następnie jednak miał miejsce ruch zwykły, na który złożyły się różnorakie przyczyny: mniejsze niż zazwyczaj zbiory w krajach europejskich oraz w Kanadzie, widoki na całkowite prawie zaprzestanie eksportu ze strony Z. S. R. R. w związku z niedopisaniem wykonania planu rolnego, redukcja powierzchni zasiewów w krajach półkuli południowej (Australja, Argentyna) oraz powierzchni zasiewów oziminy w Stanach Zjednoczonych. Już jednak w połowie grudnia cena pszenicy obniżyła się, pozostając w Stan. Zjedn. na poziomie nieco wyższym niż przed haussą, w Kanadzie natomiast — w związku z dewaluacją dolara kanadyjskiego — na poziomie niższym.

Na rynku cukru z początkiem r. ub. osiągnięte zostało porozumienie między wytwórcami cukru buraczanego i trzcinowego co do ograniczenia wywozu w poszczególnych ośrodkach wytwórczości w myśl planu Chadbourne'a. Dzięki temu ceny cukru do jesieni utrzymywały się na mn. w. stałym poziomie, poczem miał miejsce ruch zniżkowy, świadczący o potrzebie dalszych restrykcji. Przeciwno ich wzmoczeniu występuje jednak energicznie Kuba, co grozi rozpadnięciem kartelu.

Ceny kawy, po licznych wahanich, wykazały z końcem r. ub. ten sam niemal poziom, co na początku roku. Wpłynęło na to m. in. oprócz niszczenia zapasów kawy podniesienie cła wywozowego w Brazylii.

Ruch zniżkowy bawełny doszedł do szczególnego natężenia w sierpniu w wyniku nadspodziewanego urodzaju. Zapasy światowe przekraczają obecnie niemal dwukrotnie roczne spożycie. Między większymi producentami amerykańskimi osiągnięte zostało porozumienie w sprawie ograniczenia powierzchni zasiewów bawełny w 1932 r. o 30%.

Ceny wełny, której głównym dostawcą jest Imperjum Brytyjskie, wykazały znaczną poprawę w I półroczu r. ub.; w II półroczu natomiast miał miejsce spadek, który nastąpił głównie w wyniku dewaluacji funta i skompensował z nadmiarem in minus poprzednią zwyżkę.

Podobnie ceny juty — dzięki zmniejszeniu do połowy zbiorów w Indiach — zwyżkowały, jednak po spadku funta uległy załamaniu (p/g ceny w złocie) i w rezultacie są nieco niższe niż na początku roku.

Notowania kauczuku wykazywały stale zniżkę aż do listopada r. ub., kiedy to nastąpiła reakcja zwyżkowa w związku z toczącymi się między plantatorami brytyjskimi i holenderskimi pertraktacjami w sprawie przeprowadzenia ograniczeń wytwórczych. Dotychczasową oporność wytwórców holenderskich w stosunku do zawarcia porozumienia przełamało wzmo-

żenie konkurencyjności kauczuku brytyjskiego wskutek obniżenia parytetu funta. Istnienie międzynarodowego kartelu między nieprzeciwdziałało bynajmniej znacznemu spadkowi cen. Zapasy bardzo poważnie wzrosły. Ostatnio po przecięciu szeregu trudności doszło do reorganizacji kartelu w kierunku skontyngentowania wytwórczości.

Sprężysta działalność kartelu cyny wpłynęła jedynie na utrzymanie poziomu zapasów, nie zdołała ich jednak zredukować. Ceny cyny obniżyły się, lecz mniej aniżeli innych metali.

Ceny cynku spadły znacznie w I półroczu. W sierpniu został zorganizowany międzynarodowy kartel cynku. Od tego czasu ceny utrzymały się na nieobniżonym poziomie.

Również i na rynku ołowiu powstał w maju międzynarodowy kartel. Ograniczenie przezeń światowej wytwórczości przyczyniło się do zahamowania silnej zniżki cen, która miała miejsce w I półroczu.

A. St.

ŚWIATOWA PRODUKCJA HUTNICZA W 1931 R.

— Czasopismo „Steel” z Cleveland publikuje prowizoryczne (o ile jednak można sądzić z przykłądu lat ubiegłych — dosyć dokładne) liczby światowej produkcji surowki żelaznej i stali w 1931 r., pozwalające na bliższe zorientowanie się we wpływach, jakie panujący kryzys wywarł na światowe hutnictwo żelazne. Produkcja żelaza i stali przedstawiała się w ostatnich latach w porównaniu z 1913 r. następująco (w tys. tonn):

Surówka żelazna	1913	1929	1930	1931
Stany Zjedn. Am.	31.090	41.604	31.944	18.516
Francja	5.208	10.037	10.032	8.362
Niemcy	19.304	12.978	9.693	6.147
W. Brytanja . .	10.424	7.460	6.296	3.810
Belgia	2.467	4.015	3.393	3.266
Luksemburg . .	427	2.815	2.473	2.083
Inne kraje . .	3.001	16.014	15.910	14.158

Ogółem: 77.921 94.023 79.741 56.342

Stal	1913	1929	1930	1931
Stany Zjedn. Am.	31.801	54.193	40.922	26.162
Niemcy	18.929	15.734	11.536	8.514
Francja	4.688	9.393	9.445	7.976
W. Brytania	7.787	9.601	7.416	5.385
Belgia	2.467	4.002	3.374	3.160
Luksemburg	933	2.607	2.270	2.068
Inne kraje	9.218	20.368	19.400	16.661

Ogółem: 75.823 115.898 94.363 69.916

W rubryce innych krajów największym producentem był Z. S. R. R., który dostarczył 4.776 tys. t surówki (5.012 tys. t)¹⁾ i 5.080 tys. t stali (5.639 tys. t), następnie (w tys. t): Japonia 1.416 surówki (1.654) i 1.829 stali (2.238), Zagłębie Saary 1.549 surówki (1.913) i 1.600 stali (1.935), Czechosłowacja 1.219 surówki (1.437) i 626 stali (1.824) i t. d.

Liczby powyższe nie dają należytego porównania ze stanem przedwojennym, nie uwzględniają bowiem zmian terytorjalnych; po wprowadzeniu odpowiednich poprawek i przyjmując stan z 1913 r. za 100 otrzymujemy dla poszczególnych krajów następujące wskaźniki:

	Surówka:			Stal:		
	1929	1930	1931	1929	1930	1931
Stany Zjedn. Am.	134	103	59	170	129	82
Francja	116	116	96	135	136	115
Niemcy	95	69	44	108	79	58
W. Brytania	71	60	37	123	95	69
Belgia	103	138	132	162	137	128
Luksemburg	659	579	484	279	243	222
Inne kraje	145	144	128	181	174	148

Produkcja światowa: 122 102 72 153 124 92

W r. ub. w porównaniu z 1930 r. spadek produkcji surówki wyniósł 29,3% i stali 25,9%. Produkcja zeszlorna jest też o 27,7% (surówka) względnie o 7,8% niższa niż w 1913 r., co znaczy, że rok ubiegły jest najgorszym, poczynając od 1921 r., gdy skutki wypadków wojennych oddziaływały jeszcze z całą siłą.

FRANCJA

HANDEL ZAGRANICZNY W 1931 R. — Administracja Ceł ogłasza następujące liczby, dotyczące handlu zagranicznego Francji w r. ub. (w tys. fr.):

	1930	1931
Import:		
Artykuły spożywcze	11,822.106	13,998.614
Materj. niezbędne dla przemysłu	29,324.997	19,037.529
Wyroby gotowe	11,363.709	9,163.159
Razem:	52,510.812	42,199.302

	1930	1931
Eksport:		
Artykuły spożywcze	5,885.920	4,285.045
Materj. niezbędne dla przemysłu	9,992.079	7,179.851
Wyroby gotowe	26,957.222	18,956.431
Razem:	42,835.221	30,421.327

Całkowite obroty towarowe uległy więc w porównaniu z 1930 r. redukcji o 24%, w czym import o około 20%, a eksport prawie o 30%, a więc pasywność bilansu handlowego pogłębiła się, tak w liczbach bezwzględnych, jak i w stosunku do rozmiarów handlu zagranicznego. W imporcie

najsilniejszej redukcji uległa pozycja surowców i materiałów produkcyjnych, w eksporcie — pozycja wyrobów gotowych, co ilustruje pogłębienie się depresji i spadek produkcji we Francji, a jednocześnie zacieśnienie się rynków zagranicznych dla wyrobów jej przemysłu, w dużym stopniu dzięki silniejszemu spadkowi cen, a więc i większej konkurencyjności towarów, pochodzących z innych państw przemysłowych. Ilościowo import do Francji wyniósł w r. ub. 58,095.899 t, t. j. o 2,824.292 t mniej niż w 1930 r., eksport zaś — 30,329.434 t, t. j. o 6,350.758 t mniej niż w 1930 r. Najsilniej spadł import artykułów, niezbędnych dla przemysłu, a mianowicie w porównaniu z 1930 r. o 5,236.568 t, t. j. o 10%, podczas gdy wartość tej samej grupy towarowej spadła o 35%, natomiast import całkowity spadł ilościowo o 4%, a więc mniej silnie niż jego wartość. Ilościowy spadek wywozu wyniósł 17% wobec 30% spadku wartościowego, i tu więc silnie zaznaczyła się redukcja cen.

UKŁAD NAFTOWY Z RUMUNJĄ.

W Paryżu zawarty został układ naftowy, który jest wynikiem rokowań, podjętych jeszcze w 1930 r., a mających na celu uzgodnienie polityki naftowej Francji i Rumunii. Na podstawie tego układu importerzy francuscy tworzą konsorcjum, gwarantujące zakup roczny 400.000 t produktów naftowych. Poza powyższym kontyngentem konsorcjum to będzie mogło sprowadzać produkty naftowe na zasadzie dodatkowych umów. Eksporterzy rumuńscy tworzą również konsorcjum, mające na celu wykonanie warunków umowy.

W razie, gdyby Rząd francuski postanowił zmienić zarządzenie, zezwalające na nieograniczony wówoz oleju opałowego, oba kraje zastrzegają sobie możliwość nowej umowy co do tego produktu. Zastrzega się również możliwość zamiany produktów naftowych na ropę surową, w miarę rozwoju francuskiego przemysłu rafineryjnego.

Nowy układ, zawarty na przeciąg lat 3, stwarza dla Rumunii regularny zbył nafty z perspektywą dalszego rozwoju.

„La Revue Petrolière” odnosi się do nowego układu dość krytycznie, uważa bowiem że, o ile poza opublikowanym tekstem nie kryją się jakieś punkty tajne, przyznające eksporterom specjalne przywileje, to układ ten jest właściwie bez znaczenia, gdyż nie wnosi nic nowego, prócz ujęcia w formę prawną dotychczasowego importu rumuńskiego.

W dalszym ciągu pismo krytykuje wspomnianą w układzie próbę zorganizowania rynku europejskiego. Według niego układ, zmuszający Rząd francuski, a zatem i rumuński, do zawiązania konsorcjum musi zabić wszelką prywatną inicjatywę handlu. Również warunki, bliżej jeszcze nieznanne, a które, jak należy się domyślać, były zgóry podpisane przez strony zainteresowane, będą jedynie skrepowaniem swobody.

Nie wchodząc w rozważania paryskiego tygodnika, zaznaczamy, że według kursujących pogłosek Rumunia miała rzeczywiście uzyskać dla powyżej określonego importu zwolnienie od opłat wewnętrznych, które normalnie opłacają importerzy produktów naftowych do Francji.

ANGLJA

BILANS PŁATNICZY. — „The Board of Trade Journal” ogłasza dane, dotyczące bilansu płatniczego W. Brytanji w r. ub. Bilans ten w porównaniu z latami ubiegłymi przedstawia się następująco (saldo — w miljn. £):

	1929		1930		1931	
	Dochody	Wydatki	Dochody	Wydatki	Dochody	Wydatki
Handel zagran.	—	381	—	386	—	411
Dochody zagraniczne Rządu	24	—	19	—	16	—
Dochody z żeglugi	130	—	105	—	80	—
Dochód z kapitałów inwestowanych za granicą	250	—	220	—	165	—
Dochód z pożyczek krótkoterminowych i prowizyj	65	—	55	—	30	—
Inne źródła dochodu	15	—	15	—	10	—
Obroty złotem i monetami	15	—	—	5	35	—
Razem:	499	381	414	391	336	411

Saldo (kredyty krótkoterminowe) . . . . . — 118 — 23 125 —

CZECOSŁOWACJA

ZAOGNIENIE STOSUNKÓW GOSPODARCZYCH Z WŁOCHAMI.

Z chwilą wprowadzenia przez Czechosłowację rygorystycznych przepisów dewizowych, jednoznacznych z reglamentacją przywozu, nastąpiło ostre demarche ze strony Poselstwa Włoskiego w Pradze, mające głównie na celu uzyskanie odpowiedniego kontyngentu dewiz na import owoców. Czechosłowacja udzieliła zapewnienia, że import z Włoch nie będzie napotykał na trudności w przydziale dewiz, a narazie istnieje one jedynie dzięki niedostatecznej jeszcze sprawności technicznej urzędów, wykonujących reglamentację. Zapewnienie to jednak nie zostało uznane przez Włochy za wystarczające, i w formie retorsji wprowadzono bez uprzedzenia zakaz przywozu szeregu towarów czeskosłowackich, m. in. obuwia, wyr. porcelanowych, jęczmienia, ryb, mydła, wyrobów lnianych i bawełnianych. Niezwykle energiczna reakcja włoska wzbudziła w Pradze zaniepokojenie. Ponieważ jednocześnie Włochy zawarły z Austrią i Węgrami porozumienie, znakomicie ułatwiające wymianę towarową, wypowiedane są przypuszczenia, że w gruncie rzeczy działały tu czynniki polityczne, a mianowicie przeciwdziałanie idei unji naddunajskiej — przez ostre rozróżnianie interesów austriackich i węgierskich z jednej, a czeskosłowackich z drugiej strony. Obecna sytuacja w stosunkach czeskosłowacko-włoskich może być nazwana wojną celną.

RUMUNJA

OGRANICZENIA OBROTU DEWIZAMI. — Rząd rumuński wniósł do Parlamentu projekt ustawy, regulującej obrotu dewizowe z krajami, które posiadają ograniczenia w zakresie wywozu dewiz. W myśl projektu, stworzony zostałby Urząd Kompensacyjny, składający się

¹⁾ W nawiasach podano liczby za 1930 r.

z delegatów Ministerstw: Finansów oraz Przemysłu, jak również Banku Narodowego. Wszelkie wypłaty w stosunku do krajów, stosujących reglamentację obrotu dewizowego, mogłyby być dokonywane jedynie za pośrednictwem tego urzędu. Z mocy ustawy dłużnicy rumuńscy byłoby zwolnieni ze swych zobowiązań wobec zagranicy z chwilą dokonania wpłaty do Banku Narodowego w lejach, przy jednoczesnym powiadomieniu o tej wpłacie Urzędu Kompensacyjnego. Faktury na import do Rumunii musiałyby być wystawiane w lejach. W dalszej przyszłości przewidziane jest zawieranie z poszczególnymi krajami umów clearingowych. Przekroczenia ustawy karane byłoby więzieniem do 15 dni lub grzywną do wys. 1 milijn. lei.

Z. S. R. R.

STOSUNKI HANDLOWE Z PERSJĄ. — W październiku 1927 r. zawarta została między Sowiecami a Persją prowizoryczna umowa handlowa, która wygasła w październiku 1929 r., ustępując miejsca stanowi beztraktatowemu. Dopiero ostatnio podpisany został traktat handlowy, dający Z. S. R. R. znaczne przywileje, tem donioślejsze, że dotąd obowiązywał w stosunku do nich szereg bardzo uciążliwych zarządzeń perskich. Z. S. R. R. uzyskuje odnośnie obrotu handlowego i praw obywateli KNU, zasadniczo wzajemną, w praktyce jednak nie mającą dla Persji znaczenia, gdyż KNU nie znajduje właściwie w Sowieciach terenu działania. Główną wszelako zdobyczą sowiecką są kontyngenty, które prawie w 70% wyczerpują perski plan importowy, t. j. pozostawiają dla innych państw tylko 30% całkowitego importu perskiego; cukier i zapalki sowieckie uzyskują na rynku perskim wyłączność na czas trwania traktatu (3 lata), a nafta ten sam przywilej na rok, jednak z gwarancją, że jej przywóz nie ulegnie redukcji w latach następnych, co praktycznie również oznacza monopol. Z innych towarów Z. S. R. R. otrzymał 55% całego importu perskiego tkanin bawełnianych, 76% wyrobów szklanych, 92% kałoszy, 72% cementu, 65% wyrobów metalowych i t. p.

Zasadą traktatu jest wyrównanie bilansu handlowego, co uważane jest za zdobyczą Persji. Zdobyczą ta jest jednak względna, bowiem w rozrachunku wyłączone są liczne towary, tak że w rezultacie bilans handlowy okaże się dla Persji ujemnym. W szczególności pomijany będzie przy rozrachunkach przywóz wszelkich materiałów, potrzebnych do budowy w Persji fabryk, na co Sowiety mają specjalne uprawnienie, zamierzają je zaś wykorzystać dla stworzenia działów produkcji, czyniących zbędnym import z innych państw. Tranzyt przez Sowiety będzie dopuszczany tylko w obrotach z państwami, posiadające z nimi traktaty handlowe oraz tylko w odniesieniu do masywnych instalacji fabrycznych, środków transportowych, medykamentów, instrumentów chirurgicznych, protez, papieru i druków, kokonów jedwabniczych, herbaty, materiałów oświetleniowych i cieplnych, rowerów, motocykli, samochodów i części zapasowych. Postanowienia traktatu wybitnie wzmacniają stanowisko Sowieców w Persji, zwłaszcza w dziedzinie handlu zagranicznego, ograniczając możliwości ekspansji innych krajów.

WIADOMOŚCI BIEŻĄCE

— Import masła do Szwajcarii został skoncentrowany przez utworzenie firmy „Butyra”, uzyskującej monopol faktyczny. Krok ten wywołał ograniczenia importu sera szwajcarskiego, co wzmogło wyrób masła, którego cena była jednak wyższa niż w Polsce, Danji i Argentynie. Import zostanie zapewne zredukowany do połowy.

— Holenderskie władze celne wyjaśniły, że drób i dziczyzna bite nie są uważane za mięso, a co za tem idzie są wolne od odnośnych zakazów przywozu. Ma to poważne znaczenie dla eksportu polskiego tych artykułów.

— Wbrew poprzednim zamiarom import wyrobów emaljowanych do Holandji nie został objęty reglamentacją przywozu.

— We Włoszech listę towarów zakazanych do przywozu uzupełniono z dn. 7 b. m. przez wprowadzenie do niej jęczmienia, siodu, terrakoty, porcelany i obuwia skórzanego.

— W dn. 2 b. m. zniesione zostały w Anglii ograniczenia walutowe, wprowadzone rozporządzeniem z dn. 22/IX 1931 r.

— W Holandji rozpoczęto energiczną akcję za zakupywaniem produktów krajowych zamiast importowanych. Akcja ta zakrojona jest na szeroką skalę, obejmuje ona liczne artykuły, wśród których fajans i dywany, przywożone m. in. z Polski. Charakterystyczna jest łatwość, z jaką tendencje protekcyjnyce zawiadnęły tradycyjnie wolnohandlową Holandją.

— Duński Bank Narodowy obniżył z dn. 1 b. m. swą stopę dyskontową z 6% na 5%. Wyrażną podniętą do tego kroku była analogiczna decyzja Banku Angielskiego. Zwraca uwagę, że instytucje emisyjne Norwegii i Szwecji nie dostosowały się do zmiany stopy angielskiej.

— W dn. 17 b. m. stopa dyskontowa Banku Anglii obniżona została z 4% do 3½%.

SPRAWY CELNE ORAZ REGLAMENTACJA HANDLU ZEWN. W PAŃSTW. ZAGR.

NIEMCY. — Zmniejszenie przydziału dewiz na cele importowe. — Kontyngent dewiz na cele importowe w miesiącu marcu r. b. został obniżony z 75% na 65% sumy, ustalonej dla poszczególnych importerów w generalnych zezwoleniach. Obniżenie stawki procentowej oznacza w praktyce, że firmy importowe otrzymują o 10% mniej dewiz niż dotychczas, co oczywiście równa się dalszemu utrudnieniu importu. Przydział dewiz odbywa się w ten sposób: że urzędy przydziału dewiz (Devisenbewirtschaftungsstellen) przy pomocy izb handlowych obliczają dla każdego importera osobną sumę dewiz, a to na podstawie przeciętnej wysokości dotychczasowego miesięcznego importu przy uwzględnieniu sezonowego charakteru danego importu w poszczególnych miesiącach. Z obliczonej w ten sposób sumy generalnych zezwoleń przydzielano w ostatnich miesiącach tylko 75% dewiz, obecnie

zaś tylko 65%. Już przydział 75% nie wystarczał na pokrycie faktycznego zapotrzebowania importu, a obecna redukcja w dalszym ciągu przyczyni się do spadku importu.

— Taryfa maksymalna. — Zapowiadana od szeregu tygodni niemiecka taryfa maksymalna ustalona została ostatecznie w rozporządzeniu 3 Ministrów Rzeszy (Finansów, Gospodarstwa oraz Wyżywienia i Rolnictwa) z dn. 29/II r. b. i ogłoszona dn. 7/III r. b. Taryfa powyższa obejmuje wszystkie nieomal (z wyjątkiem niektórych surowców) pozycje niemieckiej taryfy celnej i przewiduje dla nich stawki o różnym poziomie, z reguły o kilkaset procent (a nawet do 1.000%) wyższe od stawek taryfy ogólnej, oznaczające całkowitą prohibicję importu do Niemiec. Jak wiadomo, taryfa powyższa wydana została na podstawie rozporządzenia Prezydenta Rzeszy z dn. 18/1 r. b., upoważniającego Rząd Rzeszy do podwyższania ceł w stosunku do towarów, pochodzących z państw, nie posiadających z Niemcami uregulowanych stosunków handlowych, względnie traktujących import niemiecki gorzej od importu z innych państw.

Taryfa maksymalna w pierwszym rzędzie zastosowana miała być do państw, nie posiadających z Niemcami traktatów handlowych (Polska, Kanada, Australja). Rozporządzeniem z dn. 14/III r. b. przewidziane zostało zastosowanie powyższej taryfy, począwszy od dn. 1/IV r. b. do Polski i Kanady. Rozporządzenie z dn. 14/III przewiduje jednak, że taryfa maksymalna, narazie, nie będzie zastosowana do tych państw w całej rozciągłości. W stosunku do Polski pod taryfę tę będą mianowicie podpadały jedynie te towary, które dotychczas objęte były niemieckimi zarządzeniami, wynikającymi z wojny celnej, t. zn. zakazami antypolskimi i cłami bojowymi. Stosownie do interpretacji niemieckiej („Industrie und Handel” z dn. 15/III r. b.) rozporządzenie z dn. 14/III nie zmienia dotychczasowego traktowania importu polskiego do Niemiec. W praktyce jednak zastosowanie Obertarif zamiast dotychczasowego cła antypolskiego oznacza w odniesieniu do niektórych artykułów znaczne pogorszenie warunków eksportu do Niemiec, w tych wypadkach mianowicie, gdzie cło bojowe antypolskie naskutek przeprowadzonych podwyżek ceł zrównane zostało z cłem autonomicznym, lub nawet zostało przezeń przewyższone. Dotyczy to przedewszystkiem ja (eksport do Niemiec w 1931 r. wyniósł przeszło 23 mljn.), dla których cło bojowe wynosiło RM 25, cło autonomiczne RM 30, a cło, przewidziane w Obertarif, wynosi RM 100 (prohibicja importu).

Ostateczny rozmiar zastosowania niemieckiej taryfy maksymalnej w stosunku do Polski jest, jak wiadomo, przedmiotem prowadzonych w Warszawie rokowań polsko-niemieckich.

Z RYNKÓW ZAGRANICZNYCH ARTYKUŁY SPOŻYWCZE I KOLONJALNE

ZE ŚWIATOWYCH RYNKÓW ZBOŻOWYCH. — Ceny w okresie od dn. 1 do 15 marca r. b. kształtowały się następująco (w \$ za kwintal):

	1-8/III	9-15/III	+ wzrost - zmniejszenia
Pszenica:			
Berlin . . .	5'83	5'92½	+ 1'6
Praga . . .	4'43½	4'50	+ 1'5
Chicago . .	2'17	2'18	+ 0'4
Buenos Aires	2'86	2'90	+ 1'4
Liverpool .	2'37	2'33	- 1'6
Wiedeń . .	4'73	4'73	-
Hamburg . .	2'89	2'97	+ 2'8
Żyto:			
Berlin . . .	4'62	4'62	-
Praga . . .	4'25½	4'25½	-
Chicago . .	1'89	2'01	+ 6'3
Wiedeń . .	4'59	4'59	-
Hamburg . .	2'14½	2'32	+ 8'3
O wies:			
Berlin . . .	3'71	3'84½	+ 3'5
Praga . . .	3'26½	3'26½	-
Chicago . .	1'65	1'74	+ 5'4
Buenos Aires	2'29	1'95½	-14'6
Liverpool .	2'87	2'92	+ 1'7
Wiedeń . .	4'04	4'04	-
Hamburg . .	1'83½	1'91	+ 4'4
Jęczmień browarowy:			
Berlin . . .	4'44½	4'56	+ 2'5
Praga . . .	3'27	3'27	-
Chicago . .	2'31½	2'34	+ 1'2
Wiedeń . .	5'11	5'11	-
Hamburg . .	2'24½	2'39	+ 6'4
Jęczmień zwykły:			
Berlin . . .	4'16	4'27½	+ 2'8

BYDŁO I MIĘSO

— Sytuacja na międzynarodowym rynku zwierząt rzeźnych i mięsa w lutym nie doznała żadnej poprawy na lepsze. Zarówno liczne zarządzenia, ograniczające handel eksportowy, jak i znaczny spadek spożycia mięsa w dobie bieżącej—sprawiły iż większość krajów, posiadających nadwyżki produkcyjne inwentarza rzeźnego, znalazła się w nader trudnym położeniu.

W krajach odbiorczych, jak Austria i Czechosłowacja, dzięki silnej polityce protekcyjnej, zaznaczył się znaczny wzrost rodzimej hodowli, która coraz skuteczniej zaczyna wypierać towar obcy.

W Anglii na rynku bekonomym panowała utrzymana tendencja, jednakże dawało się odczuć nadwyżkę podaży nad bieżącym zapotrzebowaniem. Towar bałtycki, w tej liczbie i polski, przez cały okres sprawozdawczy cieszył się dość

dobrym popytem, tem niemniej jednak cena jego nie wzrosła naskutek silnej konkurencji produktu skandynawskiego i holenderskiego, którego zapasy wciąż ciężą na rynku londyńskim.

Wiedeń. — Płacono w szyl. austr. za 1 kg żywej wagi: cielęta 1'50 — 1'70, świnie polskie mięsne — 1'25 — 1'80, — tłuszczone 1'30—1'32, świnie bite patroszone mięsne 1'80 — 2'40, — słoninowe 1'65 — 1'75; ceny trzody słoninowej zniżkują.

Paryż. — Według ostatnich sprawozdań z Hal Centralnych płacono — we fr. fr. za 1 kg bitej wagi: wołowina, przednia II 6'00 — 6'50, — III 3'50 — 5'90, zadnia I 8'50—10'00, — II 7'50 — 8'40, — III 6'50 — 7'40, cielęcina I 11'80—14'30, — II 9'50—11'70, — III 6'50—9'40, baranina I 13'00—15'00, — II 10'50—12'90, — III 6'50—10'40.

Londyn. — Na rynku bekonomów notowano oficjalnie — w sh za 1 cwt: bekony duńskie Nr. 1 sizeable 51 — 52, — Nr. 2 49—40, — Nr. 3 46 — 47, — ciężkie Nr. 1 51—52, — Nr. 2 48 — 49, — szóstki Nr. 1 46, — Nr. 2 46, szwedzkie Nr. 1 sizeable 50, — Nr. 2 44—46, ciężkie Nr. 1 50, — Nr. 2 44—45, polskie Nr. 1 sizeable 40—42, — Nr. 2 38—40, — Nr. 3 38, — ciężkie Nr. 1 40—41, — Nr. 2 38 — 39, — szóstki Nr. 1 39, — Nr. 2 39, rosyjskie Nr. 1 sizeable 36—40, — Nr. 2 38, — szóstki Nr. 1 34—38 polskie bekony w Hull sh 44 — 45. Tendencja spokojna, dowozy bardzo duże. Towar szwedzki i holenderski zniżkował o sh 2—3 na 1 cwt.

MASŁO

— Rynki zagraniczne w lutym cechowała tendencja mocna przy znacznym wzroście cen. Zawdzięczać to należy gwałtownemu oziębieniu, a w związku z tem zmniejszonym dowozom.

Na rynku niemieckim w okresie sprawozdawczym ceny znacznie wzrosły wobec zmniejszonych dowozów. Na rynku angielskim ceny również znacznie wzrosły.

Berlin. — Notowano loco Berlin — w RM za 50 kg dn. 1/II: I gat. 107, — II gat. 97, — III gat. 90. dn. 24/II: I gat. 135, — II gat. 128, — III gat. 118.

Londyn. — Notowano loco Londyn: dn. 21/II — w sh za 1 cwt: nowozelandzkie najlepsze 110 — 112, — niesolone 116 — 118, australijskie najlepsze 105 — 108, — niesolone 104 — 108, duńskie 154 — 156, holenderskie niesolone 172. Masła z kra-

jów bałtyckich i polskiego nie notowano w związku z nikłymi dowozami.

JAJA

— Międzynarodowy rynek jajczarski w lutym po chwilowym ożywieniu i wyższych cenach z powodu mrozów powrócił znowu do poprzedniego stanu. W dalszym ciągu zainteresowane sfery handlowe liczą się ze wzrostem obrotów, wywołanym zwiększeniem się spożycia jaj przez szersze masy ludności naskutek niskich cen. Niestety, ten punkt widzenia wywołuje dużo zastrzeżeń, ponieważ, pomijając absolutne liczby spożycia, dysproporcja między obecną produkcją a zapotrzebowaniem jest bardzo niekorzystna, a widoki na najbliższą przyszłość, w związku ze spadającą wciąż siłą nabywczą ludności — mało pocieszające.

Na rynkach odbiorczych niemieckim, austriackim, czeskosłowackim i francuskim po chwilowym wzroście cen, wywołanym falą mrozów — nastąpiło ponowne osłabienie tendencji i trudności w lokowaniu towaru importowanego.

W Anglii w związku z wprowadzeniem cła wwozowego na jaja — panowała przez krótki czas niepewna sytuacja, lecz ostatnio, naskutek nadmiernych dowozów przed dn. 1/III, ceny spadły, i tendencja zakupów rezerwowych osłabła.

Berlin. — Notowania — w fen. za 1 szt., loco wynosiły: jaja niemieckie do picia od 60 do 65 g 7 — 8, — 48 — 53 g 6 — 6½, duńskie 17—18 lbs 7½ — 7¾, — 15½ — 16 lbs 6¼ — 6½, holenderskie 60 — 68 g 6¼ — 8, — lbs 57 — 58 g 6½, rumuńskie 5½ — 6½, polskie normalne 5½ — 6. Tendencja zniżkowa.

Londyn. — Notowano urzędowo — w sh za 120 szt.: jaja krajowe specials 14, — średnie 12/6, holenderskie brunatne 18 lbs 12/6 — 13/3, — 16 lbs 10/3 — 10/6, — 14 lbs 9/3, — zwykle 18 lbs 11 — 11/3, — 16 lbs 9/9, polskie 51/54 kg 8/3 — 8/6, — 48/51 kg 8 — 8/3, — czerwone 5/9 — 6, z chłodni 51/54 kg 7, — 48/51 kg 6/6 — 6/9. Tendencja słaba, krajowa produkcja osiąga niebywałe rozmiary.

Wiedeń. — Notowano — w gr. austr. za 1 szt. loco: jaja węgierskie i jugosłowiańskie prima, oryginalne 11¾ — 12, przerobione 12¼ — 12½, polskie prima 11 — 11½. Towar konserwowany został prawie całkowicie wyprzedany.

PRZEDRUK DOZWOLONY, LECZ Z PODANIEM ŹRÓDŁA

REDAKCJA I ADMINISTRACJA:

ELEKTORALNA 2 (parter)

TELEFONY: 412-66 (Red.), 412-73 i 335-35 (Adm.), 412-68 (Druk). Biura czynne od godziny 9 do 3 po południu.

KONTO CZEKOWE P. K. O. 701

PRENUMERATA W KRAJU: kwartalnie — zł 15, półrocznie — zł 30, rocznie — zł 60; **ZAGRANICĄ:** kwartalnie — zł 25, półrocznie — zł 50, rocznie — zł 100.

CENY OGŁOSZEŃ w zeszytach zwykłych: IV str. okładki — zł 1 200; II i III str. okł. — zł 900; ¼ str. okł. — zł 500; str. zwyczaj.: 1 str. — zł 600, ½ str. — 350, ¼ str. — zł 200, 1/8 str. — zł 110. Przy ogłoszeniach kombinacyjnych, petiwoch oraz tał.: ryczych od cen powyższych dolicza się 30%.

Redaktor Naczelny: **CZESŁAW PECHÉ**

Redaktor: **WACŁAW SZURIG**

Sekretarz Redakcji: **BOHDAN WITWICKI**

Redaktor działu finansowo-skarbowego:
PAWEŁ MICHALSKI

Redaktor działu rolniczego:
LEONARD KRAWULSKI

Redaktor działu komunikacyjnego:
JÓZEF GIEYSZTOR

Wydawca: **MINISTERSTWO PRZEMYSŁU I HANDLU**

WPISY DO REJESTRU HANDLOWEGO

SĄDU OKRĘGOWEGO W WARSZAWIE

A. — FIRMY JEDNOOSOBOWE, SPÓŁKI FIRMOWE I KOMANDYTOWE

R. H. A XXXII 34: „Mongolja“ Elka Steinberg“ w Warszawie, Śto-Jerska 28. Pracownia kuśnierska. Istnieje od 1931 r. Właścicielka Elka Steinberg z Warszawy.

R. H. A XXXII 36: Skład Dentystyczny Lek. D-ta Ch. H. Szejnman i Syn“ w Warszawie, Graniczna 6. Sprzedaż materiałów dentystycznych. Wspólnicy Chaim Hersz Szejnman i Albert Szejnman obaj z Warszawy. Spółka firmowa rozpoczęła czynności dnia 28 lutego 1930 r. Do reprezentowania spółki upoważnieni są obaj wspólnicy. Każdy ze wspólników samodzielnie podpisuje wszelkie umowy, zobowiązania, weksle, czeki, żyra, pełnomocnictwa oraz pokwitowania. Podpisy winny być kładzione pod stemplem firmy. Pomiędzy wspólnikiem Chaimem Herszem Szejnmanem a małżonką jego Jochwetą z domu Feldblum nastąpił układ na mocy interczy z 1905 r. ustalający wyłączność majątku i wspólność dorobku.

R. H. A XXXII 37: „Hallon et Co. właściciele Teodor Rosenbaum i Anna Hallon“ w Warszawie, ul. Królewska 29-a. Eksploatacja uzyskanego przez Teodora Rosenbauma przedstawicielstwa firmy: „Nestle & Anglo Swiss Condensed Milk Co.“ jak również i innych przedstawicielstw. Wspólnicy: Teodor Rosenbaum i Anna Estera Hallon oboje z Warszawy. Spółka firmowa rozpoczęła czynności dnia 26 czerwca 1931 r. Do reprezentowania spółki upoważnieni są oboje wspólnicy. Weksle i traty podpisują oboje wspólnicy łącznie. Wszelką korespondencję, czeki, żyra, pokwitowania z odbioru pieniędzy, przesyłek i towarów podpisuje Teodor Rosenbaum samodzielnie. Podpisy winny być kładzione pod stemplem firmy.

R. H. A XXXII 40: „Lejb Sochaczewer“ w Warszawie, Nawleki 28. Drobną sprzedaż filcu i dodatków szewskich. Istnieje od 1931 r. Właściciel Lejb Sochaczewer z Warszawy. Pomiędzy właścicielem firmy a małżonką jego Mirlą z domu Glikson nastąpił układ na mocy interczy z dnia 23 kwietnia 1895 r., ustalający wyłączność majątku i wspólność dorobku.

R. H. A XXXII 41: „L. Polirsztok, A. Miller i S-ka“ w Warszawie, Miodowa 6. Sprzedaż okryć damskich. Wspólnicy: Łaja Polirsztok, Abram Miller, Ruchla Grynberg, wszyscy z Warszawy. Spółka firmowa rozpoczęła czynności dn. 15 lutego 1931 r. Do reprezentowania spółki upoważnieni są wszyscy wspólnicy. Weksle, żyra, czeki i wszelkie zobowiązania podpisuje Łaja Polirsztok łącznie z jednym z pozostałych wspólników. Podpisy winny być kładzione pod stemplem firmy.

R. H. A XXXII 42: „Tema Aleksandrowicz“ w Warszawie. Grójecka 12. Kawiarnia. Istnieje od 1926 r. Właścicielka Tema Chudesa Aleksandrowicz z Warszawy.

R. H. A XXXII 43: „Rywka Blumengart“ w Warszawie. Wolska 68. Drobną sprzedaż galanterji i wyrobów tytoniowych. Istnieje od 1900 r. Właścicielka Rywka Blumengart z Warszawy. Właścicielka przedsiębiorstwa niepiśmienna.

R. H. A XXXII 44: „Ludwik Toniakiewicz“ w Warszawie, Prądzyńskiego 41. Kawiarnia. Istnieje od 1925 r. Właściciel Ludwik Toniakiewicz z Warszawy.

R. H. A XXXII 45: „Mendel Grynspan“ w Warszawie, Wolska 109. Drobną sprzedaż artykułów spożywczych i wyrobów tytoniowych. Istnieje od 1909 r. Właściciel Mendel Grynspan z Warszawy.

R. H. A XXXII 46: „Zarząd Dóbr „Leszno“. Skład Drzewa i Materiałów Budowlanych Michał Berson“ w Lesznie koło Błonia. Istnieje od 1930 r. Właściciel Michał Berson z Warszawy. Pomiędzy właścicielem firmy a małżonką jego Jadwigą z domu Wawelberg nastąpił układ na mocy interczy z dnia 17 lutego 1903 r., ustalający wyłączność majątku i wspólność dorobku.

R. H. A XXXII 47: „Katarzyna Okrasa“ w Żyrardowie, Bracka 7. Skład węgla i drzewa. Istnieje od 1931 r. Właścicielka Katarzyna Okrasa z Żyrardowa.

R. H. A XXXII 48: „Biuro Zbożowe Stanisław Prus Wiśniewski“ w Warszawie, Kopernika 30. Skup zawodowy zboża celem odprzedaży. Istnieje od 1931 r. Właściciel Stanisław Aleksander Wiśniewski z Warszawy.

R. H. A XXXII 49: „Gdala Majer Szyff“ w Warszawie, Nawleki 27. Drobną sprzedaż towarów galanteryjnych. Istnieje od 1925 r. Właściciel Gdala Majer Szyff z Warszawy. Pomiędzy właścicielem firmy a małżonką jego Rywką z domu Siemion nastąpił układ na mocy interczy z dnia 11 sierpnia 1928 r., ustalający wyłączność majątku i wspólność dorobku.

R. H. A XXXII 51: „Emir Hasan Murtaza“ w Warszawie, Ptasia 4. Komisowa sprzedaż owoców. Istnieje od 1931 r. Właściciel Emir Hasan Murtaza z Warszawy.

R. H. A XXXII 52: „Przedsiębiorstwo Budowlane Stefan Homolka“ w Warszawie, Nowy - Świat 42. Istnieje od 1930 r. Właściciel Stefan Homolka z Warszawy.

R. H. A XXXII 53: „Esiel Klein“ w Bielsku Oddział w Warszawie, Gęsia 3. Fabryka sukna. Istnieje od 1931 r. Właściciel Esiel Klein z Bielska. Marcie Klein z Bielska udzielono prokury. Firma zarejestrowana w Bielsku, dnia 7 września 1931 r. Rej. A. IV 189/1.

R. H. A XXXII 54: „Franciszek Kwietniak“ w Warszawie, Górczewska 52. Drobną sprzedaż owoców, wody sodowej i papierosów. Istnieje od 1924 r. Właścicielka Franciszka Kwietniak z Warszawy.

R. H. A XXXII 55: „Henryk Poznański, Spółka Komandytowa“ w Warszawie, Miodowa 21 Handel okryciami damskimi. Właściciel Henryk Poznański z Warszawy. Spółka firmowo - komandytowa rozpoczęła czynności dnia 1 lipca 1931 r. Do zastępowania spółki wobec władz i osób i podpisywania firmy pod jej stemplem na wszelkich zobowiązaniach i dokumentach upoważniony jest wspólnik firmy Henryk Poznański. Wspólnikiem komandytowym jest Mojżesz Frenkiel z wkładem zł. 6.000.

R. H. A XXXII 57: „Zygmunt Pacewicz“ w Warszawie, Chmielna 25. Hurtowy handel napojami alkoholowymi. Ist-

nieje od 1931 r. Właściciel Zygmunt Pacewicz z Warszawy. Pomiedzy właścicielem firmy a małżonką jego Jadwigą Franciszką Pacewiczową z domu Szczepańską nastąpił układ na mocy intercyzy z dnia 3 marca 1925 r., ustalający wyłączność majątku i wspólność dorobku.

R. H. A XXXII 59: „Apteka Władysława Bzowskiego Sukcesorów i S-ka” w Warszawie, Miła 2. Wspólnicy: Adam Pęszyński, Henryk Żbikowski, Zygmunt Bzowski, Aleksander Bzowski, wszyscy z Warszawy. Spółka firmowa rozpoczęła czynności dnia 3 października 1931 r. Do reprezentowania spółki upoważniony jest Adam Pęszyński. Weksle, umowy, żyra weksli, czeki, pełnomocnictwa i wszelkie zobowiązania podpisują Adam Pęszyński i Henryk Żbikowski łącznie. Podpisy winny być kładzione pod stemplem firmy.

R. H. A XXXII 60: „Przedsiębiorstwo Budowlane Franciszek Popławski i S-ka” w Warszawie, Wspólna 7 m. 22. Wspólnicy: Franciszek Karol Popławski, Henryk Stanisław Katana, obaj z Warszawy. Spółka firmowa rozpoczęła czynności dnia 7 października 1931 r. Do zastępowania spółki wobec władz i osób upoważnieni są obaj wspólnicy. Weksle, żyra na nich, czeki, umowy, pełnomocnictwa, prokury i wszelkie zobowiązania podpisują obaj wspólnicy łącznie. Korespondencję niezawierającą zobowiązań, pokwitowania z odbioru wszelkiego rodzaju korespondencji nie wyłączając pieniężnej, przesyłek i towarów podpisuje jeden ze wspólników. Podpisy winny być kładzione pod stemplem firmy.

R. H. A XXXII 61: „M. Długacz i N. Gelbart” w Warszawie, Gęsia 4. Handel towarami włókienniczymi na rachunek własny i osób trzecich. Wspólnicy: Noe Gelbart, Mowska vel Mauryca Długacz, obaj z Warszawy. Spółka firmowa rozpoczęła czynności dnia 8 września 1931 r. Do reprezentowania spółki upoważnieni są obaj wspólnicy. Umowy, zobowiązania, czeki, weksle, żyra i pełnomocnictwa podpisują obaj wspólnicy łącznie. Korespondencję niezawierającą zobowiązań, pokwitowania z odbioru przesyłek, pieniędzy podpisuje każdy ze wspólników samodzielnie. Podpisy winny być kładzione pod stemplem firmy. Pomiedzy Noe Gelbartem i Mowszą Długaczem a małżonkami ich nastąpiły układy na mocy intercyzy, ustalające wyłączność majątku i wspólność dorobku.

R. H. A XXXII 62: „Biuro Techniczne i Tartak Parowy Bracia Goldlust” w Łodzi, Aleja Kościuszki 32. Oddział w Warszawie, Sienna 1, oraz tartak parowy przy stacji Stara - Wieś gm. Karczew, pow. warszawskiego. Sprzedaż maszyn i narzędzi oraz przecieranie i sprzedaż drzewa budulcowego i stolarskiego. Wspólnicy: Szymon Goldlust i Eljasz Goldlust, obaj z Łodzi. Spółka firmowa rozpoczęła czynności dnia 1 lutego 1908 r. Do reprezentowania spółki upoważnieni są obaj wspólnicy. Wszelkie zobowiązania podpisują obaj wspólnicy łącznie. Żyra na wekslach i korespondencję oraz pokwitowania z odbioru pieniędzy, korespondencji, przekazów, towarów i ładunków podpisuje każdy ze wspólników samodzielnie. Podpisy winny być kładzione pod stemplem firmy. Pomiedzy Szymonem Goldlustem a małżonką jego Małką vel Melanią z domu Reidberger i Eljaszem Goldlustem a małżonką jego Heleną z domu Sander nastąpił układ na mocy intercyzy z dnia 4 kwietnia 1913 r. i z dnia 5 kwietnia 1916 r., ustalające wyłączność majątku i wspólność dorobku. Spółka zarejestrowana w Łodzi dnia 2 grudnia 1918 r. A. R. 1232.

R. H. A XXXII 63: „Borenstein i Mozes” w Warszawie, Ogrodowa 1. Handel i skup zawodowy wszelkich ziemioplodów w celu odprzedaży w kraju i zagranicą. Wspólnicy: Zyskind Borenstein, Aron Mozes obaj z Warszawy. Spółka firmowa rozpoczęła czynności dnia 1 lipca 1930 r. Do reprezentowania spółki upoważnieni są obaj wspólnicy. Weksle i żyra na wekslach podpisują obaj wspólnicy łącznie. Czeki, rachunki, zobowiązania, korespondencję, pokwitowa-

nia z odbioru pieniędzy, wszelkiej korespondencji, przekazów pieniężnych, przesyłek, towarów i ładunków i podpisuje każdy ze wspólników samodzielnie. Podpisy winny być kładzione pod stemplem firmy. Pomiedzy Zyskindem Borensteinem i Aronem Mozesem a małżonkami ich nastąpiły układy na mocy intercyzy, ustalające wyłączność majątku i wspólność dorobku.

R. H. A XXXII 64: „Leon Goździewski i Kazimierz Dworzniecki” w Warszawie, Kredytowa 16. Zakład fryzjerski. Wspólnicy: Leon Goździewski, Kazimierz Dworzniecki, obaj z Warszawy. Spółka firmowa rozpoczęła czynności dn. 9 stycznia 1930 r. Do reprezentowania spółki upoważnieni są obaj wspólnicy. Wszelkie zobowiązania, weksle, czeki, umowy, prokury, pełnomocnictwa i akty podpisują obaj wspólnicy łącznie. Korespondencję niezawierającą zobowiązań, pokwitowania z odbioru wszelkiej korespondencji nie wyłączając pieniężnej, przesyłek i towarów podpisuje każdy ze wspólników samodzielnie. Podpisy winny być kładzione pod stemplem firmy.

R. H. A XXXII 65: „Leon Doński” w Warszawie, Przejazd 5. Hurtowy skład papieru i materiałów piśmiennych. Istnieje od 1930 r. Właściciel Leon Doński z Warszawy.

R. H. A XXXII 66: „Rojza Kirszbraun” w Warszawie, Targówek 18-c. (Szosa Radzymińska). Drobną sprzedaż materiałów opałowych i budowlanych. Istnieje od 1930 r. Właścicielka Rojza Kirszbraun z Warszawy. Pomiedzy Lejbusem Kirszbraunem a małżonką jego Roją z domu Szajnfeld nastąpił układ na mocy intercyzy z dnia 15 listopada 1917 r. ustalający wyłączność majątku i wspólność dorobku.

R. H. A XXXII 67: „Pałac Krawatów” Rubin Gingold” w Warszawie, Nowolipki 6. Istnieje od 1931 r. Właściciel Rubin Gingold z Warszawy. Pomiedzy właścicielem firmy a małżonką jego Dobą z domu Młynek nastąpił układ na mocy intercyzy z dnia 29 marca 1910 r., ustalający wyłączność majątku i wspólność dorobku.

R. H. A XXXII 68: „Władysław Ratyński” w Wołominie, ul. Wileńska. Drobną sprzedaż mięsa i wędlin. Istnieje od 1931 r. Właściciel Władysław Ratyński z m. Goworowo, gm. Goworowo, pow. ostrołęcki.

R. H. A XXXII 69: „Abram Kornfeld” w Warszawie, Nalewki 18. Drobną sprzedaż towarów galanterijnych. Istnieje od 1930 r. Właściciel Abram Boruch Kornfel z Warszawy. Pomiedzy właścicielem firmy a małżonką jego Chaną Horenblas z domu Szoeh nastąpił układ na mocy intercyzy z dn. 12 marca 1931 r., ustalający wyłączność majątku i wspólność dorobku.

R. H. A XXXII 70: „Bar Gościenny” Zieliński i Uryniecki” w Warszawie Chmielna 38. Wspólnicy: Franciszek Zieliński i Nikodem Uryniecki, obaj z Warszawy. Spółka firmowa rozpoczęła czynności dnia 31 lipca 1931 r. Do zastępowania spółki wobec władz i osób upoważnieni są obaj wspólnicy. Wszelkie zobowiązania, weksle, umowy i kontrakty podpisują obaj wspólnicy łącznie. Korespondencję niezawierającą zobowiązań, pokwitowania z odbioru wszelkich należności i korespondencji, podpisuje każdy ze wspólników samodzielnie. Podpisy winny być kładzione pod stemplem firmy.

R. H. A XXXII 71: „Znicz” właściciel Eljasz Szmideberg” w Warszawie, Graniczna 11. Sprzedaż materiałów piśmiennych, biurowych i gier. Właściciel Eljasz Szmideberg z Warszawy. Pomiedzy Eljaszem Szmidebergiem a małżonką jego Zysłą z domu Bloch, nastąpił układ na mocy intercyzy z dnia 4 stycznia 1905 r., ustalający rozdzielną własność majątku i wspólność dorobku

R. H. A XXXII 72: „Jechiel Rozenbach” w Warszawie, Nalewki 20. Drobna sprzedaż bawełny. Istnieje od 1918 r. Właściciel Jechiel Rozenbach z Warszawy. Pomiedzy właścicielem firmy a małżonką jego Rajzlą z domu Lewkowicz nastąpił układ na mocy intercyzy z dnia 12 marca 1918 r., ustalający wyłączność majątku i wspólność dorobku.

R. H. A XXXII 73: „Szlama Lipczyński i S-ka” Spółka Firmowa” w Mińsku Mazowieckim, Piaskowa 3. Prowadzenie robót budowlanych, eksploatacja lasów oraz handel drzewem. Wspólnicy: Szlama Lipczyński, Lejb Wajsbrod, obaj z Mińska Mazowieckiego. Spółka firmowa rozpoczęła czynności dnia 1 maja 1928 r. Do reprezentowania spółki upoważnieni są obaj wspólnicy. Weksle podpisuje Szlama Lipczyński samodzielnie. Umowy i wszelkie inne dokumenty podpisuje każdy ze wspólników samodzielnie. Podpisy winny być kładzone pod stemplem firmy.

R. H. A XXXII 75: „Jadwiga Strzeszewska” w Warszawie, Bema 83. Sklep spożywczy. Istnieje od 1914 r. Właścicielka Jadwiga Strzeszewska z Warszawy.

R. H. A XXXII 76: „Stefanja Oszczyk” w Warszawie, Sołkowska 16. Drobna sprzedaż artykułów spożywczych. Istnieje od 1931 r. Właścicielka Florentyna Stefania Oszczyk z Warszawy.

R. H. A XXXII 78: „Samuel Weisser” w Warszawie, Ś-tolarska 32. Sprzedaż skórek futrzanych. Istnieje od 1931 r. Właściciel Samuel Weisser z Warszawy.

R. H. A XXXII 79: „Elektropromień” Ides Znamirowska” w Warszawie, Krasieńskiego 6 (Żoliborz). Drobna sprzedaż artykułów elektrotechnicznych i radiowych. Istnieje od 1931 r. Właścicielka Ides Znamirowska z Warszawy. Pomiedzy Lejzorem Znamirowskim a małżonką jego Ides z domu Oppenheim nastąpił układ na mocy intercyzy z dnia 11 czerwca 1919 r., ustalający wyłączność majątku i wspólność dorobku.

R. H. A XXXII 81: „Bolesław Poremski” w Warszawie, Nowy Świat 19. Przedstawicielstwo firm krajowych i zagranicznych. Istnieje od 1931 r. Właściciel Bolesław Poremski z Warszawy.

R. H. A XXXII 82: „Restauracja W. Lach i Bronisław Nosiński” w Warszawie, Solec 26. Eksploatacja koncesji na wyszynk napojów alkoholowych wydanej na imię Walerji Lach i Bronisława Nosińskiego. Wspólnicy: Bronisław Maksymiljan Nosiński, Walerja Lach oboje z Warszawy. Spółka firmowa rozpoczęła czynności dnia 1 października 1931 r. Do zastępowania spółki wobec władz i osób i podpisywania firmy pod jej stemplem na wszelkich zobowiązaniach i dokumentach uprawnieni są oboje wspólnicy łącznie.

R. H. A XXXII 83: „Paszeciarnia” Andrzejówka Antonina Rejmanowska” w Warszawie, Poznańska 21. Istnieje od 1931 r. Właścicielka Antonina Rejmanowska z Warszawy.

R. H. A XXXII 84: „Dostawa Artykułów Technicznych i Metalowych Inż. Peter Bogaty” w Warszawie, Tłomackie 13. Właściciel Peter Bogaty z Warszawy.

R. H. A XXXII 85: „Władysława Głowacka” w Chylicach. Drobna sprzedaż artykułów spożywczych. Istnieje od 1930 r. Właścicielka Władysława Głowacka z Chylic.

R. H. A XXXII 86: „Marja Wróbel” w Warszawie, Wołska 111. Drobna sprzedaż artykułów spożywczych. Istnieje od 1925 r. Właścicielka Marja Wróbel z Warszawy.

R. H. A XXXII 87: „Marja Kurek” w Warszawie, Węgierska 9. Drobna sprzedaż artykułów spożywczych. Istnieje od 1931 r. Właścicielka Marja Kurek z Warszawy.

R. H. A XXXII 88: „Restauracja Empire” Emil Dawison” w Warszawie, Krak.-Przedm. 7. Istnieje od 1929 r. Właściciel Emil-Władysław Dawison z Warszawy. Pomiedzy właścicielem firmy a małżonką jego Aleksandrą-Rozalją z domu Falkowską nastąpił układ na mocy intercyzy z dnia 13 stycznia 1909 r. ustalający wyłączność majątku i wspólność dorobku.

R. H. A XXXII 89: „Icek Aleksandrowicz” w Warszawie, Grójecka 63. Restauracja na zasadzie koncesji udzielonej Edwardowi Pietrzakowi i Janowi Sapińskiemu. Właściciel Icek-Berek Aleksandrowicz z Warszawy. Istnieje od 1930 r.

R. H. A XXXII 90: „Abram Borenstein i S-ka, Spółka Firmowa” w Warszawie, Nalewki 19. Sprzedaż przędzy i temu podobnych artykułów. Wspólnicy: Abram Borenstein, Sai Bronstein, obaj z Warszawy. Spółka firmowa rozpoczęła czynności dnia 17 lipca 1930 r. Do reprezentowania spółki upoważnieni są obaj wspólnicy. Wszelkie zobowiązania, umowy, pełnomocnictwa, prokury, weksle, czek, podpisują obaj wspólnicy łącznie. Żyra na wekslach i czekach, pokwitowania z odbioru wszelkich należności pieniężnych, towarów ładunków, przesyłek i korespondencji nie wyłączając pieniężnej podpisuje jeden ze wspólników. Podpisy winny być kładzone pod stemplem firmy. Pomiedzy Abramem Borensteinem i Sai Bronsteinem a małżonkami ich nastąpiły układy na mocy intercyzy ustalające wyłączność majątku i wspólność dorobku.

R. H. A XXXII 91: „Icko Liwzyc” w Warszawie, Św. Teresy 2. Skup zawodowy drzewa i różnych towarów. Istnieje od 1931 r. Właściciel Icko Liwzyc z Warszawy.

R. H. A XXXII 92: „Inż. Stefan Tyburski” w Warszawie, Jabłonowska 6. Wytwórnia kleju roślinnego. Istnieje od 1931 r. Właściciel Stefan Tyburski z Warszawy.

R. H. A XXXII 93: „Benjamin Zymerman” w Warszawie, Grójecka 85. Drobna sprzedaż galanterji. Istnieje od 1931 r. Właściciel Benjamin Zymerman z Warszawy.

R. H. A XXXII 94: „Wolf Rekant” w Jadowie. Piekarnia. Istnieje od 1931 r. Właściciel Wolf-Jakób Rekant z Jadowa.

R. H. A XXXII 95: „Michał Wysokowski” w Tuszczu. Apteka. Istnieje od 1930 r. Właściciel Michał Wysokowski z Tuszczu. Pomiedzy właścicielem firmy a małżonką jego Felicją z domu Piekarską nastąpił układ na mocy intercyzy z dnia 28 marca 1927 r. ustalający wyłączność majątku i wspólność dorobku.

R. H. A XXXII 96: „Józef Firuta” w Wołominie. Sklep spożywczy. Istnieje od 1930 r. Właściciel Józef Firuta z Wołomina.

R. H. A XXXII 97: „Władysław Perzanowski” we wsi Kiciny, gm. Zabrodzie. Sklep spożywczy. Istnieje od 1931 r. Właściciel Władysław Perzanowski ze wsi Kiciny gm. Zabrodzie.

R. H. A XXXII 98: „Piotr Gliszczyński” we wsi Widzownia. Drobna sprzedaż artykułów spożywczych. Istnieje od 1931 r. Właściciel Piotr Marjan Gliszczyński ze wsi i gm. Widzownia pow. warszawskiego.

R. H. A XXXII 111: „Fabryka Wyżymaczek, Stanisław Olszewski i S-ka” w Warszawie, Cicha 6. Wspólnicy: Zofja Jaxa Chamcowa, Stanisław Olszewski, oboje z Warszawy. Spółka firmowa rozpoczęła czynności dnia 28 września 1931 r. Do reprezentowania spółki upoważnieni są oboje wspólnicy. Wszelkie umowy zobowiązania, weksle, akcepty, indosy, czeki i pełnomocnictwa podpisują oboje wspólnicy łącznie. Wszelką korespondencję, pokwitowania z odbioru przesyłek, przekazów pieniężnych i korespondencji podpisuje każdy ze wspólników samodzielnie. Podpisy winny być kładzione pod stemplem firmy.

R. H. A XXXII 112: „Gabinet Rentgenologiczny D-rów Med. R. Judt i A. Spiro” w Warszawie, Zielna 35. Zakład Rentgenologiczny. Wspólnicy: dr. Andrzej Spiro, dr. Regina Judt, oboje z Warszawy. Spółka firmowa rozpoczęła czynności dnia 26 stycznia 1931 r. Do reprezentowania spółki upoważnieni są oboje wspólnicy. Weksle i wszelkie zobowiązania, przekazy, czeki i pełnomocnictwa podpisują oboje wspólnicy łącznie. Korespondencję niezawierającą zobowiązań pokwitowania z odbioru pieniędzy podpisuje każdy ze wspólników samodzielnie. Podpisy winny być kładzione pod stemplem firmy. Pomiędzy wspólnikiem Andrzejem Spiro a małżonką jego Szarlotą z domu Nestel nastąpił układ na mocy intercyzy z dnia 15 września 1926 r. ustalający wyłączność majątku i wspólność dorobku.

R. H. A XXXII 115: „Jan Pleszczyński” w Warszawie, Wolska 163. Sprzedaż mięsa i wędlin. Istnieje od 1880 r. Właściciel Jan Pleszczyński z Warszawy.

R. H. A XXXII 116: „Marjanna Żerańska” w Warszawie, Górczewska 47. Kawiarnia. Istnieje od 1921 r. Właścicielka Marjanna-Franciszka Żerańska z Warszawy.

R. H. A XXXII 117: „Józef Miłsztejn” w Warszawie, Grójecka 62. Drobna sprzedaż drzewa. Istnieje od 1931 r. Właściciel Józef Miłsztejn z Warszawy. Pomiędzy właścicielem firmy a małżonką jego Chają-Surą z domu Kajler nastąpił układ na mocy intercyzy z dnia 26 sierpnia 1931 r. ustalający wyłączność majątku i wspólność dorobku.

R. H. A XXXII 118: „Sz. Gutman i S-wie” w Warszawie, Dzielna 47. Prowadzenie handlu żelaza. Wspólnicy: Szymon Gutman, Zelik-Lejb Gutman, Józef Gutman wszyscy z Warszawy. Spółka firmowa rozpoczęła czynności dnia 17 września 1931 r. Do reprezentowania spółki upoważnieni są wszyscy wspólnicy. Weksle i wszelkie zobowiązania podpisują: Zelik-Lejb Gutman lub Józef Gutman. Pokwitowania z odbioru wszelkiej korespondencji i przekazów pieniężnych, przesyłek, towarów i ładunków, oraz pełnomocnictwa dla adwokatów do prowadzenia spraw sądowych podpisuje każdy ze wspólników samodzielnie. Podpisy winny być kładzione pod stemplem firmy.

R. H. A XXXII 119: „Warszawska Pralnia Parowa „Białośnieżka” Icek-Majlech Szpiro” w Warszawie, Żelazna 67. Istnieje od 1931 r. Właściciel Icek-Majlech Szpiro z Błonia.

R. H. A XXXII 120: „Josef Szenicer” w Warszawie, Sowiec 2. Drobna sprzedaż oleju. Istnieje od 1931 r. Właściciel Josef Szenicer z Warszawy. Pomiędzy właścicielem firmy a małżonką jego Surą-Atlą z domu Krymka vel Krymkiewicz nastąpił układ na mocy intercyzy z dnia 10 lipca 1929 r. ustalający wyłączność majątku i wspólność dorobku.

R. H. A XXXII 171: „Purzycki i Żyto” w Warszawie, pl. Żelaznej Bramy 1. Wytwórnia firanek, skład dywanów i ma-

terjałów meblowych. Wspólnicy: Azrjel Purzycki, Adolf Żyto, obaj z Warszawy. Spółka firmowa rozpoczęła czynności dnia 1 lipca 1925 r. Do zastępowania spółki wobec władz i osób upoważnieni są obaj wspólnicy. Weksle, czeki, żyra na wekslach, kontrakty, umowy i wszelkie zobowiązania podpisują łącznie obaj wspólnicy. Korespondencję niezawierającą zobowiązań pokwitowania z odbioru pieniędzy, przesyłek, towarów i wszelkiej korespondencji podpisuje jeden ze wspólników samodzielnie. Podpisy winny być kładzione pod stemplem firmy. Pomiędzy Azrjelem Purzyckim a małżonką jego Rebeką z domu Gilekson nastąpił układ na mocy intercyzy z dnia 28 listopada 1908 r. ustalający wyłączność majątku i wspólność dorobku.

R. H. A XXXII 173: „Stefan Klewin” w Warszawie, Chmielna 27. Drobna sprzedaż konfekcji męskiej i trykotaży. Istnieje od 1929 r. Właściciel Stefan-Eugenjusz Klewin z Warszawy. Pomiędzy właścicielem firmy a małżonką jego Heleną-Cecylją z domu Jędrzejewską nastąpił układ na mocy intercyzy z dnia 6 września 1913 r. ustalający wyłączność majątku i wspólność dorobku.

R. H. A XXXIII 51: „Jakób Drajer” w Warszawie, Pawia 19. Drobna sprzedaż nabiału. Istnieje od 1931 r. Właściciel Jakób-Majer Drajer z Warszawy.

R. H. A XXX 111: „Feliks Karolewski” w Warszawie, Senatorska 32. Feliks-Karol Karolewski zmarł. Spadkobierczyniami jego są: Józefa-Stanisława Karolewska, Irena-Janina Niżałowska, obie z Warszawy. Współwłasność niepodzielna z tytułu spadku po zmarłym Feliksie-Karolu Karolewskim. Firmę pod jej stemplem na wszelkich zobowiązaniach i dokumentach podpisują obie spadkobierczynie łącznie.

R. H. A XXI 154: „Fabryka Stolarska Jan Bereżyński” w Warszawie, Grochowska 26. Wyrokiem Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 7 sierpnia 1931 r. udzielono Janowi Bereżyńskiemu odroczenia wypłat do dnia 7 listopada 1931 r. Sędzią komisarzem mianowano sędziego handlowego Stefana Krasnodębskiego a nadzorcą sądowym adwokata Romana Polkowskiego z Warszawy.

R. H. A XVIII 164: „Magazyn Bławatny Zygmunt Szymański i S-ka” w Warszawie, Siedziba spółki mieści się obecnie przy ul. Żórawiej 1 m. 1.

R. H. A XIII 427: „Bracia J. M. i B. Rajbenbach” w Warszawie, Franciszkańska 22. Na mocy aktu zeznanego przed notariuszem Siennickim w Warszawie dnia 5 maja 1931 r. za nr. 2069, spółka została rozwiązana, przedsiębiorstwo zlikwidowane.

R. H. A XI 175: „E. Szmideberg i W. Hirszwald” w Warszawie, Przechodnia 3. W wykonaniu układu z dnia 6 sierpnia 1931 r. zawartego z wierzycielami upadłych Eljasza Szmideberga i Wolfa Hirszwalda, zatwierdzonego przez Sąd Okręgowy w Warszawie wyrokiem z dnia 21 sierpnia 1931 r. aktywa spółki wydane zostały Eljaszowi Szmidebergowi, który przedsiębiorstwo prowadził nadal pod firmą: „Znicz” właściciel Eljasz Szmideberg”.

R. H. A XI 445: „Aron Rozenblum” w Warszawie, Franciszkańska 18. Wyrokiem Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 18 września 1931 r. Aronowi Rozenblumowi handlującemu pod firmą: „A. J. Rozenblum” udzielono odroczenia wypłat na okres trzech miesięcy. Sędzią komisarzem mianowany został sędzia handlowy Henryk Neuman, zaś nadzorcą sądowym adwokat Stefan Perzyński z Warszawy. Nadzór sądowy upoważnił właściciela przedsiębiorstwa Arona Rozenbluma do podpisywania wszelkich zobowiązań łącznie z nadzorcą sądowym.

R. H. A X 370: „Jan Bereżyński” w Warszawie, Królewska 6. Wyrokiem Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 7 sierpnia 1931 r. udzielono Janowi Bereżyńskiemu odroczenia wyplat do dnia 7 listopada 1931 r. Sędzią komisarzem mianowano sędziego handlowego Stefana Krasnodębskiego a nadzorcą sądowym adwokata Romana Polkowskiego z Warszawy.

R. H. A VII 494: „Dom Handlowy H. Griffel” w Warszawie, Gęsia 7. Przedsiębiorstwo zostało zlikwidowane.

R. H. A VII 533: „M. Długacz” w Warszawie, Gęsia 14. Przedsiębiorstwo zostało zlikwidowane.

R. H. A VII 549: „Dom Handlowy B. Neufeld” w Warszawie, Franciszkańska 21. Mozesowi Neufeldowi z Warszawy udzielono prokury.

R. H. A VII 825: „Roman Żbikowski” w Warszawie, Pańska 80/82. Na mocy aktu zeznanego przed notariuszem Nowickim w Warszawie dnia 13 października 1931 r. za nr. 1741 przedsiębiorstwo wydzierżawione zostało spółce pod firmą: „Krajowy Przemysł Żelazny, spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” na czas do dnia 9 października 1932 r.

R. H. A XXXII 105: „J. Katz” w Warszawie, Nalewki 20. Sprzedaż galanterji, koronek i wstążek. Istnieje od 1918 r. Właściciel Jehoszyja Katz z Warszawy.

R. H. A XXXII 105: „J. Jurcajg” w Warszawie, Wałowa 10. Drobną sprzedaż artykułów szewckich. Istnieje od 1918 r. Właściciel Icko Jurcajg, z Warszawy.

R. H. A XXXII 106: „Kazimierz Kwaśniewski” w Brwinowie, Konopnickiej 2. Drobną sprzedaż artykułów spożywczych. Istnieje od 1930 r. Właściciel Kazimierz Kwaśniewski z Brwinowa.

R. H. A XXXII 121: „Dom Komisowy dla Handlu Produktami Ogrodniczo-Rolnymi Apolinary Żychowicz” w Warszawie, pl. Mirowski 5/Krochmalna 6. Istnieje od 1902 r. Spadkobiercy Apolinarego-Feliksa Żychowicza: Jadwiga-Róża Żychowicz, Zygmunt-Kazimierz Żychowicz, Krystyna-Jadwiga Żychowicz, wszyscy z Warszawy Współwłasność niepodzielna z tytułu spadku po zmarłym Apolinarym-Feliksie Żychowiczu. Do prowadzenia przedsiębiorstwa i podpisywania firmy na wszelkich zobowiązaniach i dokumentach upoważniony jest Zygmunt-Kazimierz Żychowicz.

R. H. A XXXII 122: „Fabryka Wyrobów Metalowych „Rozmit” J. Rozenblatt i J. Mittelsbach” w Warszawie, Leszno 70. Fabrykacja i sprzedaż wyrobów metalowych. Wspólnicy Icek Mitelsbach, Izrael-Nuta Rozenblatt obaj z Warszawy. Spółka firmowa rozpoczęła czynności dnia 15 października 1931 r. Do reprezentowania spółki upoważnieni są obaj wspólnicy. Wszelkie zobowiązania, weksle, czeki, zyra, podpisują obaj wspólnicy łącznie. Rachunki, korespondencję niezawierającą zobowiązań oraz pokwitowania z odbioru wszelkiej korespondencji nie wyłączając pieniężnej, przesyłek i towarów podpisuje każdy ze wspólników samodzielnie. Podpisy winny być kładzione pod stemplem firmy.

R. H. A XXXII 123: „Zakład Akuszeryjno-Ginekologiczny i Chirurgiczny d-ra. Salomona Kamińskiego” w Warszawie, Nowogrodzka 20. Istnieje od 1931 r. Właściciel Salomon Kamiński z Warszawy.

R. H. A XXXII 124: „Feliks Wyszyński” w Warszawie, Zgoda 5. Skład papieru i szpagatu. Istnieje od 1916 r. Właściciel Feliks Wyszyński z Warszawy.

R. H. A XXXII 125: „Zenon Drzewiecki” w Warszawie, Radziwińska 43. Drobną sprzedaż artykułów mydlarskich. Istnieje od 1931 r. Właściciel Zenon Drzewiecki z Warszawy.

R. H. A XXXII 126: „Bracia Preminger i Rosenthal. Sprzedaż Skór Surowych Baranich i Futer” w Warszawie, Bielańska 18. Prowadzenie handlu skórami oraz futrami surowymi i wyprawianymi. Wspólnicy: Simon Preminger, Nuchim Rosenthal obaj z Wiednia, Joachim Preminger z Łomży. Spółka firmowa rozpoczęła czynności dnia 17 października 1931 r. Do reprezentowania spółki upoważnieni są obaj wspólnicy. Weksle, indosy wekslowe, czeki, umowy, prokury, pełnomocnictwa ogólne i wogóle wszelkie zobowiązania podpisują dwaj wspólnicy łącznie. Korespondencję niezawierającą zobowiązań rachunki, pokwitowania z odbioru należności, wszelkiej korespondencji nie wyłączając pieniężnej i towarów podpisuje każdy ze wspólników samodzielnie. Podpisy winny być kładzione pod stemplem firmy.

R. H. A XXXII 127: „Palma” Boruch-Josek Haller” w Warszawie, Franciszkańska 39. Drobną sprzedaż mydeł toaletowych i kosmetycznych. Istnieje od 1931 r. Właściciel Boruch-Josek Haller z Warszawy.

R. H. A XXXII 128: „Inż. Kazimierz Szymański” w Warszawie, Filtrowa 67 m. 10. Przedsiębiorstwo robót instalacyjnych. Istnieje od 1931 r. Właściciel Kazimierz Szymański z Warszawy.

R. H. A XXXII 129: „Stanisław Langleben” w Warszawie, Chmielna 57. Handel win, wódek i towarów kolonialnych. Istnieje od 1931 r. Właściciel Stanisław Langleben z Warszawy.

R. H. A XXXII 130: „Chevalier” Jakób Żelechower” w Warszawie, Elektoralna 29. Drobną sprzedaż artykułów galanteryjnych i kosmetycznych. Istnieje od 1931 r. Właściciel Jakób-Boruch Żelechower z Warszawy. Pomiedzy właścicielem firmy a małżonką jego Marią z domu Fiszader nastąpił układ na mocy intercyzy z dnia 11 stycznia 1930 r. ustalający wyłączność majątku i wspólność dorobku.

R. H. A XXXII 131: „Transporty Międzynarodowe Edouard Aget w Paryżu”. Po francusku: „Transports Internationaux Edouard Aget a Paris”. Siedziba główna w Paryżu. Oddział w Warszawie, Kopernika 33. Prowadzenie przedsiębiorstwa transportowego i ekspedycyjnego, agencji celnej, finansowanie transportów i wogóle wykonywanie wszelkich czynności związanych z ekspedycją tak w dziedzinie importu jak i eksportu. Istnieje od 1919 r. Właściciel Edouard Aget z Paryża. Józefowi Szlakmanowi z Warszawy udzielono prokury dla Oddziału w Warszawie. Firma zarejestrowana w Paryżu dnia 18 czerwca 1921 r. nr. rej. analitycznego 141278.

R. H. A XXXII 132: „Sura Frydland” w Warszawie, Franciszkańska 35. Herbaciarnia i sprzedaż piwa. Istnieje od 1927 r. Właścicielka Sura-Rajzla Frydland z Warszawy. Właścicielka przedsiębiorstwa niepiśmienna.

R. H. A XXXII 133: „Kajla Wagman” w Radzyminie. Sprzedaż skór i przyborów szewckich. Istnieje od 1929 r. Właścicielka Kajla Wagman z Radzymina.

R. H. A XXXII 134: „Tea Best „Union“ Sara Cygielman“ w Warszawie, Kupiecka 10. Pakownia i drobna sprzedaż herbaty i kakao. Istnieje od 1931 r. Właścicielka Sura-Esfir Cygielman z Warszawy.

R. H. A XXXII 135: „Fajga Bursztyn“ w Warszawie, Na-lewki 18. Sprzedaż mydeł, wyrobów perfumeryjnych i gumek do obcasów. Istnieje od 1919 r. Właścicielka Fajga-Rywka Bursztyn z Warszawy.

R. H. A XXXII 136: „Władysław Jarecki“ w Warszawie, Florjańska 12. Przedsiębiorstwo robót budowlanych. Istnieje od 1931 r. Właściciel Władysław Jarecki z Warszawy.

R. H. A XXXII 137: „Farmacja“ Salomon Librajder“ w Warszawie, Leszno 57 m. 11. Drobna sprzedaż przybo-rów do obuwia Istnieje od 1931 r. Właściciel Salomon Lib-rajder z Warszawy.

R. H. A XXXII 138: „Nuta Minc“ w Warszawie, Browar-na 4. Drobna sprzedaż artykułów spożywczych. Istnieje od 1927 r. Właściciel Nuta Minc z Warszawy. Pomiedzy wła-sicielem firmy a małżonką jego Chaną-Ruchłą z domu Tu-gentman nastąpił układ na mocy interczyzy z dnia 30 grud-nia 1930 r. ustalający wyłączność majątku i wspólność dorobku.

R. H. A XXXII 139: „Stanisław Pawłowski“ w Warsza-wie, Wronia 19. Drobna sprzedaż mięsa. Istnieje od 1931 r. Właściciel Stanisław Pawłowski z Warszawy.

R. H. A XXXII 140: „Stanisław Kołodziejczyk“ w Woło-minie, Ogrodowa 8. Sklep spożywczy. Istnieje od 1931 r. Właściciel Stanisław Kołodziejczyk z Wołomina.

R. H. A XXXII 141: „Dom Ekspedycyjno - Eksportowy „Presto“ Gustaw Berman“ w Warszawie, Fredry 10. Istnie-je od 1931 r. Właściciel Gustaw Berman z Warszawy. Ste-fanowi Bermanowi z Warszawy udzielona została prokura.

R. H. A XXXII 143: „Wulf Zand“ w Warszawie, Śto-Jer-ska 34. Drobna sprzedaż artykułów elektrotechnicznych i gazowych. Istnieje od 1919 r. Właściciel Icek-Wulf Zand z Warszawy.

R. H. A XXXII 144: „Eugenja“ Laja Nejdning“ w Warsza-wie, Elektoralna 11. Sprzedaż detaliczna i komisowa kon-fekcji damskiej. Istnieje od 1931 r. Właścicielka Laja Nejd-ning z Warszawy.

R. H. A XXXII 145: „Necha Majerowicz“ w Radzyminie. Sklep spożywczy. Istnieje od 1925 r. Właścicielka Necha Majerowicz z Radzymina

R. H. A XXXII 146: „Ludwik Buraczyński“ w Radzymi-nie, Piekarnia. Istnieje od 1913 r. Właściciel Ludwik Bura-czyński z Radzymina.

R. H. A XXXII 147: „Helena Niemyjska“ w Klementyno-wie gm. Helenów. Sprzedaż artykułów spożywczo-rzeźni-czych. Istnieje od 1931 r. Właścicielka Helena Niemyjska z folwarku Klementynów gm. Helenów powiat błoński.

R. H. A XXXII 148: „Czesław Morawski“ w Żyrardowie, Fabryczna 32. Drobna sprzedaż wyrobów żelaznych. Istnie-

je od 1930 r. Właściciel Czesław-Dominik Morawski z Ży-rardowa.

R. H. A XXXII 150: „Cewuzet“ Pejsach Feldman“ w War-szawie, Nowolipie 12. Drobna sprzedaż czasopism i książek Istnieje od 1931 r. Właściciel Pejsach Feldman z Warszawy.

R. H. A XXXII 151: „Rubin Stejn“ w Warszawie, Ś-to-Jerska 22. Skład futer. Istnieje od 1929 r. Właściciel Rubin Sztejn z Warszawy.

R. H. A XXXII 152: „Henryka Głowacka“ Apteka w War-szawie, Górczewska 32. Istnieje od 1928 r. Właścicielka Henryka Głowacka z Warszawy.

R. H. A XXXII 153: „Drukarnia Słowo Polskie Mieczysław Lange“ w Warszawie, Solec 50. Istnieje od 1931 r. Właściciel Mieczysław Lange z Warszawy.

R. H. A XXXII 154: „Symcha Adler“ w Warszawie, Gę-sia 4. Drobna sprzedaż towarów manufakturowych. Istnieje od 1931 r. Właściciel Symcha-Lejb Adler z Warszawy.

R. H. A XXXII 155: „Tauba Cygiel“ w Grodzisku-Mazo-wieckim, Wulczyńska 4. Drobna sprzedaż artykułów spo-żywczych. Istnieje od 1923 r. Właścicielka Tauba Cygiel z Grodziska Mazowieckiego.

R. H. A XXXII 156: „Chaim Zylbersztejn“ w Wołominie, Długa 35. Wyrób i sprzedaż pieczywa. Istnieje od 1923 r. Właściciel Chaim Zylbersztejn z Wołomina.

R. H. A XXXII 157: „Władysław Rosłoń“ w Radzyminie. Piwiarnia. Istnieje od 1931 r. Właściciel Władysław Rosłoń z Radzymina-wioska.

R. H. A XXXII 158: „Icek Openheim“ w Radzyminie. Pi-wiarnia. Istnieje od 1911 r. Właściciel Icek Openheim z Radzymina.

R. H. A XXXII 159: „Endla Zylberberg“ w Radzyminie. Sklep spożywczy. Istnieje od 1926 r. Właścicielka Endla Zylberberg z Radzymina.

R. H. A XXXII 160: „Bronisław Ciuk“ w Wołominie, Kościelna 22. Sklep masarski. Istnieje od 1931 r. Właściciel Bronisław Ciuk z Wołomina.

R. H. A XXXII 161: „Rubin Radzyński“ w osadzie Tłuszcz, pow. radzyński. Drobna sprzedaż mięsa. Istnieje od 1931 r. Właściciel Rubin Radzyński z osady Tłuszcz.

R. H. A XXXII 162: „Mendel Żółty“ w Tłuszczu gm. Tłuszcz, pow. radzyński. Sprzedaż artykułów spożyw-czych i galanterijnych. Istnieje od 1931 r. Właściciel Men-del Żółty z Tłuszcza pow. radzyński.

R. H. A XXXII 163: „Jakób-Pinkus Fiszelson“ w Warsza-wie, Wielka 18. Sprzedaż zegarów i forniture. Istnieje od 1909 r. Właściciel Jakób-Pinkus Fiszelson z Warszawy.

R. H. A XXXII 164: „Wolska Składnica Papieru Paweł Deręgowski“ w Warszawie Wolska 42. Istnieje od 1931 r. Właściciel Paweł Deręgowski z Warszawy.

R. H. A XXXII 165: „Pracownia Radjotechniczna „Zetha” Zyskind Hofman” w Warszawie, Karmelicka 5a. Istnieje od 1927 r. Właściciel Zyskind Hofman z Warszawy.

R. H. A XXXII 166: „Bar Nowy” Bolesław Tatko” w Warszawie, Krak.-Przedm. 51. Restauracja. Istnieje od 1931 r. Właściciel Bolesław Tatko z Warszawy.

R. H. A XXXII 167: „Budodrzew” Blatt i Wasserman” w Warszawie, Grójecka 73. Sprzedaż materiałów drzewnych. Wspólnicy: Chaim-Gdala Blatt, Chana Wasserman oboje z Warszawy. Spółka firmowa rozpoczęła czynności dnia 1 września 1931 r. Do zastępowania spółki wobec władz i osób upoważnieni są oboj wspólnicy. Weksle, czeki i wszelkie zobowiązania podpisują oboje wspólnicy łącznie. Korespondencję niezawierającą zobowiązań podpisuje jeden ze wspólników. Podpisy winny być kładzione pod stemplem firmy.

R. H. A XXXII 168: „Zygmunt Szepniewski” w Warszawie, Żórawia 18 m. 21. Drobna sprzedaż artykułów mydlarsko-perfumeryjnych. Istnieje od 1921 r. Właściciel Zygmunt Marek Szepniewski z Warszawy.

R. H. A XXXII 169: „Chaim Baumwol” w Warszawie, Tamka 11. Drobna sprzedaż desek. Istnieje od 1931 r. Właściciel Chaim Baumwol z Warszawy.

R. H. A XXXII 170: „Joanna Maciejewska” w Warszawie, Balicka 17. Drobna sprzedaż artykułów spożywczych. Istnieje od 1926 r. Właścicielka Joanna Maciejewska z Warszawy.

R. H. A XXXII 174: „Jakób-Majer Gajstman” w Warszawie, Wałowa 10. Drobna sprzedaż przyborów krawieckich. Istnieje od 1930 r. Właściciel Jakób-Majer Gajstman z Warszawy. Pomiedzy właścicielem firmy a małżonką jego Gela z domu Merenholc, nastąpił układ na mocy intercyzy z dnia 16 grudnia 1929 r. ustalający wyłączność majątku i wspólność dorobku.

R. H. A XXXII 179: „Fabryka Powozów i Karoserji Józef Rentel” właściciel Kazimierz Rentel” w Warszawie, Leszno 23. Właściciel Kazimierz Rentel z Warszawy. Pomiedzy właścicielem firmy a małżonką jego Zofią z domu Lech nastąpił układ na mocy intercyzy z dnia 2 czerwca 1923 r. ustalający wyłączność majątku i wspólność dorobku.

R. H. A XXXII 194: „Abraham Kerszenbaum” w Warszawie, Wałowa 3. Drobna sprzedaż ubiorów męskich. Istnieje od 1927 r. Właściciel Abraham-Wolf Kerszenbaum z Warszawy. Pomiedzy właścicielem firmy a małżonką jego Lipką z domu Szymchowicz nastąpił układ na mocy intercyzy z dnia 7 lipca 1928 r. ustalający wyłączność majątku i wspólność dorobku.

R. H. A XXXII 200: „Cyrła Sztumer” w Warszawie, Nalewki 14. Drobna sprzedaż zabawek i galanterji. Istnieje od 1930 r. Właścicielka Cyrła Sztumer z Warszawy. Pomiedzy Makssem Sztumerem a małżonką jego Cyrlą vel Cyłgą z domu Trunkowską nastąpił układ na mocy intercyzy z dnia 6 listopada 1926 r. ustalający wyłączność majątku i wspólność dorobku.

R. H. A XXXII 204: „Jakób Lerner Inżynier” w Warszawie, Książęca 6. Skup materiałów leśnych. Istnieje od 1931 r. Właściciel Jankiel-Josel vel Jakób Lerner z Warszawy. Pomiedzy właścicielem firmy a małżonką jego Frajną Małką vel Malwiną z domu Bychowską nastąpił układ na mocy in-

tercyzy z dnia 14 stycznia 1913 r. ustalający wyłączność majątku i wspólność dorobku.

R. H. A XXXII 209: „Biuro Techniczne Wacław Danecki” w Warszawie, Jerozolimka 30. Skład maszyn i narzędzi kolejowych. Istnieje od 1931 r. Właściciel Willibald-Wacław Danecki z Warszawy.

R. H. A XXXII 215: „M. Feigenbaum i M. Dembina” w Warszawie, Nalewki 18. Drobna sprzedaż towarów galanteryjnych. Wspólnicy: Moszek-Mordka Feigenbaum i Moszek-Mendel Dembina oboj z Warszawy. Spółka firmowa rozpoczęła czynności dnia 20 października 1931 r. Do reprezentowania spółki upoważnieni są oboj wspólnicy. Weksle, żyra weksli, umowy, pełnomocnictwa prokury i wszelkie zobowiązania podpisują oboj wspólnicy, łącznie. Czeki, korespondencję nie zawierającą zobowiązań i pokwitowania z odbioru korespondencji nie wyłączając pieniężnej, przesyłek ładunków i pieniędzy oraz rachunki podpisuje każdy ze wspólników samodzielnie. Podpisy winny być kładzione pod stemplem firmy. Pomiedzy wspólnikami Moszkiem-Mendlem Dembiną a małżonką jego Chaną-Fajgą z domu Kolbe oraz Moszkiem Mordką Feigenbaumem a małżonką jego Jentą-Bruchą z domu Binenfeld zawarte zostały układy na mocy intercyzy z dnia 7 marca 1916 r. i z dnia 18 marca 1920 r. ustalające wyłączność majątku i wspólność dorobku.

R. H. A XXXII 193: „Otwocka Hurtownia Mąki i Ziemiopłodów Zonszajn, Finkelsztein i Mokotowski” w Otwocku, Górna 10. Hurtowy handel mąką i ziemiopłodami. Wspólnicy: Abram Zonszajn, Manas Finkelsztein oboj z Warszawy i Luzer Mokotowski z Otwocka. Spółka firmowa rozpoczęła czynności dnia 21 lutego 1930 r. Do reprezentowania spółki upoważnieni są wszyscy wspólnicy. Wszelkie umowy, kontrakty, zobowiązania, weksle, indosy, przekazy, czeki i pełnomocnictwa podpisują dwaj wspólnicy łącznie. Korespondencję niezawierającą zobowiązań pokwitowania z odbioru wszelkiej korespondencji nie wyłączając pieniężnej, przesyłek i towarów podpisuje każdy ze wspólników samodzielnie. Podpisy winny być kładzione pod stemplem firmy.

B. — SPÓŁKI AKCYJNE I Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ

WPISY GŁÓWNE

R. H. B LIII 7593: „T. E. A. D. Towarzystwo Eksploatacji Aparatów Dźwiękowych, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. Siedziba spółki w Warszawie, Piękna 3 m. 8. Celem spółki jest prowadzenie wytwórczości w dziedzinie kinematografji. Kapitał zakładowy 3.000 zł. podzielony na 60 udziałów całkowicie wpłacony gotowizną. Zarządcami są: Leonidas Pimonow z Wilna, Adam Kruszyński i Ferdynand Vlasak, dwaj ostatni z Warszawy. Zarządcy zastępują spółkę wobec władz i osób i prowadzą jej interesy. Zobowiązania, umowy, weksle, czeki i pełnomocnictwa podpisują trzej zarządcy łącznie. Korespondencję niezawierającą zobowiązań, pokwitowania z odbioru wszelkiej korespondencji nie wyłączając pieniężnej, przesyłek i towarów podpisuje każdy z zarządców samodzielnie. Podpisy winny być kładzione pod stemplem firmy. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością zawarta na mocy aktu zeznanego przed notariuszem Tyborowskim w Warszawie dnia 22 kwietnia 1931 r. za nr. 1641 na czas nieograniczony.

Wciągnięto w dn. 22 października 1931 r.

R. H. B LIII 7594: „Kawiarnia, Cukiernia Bar-Dancing Caffè Adria, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. Siedziba spółki we Lwowie. Oddział w Warszawie, Moniuszki 10. Celem spółki jest zakładanie i prowadzenie kawiarni oraz lokali rozrywkowych. Kapitał zakładowy 400.000 zł. całkowicie wpłacony gotowizną. Zarządcami są: Franciszek Moszkowicz, Romeo Purini, Herman Stern, wszyscy z War-

szawy, oraz Angelo Marini z Tryjestu. Zarządcy zastępują spółkę wobec władz i osób i prowadzą jej interesy. Wszelkie zobowiązania i dokumenty podpisują pod stemplem spółki Franciszek Moszkowicz łącznie z pozostałymi zarządcami. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością zawarta na mocy aktu zeznanego przed notariuszem Czoppem we Lwowie dnia 3 grudnia 1930 r. za nr. 9265 na czas do dnia 31 grudnia 1940 r. Spółka została wpisana do Rejestru Handlowego we Lwowie dnia 31 grudnia 1930 r. C. IX 206.

Wciągnięto w dn. 22 października 1931 r.

R. H. B LIII 7595: „Polska Wytwórnia Chemiczna „Kade“ Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. Siedziba spółki w Warszawie, Tłomackie 1. Celem spółki jest wyrób i sprzedaż różnego rodzaju artykułów wchodzących w zakres przyborów i materiałów biurowych jak np. klisze, matryce do powielaczy, farby, laki, tusze, atramenty i t. p. podobne artykuły. Kapitał zakładowy 3.000 zł. podzielony na 30 udziałów całkowicie gotowizną wpłacony. Zarządcami są: Lipman Dobrzyński, Naftal Pik, Jakób Klein, wszyscy z Warszawy. Zarządcy zastępują spółkę wobec władz i osób i prowadzą jej interesy. Weksle, czeki, żyra, zobowiązania, prokury, pełnomocnictwa i wszelkie umowy, oraz pokwitowania z odbioru przekazów pieniężnych i należności podpisuje dwóch zarządców łącznie. Pokwitowania z odbioru korespondencji podpisuje każdy z zarządców. Podpisy winny być kładzione pod stemplem firmy. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością zawarta na mocy aktu zeznanego przed p. o. notariusza Maciejewskiego w Warszawie dnia 13 października 1931 r. za nr. 328 na czas do dnia 13 października 1934 roku z prawem automatycznego przedłużania do dnia 13 października 1936 r. o ile na 6 miesięcy przed upływem terminu żaden ze wspólników nie zawiadomi pozostałych o chęci wystąpienia ze spółki.

Wciągnięto w dn. 23 października 1931 r.

R. H. B LIII 7596: „Udziałowe Towarzystwo Budowlane, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. Siedziba spółki w Warszawie, Wilecza 5. Celem spółki jest projektowanie i wykonywanie wszelkiego rodzaju robót budowlanych i inżynierskich. Kapitał zakładowy 5.000 zł. podzielony na 20 udziałów całkowicie gotowizną wpłacony. Zarząd stanowią: Dyrektor zarządzający inż. Cezary Lubiński, inż. Witold Trzeciakowski, dr. Witold Kamieniecki, inż. Stanisław Teichfeld, wszyscy z Warszawy. Zarząd zastępuje spółkę wobec władz i osób i prowadzi jej interesy. Wszelkie zobowiązania, umowy, pełnomocnictwa i prokury podpisuje dyrektor zarządzający samodzielnie lub dwaj którykolwiek członkowie zarządu łącznie. Weksle, żyra na wekslach, akty notarialne i hipoteczne oraz czeki podpisuje dyrektor zarządzający łącznie z jednym z członków zarządu lub dwaj członkowie zarządu. Korespondencję niezawierającą zobowiązań pokwitowania z odbioru wszelkiej korespondencji, pieniędzy i towarów podpisuje dyrektor zarządzający lub jeden członek zarządu. Podpisy winny być kładzione pod stemplem firmy. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością zawarta na mocy aktu zeznanego przed notariuszem Hettlingerem w Warszawie dnia 1 lipca 1931 r. za nr. 2466 na przeciąg lat pięciu z warunkiem automatycznego przedłużania na czas nieograniczony, o ile na trzy miesiące przed upływem terminu żaden ze wspólników nie zawiadomi notarialnie pozostałych o chęci wystąpienia ze spółki.

Wciągnięto w dn. 24 października 1931 r.

R. H. B LIII 7597: „Belwederska Fabryka Perfumeryjna, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. Siedziba spółki w Warszawie, Belwederska 2. Celem spółki jest eksploatacja i wyrób artykułów chemicznych, perfumeryjnych i kosmetycznych oraz licencji krajowych i zagranicznych. Kapitał zakładowy 10.000 zł. podzielony na 100 udziałów całkowicie gotowizną wpłacony. Zarządcami są: Grzegorz Klüger, Eugenjusz Stuermer, Natan Wołowelski, wszyscy z Warszawy. Zarządcy zastępują spółkę wobec władz i osób i prowadzą jej interesy. Wszelkie zobowiązania, umowy, weksle, czeki, indosy, pełnomocnictwa prokury, korespondencję niezawierającą zobowiązań oraz pokwitowania z odbioru pieniędzy podpisują dwaj zarządcy łącznie. Korespondencję niezawierającą zobowiązań pokwitowania z odbioru wszel-

kiej korespondencji, towarów, ładunków i przesyłek podpisuje jeden z zarządców. Podpisy winny być kładzione pod stemplem firmy. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością zawarta na mocy aktu zeznanego przed notariuszem Jamonttem w Warszawie dnia 16 października 1933 r. z warunkiem automatycznego przedłużania na dalsze dwuletnie okresy o ile na trzy miesiące przed upływem terminu żaden ze wspólników nie zawiadomi pozostałych notarialnie o chęci rozwiązania spółki.

Wciągnięto w dn. 26 października 1931 r.

R. H. B LIII 7598: „Wytwórnia Chemiczna „Meduza“, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. Siedziba spółki w Brwinowie, Leśna 22. Celem spółki jest fabrykacja i sprzedaż środków dezynfekcyjno-dezynsekcyjnych oraz artykułów z dziedziny higieny i kultury ciała. Kapitał zakładowy 3.000 zł. podzielony na 10 udziałów. Złoty 1,800 wniesiono gotowizną, a zł. 1,200 wkładem rzeczowym. Zarządcą jest Kazimierz Kajzer z Brwinowa. Zarządca zastępuje spółkę wobec władz i osób i prowadzi jej interesy. Wszelkie dokumenty i zobowiązania podpisuje zarządca samodzielnie, pod stemplem firmy. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością zawarta na mocy aktu zeznanego przed notariuszem Siennickim w Warszawie dnia 1 lipca 1931 r. za nr. 3014 na czas do dnia 1 lipca 1932 r. z warunkiem automatycznego przedłużania na dalsze okresy roczne o ile na trzy miesiące przed upływem terminu żaden ze wspólników nie zawiadomi o chęci rozwiązania spółki.

Wciągnięto w dn. 27 października 1931 r.

R. H. B LIII 7599: „Tamina“ Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. Sprzedaż Materiałów Dentystycznych”. Siedziba spółki w Warszawie, Czackiego 6 m. 11. Celem spółki jest sprzedaż materiałów dentystycznych. Kapitał zakładowy 4.000 zł. podzielony na 40 udziałów całkowicie wpłacony gotowizną. Zarządcami są: Aleksander Hejler, Zygmunt Lisiecki, obaj z Warszawy. Zarządcy zastępują spółkę wobec władz i osób i prowadzą jej interesy. Wszelkie zobowiązania, kontrakty, umowy, weksle, czeki, żyra na wekslach podpisują obaj zarządcy łącznie. Korespondencję niezawierającą zobowiązań pokwitowania z odbioru wszelkiej korespondencji nie wyłączając pieniężnej, przesyłek i towarów podpisuje każdy z zarządców samodzielnie. Podpisy winny być kładzione pod stemplem firmy. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością zawarta na mocy aktu zeznanego przed notariuszem Biernackim w Warszawie dnia 5 października 1931 r. za nr. 1976 na czas do dnia 1 października 1934 r. z automatycznym przedłużaniem na dalsze okresy trzyletnie o ile na trzy miesiące przed upływem terminu żaden ze wspólników nie zawiadomi notarialnie pozostałego wspólnika o chęci wystąpienia ze spółki.

Wciągnięto w dn. 27 października 1931 r.

R. H. B LIII 7600: „Zakłady Garbarskie „Era“ Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. Celem spółki jest prowadzenie garbarni, fabryki obuwia oraz handel skórami i garbnikami. Siedziba spółki w Warszawie, Lubeckiego 13/15. Kapitał zakładowy 10.000 zł. podzielony na 100 udziałów całkowicie wpłacony gotowizną. Zarządcami są: Wolf-Lejb Tylbor, Szyja Szturm, obaj z Warszawy. Zarządcy zastępują spółkę wobec władz i osób i prowadzą jej interesy. Weksle, czeki, żyra, rewersy, prokury, pełnomocnictwa, akty, umowy i wogóle wszelkie zobowiązania podpisują dwaj zarządcy łącznie. Korespondencję niezawierającą zobowiązań podpisuje każdy z zarządców samodzielnie. Podpisy winny być kładzione pod stemplem firmy. Maurycemu Warzyńskiemu z Warszawy udzielono samodzielnej prokury. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością zawarta na mocy aktu zeznanego przed notariuszem Warmskim w Warszawie dnia 8 października 1931 r. za nr. 49 na czas do dnia 31 grudnia 1932 r. z automatycznym przedłużaniem na dalsze okresy roczne o ile na 3 miesiące przed upływem terminu żaden ze wspólników nie zawiadomi notarialnie pozostałego wspólnika o chęci rozwiązania spółki.

Wciągnięto w dn. 27 października 1931 r.

R. H. B LIII 7601: „Inż. C. Podlecki, W. Słobodziński i S-ka. Przedsiębiorstwo Inżynieryjno-Budowlane, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. Siedziba spółki w Warszawie, Nowogrodzka 7. Celem spółki jest prowadzenie przedsiębiorstwa robót inżynieryjno-budowlanych, wiertniczych i hydrotechnicznych. Kapitał zakładowy 30.000 zł. podzielony na 30 udziałów całkowicie gotowizną wpłacony. Zarządcami są: Inż. Czesław Podlecki, Wacław Słobodziński, Stanisław Wojciechowski, wszyscy z Warszawy. Zarządcy zastępują spółkę wobec władz i osób i prowadzą jej interesy. Weksle, żyra na wekslach, oraz obciążenia nieruchomości przez zapisywanie kaucji, ewikcji lub innych obciążeń podpisują dwaj zarządcy łącznie. Wszelkie inne zobowiązania, czeki, pełnomocnictwa, pokwitowania, umowy w zakresie przedmiotu spółki, oraz wszelkie inne umowy i dokumenty i korespondencję podpisuje każdy z zarządców samodzielnie. Do zbycia i nabycia nieruchomości konieczne są podpisy wszystkich trzech zarządców łącznie. Podpisy winny być kładzione pod stemplem firmy. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością zawarta na mocy aktu zeznanego przed notariuszem Tyborowskim w Warszawie dnia 12 października 1931 r. za nr. 3856 na czas nieokreślony.

Wciągnięto w dn. 28 października 1931 r.

R. H. B LIII 7602: „Sprzedaż Wyrobów Żeliwnych, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. Celem spółki jest sprzedaż odlewów żeliwnych, rur, artykułów kanalizacyjnych i wodociągowych, artykułów kuchennych oraz wszelkich artykułów wchodzących w zakres kanalizacji i budownictwa. Siedziba spółki w Warszawie, Traugutta 2. Kapitał zakładowy spółki 10.000 zł. podzielony na 100 udziałów całkowicie wpłacony gotowizną. Zarządcami są: Gerszon Szyfmanowicz, Włodzimierz Monikowski, obaj z Warszawy. Zarządcy zastępują spółkę wobec władz i osób i prowadzą jej interesy. Wszelkie zobowiązania, weksle, czeki, pełnomocnictwa, umowy, prokury oraz nabycie i zbycie nieruchomości podpisują dwaj zarządcy łącznie. Podpisy winny być kładzione pod stemplem firmy. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością zawarta na mocy aktu zeznanego przed notariuszem Landau w Warszawie dnia 6 października 1931 r. za nr. 1128 na czas nieograniczony.

Wciągnięto w dn. 28 października 1931 r.

R. H. B LIII 7603: „Ramona” A. Rozenberg i R. Karo, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. Siedziba spółki w Warszawie, Śto-Krzyska 46. Celem spółki jest prowadzenie sprzedaży wyrobów wchodzących w zakres galanterii kosmetycznej i wyrobów gumowych. Kapitał zakładowy 8.000 zł. podzielony na 80 udziałów, pokryty gotowizną. Złotych 4.000 i aportem rzeczowym zł. 4.000. Zarządcami są: Abram Rozenberg i Machla Rozalja Karo oboje z Warszawy. Zarządcy zastępują spółkę wobec władz i osób i prowadzą jej interesy. Weksle, czeki, żyra na wekslach i czekach, akty, umowy, pełnomocnictwa, prokury i wszelkie zobowiązania podpisują obaj zarządcy łącznie. Korespondencję niezawierającą zobowiązań i pokwitowania z odbioru wszelkiej korespondencji nie wyłączając pieniężnej, przekazów, przesyłek, towarów i ładunków podpisuje każdy z zarządców samodzielnie. Podpisy winny być kładzione pod stemplem firmy. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością zawarta na mocy aktu zeznanego przed notariuszem Miszewskim w Warszawie dnia 27 maja 1931 r. za nr. 3029 na czas do dnia 1 czerwca 1932 r. z prawem automatycznego przedłużania na następne okresy roczne o ile dwa miesiące przed upływem terminu żaden z wspólników nie zawiadomi notarialnie drugiego wspólnika o chęci wystąpienia ze spółki.

Wciągnięto w dn. 28 października 1931 r.

R. H. B LIII 7604: „Romplew”, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. Siedziba spółki w Warszawie, Czerniakowska 180/182. Celem spółki jest produkcja i sprzedaż wyrobów metalowych. Kapitał zakładowy 5.000 zł. podzielony na 100 udziałów. Na poczet kapitału zakładowego wpłacono 1.250 zł. Zarządca Andrzej Dąbrowski z Warszawy zastępuje spółkę wobec władz i osób i prowadzi jej interesy podpisując firmę pod jej stemplem na wszelkich zobowiązaniach i dokumentach. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością zawarta na mocy aktu zeznanego przed notariuszem

Zaborowskim w Warszawie dnia 24 października 1931 r. za nr. 1743 na czas nieokreślony.

Wciągnięto w dn. 29 października 1931 r.

R. H. B LIII 7605: „Przedsiębiorstwo Robót Budowlanych A. Czarnocki i S-ka. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. Siedziba spółki w Warszawie, Chełmżyńska 26. Celem spółki jest budowa domów mieszkalnych i wszelkiego w ogóle rodzaju budowli. bądź na rachunek własny w celu odprzedaży bądź na rachunek osób trzecich na podstawie umowy, sporządzanie kosztorysów i prowadzenie wszelkich robót budowlanych, nabywanie i prowadzenie przedsiębiorstw i wytwórni materiałów budowlanych. Kapitał zakładowy 5.000 zł. podzielony na 50 udziałów całkowicie gotowizną wpłacony. Jedynym zarządcą spółki jest Antoni Czarnocki z Warszawy, który samodzielnie zastępuje spółkę wobec władz i osób i prowadzi jej interesy podpisując firmę spółki pod jej stemplem na wszelkich zobowiązaniach i dokumentach. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością zawarta na mocy aktu zeznanego przed notariuszem Dobrowolskim w Warszawie dnia 28 lipca 1931 r. za nr. 2791 na czas nieograniczony.

Wciągnięto w dn. 30 października 1931 r.

R. H. B LIII 7606: „Instytut Wydawniczy” Stemar”, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. Siedziba spółki w Warszawie, Rymarska 8. Celem spółki jest wydawanie czasopism periodycznych i fachowych. Kapitał zakładowy 2.000 zł. podzielony na 20 udziałów całkowicie gotowizną wpłacony. Zarządcami są: dr. Mieczysław Kraus i Antoni Jerzy Kelter, obaj z Warszawy. Zarządcy zastępują spółkę wobec władz i osób i prowadzą jej interesy. Wszelkie zobowiązania, umowy, weksle, czeki, indosy, pełnomocnictwa prokury i korespondencję zawierającą zobowiązania podpisują obaj zarządcy łącznie. Korespondencję niezawierającą zobowiązań pokwitowania z odbioru pieniędzy, wszelkiej korespondencji, przekazów za zaliczeniem, przesyłek i towarów podpisuje każdy z zarządców samodzielnie. Podpisy winny być kładzione pod stemplem firmy. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością zawarta na mocy aktu zeznanego przed notariuszem Jamonttem w Warszawie dnia 10 października 1931 r. za nr. 3772 na czas nieograniczony.

Wciągnięto w dn. 30 października 1931 r.

R. H. B LIII 7607: „Zakłady Nowoczesnego Oświecenia „Arlux”. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. Siedziba spółki w Warszawie, pl. Dąbrowskiego 2 m. 3. Celem spółki jest prowadzenie przedsiębiorstwa handlowo-technicznego. Kapitał zakładowy 2.000 zł. podzielony na 100 udziałów całkowicie gotowizną wpłacony. Jedynym zarządcą jest Adam Knauff z Warszawy, który zastępuje spółkę wobec władz i osób i prowadzi jej interesy podpisując firmę pod jej stemplem na wszelkich zobowiązaniach i dokumentach. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością zawarta na mocy aktu zeznanego przed notariuszem Miszewskim w Warszawie dnia 10 października 1931 r. za nr. 5408 na czas nieograniczony.

Wciągnięto w dn. 30 października 1931 r.

R. H. B LIII 7608: „Handel Win, Wódek i Towarów Kolonialnych, Władysław Tomaszewski. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. Siedziba spółki w Warszawie, Iwicka 39. Celem spółki jest detaliczna sprzedaż napojów alkoholowych i towarów kolonialnych. Kapitał zakładowy 2.000 zł. podzielony na 100 udziałów, 1.000 zł. wpłacono gotowizną pozostałe 1.000 zł. wniesiono wkładem rzeczowym. Zarządca Władysław Tomaszewski z Warszawy, zastępuje spółkę wobec władz i osób i prowadzi jej interesy podpisując samodzielnie firmę pod jej stemplem na wszelkich zobowiązaniach i dokumentach. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością zawarta na mocy aktu zeznanego przed notariuszem Miszewskim w Warszawie dnia 14 lipca 1931 r. za nr. 3910 na czas do dnia 14 lipca 1932 r. z warunkiem automatycznego przedłużania na dalsze jednoroczne okresy o ile na trzy miesiące przed upływem terminu jeden z wspólników nie zawiadomi pozostałych o chęci wystąpienia ze spółki.

Wciągnięto w dn. 31 października 1931 r.

R. H. B LIII 7609: „Towarzystwo Inżynieryjno-Budowlane w Polsce „Tib”, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. Po francusku: „Societe de Construction et de Genie Civil en Pologne „Tib” Societe a responsabilite limitee”. Siedziba spółki w Warszawie. Kredytowa 10. Celem spółki jest: 1) wykonywanie wszelkich robót inżynieryjnych, w szczególności robót publicznych i budowa wszelkich nieruchomości, 2) Eksploatacja kopalń, lasów, koncesji i tym podobnych, 3) dostawy wszelkich materiałów, aparatów, maszyn, narzędzi i tym podobnych niezbędnych do zaopatrywania dróg żelaznych, sieci energii elektrycznych, budynków i tym podobnych, 4) wogóle prowadzenie wszelkich operacji handlowych, przemysłowych, finansowych, dotyczących bezpośrednio lub pośrednio przedmiotów ruchomych lub nieruchomości. Kapitał zakładowy 100.000 zł. podzielony na 100 udziałów. Na poczet kapitału zakładowego wpłacono 25.000 zł. pozostałe 75.000 zł. mają być wpłacone do dnia 31 grudnia 1932 r. Zarządcami są: inż. Michał Szylajner, inż. Gilbert Monat obaj z Warszawy. Zarządcy zastępują spółkę wobec władz i osób i prowadzą jej interesy. Umowy, zobowiązania, weksle, czeki, pełnomocnictwa, prokury, wszelkie akty notarialne i hipoteczne podpisują obaj zarządcy łącznie. Korespondencję niezawierającą zobowiązań pokwitowania z odbioru należności podpisuje jeden z zarządców. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością zawarta na mocy aktu zeznanego przed notariuszem Paszkowskim w Warszawie dnia 10 października 1931 r. za nr. 2400 na czas nieograniczony.

Wciągnięto w dn. 31 października 1931 r.

R. H. B LIII 7610: „Przedsiębiorstwo Budowlane Inż. Architekt Kazimierz Janicki, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. Celem spółki jest prowadzenie robót budowlanych. Siedziba spółki w Warszawie, Rybaki 2. Kapitał zakładowy 12.000 zł. podzielony na 12 udziałów całkowicie wpłacony gotowizną. Zarządcą jest Kazimierz Janicki z Łucka, który zastępuje spółkę wobec władz i osób i prowadzi jej interesy podpisując spółkę pod jej stemplem na wszelkich zobowiązaniach i dokumentach. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością zawarta na mocy aktu zeznanego przed notariuszem Zaborowskim w Warszawie dnia 22 października 1931 r. za nr. 1724 na czas nieograniczony.

Wciągnięto w dn. 4 listopada 1931 r.

R. H. B LIII 7611: „Przyszłość”, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. Siedziba spółki w Żyrardowie. 1 Maja 55. Celem spółki jest prowadzenie sklepu spożywczo-kolonjalnego. Kapitał zakładowy 3.000 zł. podzielony na 20 udziałów, wniesiony w gotowiznie w sumie zł. 2.250 i aportem rzeczowym na złotych 750. Zofja Suchecka z Żyrardowa jest jedyną zarządczynią spółki która zastępuje spółkę wobec władz i osób i prowadzi jej interesy podpisując firmę pod jej stemplem na wszelkich zobowiązaniach i dokumentach. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością zawarta na mocy aktu zeznanego przed notariuszem Bachańskim w Żyrardowie dnia 8 października 1930 r. za nr. 882 na czas nieograniczony.

Wciągnięto w dn. 4 listopada 1931 r.

R. H. B LIII 7612: „Victoria - Film, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. Siedziba spółki w Warszawie, Kono-packa 19. Celem spółki jest prowadzenie wytwórni i laboratorium filmowego. Kapitał zakładowy 10.000 zł. podzielony na 100 udziałów całkowicie pokryty aportem rzeczowym. Zarządcami są: Marja Łukaszewiczowa, Aleksander Pękalski, oboje z Warszawy. Zarządcy zastępują spółkę wobec władz i osób i prowadzą jej interesy. Weksle, indosy, czeki, umowy, prokury i pełnomocnictwa z wyjątkiem sądowych i wszelkie zobowiązania podpisują obaj zarządcy łącznie. Korespondencję niezawierającą zobowiązań, pokwitowania z odbioru pieniędzy, towarów, przesyłek i korespondencji nie wyłączając pieniężnej podpisuje każdy z zarządców samodzielnie. Podpisy winny być kładzione pod stemplem firmy. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością zawarta na mocy aktu zeznanego przed notariuszem Dobrowolskim w Warszawie dnia 17 października 1931 r. za nr. 3388 na czas nieograniczony.

Wciągnięto w dn. 5 listopada 1931 r.

R. H. B LIII 7620: „Ferron, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. Celem spółki jest handel wszelkiego rodzaju artykułami, technicznymi, maszynowymi, aparatami oraz wszelkiego rodzaju wyrobami hutniczymi a w szczególności prowadzenie przedstawicielstwa Górnośląskich Zjednoczonych Hut Królewska i Laura, Spółka Akcyjna Górnoczo-Hutnicza w Katowicach. Siedziba spółki w Warszawie, Marszałkowska 149. Kapitał zakładowy 20.000 zł. podzielony na 100 udziałów całkowicie wpłacony gotowizną. Zarządcą jest Szymon Weinberg z Warszawy, który zastępuje spółkę wobec władz i osób i prowadzi jej interesy podpisując spółkę pod jej stemplem na wszelkich zobowiązaniach i dokumentach. Zbycie, nabycie i ścieśnienie praw hipotekowanych należy do kompetencji walnego zgromadzenia. Stefanowi Mazurowi z Warszawy i Janinie Orsikowej z Ożarowa udzielono prokury z prawem podpisywania w dwoje łącznie. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością zawarta na mocy aktu zeznanego przed notariuszem Hettlingerem w Warszawie dnia 16 października 1931 r. za nr. 3786 na czas nieograniczony.

Wciągnięto w dn. 13 listopada 1931 r.

R. H. B LIII 7638: „Inż. Stefan Tyburski i S-ka, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. Siedziba spółki w Warszawie, Jabłonowska 6. Celem spółki jest skup, sortowanie, mycie i odprzedaż odpadkowych surowców włóknistych. Kapitał zakładowy 10.000 zł. podzielony na 20 udziałów, całkowicie wpłacony. Zarządcami są: Stefan Tyburski, Bernard Szczepański, obaj z Warszawy. Zarządcy zastępują spółkę wobec władz i osób i prowadzą jej interesy. Wszelkie zobowiązania, weksle, czeki, przekazy, obligi, umowy, kontrakty, pełnomocnictwa, akty, kupna i sprzedaży nieruchomości podpisują obaj zarządcy. Pokwitowania z odbioru pieniędzy, wszelkiej korespondencji, przesyłek i towarów podpisuje każdy z zarządców. Podpisy winny być kładzione pod stemplem firmy. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością zawarta na mocy aktu zeznanego przed notariuszem Hettlingerem w Warszawie dnia 1 października 1931 r. za nr. 3609 na czas nieograniczony.

Wciągnięto w dn. 24 listopada 1931 r.

R. H. B LIII 7643: „Juljan-Edward Brodzikowski i S-ka, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. Siedziba spółki w Warszawie, Dobra 57. Celem spółki jest handel win, wódek, wyrobów tytoniowych i towarów kolonialnych. Kapitał zakładowy 5.000 zł. podzielony na 100 udziałów całkowicie pokryty aportem rzeczowym. Zarządcą Julian-Edward Brodzikowski z Warszawy zastępuje spółkę wobec władz i osób i prowadzi jej interesy i podpisuje firmę spółki pod jej stemplem na wszelkich zobowiązaniach i dokumentach. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością zawarta na mocy aktu zeznanego przed notariuszem Baranieckim w Warszawie dnia 6 października 1931 r. za nr. 1514 do dnia 5 października 1934 r. z warunkiem automatycznego przedłużania na następne okresy roczne o ile na trzy miesiące przed upływem terminu żaden ze współników nie zawiadomi notarialnie pozostałego współnika o chęci wystąpienia ze spółki.

Wciągnięto w dn. 26 listopada 1931 r.

R. H. B LIV 7791: „Towarzystwo Przemysłowo-Handlowe „Wisa”, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. Siedziba spółki w Warszawie, Królewska 29. Celem spółki jest handel artykułami elektrotechnicznymi i innymi. Kapitał zakładowy 2.000 zł. podzielony na 20 udziałów, całkowicie gotowizną wpłacony. Zarządcami są: Wacław Sadowski, Wacław Wieczorek, obaj z Warszawy. Zarządcy zastępują spółkę wobec władz i osób i prowadzą jej interesy. Wszelkie zobowiązania, weksle, indosy, czeki, pełnomocnictwa, prokury, akty notarialne i hipoteczne podpisują obaj zarządcy łącznie lub jeden zarządcą łącznie z prokurentem. Korespondencję niezawierającą zobowiązań pokwitowania z odbioru pieniędzy, przesyłek, towarów i wszelkiej korespondencji podpisuje jeden z zarządców lub prokurent. Podpisy winny być kładzione pod stemplem firmy. Konstantemu Wieczorkowi z Warszawy udzielono łącznej prokury. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością zawarta na mocy aktu

zeznanego przed notariuszem Hettlingerem w Warszawie dnia 3 października 1931 r. za nr. 3638 na czas nieograniczony.

Wciągnięto w dn. 17 lutego 1932 r.

WPISY DODATKOWE

R. H. B I 74 (B. XLV 6521): „Tomaszowska Fabryka Sztucznego Jedwabiu, Spółka Akcyjna” w Warszawie. Kapitał zakładowy obecnie wynosi 36.300.000 zł. podzielony na 1.210.000 akcji na okaziciela. Postanowienie Ministrów Przemysłu i Handlu oraz Skarbu w przedmiocie zmniejszenia kapitału zakładowego spółki o 2.700.000 zł. czyli do 36.300.000 zł. drogą umorzenia figurujących w aktywach bilansu na dzień 31 lipca 1931 r. 90.000 sztuk akcji własnych w sumie 1.532.577 zł. 14 gr. oraz przeniesienia do rezerwy specjalnej różnicy 1.167.422 zł. 86 gr. opublikowane zostało w Nr. 248 Monitora Polskiego z dnia 27 października 1931 r.

R. H. B I 86 (B. XXIX 4713): „Warszawskie Towarzystwo Fabryk Wyrobów Metalowych i Emaljowanych „Wulkan”, Spółka Akcyjna”. Sędzią komisarem mianowany został sędzia handlowy Wacław Purski, nadzorcą sądowym adwokat Antoni Wolski. Wszystkie decyzje zarządu przed ich wykonaniem muszą być przez nadzorcę sądowego zaakceptowane, a wszystkie dokumenty, umowy, zobowiązania i t. p. muszą być dla ich ważności zaopatrzone podpisami dwóch członków zarządu i adw. Antoniego Wolskiego, jako nadzorcy sądowego: żadne zaś wypłaty nie będą dokonywane bez uprzedniej akceptacji nadzorcy sądowego. Wyrokiem Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 2 października 1931 roku, spółce udzielono odroczenia wypłat na okres trzech miesięcy.

R. H. B IV 426: „Spółka Akcyjna Chemiczna Fabryka Dr. Rattner” w Warszawie. Zarząd obecnie stanowią dyrektorowie: Jerzy Sachs, Bernard Lipsztadt, Maurycy Adler, wszyscy z Warszawy. Prokura Maurycego Adlera ustała. Wpisano na mocy uchwały Walnego Zgromadzenia akcjonariuszów z dnia 15 maja 1931 r.

R. H. B IV 485: „Księgarnia Robotnicza, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” w Warszawie. Kapitał zakładowy obecnie wynosi 13.400 zł. podzielony na 80 udziałów. Zarząd obecnie stanowią: Tomasz Arciszewski, Mieczysław Niedziałkowski, obaj z Warszawy i Zygmunt Piotrowski. Według bilansu otwarcia w złotych sporządzonego stosownie do rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 25 czerwca 1924 r. (Dz. Ust. 55/24 poz. 542) i zatwierdzonego przez Walne Zgromadzenie wspólników z dnia 29 września 1931 r. kapitał zakładowy określony został na sumę 13.400 zł.

R. H. B IV 631 (B. XVI 3160): „Handlowo-Przemysłowa Spółka Inwalidów Wojennych „Placówka”, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. Likwidatorem mianowany został Władysław Maczyński z Warszawy. Na mocy uchwały zebrania wspólników z dnia 9 października 1931 r. spółka postawiona została w stan likwidacji.

R. H. B VI 931 (B. XXXIX 5772): „Krajowe Towarzystwo Melioracyjne, Spółka Akcyjna” w Warszawie. Edwardowi Wieniawa-Chmielewskiemu z Zalesia. gm. Jazgarzew, udzieleno prokury.

R. H. B VII 1115 (B. XLII 6255): „Zdroje Polskie, Spółka Akcyjna” w Warszawie. Siedziba spółki mieści się przy ul. Pięknej 2. Zarząd obecnie stanowią członkowie: Kazimierz Chodorowski, Ludwik Dwyński, Włodzimierz Krwński, wszyscy z Warszawy. Zastępcy: Stefan Kryński, Marian Gniazdowski obaj z Warszawy. Wpisano na mocy uchwały walnego zgromadzenia akcjonariuszów z dnia 27 marca 1929 r.

R. H. B VII 1190 (B. XXXII 5042): „Towarzystwo Przemysłowe „Kabel”, Spółka Akcyjna” w Warszawie. Celem spółki jest prowadzenie fabryk przewodników kabli oraz wszelkich przyborów i urządzeń elektrycznych, walcowni miedzi, jakoteż prowadzenie handlu wyrobami pomienionych fabryk i walcowni oraz pokrewnych zakładów fabrycznych. Zarząd stanowią: „Juljan Neumark, Karol Ginsberg, Tobiasz Rubinstein, wszyscy z Warszawy Zarząd zastępuje spółkę wobec władz i osób i prowadzi jej interesy. Akt umowy i wogóle wszelkie zobowiązania winny być podpisywane pod stemplem firmowym przez dwóch członków zarządu lub jednego członka zarządu łącznie z prokurentem. Postanowienie Ministrów Przemysłu i Handlu oraz Skarbu w przedmiocie zatwierdzenia statutu uzgodnionego z przepisami prawa o spółkach akcyjnych (Dz. Ust. 39/28 poz. 383) opublikowane zostało w Nr. 240 Monitora Polskiego z dnia 17 października 1931 r.

R. H. B VII 1218 (B. XLVIII 6851): „Warszawska Spółka Bławatna, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. Wyrokiem Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 24 lutego 1930 r. odroczenie wypłat przedłużone zostało do dnia 2 czerwca 1930 r. Wpis powyższy w dniu 12 sierpnia 1930 r. uzupełniony został dopełnieniem: Wyrokiem Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 26 maja 1930 r. odroczenie wypłat przedłużone zostało do dnia 2 września 1930 roku.

R. H. B IX 1860 (B. XLIII 6327): „Warszawska Fabryka Guzików, Spółka Akcyjna” w Warszawie. Marian Szpilfoedel z zarządu wystąpił. Na członka zarządu wybrana została Julia Szpilfoegel z Warszawy. Wpisano na mocy uchwały walnego zgromadzenia akcjonariuszów z dnia 30 maja 1931 r.

R. H. B XI 2166: „Fabryka Grzebieni Lacraz i S-ka, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” w Warszawie. Likwidatorami są: Salomon vel Szołom Lewin, Szmerel Brams, Rafał Kacenenbogen, Edward Temerson, wszyscy z Warszawy. Na mocy uchwały walnego zgromadzenia wspólników z dnia 14 grudnia 1928 r. spółka znajduje się w stanie likwidacji.

R. H. B XI 2183 (B. XXX 4812): „Towarzystwo Przemysłowo-Handlowe Block-Brun, Spółka Akcyjna”. Celem spółki jest wyrób i handel meblami i urządzeniami biurowymi, dźwigami, wagami, maszynami, kasami kontrolującymi aparatami i innymi podobnego rodzaju artykułami. Zarząd stanowią: Juliusz Block, William Hirszfeld, Stefan Brun, Jan Ignacy Majewski, Wacław Brun wszyscy z Warszawy. Zarząd zastępuje spółkę wobec władz i osób i prowadzi jej interesy. Korespondencje w imieniu spółki podpisuje jeden członek zarządu lub prokurent. Weksle, czeki, pełnomocnictwa, umowy, kontrakty akty hipoteczne i notarialne, tudzież żądania zwrotu sum z instytucji kredytowych podpisują dwaj członkowie zarządu lub też jeden członek zarządu łącznie z prokurentem. Do inkasowania należności za towary, do odbierania z poczty pieniędzy, posyłek i dokumentów, oraz do odbierania towarów dostateczny jest podpis jednego członka zarządu lub prokurenta. Postanowienie Ministrów Przemysłu i Handlu oraz Skarbu w przedmiocie zatwierdzenia statutu uzgodnionego z przepisami prawa o spółkach akcyjnych (Dz. Ust. Nr. 39/28 poz. 383) opublikowane zostało w Nr. 58 Monitora Polskiego z dnia 12 marca 1931 r.

R. H. B XI 2357: „Fabryka Cukrów - Przetworów Owocowych i Czekolady „Ursus”, Spółka Akcyjna”. Nadzorcami sądowymi mianowani zostali: sędzia handlowy Feliks Kamiński, i adwokat Antoni Paprocki z Warszawy. Decyzją Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 8 września 1926 r. nad przedsiębiorstwem ustanowiony został nadzór sądowy na czas do dnia 31 grudnia 1926 r. Wpis powyższy w dniu 28 lutego 1927 r. uzupełniony został dopełnieniem: Decyzją Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 3 stycznia 1927 r. nadzór sądowy przedłużony został do dnia 1 kwietnia 1927 r. Wpis powyższy w dniu 7 kwietnia 1927 r. uzupełniony został dopełnieniem: Decyzją Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 28 marca 1927 r. nadzór sądowy przedłużony został do dnia 1 lipca 1927 r.

R. H. B XII 2386 (B. XLIII 6272): „Wilhelm Roth, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” w Warszawie. Kapitał zakładowy podzielony na 30 udziałów. Na trzeciego zarządcę wybrany został Norbert Roth z Warszawy. Prokura Norberta Rotha ustała. Wpisano na mocy aktu zeznanego przed notariuszem Siennickim w Warszawie dnia 28 września 1931 r. za nr. 4274.

R. H. B XII 2397 (B. XL 5874): „Jacob Cyrinsky Eksport Drzewny, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. Oddział w Warszawie został zlikwidowany.

R. H. B XV 2999: „Warszawska Fabryka Wyrobów Gumowych „Wargum”, Spółka Akcyjna”. Celem spółki jest prowadzenie fabryki wyrobów gumowych i wszelkich artykułów pokrewnych. Do składania oświadczeń i podpisywania w imieniu spółki upoważnieni są dwaj członkowie zarządu lub jeden członek zarządu łącznie z prokurentem. Zbytek przedsiębiorstwa, wydzierżawienie przedsiębiorstwa na okres dłuższy niż rok, zbycie nieruchomości fabrycznych spółki należy do kompetencji walnego zromadzenia. Postanowienie Ministrów Przemysłu i Handlu oraz Skarbu w przedmiocie zatwierdzenia statutu uzgodnionego z przepisami prawa o spółkach akcyjnych (Dz. Ust. Nr. 39/28 poz. 383) opublikowane zostało w Nr. 131 „Monitora Polskiego” z dnia 10 czerwca 1931 r.

R. H. B XVIII 3409: „Syndykat Przemysłowców, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. Na mocy aktu zeznanego przed notariuszem Paszkowskim w Warszawie dnia 7 października 1931 r. za nr. 2367 likwidacja spółki została ukończona.

R. H. B XXVII 4571: „Włoska Spółka Akcyjna Powszechna Asekuracja w Tryście”. Siedziba przedstawicielstwa mieści się obecnie przy ul. Jasnej 19. Otwarto Oddział w Tczewie.

R. H. B XXXI 4959: „Francuskie Towarzystwo Akcyjne „Perun” Inż. Karol Domański, Henryk Postułka, i Izaśław Sroczyński z Rady Zarządzającej ustąpili. Wpisano na mocy uchwały walnego zgromadzenia akcjonariuszów z dnia 11 czerwca 1931 r.

R. H. B XXXIII 5149: „F. Anczewski Fabryka Biszkoptów, Cukrów, Czekolady, Przetworów Owocowych i Karmelków, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. Likwidatorem mianowany został Henryk Hammer z Warszawy. Uchwałą Walnego Zgromadzenia wspólników z dnia 30 września 1931 r. spółka postawiona została w stan likwidacji.

R. H. B XXXVII 5582: „Towarzystwo Budowy Hoteli i Pensionatów „Cassubia”, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. Komisję Likwidacyjną stanowią: Konrad Niedźwiecki, Zofia Chrzanowska, i Stanisław Rowiecki, wszyscy z Warszawy. Na mocy uchwały walnego zromadzenia wspólników z dnia 12 kwietnia 1929 r. spółka znajduje się w stanie likwidacji.

R. H. B XLVIII 6871: „Centralne Biuro Zawiadomień i Informacji o Płatności Weksli „Cepewe”. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. Siedziba spółki mieści się obecnie przy ul. Poznańskiej 21 m. 46. Aleksander Urbanowski z zarządu wystąpił. Wybrany został na zarządcę Aleksander Gajewski z Warszawy.

R. H. B L 7165: „Colgate-Palmolive, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. Cecil L. J. Qarrard przestał być zarządcą. Na zarządcę wybrany został Jerome-Anthony

Straka z Warszawy. Wpisano na mocy aktu zeznanego przed notariuszem Małkowskim w Warszawie dnia 29 września 1931 r. za nr. 1562.

R. H. B LI 7267: „Towarzystwo Wydawnicze „Atid”, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. Siedziba spółki mieści się obecnie przy ul. Nowy-Swiat 47. Kapitał zakładowy wynosi obecnie 72.000 zł. podzielonych na 48 udziałów. Na poczet kapitału zakładowego wpłacono gotowizną 47.000 zł., pozostałe 25.000 zł. winny być wpłacone do dnia 14 grudnia 1931. Zarządcami są: Izaak Grünbaum Abram vel Abraham Goldberg, Stanisław vel Szaja Rosenberg, dr. Józef Dawidsohn, dr. Mojżesz Salamon, wszyscy z Warszawy. Zarządcy zastępują spółkę wobec władz i osób i prowadzą jej interesy. Wszelkie zobowiązania, weksle, czek, żyra na nich, umowy, pełnomocnictwa i prokury podpisują dwaj którykolwiek zarządcy łącznie. Korespondencję niezawierającą zobowiązań, pokwitowania z odbioru wszelkiej korespondencji, pieniędzy, przesyłek i towarów podpisuje każdy z zarządców. Podpisy winny być kładzione pod stemplem firmy. Wpisano na mocy uchwały walnego zgromadzenia wspólników, zeznanej przed notariuszem Miśzewskim w Warszawie dnia 14 września 1931 r. za nr. 4935.

R. H. B LII 7451: „Wytwórnia Kopyt „Księżyc”, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. Zarządcami obecnie są: Fajga Rojzen z Warszawy, Dawid Kryst z Warki.

R. H. B XLII 6144: „Polsko-Francuski Przemysł Jedwabny „C. J. Bonnet”, Spółka Akcyjna”, w Warszawie. Prokura Georges'a Quenard'a ustała. Gabrielowi-François'owi-Joseph'owi Bourlionne z Warszawy udzielono prokury z prawem podpisywania łącznie z jednym z członków zarządu lub z jednym z prokurentów.

R. H. B XLII 6145: „Spółka Akcyjna Burroughs, Maszyny do Liczenia”, w Warszawie. Oddział w Poznaniu został zlikwidowany.

R. H. B XLII 6191: „Gustaw Plattner i Ska, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”, w Warszawie. Sędzią komisarzem masy upadłości mianowany został sędzia handlowy Adolf Truskier, kuratorem zaś adwokat Arnold vel Aron Braudo z Warszawy, który jest obecnie syndykiem tymczasowym Wyrokiem Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 28 sierpnia 1931 r. spółce ogłoszona została upadłość.

R. H. B XLII 6202: „Centrala Skupu Butelek, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” w Warszawie. Siedziba spółki mieści się obecnie przy ul. Focha 6 m. 15. Likwidatorami są: Józef Gołębiowski, Jerzy Lisiewicz i Antoni Grzegorzewski, wszyscy z Warszawy. Uchwałą Walnego zebrania wspólników z dnia 25 czerwca 1931 r. spółka postawiona została w stan likwidacji.

R. H. B XLII 6244: „Trwale Drogi Spółka Akcyjna”, w Warszawie. Siedziba spółki mieści się obecnie przy ul. Mokotowskiej 60.

R. H. B XLII 6249: „Emgebe, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”, w Warszawie. Likwidatorem mianowany został Boruch Mirski z Warszawy. Na mocy uchwały walnego zgromadzenia wspólników z dnia 25 czerwca 1931 r. firma postawiona została w stan likwidacji.

R. H. B XLIII 6277: „Bank Gospodarstwa Krajowego”. Zygmuntowi Puna udzielono prokury dla Oddziału we Lwowie. Wpis powyższy z dnia 21 października uzupełniony został dopełnieniem: Prokura Czesława Urbańskiego za Oddział w Łucku ustała.

R. H. B XLIII 6283: „Zachodnie Towarzystwo Handlu Produktami Spożywczymi, Spółka Akcyjna”, w Warszawie. Komisję Likwidacyjną stanowią: Icek-Moszek vel Maurycy Ajzenberg z Warszawy, Daniel Hertz z Warszawy i Józef Serrini z Płocka z prawem podpisywania wszelkich dokumentów we dwóch łącznie pod stemplem firmy z dodatkiem „w likwidacji”. Na mocy uchwały walnego zgromadzenia akcjonariuszy zeznanej przed notariuszem Nowickim w Warszawie dnia 26 września 1931 r. za nr. 1597, spółka znajduje się w stanie likwidacji.

R. H. B XLIII 6308: „Fabryka Portland-Cementu Wejherowo, Spółka Akcyjna”, w Warszawie. Zarząd obecnie stanowią: Henryk Bankier, dr. Ellis Kuttien, Stanisław Kamiński, wszyscy z Warszawy, Adamowi Szanserowi z Warszawy udzielono prokury z prawem podpisywania łącznie z jednym z członków zarządu lub z jednym z prokurentów. Wpisano na mocy uchwały walnego zgromadzenia akcjonariuszów z dnia 1 października 1931 r.

R. H. B XLIII 6320: „Polskie Fabryki Kabli i Walcownie Miedzi, Spółka Akcyjna” w Warszawie. Członek zarządu inż. Piotr Bergman mieszka obecnie przy ulicy Błogostawionego Ładysława 8. Uchwałą Walnego Zgromadzenia akcjonariuszów z dnia 24 sierpnia 1931 r. zmieniono par. 17, 18, 20 i 21 statutu spółki.

R. H. B XLIII 6349: „Przemysł Cukierniczy Natan Grützhendler, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”, w Warszawie. Rafał Grützhendler przestał być zarządcą.

R. H. B 6354: „Biuro Przesyłek do Rosji, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”, w Warszawie. Zarządcami są: Franciszek Kamiński, Władysław Sendys, Izaak Grinberg, wszyscy z Warszawy. Zarządcy zastępują spółkę wobec władz i osób i prowadzą jej interesy. Wszelkiego rodzaju zobowiązania, umowy, akty notarialne i hipoteczne, pełnomocnictwa, prokury, weksle, czeki, akcepty i żyra podpisują wszyscy trzej zarządcy łącznie. Korespondencję niezawierającą zobowiązań, pokwitowania z odbioru należności, wszelkiej korespondencji, przekazów pieniężnych, przesyłek i towarów podpisuje jeden z zarządców. Podpisy winny być kładzione pod stemplem firmy. Wyrokiem z dnia 9 lipca 1931 r. zawartym w tytule wykonawczym, wydanym w dniu 17 lipca 1931 r. Sąd Okręgowy w Warszawie w Wydziale II Handlowym postanowił: zapadłe na Walnem Zgromadzeniu udziałowców spółki z ograniczoną odpowiedzialnością „Biuro Przesyłek do Rosji” w dniu 23 grudnia 1930 r. uchwały: 1) „Spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością „Biuro Przesyłek do Rosji” zlikwidować, przyjmując początek likwidacji od dnia zawieszenia działalności spółki to jest od dnia 31 października 1930 r.” i 2) likwidatorem spółki wybrany został Franciszek Kamiński” unieważnić.

R. H. B XLV 6509: „Vitamoza” Przetwórnia Środków Spożywczych, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Warszawie. Sędzią komisarzem masy upadłości mianowany został sędzia handlowy Samuel Fels, kuratorem zaś adwokat Jerzy Stankiewicz. Syndykiem tymczasowym masy upadłości mianowana została adw. Bronisława Stankiewiczowa z Warszawy. Wyrokiem Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 21 kwietnia 1931 r. spółce ogłoszona została upadłość.

R. H. B XLV 6510: „The Tire and Rubber Company Spółka Akcyjna” w Warszawie. Likwidatorami wybrani zostali: dr. Jakób Szereszewski z Warszawy i Mendel Kagan z Zoppot. Wszelkie akty i dokumenty podpisują obaj likwidatorowie łącznie pod stemplem firmy z dodatkiem „w likwidacji”. Uchwałą Walnego Zgromadzenia akcjonarju-

szów z dnia 14 września 1931 r. spółka postawiona została w stan likwidacji.

R. H. B XLV 6530: „Towarzystwo Handlowe „Binem”, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” w Warszawie. Stefanowi Netzlowi z Warszawy udzielono prokury z prawem podpisywania łącznie z jednym z zarządców.

R. H. B XLVI 6622: „Drago, Spółka Akcyjna w Warszawie”. Kapitał zakładowy został całkowicie wpłacony.

R. H. B XLVI 6636: „Koronkol. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. Likwidatorem jest Waclaw Dzierżawski z Warszawy. Na mocy uchwały walnego zgromadzenia wspólników z dnia 5 sierpnia 1931 r. spółka znajduje się w stanie likwidacji.

R. H. B XLVI 6654: „Inż. St. Gostyński i S-ka, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” w Warszawie. Sędzią komisarzem masy upadłości mianowany został sędzia handlowy Henryk Neuman, kuratorem zaś adwokat Stanisław Peszyński z Warszawy, który jest obecnie syndykiem tymczasowym. Wyrokiem Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 10 kwietnia 1931 r. firmie: „Inż. St. Gostyński i S-ka, spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” ogłoszona została upadłość.

R. H. B XLVI 6689: „Żoliborski Skład Opalowy i Materiałów Budowlanych, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” w Warszawie. Zarządczyni Helena Dunaj z Warszawy zastępuje spółkę wobec władz i osób i prowadzi jej interesy podpisując firmę pod jej stemplem na wszelkich zobowiązaniach i dokumentach. Wpisano na mocy aktu zeznanego przed notariuszem Jamonttem w Warszawie dnia 18 września 1931 r. za nr. 3504.

R. H. B XLVII 6733: „Zakład Leczniczy Imienia Rejtana. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. Sędzią komisarzem masy upadłości mianowany został sędzia handlowy Jan Raue, kuratorem zaś adwokat Stanisław Lewandowski z Warszawy, Wyrokiem Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 26 września 1931 r. została ogłoszona upadłość spółki.

R. H. B XLVII 6724: „General Motors Acceptance Corporation, Amerykańska Spółka Akceptacyjna General-Motors, Spółka Akcyjna” w Warszawie. Przedstawicielem spółki w Państwie Polskim jest Carson-Albert Walters z Warszawy samodzielnie podpisujący firmę pod jej stemplem w granicach pełnomocnictwa poświadczonego przez H. P. Reynolds'a notariusza w New-Yorku dn. 25 września 1931 r.

R. H. B XLVII 6772: „Zjednoczone Zakłady Perfumeryjne, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Warszawie. Zarządcami obecnie są: Rozalja Machla Karo, Markus Rosenberg, oboje z Warszawy. Zarządcy zastępują spółkę wobec władz i osób i prowadzą jej interesy. Weksle, czeki, żyra na wekslach i czekach, umowy, akty, pełnomocnictwa i prokury podpisują oboje zarządcy łącznie. Korespondencję niezawierającą zobowiązań pokwitowania z odbioru wszelkiego rodzaju korespondencji nie wyłączając pieniężnej, przesyłek i towarów podpisuje każdy z zarządców samodzielnie. Podpisy winny być kładzione pod stemplem firmy. Wpisano na mocy aktu zeznanego przed notariuszem Miszewskim w Warszawie dnia 5 marca 1931 r. za nr. 1561.

R. H. B XLVII 6803: „Biuro Techniczne Stankiewicz i Nowak Inżynierowie Architekci, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” w Warszawie. Firma obecnie brzmi: „Biuro Techniczne Stankiewicz i S-ka, Inżynierowie, Spółka

z ograniczoną odpowiedzialnością". Siedziba spółki mieści się przy ul. Widok 23. Zarządcami są: inż. Henryk Stankiewicz z Warszawy, inż. Czesław Stankiewicz z Poznania. Wpisano na mocy aktu zeznanego przed notariuszem Dembińskim w Warszawie dnia 6 października 1931 r. za nr. 1217.

R. H. B XLVIII 6890: „Towarzystwo Zakładów Żyrardowskich, Spółka Akcyjna" w Warszawie. Prokura Rene Comte'a ustala.

R. H. B XLVIII 6908: „Oxaco" Towarzystwo Przemysłowo-Handlowe Spółka Akcyjna" w Warszawie. Siedziba spółki mieści się obecnie przy ul. Zamenhoffa 5.

R. H. B XLVIII 6938: „Polska Spółka dla Handlu i Eksportu Koni, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością". Obecnie zarządcami są: Czesław Grąbczewski, dr. Wacław Borowski, Stanisław Walewski, wszyscy z Warszawy, Leon Boraks z Kalisza, Artur Friedman z Poznania, Zdzisław Horoch z Bokszyca. Zastępcy: inż. Zygmunt Dyakowski z Łucka i Maksymilian Szepski z Torunia. Wpisano na mocy uchwały walnego zgromadzenia wspólników z dnia 29 kwietnia 1931 r.

R. H. B XLIX 6973: „Zjednoczony Bank Ziemiański, Spółka Akcyjna" w Warszawie. Przeszali być dyrektorami Oddziałów: w Radomiu — Stanisław Prokopowicz. W Ciechanowie — Stanisław Boryta. Ustala prawo podpisu za Oddziały: w Kole i Koninie — dyrektora Oddziału w Kaliszu — Teodora Przybylskiego, w Płońsku — dyrektora Oddziału w Płocku — Pawła Nieniewskiego. Za Agenturę w Przasnyszu — Stanisława Boryty. Władysław Naruszkiewicz dotychczasowy prokurent Oddziału w Ciechanowie mianowany został dyrektorem tegoż Oddziału z prawem podpisu za Agenturę w Przasnyszu. Ustala prokury za Oddziały: w Ciechanowie — Władysława Naruszkiewicza. w Siedlach — Michała Onyśko. Udzielono prokury za Oddziały: w Radomiu — Janowi Nowakowskiemu, w Ciechanowie — Michałowi Onyśko z prawem podpisu za Agenturę w Przasnyszu.

R. H. B XLIX 6976: „Niemeński Przemysł Tartaczny, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością" w Warszawie. Siedziba spółki przeniesiona została do Niemna pow. Lidzkiego. Wpisano na mocy uchwały walnego zgromadzenia wspólników z dnia 9 czerwca 1931 r.

R. H. B XLIX 7053: „Kiderpol, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością". Zelman Kantif przeszedł być zarządcą. Na zarządcę wybrany został Majer Elfman z Warszawy. Wpisano na mocy aktu zeznanego przed notariuszem Baranieckim w Warszawie dnia 13 października 1931 r. za nr. 1570.

R. H. B XLIX 7073: „Marga" Towarzystwo Handlowe, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością" w Warszawie. Otwarto Oddziały w Lublinie i Częstochowie.

R. H. B L 7191: „Centralne Biuro Sprzedaży Wyrobów Polskich Fabryk Obuwia Gumowego, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością". Samuel Halperin, Fajtel Halperin i Ja-

kób Bełous z zarządu wystąpili. Do zarządu wybrani zostali: na zarządcę: Jerzy Iwanowski, na jego zastępców—Marjan Mickiewicz i Henryk Skowroński, wszyscy z Warszawy. Wpisano na mocy aktu zeznanego przed notariuszem Romanem w Warszawie dn. 7 października 1931 r. za nr. 2000

R. H. B L 7210: „Biuro Budowlane Stanisław Zwoliński i S-ka, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością". Firma obecnie brzmi: „Biuro Budowlane inżynier Marjan Zasztowt i S-ka. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością". Celem spółki jest prowadzenie wszelkich robót budowlanych i wszelkich warsztatów pracy związanych z przygotowaniem i wytwarzaniem materiałów wchodzących w zakres budownictwa. Stanisław Zwoliński przeszedł być zarządcą. Na zarządców dodatkowo zostali wybrani: Wacław Chyrosz i Jerzy Graefe, obaj z Warszawy. Wszelkie akty, umowy, pełnomocnictwa, zobowiązania, weksle, żyra, czek i pokwitowania z otrzymywania sum oraz asygnaty podpisują dwaj zarządcy łącznie. Pokwitowania z odbioru towarów materiałów, korespondencji zwykłej, polecanej i pieniężnej oraz rachunki, podpisuje każdy z zarządców samodzielnie. Wpisano na mocy aktu zeznanego przed notariuszem Romanem w Warszawie dn'a 27 sierpnia 1931 r. za nr. 1774.

R. H. B LI 7544: „Krajowy Przemysł Żelazny, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością" w Warszawie. Celem spółki jest prowadzenie przedsiębiorstwa produkcji i sprzedaży wyrobów żelaznych. Zarządcami obecnie są: Karolina Żbikowska, Roman Kwapisz, oboje z Warszawy. Zarządcy zastępują spółkę wobec władz i osób i prowadzą jej interesy. Weksle, umowy, prokury, pełnomocnictwa i wszelkie zobowiązania podpisują oboje zarządcy łącznie. Czeki, żyra na wekslach, korespondencję, pokwitowania z odbioru wszelkich należności pieniężnych, korespondencji, przesyłek, przekazów i towarów podpisuje jeden z zarządców. Podpisy winny być kładzione pod stemplem firmy. Wpisano na mocy aktów zeznanych przed notariuszem Nowickim w Warszawie dnia 5 i 8 października 1931 r. za nr. 1668 i 1700.

R. H. B LIII 7560: „Towarzystwo Handlowe „Eser", Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością". Siedziba spółki znajduje się obecnie przy ul. Grójeckiej 6.

R. H. B V 780: „Warszawskie Towarzystwo Budowy, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością". Do Zarządu wszedł Konard Herb z Lublina. Wszelkiego rodzaju zobowiązania pieniężne, akty, umowy, weksle, żyra, akcepty, czek, pełnomocnictwa i prokury podpisuje dwóch zarządców łącznie. Korespondencję zwykłą, pokwitowania z odbioru wszelkiego rodzaju korespondencji, przekazów pieniężnych, zaliczeń, przesyłek, ładunków i towarów podpisuje jeden z zarządców. Zarządcy podpisują pod stemplem firmy. Wpisano na mocy aktu zeznanego przed notariuszem Dylewskim w Warszawie dnia 12 września 1925 r. za nr. 1013. Wpis powyższy w dniu 16 października 1926 r. uzupełniony został dopełnieniem: Siedziba spółki przeniesiona została do Lublina. Wpisano na mocy aktu zeznanego przed notariuszem Kosińskim w Warszawie dnia 27 września 1926 r. za nr. 856.

!!!PODRÓŻUJJCIE SAMOLOTAMI!!!

OBWIESZCZENIA SPÓŁEK AKCYJNYCH

Zarząd Spółki Akcyjnej

Elektrownia w Kielcach

podaje do wiadomości PP. Akcjonariuszów, że w dn. 30 marca r. b. o godz. 10 i 1/2 w Warszawie w lokalu przy ul. Czackiego 8 m. 6, odbędzie się

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARJUSZÓW

z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Wybór Przewodniczącego;
- 2) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania Zarządu i raportu Rady Nadzorczej za rok operacyjny 1931;
- 3) Rozpatrzenie i zatwierdzenie bilansu i rachunku zysków i strat na dz. 31 grudnia 1931 r.;
- 4) Udzielenie absolutorjum ustępującej Radzie Nadzorczej;
- 5) Wybory Rady Nadzorczej na następne trzecie i wyznaczenie ich wynagrodzenia;
- 6) Wolne wnioski Akcjonariuszów.

PP. Akcjonariusze mogą wziąć udział w tem Zwyczajnym Walnym Zgromadzeniu, o ile najpóźniej do dn. 22 marca r. b. złożą w Zarządzie Spółki w Kielcach, przy ul. św. Leonarda 4, swoje akcje, względnie świadectwa depozytowe instytucji kredytowych krajowych, lub Banku Banque de Bruxelles w B. depozytowe winny zawierać zapewnienie, że złożone akcje pozostaną w depozycie aż do końca tego Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia.

Składy Towarowe „Warrant“

S. A. W ŁODZI

Zarząd niniejszym ma zaszczyt zawiadomić PP. Akcjonariuszów, że zgodnie z § 21 i § 28 statutu, w dn. 1 kwietnia 1932 r. o godz. 6 wieczorem w lokalu Spółki przy ul. Piotrkowskiej Nr. 56, odbędzie się

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARJUSZÓW

z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Wybór przewodniczącego Zgromadzenia;
- 2) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdań Zarządu i Komisji Rewizyjnej oraz bilansu i rachunku strat i zysków za rok operacyjny 1931;
- 3) Wniosek Zarządu w przedmiocie powiększenia ilości członków Zarządu do 7 osób;
- 4) Wybór 2 członków Zarządu na miejsce ustępujących (§ 37 statutu) oraz wybór 2 nowych członków Zarządu;
- 5) Wybór Komisji Rewizyjnej;
- 6) Zatwierdzenie budżetu na 1932 r.;
- 7) Wolne wnioski.

PP. Akcjonariusze, pragnący uczestniczyć w Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszów, winni złożyć posiadane akcje — w myśl § 26 statutu — nie później, jak na 7 dni przed dniem Walnego Zgromadzenia w kasie Spółki.

Akcjonariusze, pragnący zamieścić dodatkowe sprawy w obradach na Walnym Zgromadzeniu, winni zgłosić je najpóźniej na 14 dni przed terminem Walnego Zgromadzenia.

Zarząd Białostockiego Towarzystwa Elektryczności, S. A. w Białymstoku

niniejszym zawiadamia PP. Akcjonariuszów, że w dn. 30 marca 1932 r. o godz. 9 rano odbędzie się w Warszawie, przy ul. Czackiego Nr. 8

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARJUSZÓW TOWARZYSTWA

z następującym porządkiem dziennym: 1) Sprawozdanie

Rady Nadzorczej za rok operacyjny 1931; 2) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania Zarządu, bilansu i rachunku strat i zysków na dz. 31/XII 1931 r. oraz udzielenie absolutorjum władzom Spółki, zgodnie z § 50 Prawa o Spółkach Akcyjnych; 3) Podział zysków; 4) Wybór członków Rady Nadzorczej i ustalenie wynagrodzenia PP. Członkom Rady Nadzorczej.

Zarząd Spółki Akcyjnej

„KERAM“ S. A. dla Wyrobów Ceramicznych

W E L W O W I E

zawiadamia, że w dn. 29 marca 1932 r. o godz. 11, odbędzie się w lokalu firmy we Lwowie przy ul. Kochanowskiego 26.

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARJUSZÓW SPÓŁKI

z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Wybór Prezesa Zarządu;
- 2) Szczegółowe określenie przedmiotu przedsiębiorstwa, w myśl żądania Sądu handlowego;
- 3) Przedłożenie sprawozdania z zamknięcia rachunkowego, oraz bilansu i rachunku strat i zysków za rok gospodarczy 1931 i powzięcie uchwały co do ich przyjęcia;
- 4) Przedłożenie sprawozdania rewizorów i udzielenie absolutorjum Radzie Nadzorczej, Dyrekcji i Komisji Rewizyjnej.

Termin złożenia akcji, celem wzięcia udziału w tem Zgromadzeniu, upływa w dn. 22 marca 1932 r.

Walne Zgromadzenie Akcjonariuszów

Spółki Akcyjnej Budowy Domów „OSADA“

W G N I E Ż N I E

odbędzie się w dn. 5 kwietnia 1932 r. o godz. 17, w lokalu Hotelu Francuskiego w Gnieźnie.

Porządek dzienny: 1) Sprawozdanie Rady Nadzorczej, Zarządu i Komisji Rewizyjnej za rok obrachunkowy 1931; 2) Przedłożenie bilansu oraz rachunków strat i zysków z tego czasu, udzielenie pokwitowania Zarządowi jak i Radzie Nadzorczej oraz uchwała dot. podziału zysków; 3) Wybór 3 członków Rady Nadzorczej; 4) Wolne głosy i wnioski.

Akcjonariusze, chcący brać udział w zebraniu, winni złożyć swoje akcje na 7 dni przed terminem zebrania w biurze Spółki lub u notariusza, wzgl. przedłożyć akcje na zebraniu osobiście notariuszowi.

(—) Łyskowski, Prezes Rady Nadzorczej

Rada Zarządzająca Towarzystwa Ubezpieczeń „PRZEZORNOSC” S. A.

podaje do wiadomości PP. Akcjonariuszów Towarzystwa, że w sobotę, dn. 9 kwietnia 1932 r., o godz. 11 przed poł. odbędzie się w lokalu Towarzystwa w Warszawie, pl. Małachowskiego Nr. 4

NADZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARIJUSZÓW

z następującym porządkiem obrad:

- 1) Zagajenie i wybór Przewodniczącego;
- 2) Uchwalenie zmian Statutu dla uzgodnienia go z nowym prawem akcyjnym. §§ od I do 66 dotychczasowego Statutu Towarzystwa zostają zmienione przez nowy Statut, uzgodniony z prawem o Spółkach Akcyjnych, o następującej treści:

STATUT

Spółki Akcyjnej pod firmą

„Towarzystwo Ubezpieczeń Przeworność”

S. A.

DZIAŁ I

Firma, siedziba, cel, prawa i obowiązki Spółki.

§ 1. — Istniejące od roku 1891 Towarzystwo Ubezpieczeń na życie i od nieszczęśliwych wypadków, pod nazwą: „Przeworność”, a działające od roku 1922 pod firmą: Towarzystwo Ubezpieczeń „Przeworność”, Spółka Akcyjna, będzie nadal działało pod tą samą firmą.

§ 2. — Siedzibą Spółki jest miasto stołeczne Warszawa.

§ 3. — Spółka ma na celu prowadzenie działalności ubezpieczeniowej:

1) **bezpośredniej** — w działach ubezpieczeń: A. a) od ognia, b) od kradzieży z włamaniem i rabunku, c) transportów, d) od odpowiedzialności cywilno-prawnej, e) od nieszczęśliwych wypadków, B. na życie. 2) **pośredniej** — we wszystkich działach ubezpieczeń.

§ 4. — Czas trwania Spółki oraz jej terytorjalna działalność nie są ograniczone.

Spółka może otwierać w kraju i zagranicą oddziały (filje, reprezentacje) i agentury, celem prowadzenia jednego, niektórych lub wszystkich wyszczególnionych w § 3 działów ubezpieczeń.

Rozszerzenie bezpośredniej działalności ubezpieczeniowej na zagranicę wymaga zezwolenia Państwowej Władzy Nadzorczej.

§ 5. — Spółka ma prawo łączyć w grupy ubezpieczeniowe względnie w związki ryzyka jednego rodzaju lub jednego terytorjum i zapewnić tym grupom, względnie związkom umówiony udział w wynikach, jakie ich ubezpieczenia dają Spółce.

§ 6. — Ogłoszenia Spółki przez prawo i statut niniejszy wymagane winny być pomieszczane w pismach wskazanych przez prawo oraz w jednym z czasopism według wyboru Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszów.

DZIAŁ II

Kapitały Spółki.

§ 7. — Kapitał akcyjny Spółki wynosi zł 2.062.500.— (dwa miliony sześćdziesiąt dwa tysiące pięćset złotych) pełno-wpłaconych. Kapitał ten jest podzielony na 20.625 akcji po zł 100 nominalnej wartości każda.

Na działalność w dziale ubezpieczeń na życie przeznaczona jest kapitał akcyjny w wysokości zł 912.500.— (dziewięćset dwanaście tysięcy pięćset złotych), pozostała zaś część, wynosząca zł 1.150.000.— przeznaczona jest na działalność we wszystkich innych działach ubezpieczeń przez Spółkę uprawianych.

§ 8. — Akcje są na okaziciela i nie mogą być wydawane przed pełną wpłatą. Akcje są zbywalne. Własność ich przenosi się przez wręczenie. Akcje mogą być wydawane w odcinkach zbiorowych.

§ 9. — Do każdej akcji ma być dołączony arkusz kuponów na odbiór dywidendy na przeciąg lat dziesięciu. Po upływie każdego dziesięciolecia wydany będzie nowy arkusz kuponowy na taki sam okres czasu.

§ 10. — Celem wzmocnienia środków gwarancyjnych tudzież dla pokrycia ewentualnych strat bilansowych Spółka tworzy z zysków — kapitał zapasowy.

Powiększenie kapitału zapasowego nie jest obowiązujące z chwilą, gdy kapitał zapasowy osiągnie jedną trzecią część kapitału akcyjnego; wznowia się zaś, gdy powyższa wysokość

kapitału zapasowego ulegnie naruszeniu wskutek użycia jej w całości lub w pewnej części na pokrycie strat bilansowych.

§ 11. — Niezależnie od kapitału zapasowego, Spółka może tworzyć jeszcze inne specjalne kapitały rezerwowe, a w szczególności kapitały rezerwowe na pokrycie ewentualnych potrzeb i strat w poszczególnych działach ubezpieczeń.

DZIAŁ III

Zamknięcia rachunkowe i sprawozdania roczne.

§ 12. — Rokiem obrotowym jest rok kalendarzowy. Zamknięcia rachunkowe i sprawozdanie roczne winny być sporządzone i złożone przez Zarząd — Komisji Rewizyjnej w ciągu trzech miesięcy od upływu roku obrotowego, zaś po sprawdzeniu przez Komisję Rewizyjną — przedstawione Walnemu Zgromadzeniu Akcjonariuszów do zatwierdzenia.

Dla działu ubezpieczeń na życie winna być prowadzona oddzielna księgowość.

§ 13. — Zarząd Spółki ogłosi zatwierdzone przez Walne Zgromadzenie zamknięcia rachunkowe, rachunek zysków i strat oraz podział zysków w przeciągu 14 dni od daty ich zatwierdzenia, trybem przewidzianym w § 6 niniejszego statutu.

§ 14. — Po upływie miesiąca od daty zatwierdzenia przez Walne Zgromadzenie zamknięć rachunkowych i sprawozdania rocznego, winny być wydawane ubezpieczającym na ich żądanie po cenie własnych kosztów drukowane sprawozdania, zestawione w sposób przewidziany w § 4 Rozporządzenia Ministerstwa Skarbu z dnia 12 października 1929 r. (Dz. Ust. R. P. Nr. 87, poz. 660).

§ 15. — Po rozpatrzeniu i zatwierdzeniu zamknięć rachunkowych i sprawozdania rocznego przez Walne Zgromadzenie, wydziela się z czystego rocznego zysku przynajmniej 10% na kapitał zapasowy, dopóki kapitał ten nie osiągnie normy przewidzianej w § 10 niniejszego statutu.

§ 16. — Pozostałym czystym zyskiem Walne Zgromadzenie Akcjonariuszów władne jest dysponować w granicach, przewidzianych przez obowiązujące przepisy prawne, bez ograniczenia z uwzględnieniem postanowień planu działalności w przedmiocie udziału w zyskach ubezpieczających według taryf z udziałem w zyskach. Zysk, który Walne Zgromadzenie Akcjonariuszów przeznaczy na dywidendę, dzieli się pomiędzy Akcjonariuszów w stosunku do ilości posiadanych przez nich akcji.

§ 17. — Jeżeli bilans Spółki wykaże stratę, przewyższającą sumę kapitału zapasowego i rezerwowych oraz 1/3 część kapitału akcyjnego, wówczas to samo Walne Zgromadzenie, które zatwierdza bilans Spółki, winno powziąć uchwałę w przedmiocie uzupełnienia kapitału akcyjnego do pierwotnej wysokości.

§ 18. — O czasie i miejscu wypłaty dywidendy Zarząd podaje do publicznej wiadomości za pomocą ogłoszeń. Dywidenda od akcji przechodzi na własność Spółki o ile nie zostanie podniesiona w ciągu lat pięciu, z wyjątkiem wypadków, gdy według prawa bieg przedawnienia zostaje przerwany.

DZIAŁ IV

Władze Spółki.

§ 19. — Władze Spółki stanowią: 1) Walne Zgromadzenie, 2) Zarząd, 3) Komisja Rewizyjna.

ROZDZIAŁ I

Walne Zgromadzenie.

§ 20. — Walne Zgromadzenie Akcjonariuszów jest naczelną władzą Spółki. Walne Zgromadzenia są zwyczajne i nadzwyczajne. Zgromadzenie Akcjonariuszów zwołuje Zarząd; powinny się one odbywać w miejscu siedziby Spółki.

Zwyczajne Walne Zgromadzenie odbywać się będzie corocznie w ciągu pięciu miesięcy po upływie roku obrotowego.

§ 21. — Do prawomocności uchwał Walnego Zgromadzenia, zwołanego w pierwszym terminie, wymagana jest obecność akcjonariuszów lub ich pełnomocników, reprezentujących łącznie przynajmniej połowę kapitału akcyjnego.

O ileby Zgromadzenie w pierwszym terminie nie czyniło zażądanie powyższym warunkom, Zarząd zwoła najpóźniej w terminie jedno-tygodniowym, licząc od daty niedoszedłego do skutku zebrania, powtórne zebranie, które będzie prawomocne bez względu na liczbę obecnych akcjonariuszów lub ich pełnomocników i ilość reprezentowanych przez nich akcji, o czym

Zarząd winien uprzedzić akcjonariuszów w ogłoszeniach, umieszczonych w trybie przepisany. Na takim powtórnym Zgromadzeniu mogą być rozstrzygane tylko te sprawy, które były na porządku dziennym pierwszego Zgromadzenia.

ROZDZIAŁ II.

Zarząd.

§ 22. — Zarząd składa się najmniej z pięciu członków, wybranych przez Walne Zgromadzenie z pośród akcjonariuszów lub z poza ich grona.

Okres trwania mandatu członków Zarządu oraz wysokość ich wynagrodzenia ustala Walne Zgromadzenie.

Zarząd kieruje interesami Spółki we wszystkich sprawach, które nie należą do kompetencji Walnego Zgromadzenia, wykonywa uchwały Walnego Zgromadzenia i stosuje się do instrukcji, udzielonych przez Walne Zgromadzenie.

Zarząd mianuje i odwołuje prokurentów, czynnych zarówno w siedzibie Spółki, jak i w Oddziałach. Członek Zarządu może odwoływać prokurentów Oddziału.

§ 23. — Corocznie wychodzi według starszeństwa wyboru, a w razie równego starszeństwa przez losowanie 1/3 liczby członków Zarządu.

Członkowie Zarządu wybierają corocznie ze swego grona Prezesa i jego zastępców na pierwszym posiedzeniu Zarządu po Walnem Zgromadzeniu.

§ 24. — Posiedzenie Zarządu zwołuje Prezes, lub jego zastępca, ilekroć tego wymagają interesy Spółki. Posiedzenie winno być zwołane bezwarunkowo jeżeli tego zażąda Komisja Rewizyjna, albo 1/3 część członków Zarządu. W tych wypadkach posiedzenie winno być zwołane nie później, jak w 10 dni po zażądaniu zwołania. Do prawomocności posiedzeń Zarządu potrzebna jest obecność przynajmniej połowy wszystkich członków Zarządu, a w tej liczbie Prezesa lub jego zastępcy. Uchwały zapadają zwykłą większością; przy równości głosów rozstrzyga głos Przewodniczącego na posiedzeniu.

§ 25. — Wszelkie pełnomocnictwa, akty i dokumenty, z których wynika jakiegokolwiek dla Spółki zobowiązanie, z wyjątkiem polis, dodatków do polis i świadectw tymczasowych, oraz czeki i listy o wydanie funduszy z instytucji kredytowych, winny być opatrzone podpisami dwóch członków Zarządu lub też jednego członka Zarządu i prokurenta.

W Oddziałach zaś Spółki czynności te mogą być dokonywane przez jednego lub dwóch prokurentów Oddziału, stosownie do uchwały Zarządu.

Polisy natomiast, dodatki do polis, świadectwa tymczasowe, korespondencja, rozporządzenia, dotyczące czynności biurowych, pokwitowania z odbioru korespondencji, przesyłek pocztowych i innych, mogą być podpisywane przez jednego członka Zarządu lub przez jednego prokurenta.

ROZDZIAŁ III.

Komisja Rewizyjna.

§ 26. — Do wykonywania stałego nadzoru nad gospodarką Spółki w ciągu roku obrotowego i do badania sprawozdania, zamknięć rachunkowych oraz rachunku zysków i strat za rok ubiegły i wniosków Zarządu o podziale zysków względnie strat wybiera się Komisję Rewizyjną, złożoną z pięciu członków, wybranych przez Walne Zgromadzenie zwykłą większością oddanych głosów.

§ 27. — Członkowie Komisji Rewizyjnej wybierani są na jeden rok. Ustępujący członkowie mogą być wybierani ponownie.

W razie śmierci lub wyjścia członka Komisji Rewizyjnej przed upływem terminu na jaki został wybrany, najbliższe Walne Zgromadzenie wybiera na jego miejsce innego.

Członkowie Komisji Rewizyjnej wybierają ze swego grona przewodniczącego i jego zastępcę na pierwszym posiedzeniu po Walnem Zgromadzeniu.

Zebranie Komisji Rewizyjnej zwołuje przewodniczący lub jego zastępca. Uchwały Komisji Rewizyjnej są prawomocne, jeżeli wszyscy członkowie zostali zaproszeni pismami, rozesłanymi przynajmniej na 3 dni przed terminem posiedzenia i zawierającymi porządek dzienny, a uchwały zapadły większością głosów obecnych, w razie równości — głos przewodniczącego przeważa.

§ 28. — Członkowie Komisji Rewizyjnej za pełnienie swych obowiązków otrzymują wynagrodzenie, wyznaczone przez Walne Zgromadzenie Akcjonariuszów.

DZIAŁ V.

Rozwiązanie Spółki.

§ 29. — Rozwiązanie Spółki następuje w przypadkach, przez prawo przewidzianych lub na podstawie prawomocnej uchwały Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszów.

§ 30. — W razie wykazania przez bilans Spółki straty, przewyższającej sumę kapitałów zapasowego i rezerwowych oraz 1/3 kapitału akcyjnego i nieuchwalenia przez Walne Zgromadzenie uzupełnienia kapitału akcyjnego do pierwotnej wysokości, lub niedokonania tego uzupełnienia przez Spółkę w ciągu czterech miesięcy od daty uchwalenia przez Walne Zgromadzenie, winna nastąpić likwidacja Spółki.

W razie wykazania przez bilans Spółki w dziale ubezpieczeń na życie straty, przewyższającej sumę kapitału zapasowego i rezerwowych oraz 1/3 przeznaczzonego na ten dział kapitału akcyjnego i nieuchwalenie przez Walne Zgromadzenie uzupełnienia kapitału akcyjnego do pierwotnej wysokości lub niedokonania tego uzupełnienia przez Spółkę w ciągu czterech miesięcy od daty uchwalenia przez Walne Zgromadzenie, winna nastąpić likwidacja działu.

Ta sama zasada ma zastosowanie do grupy pozostałych działów ubezpieczeń poza działem ubezpieczeń na życie.

- 3) Ustalenie liczby członków Zarządu;
- 4) Ustalenie okresu trwania mandatu członków Zarządu;
- 5) Wybory członków Zarządu;
- 6) Wybory członków Komisji Rewizyjnej;
- 7) Ustalenie organu prasowego do umieszczania ogłoszeń Towarzystwa;
- 8) Wolne wnioski Akcjonariuszów, zgłoszone w trybie przewidzianym.

PP. Akcjonariusze, zyczący sobie wziąć udział w Walnem Zgromadzeniu z prawem głosu, winni złożyć do Zarządu Towarzystwa, Warszawa, plac Małachowskiego Nr. 4, akcje lub zaświadczenie o zdeponowaniu akcji u notariusza lub w jednej z instytucji kredytowych, działających w kraju, przynajmniej na 7 dni przed terminem Zgromadzenia, t. j. najpóźniej w dn. 2 kwietnia 1932 r.

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARIJUSZÓW

„Zjednoczonych Fabryk Maszyn, Kotłów i Wagonów
L. Zieleniewski i Fitzner - Gamper“, S. A.

odbędzie się w dn. 15 kwietnia 1932 r. o godz. 4 po poł.
w Krakowie, w lokalu Izby Handlowo-Przemysłowej przy
ul. Długiej L. 1 I piętro.

Porządek dzienny:

- 1) Sprawozdanie Rady Nadzorczej z czynności za ubiegły okres administracyjny 1930/31, oraz przedłożenie bilansu i rachunku „Strat i zysków“;
- 2) Sprawozdanie rewizorów i wniosek na udzielenie absolutorjum za ubiegły okres;
- 3) Wniosek na wynagrodzenie Komisji Rewizyjnej;
- 4) Wniosek na wynagrodzenie Komitetu Wykonawczego;
- 5) Wybór Rady Nadzorczej.

PP. Akcjonariusze mogą w ciągu tygodnia od niniejszego ogłoszenia zgłosić do rąk Zarządu dodatkowe sprawy na porządek dzienny.

Uprasza się wszystkich Akcjonariuszów, uprawnionych do głosowania, a chcących brać udział w Walnem Zgromadzeniu, aby złożyli swe akcje wraz z niepłatnymi kuponami do dn. 8 kwietnia 1932 r.:

- a) w Krakowie:
  - w likwidaturze Banku Dyskontowego Warszawsk.
  - w likwidaturze Spółki przy ul. Wolskiej L. 4,
  - w likwidaturze Filji Banku Gospodarstwa Krajowego.
  - w likwidaturze Filji Banku Handlowego S. A.
- b) we Lwowie:
  - w likwidaturze Banku Dyskontowego Warszawskiego
  - Oddz. we Lwowie, lub
  - Banku Gospodarstwa Krajowego.
- c) w Warszawie:
  - w Banku Dyskontowym Warszawskim,
  - Banku Handlowym w Warszawie, S. A.

Kraków, dn. 11 marca 1932 r.

Rada Nadzorcza

Fabryka Chemiczna „GZICHÓW“

zawiadamia PP. Akcjonariuszów, że

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARJUSZÓW

odbędzie się w lokalu Zarządu w Warszawie, ul. Chmielna Nr. 10, w dn. 14 kwietnia 1932 r. o godz. 16 z następującym porządkiem obrad:

1) Wybór przewodniczącego; 2) Sprawozdanie Zarządu i Komisji Rewizyjnej; 3) Zatwierdzenie sprawozdania rocznego, bilansu za 1931 r. i rachunku zysków i strat, oraz udzielenie absolutorjum; 4) Zatwierdzenie budżetu i planu działalności na 1932 r.; 5) Wybory uzupełniające do Zarządu i Komisji Rewizyjnej; 6) Określenie wynagrodzenia władz; 7) Wnioski Zarządu i Akcjonariuszów.

I OGŁOSZENIE

Zarząd Spółki Akcyjnej pod firmą

Fabryka Wyrobów Szamotowych i Fajansowych

S. A. W SKAWINIE

ma zaszczyt zawiadomić PP. Akcjonariuszów, że

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE

odbędzie się w Krakowie, w biurze WP. Dra Ludwika Merza, przy ul. Starowiślanej 1, dn. 26 kwietnia 1932 r. o godz. 17 z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Przyjęcie protokołu z ostatniego Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia;
- 2) Sprawozdanie Zarządu za 1931 r. i przedłożenie bilansu oraz rachunku zysków i strat;
- 3) Rozpatrzenie sprawozdania Komisji Rewizyjnej;
- 4) Powzięcie uchwały w przedmiocie skwitowania Zarządu i Komisji Rewizyjnej;
- 5) Powzięcie uchwały o rozdziale zysku bilansowego;
- 6) Powzięcie uchwały w przedmiocie oznaczenia tantiemy dla Zarządu i wynagrodzenia Komisji Rewizyjnej;
- 7) Oznaczenie dziennika, przeznaczanego dla ogłoszeń.

Uwagi: a) Akcjonariusze mogą zgłosić do Zarządu dodatkowe sprawy na porządek dzienny, które będą zamieszczone w drugim ogłoszeniu (§ 16 statutu), b) Akcjonariusze, chcący wziąć udział w zgromadzeniu, winni złożyć akcje (zaświadczenia) przynajmniej na 7 dni przed zgromadzeniem w kasie spółki w Skawinie.

Zarząd Fabryki i Pralni Bielizny „Opus“, S. A. W WARSZAWIE

zawiadamia PP. Akcjonariuszów, że w dn. 18 kwietnia 1932 r. o godz. 6 po poł., odbędzie się w lokalu Zarządu w Warszawie, przy ul. Nowolipki 5

ZWYCZAJNE WALNE ZEBRANIE AKCJONARJUSZÓW,

z następującym porządkiem dziennym: 1) Wybór przewodniczącego; 2) Sprawozdanie Zarządu oraz Komisji Rewizyjnej za 1931 r.; 3) Zatwierdzenie bilansu, oraz rachunku zysków i strat za 1931 r.; 4) Podział zysków za 1931 r.; 5) Zatwierdzenie budżetu na 1932 r.; 6) Wybory 2 członków Zarządu i 5 Komisji Rewizyjnej; 7) Zatwierdzenie kupna 2 nieruchomości w Otwocku; 8) Wolne wnioski.

Prawo do uczestniczenia w Walnym Zebraniu mają tylko akcjonariusze, którzy na 7 dni przed Walnym Zebraniem złożą swoje akcje, lub świadectwa depozytowe w biurze Zarządu, Nowolipki 5.

Towarzystwo Akcyjne

Fabryki Cukru „Cielce“

Bilans w dn. 1 lipca 1931 r.

AKTYWA	zł
Ziemia	63.185-55
Budowle	1.038.348-75
Maszyny i aparaty	1.749.545-02
Studnia artezyjska	86.237-63
Kolejka Cielce—Błaszki—Wojstawice	370.939-62
Folwark „Lipie“	153.540-21
Inwentarze	57.288-49
Kasy	19.399-90
Papiery procentowe w posiadaniu	187.387-44
Remanenty	1.411.261-71
Sumy ewidencyjne	2.094.023-05
Udział Cukrowni w Spółce Handlowej Cukrowni	2.100-—
Warszawska Dyrekcja Kolei	150-—
Banki i Kartel	517.069-91
Salda plantatorów	525.703-76
Różni dłużnicy	207.819-02
Sumy przechodnie	33.135-33
Nowe budowle i urządzenia	33.310-48
Różni za złożone weksle in blanco	13-—
Udział w kosztach budowy stacji melasowej w Gdyni	6.600-—
	8.607.058-87

PASYWA	zł
Kapitał akcyjny	2.200.000-—
„ zapasowy	86.202-72
„ amortyzacyjny	2.100.996-79
„ asekuracyjny	56.628-31
„ rezerwowo z nadwyżki przer.	23.703-80
Rezerwa w kapitale T-wa Wzaj. Cukrowni w Polsce	3.675-36
Różni wierzyciele	56.472-56
Weksle własne	349.047-50
„ z kredytu plantatorskiego	319.715-—
Związek Zawodowy Cukrowni	86-64
Banki i Kartel	1.092.895-72
Sumy ewidencyjne	2.094.023-05
Sumy przechodnie	69.714-26
Zyski i straty:	
a) reszta z zysków 1929/30 r.	2.573-14
b) zysk z roku sprawozdawczego 1930/31	151.324-02
	8.607.058-87

Rachunek zysków i strat

DEBET	zł
Reszta opłat z tytułu eksport 1923/24 r.	6.132-08
Strata na cenie melasu 1930/31 r.	14.723-71
Zysk z roku sprawozdawczego	151.324-02
Reszta zysku z 1929/30 r.	2.573-14
	174.752-95
CREDIT	zł
Zysk z fabrykacji 1930/31 r.	165.254-02
„ z folwarku „Lipie“	6.925-79
Reszta zysku z 1929/30 r.	2.573-14
	174.752-95

Zarząd Górnośląskiej Fabryki Celulozy i Papieru, S. A.

W CZUŁOWIE

zawiadamia niniejszym, iż w dn. 16 kwietnia 1932 r. o godz. 18 odbędzie się w siedzibie Zarządu Spółki w Czuchowie. powiatu Pszczyńskiego na G/Śląsku

ZWYCZAJNE WALNE ZEBRANIE AKCJONARJUSZÓW

z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Wybór przewodniczącego;
- 2) Sprawozdanie Zarządu i Komisji Rewizyjnej za 1931 r.;
- 3) Zatwierdzenie bilansu oraz rachunku zysków i strat za 1931 r.;
- 4) Działalność i budżet na 1932 r.;
- 5) Wybór członków Zarządu i Komisji Rewizyjnej;
- 6) Ustalenie wysokości wynagrodzenia dla Zarządu i Komisji Rewizyjnej;
- 7) Wolne wnioski.

PP. Akcjonariusze, życzący uczestniczyć w Walnym Zebraniu Akcjonariuszy, winni najpóźniej do dn. 9 kwietnia r. b. złożyć posiadane akcje w biurze Zarządu w Czuchowie.

Powtórne Ogłoszenie

Zarząd Spółki Akcyjnej pod firmą

„Sp. Akc. Przemysłowa Markus Kohn w Łodzi”

zawiadamia PP. akcjonariuszów, że w dn. 2 kwietnia 1932 r. o godz. 5 po poł. w siedzibie Spółki w Łodzi przy ul. Łąkowej Nr. 5 odbędzie się

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE

akcjonariuszów Spółki z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Wybór Przewodniczącego;
- 2) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania Zarządu i Komisji Rewizyjnej, bilansu oraz rachunku zysków i strat za 1931 r. oraz udzielenie absolutorjum dotychczasowemu władzom Spółki z wykonania przez nie obowiązków;
- 3) Powzięcie uchwały w przedmiocie podziału zysku lub pokrycia strat;
- 4) Zmiana statutu Spółki;
- 5) Wybór Zarządu i Rady Nadzorczej;
- 6) Wyznaczenie wynagrodzenia dla Rady Nadzorczej;
- 7) Ustalenie pisma, przeznaczonego do publikowania ogłoszeń Spółki;
- 8) Wolne wnioski akcjonariuszów.

Projektowane zmiany statutu Spółki odnoszą się do § 1, który brzmi obecnie, jak następuje:

„Firma Spółki brzmi w języku polskim: „Spółka Akcyjna Przemysłowa Markus Kohn”, w języku angielskim: „Markus Kohn Ltd.”, w języku niemieckim: „Industrie-Aktiengesellschaft Markus Kohn”, w języku francuskim: „Société Anonyme Industrielle Markus Kohn”, zaś otrzymać ma brzmienie następujące:

§ 1. — Firma Spółki brzmi w języku polskim: „Przedsiębiorstwo Włny Czesankowej Markus Kohn Spółka Akcyjna”, w języku angielskim: „Worsted Spinners Markus Kohn Ltd.”, w języku niemieckim: „Kammgarnspinnerei Markus Kohn Aktiengesellschaft”, w języku francuskim: „Filature de laine peigné Markus Kohn Société Anonyme”, oraz § 9 statutu, który brzmi jak następuje:

„Liczba członków Zarządu ustalona będzie w ilości co najmniej 3 osób przez Walne Zgromadzenie Akcjonariuszów. Członkowie Zarządu będą wybierani na przeciąg lat 3”

i zmieniony ma być przez wpisanie wyrazów „dwóch osób” zamiast jak obecnie „trzech osób”.

Żądanie umieszczenia poszczególnych spraw na porządku dziennym winno być przez PP. Akcjonariuszów zgłoszone nie później, jak na 14 dni przed terminem Walnego Zgromadzenia i przysługiwać będzie akcjonariuszom, reprezentującym przynajmniej 1/15 część kapitału zakładowego Spółki Akcyjnej.

PP. Akcjonariusze, którzy życzą sobie wziąć udział w Walnym Zgromadzeniu, winni złożyć najpóźniej na dni 7 przed terminem tegoż posiadane przez nich akcje Zarządowi Spółki. Zamiast akcji mogą być złożone zaświadczenia wydane na dowód złożenia akcji u notariusza albo w instytucji kredytowej krajowej.

Towarzystwo Zakładów Żyrardowskich

S. A.

zawiadamia, że w V LOSOWANIU 5% OBLIGACYJ w dn. 2 stycznia 1932 r. wylosowano Nr. Nr.:

39, 67, 70, 71, 173, 184, 186, 230, 239, 268, 312, 354, 514, 597, 608, 621, 681, 720, 749, 757, 789, 793, 794, 846, 884, 1014, 1078, 1079, 1101, 1255, 1257, 1258, 1259, 1306, 1438, 1497, 1539, 1550, 1552, 1584, 1625, 1648, 1671, 1677, 1736, 1757, 1808, 1817, 1841, 1952, 1996, 2062, 2078, 2157, 2172, 2173, 2186, 2241, 2273, 2288, 2337, 2384, 2390, 2393, 2400, 2415, 2460, 2481, 2552, 2670, 2671, 2679, 2705, 2721, 2769, 2886, 2896, 2989, 3017, 3058, 3081, 3097, 3127, 3245, 3317, 3360, 3379, 3410, 3482, 3487, 3512, 3528, 3651, 3729, 3740, 3748, 3815, 3880, 4013, 4062, 4168, 4231, 4235, 4345, 4353, 4366, 4420, 4511, 4512, 4599, 4602, 4618, 4623, 4631, 4641, 4712, 4733, 4744, 4760, 4774, 4846, 5033, 5078, 5123, 5326, 5334, 5355, 5363, 5436, 5502, 5525, 5530, 5531, 5543, 5567, 5616, 5645, 5651, 5704, 5717, 5795, 5803, 5805, 5810, 5811, 5938, 5997.

KSIĄŻNICA - ATLAS Zjednoczone Zakłady Kartograficzne i Wydawnicze T. N. S. W., S. A.

zawiadamia PP. Akcjonariuszy, że w dn. 23 kwietnia 1932 r. o godz. 18, odbędzie się w sali posiedzeń Izby Handlowej i Przemysłowej we Lwowie ul. Akademicka

ÓSMIE ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARJUSZÓW

z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Odczytanie protokołu ostatniego Walnego Zgromadzenia;
- 2) Sprawozdanie i bilans za rok administracyjny 1931;
- 3) Sprawozdanie biegłych rewidentów z rewizji bilansu zamknięcia za 1931 r.;
- 4) Uchwała w sprawie rozdziału czystego zysku;
- 5) Uchwała w sprawie kupna budynku fabrycznego;
- 6) Wybór 6 członków Rady Nadzorczej na trzy lata, w miejsce ustępujących;
- 7) Wolne wnioski.

Celem wykonania prawa głosowania należy akcje, uzasadniające prawo głosowania wraz z odpowiednimi niepłatnymi kuponami, złożyć najpóźniej na 7 dni przed Walnym Zgromadzeniem t. j. do dnia 1 kwietnia 1932 r. w Kasie Spółki we Lwowie (ul. Czarnieckiego L. 12) lub w Warszawie (ul. Nowy Świat L. 59). Zamiast samych akcji mogą być złożone zaświadczenia depozytowe notariusza albo krajowej instytucji kredytowej.

ZARZĄD

Zakładów Ceramicznych „Rudak”, S. A.

zaprasza PP. Akcjonariuszów na

DOROCZNE WALNE ZEBRANIE,

które odbędzie się dn. 15 kwietnia 1932 r., o godz. 17, w lokalu P. St. Tyrchana w Toruniu, ul. Szeroka 18, z następującym porządkiem obrad:

- 1) Rozpatrzenie bilansu i rachunku zysków i strat za rok obrachunkowy 1931;
- 2) Udzielenie absolutorjum władzom spółki;
- 3) Uzgodnienie § 3 statutu spółki z ustawą zmniejszeniem prawa głosu z akcji do 1 głosu;
- 4) Odwołanie i wybór niektórych członków zarządu i Rady nadzorczej.

Akcjonariusze, reprezentujący co najmniej jedną dziesiątą część kapitału akcyjnego, mogą zgłosić dodatkowe sprawy do rozpatrzenia, do dni 14 przed Walnym Zebraniem, do rąk zarządu.

Pragnący wziąć udział w obradach Walnego Zebrania PP. Akcjonariusze, winni swoje akcje złożyć przynajmniej 7 dni przed Walnym Zebraniem do rąk zarządu.

Zakłady Ceramiczne Rudak, S. A.
(—) Hencel.

BELGIJSKA SPÓŁKA AKCYJNA
Zakłady Przemysłowe Boryszew

Zarząd w Brukseli, 368, Avenue Louise.

Rada Zarządzająca zaprasza powtórnie posiadaczy akcji okazicielskich i założycielskich na

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE,

które odbędzie się dn. 30 marca 1932 r., o godz. 11 w Zarządzie Spółki, Bruksela, 368, Avenue Louise, z następującym porządkiem dziennym: 1) Sprawozdanie Rady Zarządzającej i Komisji Rewizyjnej; 2) Bilans i r/k strat i zysków na 30.VI 1931 r.; 3) Udzielenie pokwitowania Radzie Zarządzającej i Komisji Rewizyjnej; 4) Budżet na 1931/32 rok oper.; 5) Wybory.

Akcjonariusze, którzy chcą brać udział w Walnym Zgromadzeniu, winni zastosować się do art. 35, 36 i 37 statutu. Akcje kapitałowe i założycielskie można składać: 1) w Tow. Finance & Industrie Bruksela Blvd. du Régent 23; 2) w biurze Spółki, Warszawa, ul. Mińska Nr. 25.

Walne Zgromadzenie

Sp. Akcyjnej „Lubań - Wronki“

Przemysł Ziemniaczany

w Luboniu

odbędzie się dn. 16 kwietnia 1932 r. o godz. 17 w Luboniu w domu administracyjnym Spółki z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Sprawozdanie Zarządu i Rady Nadzorczej z czynności Spółki za rok gospodarczy od 1 sierpnia 1930 r. do 31 lipca 1931 r.;
- 2) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania, bilansu oraz rachunku strat i zysków za czas od 1 sierpnia 1930 r. do 31 lipca 1931 r.;
- 3) Kwitowanie władz Spółki z wykonanych czynności.

PP. Akcjonariusze, chcący wziąć udział w głosowaniu, mają swe akcje, albo notarialne lub bankowe dowody zastawu przesłać Zarządowi Spółki w Luboniu przynajmniej 7 dni przed Walnym Zgromadzeniem.

W zaświadczeniach należy wymienić liczby akcji i stwierdzić, że akcje nie będą wydane przed ukończeniem Walnego Zgromadzenia.

Żądanie pomieszczenia dodatkowych spraw na porządku dziennym należy zgłosić do Zarządu Spółki pisemnie nie później, jak 14 dni przed terminem Walnego Zgromadzenia, oraz należy udowodnić posiadanie wymaganej ilości akcji.

Z a r z ą d

Zarząd Spółki Akcyjnej pod firmą

„Jurata“, Uzdrowisko na Półwyspie Helu, S. A.

zawiadamia niniejszym PP. Akcjonariuszów, że
ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARIUSZÓW
 odbędzie się w dn. 14 kwietnia 1932 r., o godz. 18, w lokalu Zarządu Spółki w Warszawie, przy ul. Marszałkowskiej Nr. 7 m. 1, z następującym porządkiem obrad: 1) Zagajenie i wybór przewodniczącego; 2) Sprawozdanie Zarządu i Rady Nadzorczej za 1931 r.; 3) Rozpatrzenie bilansu za 1931 r.; 4) Zatwierdzenie sprawozdań i bilansu oraz udzielenie Zarządowi absolutorjum za jego czynności w 1931 r.; 5) Zatwierdzenie preliminarza budżetowego na 1932 r.; 6) Wybory członków Zarządu; 7) Wybory członków Rady Nadzorczej; 8) Upoważnienie Zarządu do nabywania, sprzedaży i obciążania nieruchomości, a również do wydzierżawiania i poddzierżawiania terenów Uzdrowska; 9) Wolne wnioski.

Towarzystwo Cukrowni

„KRASINIEC“

S. A.

Bilans w dn. 1 lipca 1931 r.

AKTYWA	zł
Grunta	45.794-66
Budowle	1,352.471-81
Maszyny i aparaty	1,950.830-54
Kolejki wąskotorowe	299.673-03
Inwentarze	79.621-26
Gotowizna	56.109-24
Remanenty	2,655.105-32
Sumy ewidencyjne	3,235.162-22
Papiery procentowe własne	183.353-85
Plantatorzy	459.133-49
Różni dłużnicy	86.162-30
Różni za złożone weksle in blanco	15-—
Udział Cukrowni w Sp. Handl. Cukrowni	3.600-—
" " w budującej się stacji	
" melasowej w Gdyni	7.800-—
Sumy przechodnie	55.410-46
Banki i Kartel	659.191-58
	<hr/>
	11,129.434-76

PASYWA	zł
Kapitał akcyjny	2,160.000-—
" zapasowy	139.233-43
" amortyzacyjny	2,032.489-15
" rezerwowo	136.231-87
Rachunki bieżące	234.751-60
Akcepty	333.775-03
Weksle plantatorskie	337.500-—
Niewypłacona dywidenda	28.700-63
Fundusz asekuracyjny	6.546-32
Rząd Polski, Ministerstwo Skarbu	22.316-08
Sumy ewidencyjne	3,235.162-22
Różni wierzyciele	97.885-79
Skarb Państwa, za opłatę celną od cukru 23/24 r.	127.668-46
Sumy przechodnie	11.045-12
Banki i Kartel	2,085.628-35
Zyski:	
pozostałość z roku ubiegłego	3.001-78
zysk w roku sprawozd. 1930/31	137.498-93
	<hr/>
	11,129.434-76

Rachunek zysków i strat

DEBIT	zł
Strata na różnicy kursu walut	1.320-51
Strata na koniu	350-—
Resztę należności za opłatę celną od eksportowego z kamp. 23/24 r.	10.624-63
Zyski	140.500-71
	<hr/>
	152.795-85

CREDIT	zł
Pozostałość zysku z roku ubiegłego	3.001-78
Nadwyżka ze sprzedaży praski do kostek	4.973-12
Zysk na fabrykacji 1930/31 r.	144.820-95
	<hr/>
	152.795-85

Zarząd Spółki Akcyjnej
POLSKI PRZEMYSŁ WÓDCZANY

której brzmienie do 15 października 1931 r. było
Zakłady Przemysłowe Wilkelhausen, Towarzystwo Akcyjne

zawiadamia, że

**ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE
AKCJONARJUSZÓW**

odbędzie się w biurze Zarządu Spółki w Warszawie przy ul. Dobrej Nr. 48/50 w pierwszym terminie w dn. 7 kwietnia 1932 r. o godz. 18, z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Otwarcie Zgromadzenia i wybór przewodniczącego;
- 2) Sprawozdanie Zarządu i rozpatrzenie bilansu i rachunku zysków i strat za rok operacyjny 1930/31;
- 3) Sprawozdanie rewizyjne Rady Nadzorczej;
- 4) Zatwierdzenie bilansu i rachunku zysków i strat za rok operacyjny 1930/31 i powzięcie uchwały o pokryciu strat;
- 5) Udzielenie pokwitowania Zarządowi i Radzie Nadzorczej;
- 6) Wybory trzech członków Rady Nadzorczej na miejsce wylosowanych;
- 7) Powzięcie uchwały co do pisma, w którym mają być drukowane obowiązkowe ogłoszenia od Spółki;
- 8) Wnioski Zarządu, Rady Nadzorczej i PP. Akcjonariuszów.

Ewentualne wnioski o uzupełnienie porządku dziennego należy nadesłać pod adresem Zarządu Spółki przynajmniej na dwa tygodnie przed Walnym Zgromadzeniem.

Stosownie do § 6 Statutu Spółki Walne Zgromadzenie odbędzie się w pierwszym terminie, o ile będzie na niem reprezentowana więcej niż połowa akcji uprzywilejowanych.

**NADZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE
AKCJONARJUSZÓW**

T-wa Browaru „Szopen“ w Wilnie, S. A.

odbędzie się w dn. 17 kwietnia 1932 r. o godz. 19 w lokalu Zarządu T-wa w Wilnie przy ul. Sierakowskiego 18.

Porządek obrad: 1) Uzgodnienie statutu Spółki z Rozp. Pana Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 22 marca 1928 r. o prawie o spółkach akcyjnych i uchwalenie w tym celu całego statutu Spółki w nowym brzmieniu; 2) Upoważnienie Zarządu Spółki, aby na prawach Walnego Zgromadzenia poczynił w uchwalonym statucie te zmiany, jakie okażą się potrzebne na żądanie odnośnych władz; 3) Wolne wnioski.

Z A R Z A D

Tow. Hoteli i Pensjonatów Bristol, S. A.

zawiadamia PP. akcjonariuszów, że w dn. 11 kwietnia 1932 r. o godz. 5 po poł., odbędzie się

**ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE
AKCJONARJUSZÓW**

w hotelu Bristol w Zakopanem, z porządkiem obrad:

- 1) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdań, bilansu oraz rachunku zysku i strat za 1931 r. i udzielenie zarządowi absolutorjum;
- 2) Powzięcie uchwały pokrycia strat;
- 3) Upoważnienie zarządu do nabywania, zbywania i obciążania nieruchomości i ruchomości;
- 4) Określenie ilości członków zarządu i Komisji Rewizyjnej i ich wybór z oznaczeniem wynagrodzenia;
- 5) Wolne wnioski.

Likwidatorowie S. A.

„Wschodnio-Galicyjskie Koleje Lokalne“

zawiadamiają PP. Akcjonariuszów, że Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie zwołane na dz. 12 marca 1932 r., nie doszło do skutku z powodu niezłożenia dostatecznej ilości akcji.

Po myśli postanowienia § 27 statutu Spółki Likwidatorowie zwołują ponowne

NADZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE

na dz. 9 kwietnia 1932 r. o godz. 10 przed poł., we Lwowie ul. Andr. Potockiego L. 11 parter z niezmiennym porządkiem dziennym poprzedniego Walnego Zgromadzenia, które nie doszło do skutku, a mianowicie:

- 1) Wybór Przewodniczącego Zgromadzenia;
- 2) Sprawozdanie Likwidatorów z przeprowadzenia likwidacji Spółki; sprawozdanie Komisji Rewizyjnej z dokonanego sprawozdania rachunku likwidacyjnego i udzielenie Likwidatorom absolutorjum;
- 3) Stwierdzenie ukończenia likwidacji i upoważnienie Likwidatorów do przeprowadzenia końcowych czynności;
- 4) Wolne wnioski.

Niniejszem zwołane ponowne nadzwyczajne walne Zgromadzenie uprawnione będzie — po myśli powołanego postanowienia statutu Spółki — powziąć prawomocne uchwały w przedmiotach wymienionej porządku dziennego, bez względu na ilość biorących w niem udział akcjonariuszów i bez względu na sumę kapitału akcyjnego przez nich zastąpioną.

Rada Zarządzająca

**Zakładów Przemysłowo - Budowlanych
„Dźwignia“, S. A. w Sosnowcu**

podaje do wiadomości PP. Akcjonariuszów, że

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE

odbędzie się w niedzielę, dn. 3 kwietnia 1932 r. o godz. 16, w lokalu przy ul. Swobodnej Nr. 3 w Sosnowcu.

Porządek dzienny obrad Walnego Zgromadzenia:

- 1) Zagajenie Zebrania i wybór przewodniczącego;
- 2) Sprawozdanie Rady Zarządzającej z działalności i rachunkowości za 1931 r.;
- 3) Sprawozdanie Komisji Rewizyjnej z wnioskiem udzielenia absolutorjum Radzie Zarządzającej;
- 4) Zatwierdzenie budżetu i planu działalności na 1932 r.;
- 5) Upoważnienie Rady Zarządzającej do ewentualnego kupna, sprzedaży lub wydzierżawiania;
- 6) Wybór Komisji Rewizyjnej i członków Rady Zarządzającej na miejsce ustępujących;
- 7) Wolne wnioski.

PP. Akcjonariusze, którzy pragną wziąć udział w Walnym Zgromadzeniu, winni stosownie do § 23 Statutu Spółki, złożyć Radzie swoje akcje lub dowody banku na ich posiadanie, co najmniej na 7 dni przed Walnym Zgromadzeniem.

Wolne wnioski będą rozpatrywane, o ile zostaną przedstawione na piśmie Radzie Zarządzającej najpóźniej na 14 dni przed Walnym Zgromadzeniem.

Zarząd Sp. Akc.

„Wolbrom“ Fabryka Wyrobów Gumowych

S. A. W WOLBROMIU

podaje niniejszem do wiadomości akcjonariuszów, że w dn. 21 kwietnia 1932 r. o godz. 17 odbędzie się w lokalu Spółki S. A. „Olkusz“ w Olkuszach

NADZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARJUSZÓW

Spółki Akcyjnej „Wolbrom“ Fabryka Wyrobów Gumowych. S. A. w Wolbromiu z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Zagajenie i wybór Przewodniczącego;
- 2) Wybór członków Zarządu w miejsce ustępujących;
- 3) Wybór członków Komisji Rewizyjnej;
- 4) Wolne wnioski Zarządu oraz wolne wnioski akcjonariuszów.

Akcjonariusze, życzący sobie brać udział w Walnym Zgromadzeniu, winni złożyć swoje akcje przynajmniej na 7 dni przed Zgromadzeniem w Spółce i nie odebrać takowych przed ukończeniem Zgromadzenia.

Zamiast akcji oryginalnych mogą być złożone zaświadczenia, wydane na dowód złożenia akcji u notariusza, bądź w instytucji kredytowej krajowej, lub po uprzednim uzyskaniu zezwolenia w myśl art. 59 Prawa akcyjnego w jednej z następujących instytucji kredytowych zagranicznych: 1) Anglo-Tschecho-Slovakische Bank, Prag, 2) Deutsche Bank und Diskontogesellschaft, Berlin, 3) Darmstätter und Nationalbank Kommanditgesellschaft a. Aktien, 4) Anglo International Bank Ltd. London Ec 3, 5) Credito Italiano, Trieste, 6) Oesterreichische Kreditanstalt für Handel und Gewerbe, Wien, 7) Schoeller et Comp. Bankhaus, Wien, 8) Schweizerischer Bank Verein, Zürich, 9) Ungarische Allgemeine Kreditbank, Budapest V i 10) Bank von Liechtenstein, Vaduz.

Wnioski akcjonariuszów przedstawione być mogą Walnemu Zgromadzeniu jedynie przez Zarząd, drogą poleconych pism, najpóźniej w ciągu 23 dni, poprzedzających Walne Zgromadzenie nie wliczając daty nadania.

R a d a Z a r z ą d z a j ą c a

Włosko-Polskiego Towarzys. Górniczego Rybnik „SIPMER“ Societa Italo-Polacca Miniere Rybnik „SIPMER“

S. A. Z SIEDZIBĄ W MEDJOLANIE

ma zaszczyt zawiadomić PP. Akcjonariuszów, iż w dn. 30 marca 1932 r. o godz. 4 po poł. odbędzie się w siedzibie Spółki w Medjolanie, przy Piazza della Scala 3

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE

z następującym porządkiem dziennym: 1) Sprawozdanie Rady Zarządzającej; 2) Sprawozdanie Komisji Rewizyjnej; 3) Rozpatrzenie stanu rachunków na dz. 31 grudnia 1931 r.; 4) Wybór dwóch członków Rady Zarządzającej; 5) Określenie wysokości wynagrodzenia dla członków Rady Zarządzającej za okres sprawozdawczy 1931; 6) Wybór trzech członków Komisji Rewizyjnej i dwóch zastępców; 7) Określenie honorarium dla Komisji Rewizyjnej na 1932 r.

Ponieważ wszystkie akcje są imienne, prawo przyjęcia udziału w Walnym zgromadzeniu mają ci akcjonariusze, którzy będą zapisani do ksiąg Spółki conajmniej na trzy dni przed terminem zgromadzenia.

Zarząd Spółki Akcyjnej

„Towarzystwo Elektryczne Okręgu Częstochowskiego“

S. A. W CZĘSTOCHOWIE

ma zaszczyt podać powtórnie do wiadomości PP. Akcjonariuszów, że w dn. 30 marca 1932 r. o godz. 9.30 rano w lokalu przy ul. Czackiego 8, m. 6 w Warszawie odbędzie się

VI ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARJUSZÓW

z następującym porządkiem dziennym: 1) Wybór przewodniczącego Zgromadzenia; 2) Stwierdzenie prawomocności Zgromadzenia; 3) Sprawozdanie Zarządu i Rady Nadzorczej; 4) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdań, bilansu oraz rachunku strat i zysków; 5) Postanowienie w sprawie zysków; 6) Pokwitowanie władz Spółki z wykonania przez nie obowiązków; 7) Wybór członków Rady Nadzorczej; 8) Wynagrodzenie Rady Nadzorczej; 9) Wolne wnioski Akcjonariuszów.

UWAGI: 1) PP. Akcjonariusze mają prawo w ciągu siedmiu dni przed Walnym Zgromadzeniem żądać wydania odpisu wniosków w sprawach, objętych porządkiem dziennym; 2) PP. Akcjonariusze, pragnący wziąć udział w ogólnym zebraniu, winni na siedem dni przed terminem Zgromadzenia złożyć w biurze Zarządu Spółki w Częstochowie swoje akcje lub dowody złożenia akcji u notariusza, w instytucji kredytowej krajowej lub też w Banque de Bruxelles w Brukseli.

SĄD OKRĘGOWY W KRAKOWIE

Wydział II Handlowy

14 grudnia 1931 r.

II Firm. 1684/31

D. II. 180

Do ts. rejestru handlowego Oddział „B“ przy firmie „Jan Götz, Okocimski Browar i Zakłady Przemysłowe, Spółka Akcyjna“ dodatkowo wpisano.

Dzień wpisu 14 grudnia 1931. Zmieniono brzmienie firmy, która brzmiała obecnie jak następuje: „Jan Götz, Okocimski Browar i Zakłady Przemysłowe Spółka Akcyjna“. Wykreśla się dotychczasowych członków Rady Zawiadowczej i dotychczasowych członków Zarządu. Wykreśla się statut firmy „Jan Götz, Okocimski Browar i Zakłady przemysłowe Spółka Akcyjna“ a celem uzgodnienia statutu z prawem o spółkach akcyjnych z 23.3.1928 Dz. Ust. R. P. Nr. 39 poz. 383 oraz na podstawie uchwały Walnego Zgromadzenia w dniu 19.11.1930 L. rep. 35290 zatwierdzonej postanowieniem Ministrów Przemysłów i Handlu, oraz Skarbu z 19.6.1931 — wpisano nowy statut jak następuje: Brzmienie firmy: „Jan Götz, Okocimski Browar i Zakłady Przemysłowe Spółka Akcyjna“. Siedziba Okocim. Przedmiot przedsiębiorstwa: przeróbka zbóż i płodów rolniczych sposobem przemysłowym, w szczególności w celu produkowania piwa, siodu, spirytusu, drożdży itp. dalej wykonywanie odnośnych przemysłów pomocniczych, jakoto wyrób beczek, naczyń itp. Czas trwania spółki — nieograniczony. Kapitał akcyjny spółki wynosi 6.000.000 zł i podzielony jest na 15.000 sztuk akcji po 400 zł. opiekujących na okaziciela i niepodzielnych. Kapitał akcyjny w całości wpłacono. Zarząd składa się z dwóch, tworzących Dyрекcję Spółki członków — a mianowanych przez Radę Nadzorczą z pośród akcjonariuszów, lub z poza nich. Członkami Zarządu Spółki ustanowiono inż. Jana Pieniążka i Maksymiljana Grossmana, obu w Okocimiu. Podpis firmy następuje w ten sposób, że pod wydrukowanym stemplem wyciśniętym, lub przez kogokolwiek wypisanem, brzmieniem firmy mieszczą swe podpisy albo dwaj członkowie Zarządu kolektywnie, albo jeden członek Zarządu łącznie z prokurentem. Rok obrachunkowy-kalendarzowy. Wszelkie publiczne ogłoszenia Spółki powinny być umieszczone w Monitorze Polskim, i w tygodniku „Polska Gospodarka“ a pozatem w innym piśmie, przeznaczonym przez Walne Zgromadzenie. Przepisy o likwidacji zawarte są w § 64 statutu Spółki. Wpisano na podstawie podania z 10.12.1931 i na podstawie uchwały Walnego Zgromadzenia z 19.11.1930 L. Rep. 35290.

Polskie Transatlantyczne Towarzystwo Okrętowe, S. A.

LINJA GDYNIA—AMERYKA

Bilans za 1930 r. (od I/III do 31/XII 1930 r.)

AKTYWA		zł	zł
Majątek stały:			
1) Statki	16.071.897'81		
2) Urządzenia na statkach	1.785.766'41		
3) Ruchomości w Centrali i Oddziałach	172.797'43	18.030.461'65	
Środki płynne:			
1) Kasa	157.785'36		
2) Banki	394.195'03		
3) Papiery wartościowe	124.532'40		
4) Weksle	33.585'56	710.098'35	
Dłużnicy		602.685'05	
Materiały:			
1) Materiały okrętowe w magazynie		123.949'96	
Inne aktywa:			
1) Hawaryje	137.829'72		
2) Udziały konsorcjalne	5.000'00	142.829'72	
Strata za 1930 r.		728.710'85	
		<u>20.338.735'58</u>	
PASYWA			
Kapitał akcyjny		zł	zł
			9.000.000'00
Zobowiązania:			
1) Hipoteka statków	8.975.132'38		
2) Wierzyciele	1.099.460'86		
3) Przedpłaty na karty okrętowe	1.050.940'01	11.125.533'25	
Inne pasywa:			
1) Sumy przechodnie		213.202'33	
		<u>20.338.735'58</u>	
Rachunek zysków i strat			
STRATY			zł
Koszty handlowe	2.419.742'18		
Wydatki w związku z przekazami	90.178'09		
	<u>2.509.920'27</u>		
ZYSKI			zł
Podróże statków	1.697.617'25		
Odsetki i prowizje	50.125'01		
Różnice kursowe	33.467'16		
Strata za 1930 r.	728.710'85		
	<u>2.509.920'27</u>		

Zarząd Spółki Akcyjnej

Polskie Towarzystwo Akumulatorowe, S. A.

zawiadamia PP. Akcjonariuszów, że w dn. 14 kwietnia 1932 r. o godz. 4 po poł. w lokalu Zarządu w Warszawie przy ul. Aleje Jerozolimskie Nr. 45, odbędzie się

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARJUSZÓW

z następującym porządkiem obrad:

1) Zagajenie i wybór Przewodniczącego; 2) Sprawozdanie Zarządu i Rady Nadzorczej z działalności Spółki za 1931 r.; 3) Sprawozdanie Zarządu z przyczyn, które spowodowały zgłoszenie prośby o odroczenie wypłat; 4) Rozpatrzenie i zatwierdzenie bilansu i rachunku zysków i strat za tenże czas oraz podział zysków; 5) Udzielenie absolutorium władzom Spółki; 6) Wybór władz Spółki; 7) Wolne wnioski.

PP. Akcjonariuszom przysługuje prawo zgłoszenia na porządek obrad spraw dodatkowych w terminie do dn. 31 marca 1932 r.

Walne Zgromadzenie będzie prawomocnym bez względu na ilość reprezentowanych na niem akcji.

Pabjanickiej Sp. Akc. Przemysłu Chemicznego W PABJANICACH

na za radzie § 18 statutu Spółki zaprasza PP. Akcjonariuszów na

DOROCZNE ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE

Akcjonariuszów Spółki, odbyć się mające w czwartek, dn. 21 kwietnia 1932 r. o godz. 10 rano w biurze Zarządu w Pabjanicach przy ul. Piłsudskiego Nr. 5, z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Odczytanie protokołu z 35 zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszów z dn. 21 kwietnia 1931 r. oraz stwierdzenie wykonania uchwał tegoż walnego zgromadzenia;
- 2) Przyjęcie sprawozdania rocznego, bilansu rocznego oraz sprawozdania Komisji Rewizyjnej za rok operacyjny 1931. Powzięcie decyzji w sprawie bilansu rocznego oraz udzielenia Zarządowi absolutorium;
- 3) Powzięcie decyzji w sprawie użycia czystego zysku, ustalenia dywidendy oraz terminu wypłaty tejże;
- 4) Ustalenie wynagrodzenia dla członków Zarządu i Komisji Rewizyjnej;
- 5) Wnioski;
- 6) Wybór Komisji Rewizyjnej oraz wybory do Zarządu.

Zgłoszenia w przedmiocie zamieszczenia dodatkowych spraw na porządku dziennym Walnego Zgromadzenia przedłożone być winny Zarządowi nie później, niż na 14 dni przed terminem Zgromadzenia.

PP. Akcjonariusze, którzy zamierzają uczestniczyć w powyższym Walnym Zgromadzeniu, winni złożyć swe akcje Zarządowi Spółki co najmniej na 7 dni przed terminem Zgromadzenia. Zamiast akcji mogą być złożone zaświadczenia, wydane na dowód złożenia akcji u notariusza lub w instytucji kredytowej krajowej oraz w banku „Schweizerischer Bankverein“, Basel (Szwajcarski Związek Bankowy w Bazylei).

[Zwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszów Towarzystwa Akcyjnego

Ząbkowickiej Fabryki Szkła

S. A. W ZĄBKOWICACH

odbędzie się w dn. 16 kwietnia 1932 r. o godz. 9 przed poł. w biurze fabryki w Ząbkowicach, z następującym porządkiem dziennym: 1) Sprawozdanie i bilans za 1931 r.; 2) Budżet i plan działań na 1932 r.; 3) Wybór członków Zarządu i Komisji Rewizyjnej; 4) Wolne wnioski.

Miejsca depozytu dla akcji: a) Tow. Akc. Ząbkowickiej Fabryki Szkła, Ząbkowice, b) Bank Dyskontowy Warszawski, Warszawa, c) Böhmische Union - Bank Praha, C. S. R.

Spółki Akcyjnej „CERATA“

zawiadamia PP. Akcjonariuszów, że w dn. 31 marca 1932 r. o godz. 17. odbędzie się w biurze Zarządu Spółki przy ul. Karolkowej 32 w Warszawie

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARJUSZÓW

z następującym porządkiem dziennym: 1) Sprawozdanie Zarządu za 1931 r. bilans oraz r/k zysków i strat na tenże okres; 2) Sprawozdanie Komisji Rewizyjnej; 3) Podział zysku czystego; 4) Budżet wydatków i plan działalności na 1932 r.; 5) Wybór członków Zarządu i Komisji Rewizyjnej; 6) Wnioski Zarządu i Akcjonariuszów.

Akcjonariusze, pragnący wziąć udział w Walnym Zgromadzeniu, winni najmniej na 7 dni przed Zgromadzeniem złożyć swe akcje, względnie kwity depozytowe w biurze Zarządu Spółki, ul. Karolkowa 32.

„VISTULA“

Powszechne Towarzystwo Ubezpieczeń, S. A. w Tczewie

Bilans otwarcia likwidacji na dz. 19 lutego 1931 r.

AKTYWA	zł	zł	PASYWA	zł	zł
1. Kasa		3.257'98	1. Kapitały i fundusze gwaran- cyjne:		
2. Instytucje kredytowe:			a) emitow. kapitał akc.	250.000'00	
a) krajowe			b) kapitał rezerwowy	100.000'00	
1. Państwowe i Bank Polski	96'77		c) rezerwa hipoteczna	4.578'61	354.578'61
2. Inne	449.118'46		2. Fundusz ubezpieczeniowy:		
b) Zagraniczne	—	449.215'22	rezerwa składek na udział własny i obcy		962.301'22
3. Papiery wartościowe:			3. Fundusze i rezerwy techn.: rezerwa na nieuregulowane szkody		97.527'15
a) krajowe			4. Wierzyciele:		
1. posiadające ubezpieczeń- stwo prawne zł 55'58	131.520'00	131.575'58	a) Agenci i ubezpiecz.	14.489'68	
2. Inne zł	131.520'00	131.575'58	b) Zakłady ubezpiecz.	234.749'91	
b) Zagraniczne	—	131.575'58	c) Inni	57.102'24	306.341'83
4. Nieruchomości:	1'00	88.946'00	5. Nieuiszczone podatki i opłaty: Opłata stemplowa od ubez- pieczeń		10.001'47
Przewartościowanie wg. urzę- dowego oszacowania	88.946'00	88.947'00	6. Niewypłacona dywidenda na 1930 r.	40.000'00	
5. Pożyczki hipoteczne:		1.002.229'91	Niewypłacona tantjema na 1930 r.	8.269'00	48.269'00
6. Dłużnicy:			7. Przeniesienie zysku		74.138'66
a) Oddziały	60.243'67				
b) Agenci	10.488'78				
c) Różni z tytułu zale- głej składki	35.060'10				
d) Zakłady ubezpieczeń	20.271'13	133.551'54			
e) Inne	7.487'86	44.380'71			
7. Ruchomości biurowe:		44.380'71			
		<u>1.853.157'94</u>			<u>1.853.157'94</u>

Zamknięcie działu bezpośrednio-ogniowego na dz. 19 lutego 1931 r.

PRZYCHÓD	zł	zł	ROZCHÓD	zł	zł
1. Fundusze przeniesione z roku ubiegłego:			1. Składka reasekuratorów:		
a) rezerwa składek zł 256.031'18			a) w złotych	23.783'40	
b) rezerwa składek reasek. „ 765.413'71	1.021.444'89		b) w fr. szw. przel. na zł	138.670'40	162.453'80
c) rezerwa szkód na własny rach.	106.943'40	1.128.388'29	2. Szkody:		
2. Składka przypisana:			a) w złotych zł 37.910'22	37.910'22	
a) w złotych zł 40.953'90			b) w fr. szw. przel. na zł	57.783'10	95.693'32
b) w fr. zł. przel. na zł 68.626'65	109.580'55		Koszty regulacji	2.001'98	
koszty poboczne	4.070'38	113.650'93	Po potrąceniu udziału rease- kuratorów:	97.695'30	
3. Prowizja od reasekuratorów:			a) w złotych zł 28.921'25	28.921'25	
a) w złotych	7.164'65		b) w fr. szw. przel. na zł	48.675'35	77.596'60
b) w fr. zł. przel. na zł	41.773'09	48.937'74	3. Prowizja od składki przypi- sanej:		20.098'70
4. Strata		11.637'39	a) prowizja akwizycyjna	655'11	
			b) „ roczna	6.193'69	6.848'80
		<u>1.302.614'35</u>	4. Część ogólnych kosztów ad- ministracji:		53.384'68
			5. Stan funduszków:		
			a) Przeniesienie składek zł 962.301'22	962.301'22	
			b) Rezerwa składek włączn. specj. rezer. zł 97.527'15	97.527'15	1.059.828'37
					<u>1.302.614'35</u>

„VISTULA” Powszechne Towarzystwo Ubezpieczeń, S. A. w Tczewie

Rachunek nieruchomości

WINIEN	zł	MA	zł
1. Przeniesienie z r. poprzed. (poz. 4 bilansu)	1'—	1. Komorne od lokatorów	415'12
2. Koszty administr. nieruch. remont i podat.	117'91	2. Przeniesienie na poz. 4 bilansu	1'—
3. Przenies. na rachunek doch. z mająt. Tow.	297'21		
	<u>416'12</u>		<u>416'12</u>

Rachunek dochodów z majątku na dz. 19 lutego 1931 r.

WINIEN	zł	MA	zł
1. Czysty dochód z majątku (przenosi się na rachunek zysków i strat)	21.303'55	1. Procenty z rach. bież. w instytucjach kredytowych	19'91
		2. Procenty od pożyczek hipotecznych	19.490'78
		3. Odsetki za zwłokę od ubezpieczonych	1.495'65
		4. Czysty dochód z nieruchomości	297'21
	<u>21.303'55</u>		<u>21.303'55</u>

Rachunek zysków i strat do bilansu na dz. 19 lutego 1931 r.

STRATY	zł	ZYSKI	zł
1. Strata w dziale ogniowym	11.637'39	1. Pozostałość zysku z roku poprzedniego	16.857'71
2. Niepodzielona część kosztów administracji	2.440'86	2. Czysty dochód z majątku	21.303'55
3. Strata w papierach wartościowych	38.908'—	3. Przewartościowanie nieruchomości	88.946'—
4. Czysty zysk	74.138'66	4. Zysk na kursie	17'65
	<u>127.124'91</u>		<u>127.124'91</u>

Przemysł Metalowy „GRANAT”

S. A.

zawiadamia niniejszem PP. Akcjonariuszów, że w dn. 16 kwietnia 1932 r. o godz. 17 odbędzie się w Warszawie przy ul. Aleje Ujazdowskie 9-a w siedzibie Spółki

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARJUSZÓW

z następującym porządkiem dziennym: 1) Wybór przewodniczącego; 2) Sprawozdanie Zarządu i Komisji Rewizyjnej; 3) Rozpatrzenie i zatwierdzenie bilansu, oraz rachunku strat i zysków; 4) Podział zysków za rok operacyjny 1931, i pokwitowanie władz spółki z wykonania przez nie obowiązków; 5) Wybory władz Spółki; 6) Upoważnienie Zarządu do kupna, sprzedaży tudzież wydzierżawiania nieruchomości, oraz zaciągania długów hipotecznych; 7) Oznaczenie wynagrodzenia Zarządu i Komisji Rewizyjnej; 8) Oznaczenie pisma, w którym mają być drukowane ogłoszenia Spółki.

Akcjonariusze, pragnący zgłosić sprawy dodatkowe na porządek dzienny, winni to uczynić do dn. 24 marca 1932 r., tak aby sprawy te mogły być umieszczone na porządku dziennym w drugim ogłoszeniu.

Akcjonariusze, życzący sobie wziąć udział w Walnym Zgromadzeniu, obowiązani są złożyć swoje akcje lub świadectwa depozytowe instytucji kredytowych polskich przynajmniej na 7 dni przed terminem Walnego Zgromadzenia w biurze Zarządu Spółki w Warszawie przy ul. Aleje Ujazdowskie 9-a.

Zarząd Fabryki Maszyn S. Waberski i S-ka, S. A., w Warszawie zwołuje na dz. 9 kwietnia r. b. o godz. 4 popoł. w kancelarii notariusza R. Jelnickiego przy ul. Kapucyńskiej 6, **Walne Zebranie Akcjonariuszów** z następującym porządkiem dziennym: 1) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania, bilansu oraz rachunku zysków i strat za 1931 r.; 2) Powzięcie uchwały co do pokrycia strat; 3) Kwitowanie władz Spółki z wykonania przez nie obowiązków i 4) Wybór Komisji Rewizyjnej.

Zarząd Spółki Akcyjnej

Elektrownia w Piotrkowie

Piotrków Tryb.

ma zaszczyt podać powtórnie do wiadomości PP. Akcjonariuszów, że w dn. 30 marca 1932 r. o godz. 11 przed poł. w lokalu przy ul. Czackiego Nr. 8 m. 6 w Warszawie, odbędzie się

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARJUSZÓW

z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Sprawozdanie Zarządu z działalności Spółki w 1931 r.;
- 2) Sprawozdanie Rady Nadzorczej;
- 3) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania Zarządu, bilansu oraz rachunku zysków i strat za rok operacyjny 1931;
- 4) Powzięcie uchwały w sprawie podziału zysku;
- 5) Udzielenie absolutorjum Radzie Nadzorczej oraz Zarządowi Spółki;
- 6) Wybór członków Rady Nadzorczej stosownie do § 12 Statutu;
- 7) Wyznaczenie wynagrodzeń dla członków Rady Nadzorczej;
- 8) Ustalenie dzienników, w których powinny być umieszczone ogłoszenia Spółki;
- 9) Wolne wnioski.

PP. Akcjonariusze, pragnący wziąć udział w Walnym Zgromadzeniu, powinni — w myśl Statutu — na 7 dni przed datą Walnego Zgromadzenia złożyć swe akcje w biurze Zarządu Spółki w Piotrkowie Tryb. lub dowody złożenia akcji u notariusza, w krajowej instytucji kredytowej lub też w Banku de Bruxelles w Brukseli.

ZARZĄD

Elektrowni Okręgu Warszawskiego, S. A.

podaje do wiadomości PP. Akcjonariuszów, że w dn. 4 kwietnia 1932 r. (poniedziałek) o godz. 11 w poł. odbędzie się w lokalu Spółki w Warszawie, ul. Marszałkowska 94,

DWUNASTE ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARIJUSZÓW

z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Wybór Przewodniczącego;
- 2) Sprawozdanie za ubiegły rok operacyjny;
- 3) Rozpatrzenie i zatwierdzenie bilansu, rachunku strat i zysków za 1931 r. oraz sprawozdania Komisji Rewizyjnej;
- 4) Wniosek w sprawie podziału czystego zysku osiągniętego w 1931 r.;
- 5) Budżet na 1932 r.;
- 6) Wybory do Rady Nadzorczej i Komisji Rewizyjnej;
- 7) Wyznaczenie wynagrodzenia dla członków Rady i Komisji Rewizyjnej;
- 8) Wolne wnioski.

Właściciele akcji winni przynajmniej na 7 dni przed terminem Walnego Zgromadzenia złożyć je na ręce Zarządu w biurze Spółki, Warszawa, Marszałkowska 94. Zamiast akcji mogą być złożone świadectwa depozytowe lub zastawowe właściwych instytucji kredytowych.

W myśl art. 57 Prawa o Spółkach Akcyjnych PP. Akcjonariusze, pragnący zgłosić dodatkowe sprawy na porządek dzienny, winni złożyć odpowiednie wnioski na ręce Zarządu Spółki najpóźniej do dn. 19 marca 1932 r.

Stosownie do § 8 statutu Zgromadzenie powyższe będzie prawomocne bez względu na ilość reprezentowanych na niem akcji.

ZARZĄD

Babino-Tomachowskiej Cukrowni, S. A.

W WARSZAWIE

zawiadamia PP. Akcjonariuszów, że

wymiana akcji markowych oraz świadectw tymczasowych na akcje złotowe

odbywać się będzie w Banku Dyskontowym Warszawskim, S. A. w Warszawie, Fredry 8, codziennie w dni powszednie, poczynając od dn. 15 marca r. b. w godz. od 10 do 1 pp.

Rada Banku Handlowo-Przemysłowego w Włocławku S. A.

ma zaszczyt zawiadomić PP. Akcjonariuszów, że w dn. 14 kwietnia 1932 r. o godz. 6 po poł., we Włocławku w lokalu Banku ul. Cyganka 19, odbędzie się

Zwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszów

z następującym porządkiem dziennym: 1) Zagajenie i wybór przewodniczącego; 2) Sprawozdanie Dyrekcji z działalności Banku za 1931 r. oraz wnioski Rady i Komisji Rewizyjnej; 3) Zatwierdzenie bilansu i rachunku zysków i strat za 1931 r.; 4) Projekt budżetu na 1932 r.; 5) Ustalenie liczby członków Rady; 6) Wybór członków Rady i Komisji Rewizyjnej na miejsce ustępujących; 7) Oznaczenie pism codziennych dla ogłoszeń Spółki; 8) Wolne wnioski.

Ogłoszenie licytacji zastawów!

Akcyjny Bank Hipoteczny, S. A.

WE LWOWIE

podaje do powszechnej wiadomości, że przedmioty zastawione w KASIE ZALICzkOWEJ od 1 stycznia do 30 czerwca 1931 r. od Nr. 70.614 do 78.287 nieodnowione lub niewykupione **SPRZEDANE BĘDĄ** przez przedstawiciela władz skarbowych i w obecności przedstawiciela policji na publicznej licytacji

w dn. 11 kwietnia 1932 r.

(ewent. także w dniach następnych) o godz. 9 przed poł. najwięcej ofiarującemu za gotówkę. Licytacja odbędzie się w lokalnościach gmachu Banku Hipotecznego, pl. Halicki Nr. 15.

UWAGA 1. -- Celem uniknięcia znacznych kosztów cechowania przedmiotów do licytacji przeznaczonych wzywa się strony, by we własnym swoim interesie przeprowadziły wykupno względnie prolongatę zastawów najpóźniej do dn. 20 marca 1932 r.

2. — W dniu licytacji jest odnowienie lub wykupno zastawów do licytacji przeznaczonych bezwzględnie wykluczone.

We Lwowie, dn. 15 marca 1932 r.

DYREKCJA

Zarząd Sp. Akc. pod firmą

Fabryka Filców Landau i Weile

S. A.

zawiadamia PP. Akcjonariuszów, że w dn. 2 kwietnia 1932 r. o godz. 11, w lokalu Zarządu przy ul. Staro-Wólczańskiej 5, w Łodzi, odbędzie się

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARIJUSZÓW

z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Wybór przewodniczącego;
- 2) Zatwierdzenie sprawozdania Zarządu i Rady Nadzorczej, bilansu oraz rachunku zysków i strat za 1931 r.;
- 3) Podział zysku;
- 4) Kwitowanie władz Spółki z wykonania przez nie obowiązków;
- 5) Wybory do Zarządu i Rady Nadzorczej;
- 6) Upoważnienie Zarządu do zaciągania pożyczek i ich zabezpieczenia na nieruchomościach Spółki;
- 7) Wniosek o zmianie art. 36 i 41 Statutu. Treść projektowana:

Art. 36. — Członkowie Zarządu otrzymują za swoją działalność w Spółce wynagrodzenie w postaci stałej pensji oraz tantiemy. Wysokość pensji ustala corocznie Walne Zgromadzenie. Wysokość tantiemy unormowana jest w § 46 statutu.

Art. 41. — Członkowie Rady Nadzorczej otrzymują za swe czynności wynagrodzenie, którego wysokość ustala corocznie Walne Zgromadzenie;

8) Ustalenie na 1932 r. pensji członków Zarządu, oraz wynagrodzenia członków Rady Nadzorczej.

Browar Kuntersztyn, S. A. w Grudziądzu

Bilans na dz. 30 września 1931 r.

STAN CZYNNY		zł
Grunty		82.439 60
Budynki		1.104.996 04
Nieruchomość Świecie		100.000 00
Nieruchomość Bydgoszcz		64.126 64
Nieruchomość Grudziądz ul. Toruńska		119.769 82
Nieruchomość Nowe		80.183 55
Maszyny i urządzenia		792 373 46
Beczki		222.229 64
Tabor		196.311 20
Utensylja pp.		328 848 69
Zapasy		236.151 73
Pożyczki i hipoteki		505.770 98
Dłużnicy za piwo i inne		262.009 07
Kasa i P. K. O.		11.294 17
Należności bankowe		253.615 97
Weksle		20.085 95
Efekty		154.292 01
		<u>4.534.498 52</u>

STAN BIERNY		zł
Kapitał akcyjny		1.400.000 00
Pożyczka długoterminowa		1.040.807 35
Fundusz rezerwowy		158.717 06
Fundusz amortyzacyjny		704.104 82
Kredytorzy		1.101.701 87
Hipoteki		56 640 00
Rezerwa podatkowa		50.000 00
Dywidenda nieodebrana		5.130 00
Zysk		17.397 42
		<u>4.534.498 52</u>

Rachunek zysków i strat na dz. 30 września 1931 r.

DEBET		zł
Koszty administracyjne (włącznie podatków i ubezp.)		556.759 92
Odpisy na debitorach		98.352 91
Amortyzacje		210.490 21
Zerwa podatkowa		50.000 00
Zysk		17 397 42
		<u>932.950 46</u>

KREDYT		zł
Przeniesienie		2 864 83
Rachunek fabrykacji		930.085 63
		<u>932.950 46</u>

Powyższy bilans oraz rachunek zysków i strat zostały zatwierdzone przez Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy, odbyte w dn. 29 lutego 1932 r.

Grudziądz, dn. 29 lutego 1932 r.

Zarząd: Rada Nadzorcza:
 (—) Krogol. (—) ppa E. Turbiński (—) Arno Meyer

Na podstawie § 24 statutu Banku

Polska Kasa Opieki, S. A.

Dyrekcja Banku zwołuje niniejszem doroczne

WALNE ZGROMADZENIE

Akcjonariuszów Banku na dz. 4 kwietnia 1932 r. o godz. 11 w gmachu P. K. O., ul. Jasna 9. z następującym porządkiem dziennym: 1) Zagajenie Zgromadzenia i wybór Przewodniczącego; 2) Odczytanie protokołu Walnego Zgromadzenia z dn. 26 marca 1931 r.; 3) Sprawozdanie Dyrekcji i Rady Banku z zamknięcia rachunków za 1931 r.; 4) Podział zysków; 5) Zatwierdzenie budżetu na 1932 r.; 6) Wybór członków Rady; 7) Wolne wnioski.

I OGŁOSZENIE

Komisja Likwidacyjna Sp. Akc. „Uzdrowiska Krajoje“

S. A.

zawiadamia, że w dn. 14 kwietnia 1932 r. o godz. 15 w kancelarii Notariusza Witolda Biernackiego, w gmachu Hipoteki Kapucyńska 6 w Warszawie, odbędzie się

WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARIJUSZÓW

z następującym porządkiem obrad: 1) Sprawozdanie Komisji Likwidacyjnej; 2) Zatwierdzenie sprawozdania Komisji, bilansów oraz rachunków strat i zysków za lata 1930 i 1931 i udzielenie absolutorjum Komisji Likwidacyjnej z dotychczasowej działalności; 3) Sprawa tymczasowego lokowania funduszy Spółki; 4) Wybór Komisji Rewizyjnej.

Akcjonariusze, reprezentujący przynajmniej $\frac{1}{20}$ część kapitału zakładowego, mają prawo do dn. 1 kwietnia zgłosić do Komisji Likwidacyjnej, Warszawa, Nowy-Swiat 26 m. 10, żądanie umieszczenia dodatkowych spraw na porządku obrad.

Zarząd Spółki Akcyjnej

Zakłady Akumulatorowe systema „Tudor“, S. A.

zawiadamia PP. Akcjonariuszów, że w dn. 14 kwietnia 1932 r. o godz. 5 po poł. w lokalu Zarządu w Warszawie przy ul. Złotej Nr. 35, odbędzie się

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE

z następującym porządkiem obrad:

- 1) Zagajenie i wybór Przewodniczącego;
- 2) Sprawozdanie Zarządu i Komisji Rewizyjnej za 1931 r.;
- 3) Rozpatrzenie i zatwierdzenie bilansu i rachunku zysków i strat za tenże okres oraz podział zysków;
- 4) Udzielenie absolutorjum władzom Spółki;
- 5) Wybór władz Spółki;
- 6) Wolne wnioski.

PP. Akcjonariuszom przysługuje prawo zgłoszenia na porządek obrad spraw dodatkowych w terminie do dn. 31 marca 1932 r.

Walne Zgromadzenie będzie prawomocne bez względu na ilość reprezentowanych na niem akcyj.

Rada Nadzorcza

Mirkowskiej Fabryki Papieru, S. A.

ma zaszczyt zawiadomić PP. Akcjonariuszów, że w dn. 30 marca 1932 r. o godz. 6 po poł. odbędzie się w biurze Zarządu Spółki przy ul. Siennej Nr. 4

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE

z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Zagajenie i wybór przewodniczącego;
- 2) Zatwierdzenie sprawozdania władz Spółki za rok operacyjny 1931 oraz bilansu na dz. 31 grudnia 1931 r. wraz z rachunkiem zysków i strat, oraz udzielenie władzom Spółki jednoosobnego absolutorjum;
- 3) Zatwierdzenie podziału zysku za rok operacyjny 1931;
- 4) Wybory do Rady Nadzorczej i Komisji Rewizyjnej;
- 5) Ustalenie wynagrodzenia dla Rady Nadzorczej i Komisji Rewizyjnej;
- 6) Wolne wnioski.

Akcjonariusze, życzący sobie wziąć udział w powyższym Walnym Zgromadzeniu, zechcą przedstawić swoje akcje lub odnośne kwity depozytowe nie później niż do dn. 23 marca 1932 roku włącznie w biurze Zarządu w godzinach między 9 — 3 po poł.

ZARZĄD

Radomskiego Towarzystwa Elektrycznego

S. A.

podaje do wiadomości PP. Akcjonariuszów, że w dn. 30 marca 1932 r. o godz. 11.30 w lokalu Nr. 6 przy ul. Czackiego Nr. 8 w Warszawie, odbędzie się

WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARJUSZÓW

z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania Zarządu za 1931 r.;
- 2) Rozpatrzenie i zatwierdzenie bilansu oraz rachunku zysków i strat na 31 grudnia 1931 r.;
- 3) Postanowienie co do zysków za 1931 r.;
- 4) Udzielenie absolutorjum Radzie Nadzorczej i Zarządowi;
- 5) Wybór 7 członków Rady Nadzorczej, określenie zakresu ich pracy i uchwalenie im wynagrodzenia;
- 6) Zmiana Statutu, polegająca na wykreśleniu § 15 Statutu, który brzmi: „Do kompetencji Rady Nadzorczej, niezależnie od przedmiotów, prawem wskazywanych, należą decyzje, dotyczące: nabywania nieruchomości w przypadkach, gdy według prawa nie wymaga to uchwały Walnego Zgromadzenia; obciążania nieruchomości, brania udziału w jakiegokolwiek formie w obcych przedsiębiorstwach przemysłowych i handlowych; zawierania umów bądź na dostawę prądu, bądź w innych przedmiotach, o ile wartość przedmiotu umowy przekracza zł 500.000 (pięćset tysięcy)”;;
- 7) Wolne wnioski.

Akcjonariusze, którzy chcą sobie wziąć udział w Zgromadzeniu, winni zgłosić do dn. 23 marca 1932 r. w biurze Zarządu Towarzystwa w Radomiu, ul. Traugutta 53, swoje akcje lub zaświadczenia ze złożenia akcji u notariusza, urzędującego w granicach Rzeczypospolitej Polskiej lub w banku „Banque de Bruxelles, Société Anonyme à Bruxelles” (zezwolenie Ministra Skarbu w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu z dn. 8 marca 1927 r. L. D. O. P./951/III).

Życzący wystąpić z wnioskiem na Zgromadzeniu, winni go zgłosić do Zarządu Towarzystwa przed dn. 18 marca 1932 r. (art. 57 Ustawy o Spółkach Akcyjnych).

Zarząd Tomaszowskiej Fabryki Dywanów, Chodników i WYROBÓW Kokosowych Aleksander Müller, S. A. w Tomaszowie Mazowieckim

zawiadamia PP. Akcjonariuszów, że w dn. 2 kwietnia 1932 r. o godz. 18, w lokalu Zarządu Spółki w Tomaszowie Mazowieckim, ul. Rolanda 2, odbędzie się

ZWYCZAJNE ROCZNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARJUSZÓW

z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Zagajenie posiedzenia;
- 2) Wybór przewodniczącego;
- 3) Sprawozdanie Zarządu i Komisji Rewizyjnej za okres operacyjny;
- 4) Zatwierdzenie bilansu oraz rachunku strat i zysków za okres sprawozdawczy i podział zysku;
- 5) Wybór członków Zarządu na miejsce ustępujących i wybór Komisji Rewizyjnej;
- 6) Wolne wnioski akcjonariuszów.

Uczestniczyć w Walnym Zgromadzeniu mogą akcjonariusze, którzy prawo swoje w tym względzie ustala, stosownie do przepisów Statutu Spółki.

W razie niedojścia do skutku Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia w powyższym terminie z powodu niezgłoszenia akcjonariuszów dostatecznej ilości akcji — Walne Zgromadzenie odbędzie się w tym samym miejscu i z tymże porządkiem dziennym w drugim terminie 18 kwietnia 1932 r.

Zarząd Spółki Akcyjnej p. i.

„Fabryka Porcelany i WYROBÓW Ceramicznych w Ćmielowie”, S. A.

zawiadamia PP. Akcjonariuszów, że w dn. 5 kwietnia 1932 r. o godz. 6 po poł. odbędzie się w siedzibie Spółki w Warszawie ul. Marszałkowska 95 m. 15

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARJUSZÓW SPÓŁKI

z następującym porządkiem obrad: 1) Wybór przewodniczącego; 2) Sprawozdanie Zarządu i Komisji Rewizyjnej; 3) Rozpatrzenie i zatwierdzenie bilansu, sporządzonego na dz. 31/XII 1931 r.; 4) Zatwierdzenie budżetu na 1932 r.; 5) Określenie wysokości wynagrodzenia dla członków Zarządu i Komisji Rewizyjnej; 6) Wybór członków Zarządu i Komisji Rewizyjnej na miejsce ustępujących; 7) Upoważnienie dla Zarządu do zaciągania zobowiązań, hipotecznie zabezpieczonych; 8) Wolne wnioski.

Akcjonariusze, życzący sobie wziąć udział w Walnym Zgromadzeniu, powinni złożyć swe akcje w Biurze Zarządu najpóźniej na 7 dni przed Walnym Zgromadzeniem.

Na zasadzie art. 57 Prawa o Spółkach Akcyjnych, akcjonariusze mogą zgłosić dodatkowe sprawy na porządek dzienny do dnia 21 marca 1932 r.

ELEKTROWNIA ZGIERSKA, S. A.

Bilans na dz. 31 grudnia 1931 r.

STAN CZYNNY	zł	zł
Kapitał zakładowy:		
Place	354.737'93	
Budynki	753.557'27	
Urządzenia wodne	117.478'69	
Maszyny	2.896.641'22	
Sieć przewodn. podziemnych	422.327'88	
„ „ napowietrznych	356.957'98	
„ „ ośw. miejskiego	102.170'98	
Ruchomości i narzędzia	32.272'21	
Liczniki, wydzierżaw. abonantom	109.721'27	
Ograniczniki, wypoż. „	2.807'25	5,148.672'68
Kapitał obrotowy:		
Materiały do eksploatacji	111.529'26	
Kasa	11.631'62	
Papiery proc. własne	117.263'00	
Udziały w obcych przedsiębiorstwach	2.000'00	
Dłużnicy	504.021'05	
Kaucje złożone	2.970'00	
Marki stemplowe i pocztowe	158'30	
Papiery proc. obce	6.590'01	756.163'24
		<u>5,904.835'92</u>

STAN BIERNY	zł	zł
Kapitał własny:		
Kapitał akcyjny	2.887.500'00	
„ zapasowy	707.017'00	
„ rezerwy odnowienia	20.802'72	
„ amortyzacyjny	1.576.324'85	5,191.644'57
Kapitał obrotowy:		
Dywidenda niepodniesiona	28.752'40	
Wierzyciele	31.658'12	
Kaucje abonentów w pap. proc.	590'01	
„ „ w gotówce	53.179'51	
Depozyt Zarządu	6.000'00	
Pap. proc. własne wyd. na kaucje	2.820'00	123.000'04
Nadwyżka		590.191'31
		<u>5,904.835'92</u>

Rachunek zysków i strat za 1931 r.

WYDATKI	zł
Wydatki	893.623'38
Nadwyżka	590.191'31
	<u>1,483.814'69</u>

WPŁYWY	zł
Wpływy z operacji za 1931 r.	1,483.814'69
	<u>1,483.814'69</u>

Spółka Akcyjna Kielecka Odlewnia

zawiadamia niniejszem PP. Akcjonariuszów, że w dn. 16 kwietnia 1932 r. o godz. 17 odbędzie się w Warszawie przy ul. Aleje Ujazdowskie 9-a w siedzibie Spółki Akcyjnej Przemysł Metalowy Granat

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARJUSZÓW

z następującym porządkiem dziennym: 1) Wybór przewodniczącego; 2) Sprawozdanie Zarządu i Komisji Rewizyjnej; 3) Rozpatrzenie i zatwierdzenie bilansu, oraz rachunku strat i zysków; 4) Podział zysków za rok operacyjny 1931, i pokwitowanie władz spółki za wykonania przez nie obowiązków; 5) Wybory władz spółki; 6) Upoważnienie Zarządu do kupna, sprzedaży ludziej wydzierżawiania nieruchomości, oraz zaciągania usługów hipotecznych; 7) Oznaczenie pisma, w którym mają być drukowane ogłoszenia Spółki.

Akcjonariusze, pragnący zgłosić sprawy dodatkowe na porządek dzienny, winni to uczynić do dn. 24 marca 1932 r., tak aby sprawy te mogły być umieszczone na porządku dziennym w drugim ogłoszeniu.

Akcjonariusze, życzący sobie wziąć udział w Walnym Zgromadzeniu, obowiązani są złożyć swoje akcje lub świadectwa depozytowe instytucji kredytowych polskich przynajmniej na 7 dni przed terminem Walnego Zgromadzenia w biurze Zarządu S. A. Przemysł Metalowy Granat.

Zarząd Sp. Akc. Zakłady Kauczukowe „Piaśtów”, S. A.

zawiadamia PP. Akcjonariuszów, że w dn. 14 kwietnia 1932 r. o godz. 6 wiecz. w lokalu Zarządu w Warszawie przy ul. Złotej Nr. 35. odbędzie się

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE

z następującym porządkiem obrad:

- 1) Zagajenie i wybór Przewodniczącego;
- 2) Sprawozdanie Zarządu i Komisji Rewizyjnej za 1931 r.;
- 3) Rozpatrzenie i zatwierdzenie bilansu i rachunku zysków i strat za tenże okres oraz podział zysków;
- 4) Udzielenie absolutorium władzom Spółki;
- 5) Wybór władz Spółki;
- 6) Wolne wnioski

PP. Akcjonariuszom przysługuje prawo zgłoszenia na porządek obrad spraw dodatkowych w terminie do dn. 31 marca 1932 r.

Walne Zgromadzenie będzie prawomocne bez względu na ilość reprezentowanych na niem akcji.

Zarząd Fabryki Mydeł i Perfum „Warszawskie Laboratorium Chemiczne”, S. A.

zawiadamia PP. Akcjonariuszów, że w dn. 14 kwietnia 1932 r. o godz. 17 w biurze Zarządu Spółki w Warszawie przy ul. Złotej Nr. 61, odbędzie się

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE

z następującym porządkiem dziennym: 1) Zagajenie i wybór przewodniczącego; 2) Przyjęcie sprawozdania Komisji Rewizyjnej, oraz zatwierdzenie sprawozdania Zarządu i bilansu Spółki za 1931 r. oraz pokwitowanie Zarządu z czynności tegoż roku; 3) Podział zysków; 4) Zatwierdzenie budżetu i planu działań na 1932 r.; 5) Wybór członków Zarządu i Komisji Rewizyjnej; 6) Określenie wynagrodzenia członków Zarządu i Komisji Rewizyjnej; 7) Upoważnienie Zarządu do uzupełnienia swej listy drogą kooptacji (§ 15 statutu) i 8) Wnioski akcjonariuszów.

Akcjonariusze, pragnący uczestniczyć w Zgromadzeniu, winni na 7 dni przed terminem złożyć Zarządowi swe akcje lub odnośne kwity depozytowe.

Termin zgłoszeń spraw dodatkowych (art. 57 Ust. o Sp. Akc.) upływa 30 marca 1932 r.

ZARZĄD

S. A. Budowy Transmisji, Maszyn i Odlewni Żelaza „J. JOHN“ W ŁODZI

podaje do wiadomości PP. Akcjonariuszów, że w dn. 15 kwietnia 1932 r. o godz. 5 po poł. odbędzie się w lokalu Zarządu Spółki w Łodzi, ul. Piotrkowska Nr. 217

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARJUSZÓW

z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Zatwierdzenie bilansu i sprawozdania Zarządu za rok operacyjny 1931, oraz przedstawienie sprawozdania Komisji Rewizyjnej i powzięcie uchwały odnośnie wyników tegoż roku;
  - 2) Zatwierdzenie planu działalności i budżetu za 1932 r.;
  - 3) Wybór członków Zarządu na miejsce ustępujących;
  - 4) Wybór członków Komisji Rewizyjnej;
  - 5) Oznaczenie miejscowej gazety dla ogłoszeń Zarządu;
  - 6) Określenie wynagrodzenia dla Zarządu i Dyrekcji na 1932 r.;
  - 7) Wnioski Zarządu i Akcjonariuszów.
- Łódź, dnia 15 marca 1932 r.

Zarząd Sp. Akc.

„OLKUSZ“ Fabryka Naczyń Emaljowanych

S. A. W OLKUSZU

podaje niniejszem do wiadomości akcjonariuszów, że w dn. 21 kwietnia 1932 r. o godz. 17 odbędzie się w lokalu S. A. „Olkusz” w Olkuszu

NADZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARJUSZÓW

Spółki Akcyjnej „Olkusz”, Fabryka Naczyń Emaljowanych S. A. w Olkuszu, z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Zagajenie i wybór Przewodniczącego;
- 2) Wybór członków Zarządu w miejsce ustępujących;
- 3) Wybór członków Komisji Rewizyjnej;
- 4) Wolne wnioski Zarządu oraz wolne wnioski akcjonariuszów.

Akcjonariusze, życzący sobie brać udział w Walnym Zgromadzeniu, winni złożyć swoje akcje przynajmniej na 7 dni przed Zgromadzeniem w Spółce i nie odebrać takowych przed ukończeniem Zgromadzenia.

Zamiast akcji oryginalnych mogą być złożone zaświadczenia, wydane na dowód złożenia akcji u notariusza, bądź w instytucji kredytowej krajowej, lub po uprzednim uzyskaniu zezwolenia w myśl art. 59 Prawa akcyjnego w jednej z następujących instytucji kredytowych zagranicznych: 1) Anglo Tschecho-Slovakische Bank, Prag, 2) Deutsche Bank und Diskontogesellschaft, Berlin, 3) Darmstädter und Nationalbank Kommanditgesellschaft a. Aktien, 4) Anglo International Bank Ltd. London Ec 3, 5) Credito Italiano, Tr'este, 6) Oesterreichische Kreditanstalt für Handel und Gewerbe, Wien, 7) Schoeller et Comp. Bankhaus, Wien, 8) Schweizerischer Bank Verein, Zürich, 9) Ungarische Allgemeine Kreditbank, Budapest V i 10) Bank von Liechtenstein, Vaduz.

Wnioski akcjonariuszów przedstawione być mogą Walnemu Zgromadzeniu jedynie przez Zarząd, drogą poleconych pism, najpóźniej w ciągu 23 dni, poprzedzających Walne Zgromadzenie nie wliczając daty nadania.

Widzewska Manufaktura, S. A. w Łodzi

Bilans na dz. 31 grudnia 1930 r.

STAN CZYNNY		zł	zł
Nieruchomości		8,114,777 90	
Budowle		4,869,429 74	
Maszyny i urządzenia		51,675,517 13	
Wyroby i surowce (remanenty)		15,870,125 48	
Kasa		184,578 62	
Weksle		1,179,600 31	
Papiery wartościowe		143,097 50	
Sumy przechodnie (Agio)		566,127 36	
Obligacje niezrealizowane		21,863,520 00	
Odbiorcy		4,098,027 06	
Dłużnicy		18,831,984 04	
Strata	4 713,626 20		
pozost. zysku z 1929 r.	48 891 84	4,664 734 36	
		<u>132,061,519 50</u>	

Depozyty na przechowaniu	zł 8,171,350 00
Dłużnicy depozytowi	zł 14,605,585 50
	<u>22,776,935 50</u>

STAN BIERNY		zł	zł
Kapitał zakładowy		31,250,000 00	
„ rezerwy		4,803,155 70	
„ amortyzacyjny		32,057,413 20	
„ nadzwycz. rezerwy		973 288 93	
Fundusz dobroczynny		403 283 92	
Emisja obligacyjna		27,763,200 00	
Wierzyciele	31,706,098 89		
Akcepty	3,105,078 86	34,811,177 75	
		<u>132,061,519 50</u>	

Wierzyciele depozytowi zł 22,776,935 50

Rachunek strat i zysków

WINIEN		zł	zł
Różn. kursu z r k agia		23,588 64	
Strata na odbiorcach		2,391,049 53	
Wyplac. proc., dyskonto stc.	2,818,932 49		
Otrzym.	887,340 85	1,931,591 64	
Podatki		2,775 156 29	
Koszty ogólne		3,175,485 49	
Świadczenia socjalne		702,764 02	
		<u>10,999,635 61</u>	

MA		zł
Poz. zysku z 1929 r.		48,891 84
Wyksięg. niepodniesionej dywidendy		4,294 70
Wpływy z potr. strat na dłużn. z lat ub.		79,968 07
Zysk na fabrykacji		6,201,746 64
Strata w 1930 r.		4 664,734 36
		<u>10,999,635 61</u>

Doroczne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszów

firmy

Warszawski Młyn Parowy, S. A.

odbędzie się w Warszawie, dn. 9 kwietnia 1932 r., o godz. 12 w poł., przy ul. Objazdowej 2, z następującym porządkiem dziennym: 1) Wybór przewodniczącego; 2) Rozpatrzenie bilansu, sprawozdania Zarządu i protokołu Rady Nadzorczej za rok operacyjny 1930/31 oraz pokwitowanie Zarządu z jego czynności w roku sprawozdawczym; 3) Upoważnienie Zarządu do korzystania z wszelkiego rodzaju kredytów oraz zatwierdzenie umów dokonanych w roku sprawozdawczym i udzielonych zabezpieczeń; 4) Podwyższenie kapitału akcyjnego i udzielenie Zarządowi odpowiednich pełnomocnictw, celem przeprowadzenia wszelkich formalności, związanych z podwyższeniem kapitału akcyjnego; 5) Wolne wnioski.

ZARZĄD Lesienickiej Fabryki Drożdży Prasowanych i Spirytusu, S. A. we Lwowie

zwołuje niniejszem

IX Zwyczajne Walne Zgromadzenie

które odbędzie się w dn. 16 kwietnia 1932 r., o godz. 11 przed poł. w sali konferencyjnej Banku Dyskontowego Warszawskiego oddz. we Lwowie, ul. 3 Maja 14 — z następującym porządkiem dziennym:

1) Odczytanie i zatwierdzenie sprawozdania, bilansu i rachunku zysków i strat za 1931 r.; 2) Udzielenie absolutorjum dla władz Spółki; 3) Powzięcie uchwały co do rozdziału czystego zysku; 4) Wybór Rady Nadzorczej na przeciąg 3 lat; 5) Ustalenie wysokości wynagrodzenia dla członków Komitetu Nadzorczego; 6) Wolne wnioski.

Celem wykonania prawa głosowania na Walnym Zgromadzeniu, należy najpóźniej na osiem dni przed Walnym Zgromadzeniem złożyć akcje (do których nie muszą być dołączone arkusze kuponowe), uzasadniające prawo głosu, w kasie Spółki w Lesienicach pod Lwowem, lub w Banku Dyskontowym Warszawskim, oddz. we Lwowie.

Posiadanie jednej akcji nadaje prawo do jednego głosu. Prawo głosowania może być wykonane osobiście lub przez pełnomocnika, bez względu na to, czy tenże jest akcjonariuszem lub nie. Pełnomocnictwo winno być pisemne.

Ceny biletów samolotowych

wybitnie obniżone

na okres zimowy

AMERYKA

JEST NAJWIĘKSZYM
RYNKIEM NA ŚWIECIE

AMERYKAŃSKO-POLSKA

IZBA HANDLOWA

W STANACH ZJEDNOCZONYCH
149 East 67th Street New York City

POŚREDNICZY W NAWIAZYWANIU
STOSUNKÓW HANDLOWYCH
POMIĘDZY AMERYKĄ A POLSKĄ

KUPCZE I PRZEMYSŁOWCZE POLSKIE!
po przybyciu do Nowego Yorku
UDAJ SIĘ ZARAZ DO IZBY

ROZMÓWISZ SIĘ TAM PO POLSKU, OTRZYMASZ
WSKAZÓWKI I POMOC BIUROWĄ ZA DARMO!
KORESPONDENCJA W JĘZYKU POLSKIM

W POLSCE

załatwiaj swe sprawy przez

Polsko - Amerykańską Izbę Handlową

Warszawa, Nowy Świat 72, tel. 26-62

„POLMIN”

PAŃSTWOWA FABRYKA OLEJÓW MINERALNYCH
SIEDZIBA DYREKCJI: LWÓW, ULICA SZPITALNA Nr. 1

TELEFONY: 2-48, 3-28, 39-20, 39-21

FABRYKA OLEJÓW MINERALNYCH
W DROHOBYCZU — TELEFON 105

REPREZENTACJA W WARSZAWIE
ul. Szkolna 2; telefony: 70-84, 114-75, 512-33 i 177-8

Reprezentacja w Gdańsku — Polish Petroleum Company — Krebsmarkt 7 — 8
Przedstawicielstwa zagraniczne we wszystkich stołecznych miastach Europy

POLECA ZNANE ZE SWEJ PIERWSZORZĘDNEJ JAKOŚCI

OLEJE I SMARY SAMOCHODOWE

Polmin AS, Polmin AL, Polmin AZ, Polmin AF, Polmin AP, Polmin AD i Polmin AT

OLEJE CYLINDROWE, ODPOWIEDNIE DO
WSZYSTKICH WARUNKÓW PRACY. WYSOKOGA-
TUNKOWE OLEJE ŁOŻYSKOWE. OLEJE DO
SILNIKÓW SPALINOWYCH, DO KOMPRESORÓW PO-
WIETRZNYCH I KOMPRESORÓW CHŁODNICZYCH.
OLEJE TURBINOWE i TRANSFORMATORO-
WE OLEJE WIERTNICZE. TŁUSZCZE MA-
SZYNOWE. SMARY DO LIN I KÓŁ ZĘBATYCH.
SMARY DO WÓZKÓW KOPALNIANYCH I OLEJE
OSIOWE. — PARAFINĘ, ŚWIECE, WAZE-
LINĘ TECHNICZNA. — BENZYNY: EKSTRAKCYJ-
NA, LOTNICZA, SAMOCHODOWĄ I MOTOROWĄ. —
NAFTĘ: RAFINOWANĄ I SILNOPLOMIENNA. OLE-
JE GAZOWE. ASFALTY BEZPARAFINOWE I PARA-
FINOWE. SULFOKWASY, KWASY NAFTENOWE.

ODDZIAŁY W KRAJU:

BIAŁYSTOK, ul. Warszawska 7, tel. 10-34

KRAKÓW, ul. Szczepańska 9, tel. 15-82

LUBLIN ul. Krak. Przedm. 46, tel. 10-74

LWÓW ul. Szpitalna 1, tel. 3-23

ŁÓDŹ, ul. Piotrkowska 152, tel. 6-27,

WARSZAWA, ul. Szkolna 2, tel. 714-75

POZNAŃ, ul. św. Marcina 18, tel. 35-36

SOSNOWIEC, ul. Naftowa 4, tel. 2-03

TORUŃ, ul. Mostowa 17, tel. 3-99

WILNO ul. Jagiellońska 8, tel. 1-72

SKŁADY WŁASNE I KOMISOWE:

BIAŁYSTOK, BIELSK PODLASKI, BIŁGORAJ, BĘDZIN, BRODY, BYDGOSZCZ, CHELM, DOLINA, DRO-
HOBYCZ GARWOLIN, GDYNIA, GRUDZIĄDZ, JAROSŁAW, KALISZ, KIELCE, KOŃSKIE, KOŁOMYJA,
KOWEL. KRAKÓW, KRASNYSTAW, LIDA, LUBLIN. LUBARTÓW, LWÓW, ŁĘCZYCA, ŁOMŻA, ŁÓDŹ,
MIĘDZYRZEC PODLASKI, NOWOGRÓDEK, OPOCZNO, OSTROWIEC, OSTRÓW, PABJANICE, RADOM,
RADZYŃ, RÓWNE. RYKI, SANDOMIERZ, SAMBOR, SIEMIATYCZE, SIEDLCE, SKIERNIEWICE, SOBOLEW,
SOSNOWIEC, STANISŁAWÓW, STRYJ, TOMASZÓW MAZ., TORUŃ, TARNOPOL, WARSZAWA, WILNO,
WIELUŃ, WIERZBNIK, WÓLKOWYSK, WŁOCŁAWEK, ZDUŃSKA WOLA, ZŁOCZÓW, ŻYHARDÓW

WŁASNY PARK CYSTERNOWY

POCZTOWA KASA OSZCZĘDNOŚCI P. K. O.

CENTRALA: WARSZAWA, JASNA 9
ADRES TELEGRAFICZNY: POKO

ODDZIAŁY: KATOWICE, KRAKÓW,
POZNAŃ, WILNO, ŁÓDŹ

C Z Y N N O Ś C I   B A N K O W E :

INKASO WEKSLI I INNYCH DOKUMENTÓW WIERZYTELNOŚCIOWYCH:

P. K. O. PRZYJMUJE DO INKASA WEKSLI I INNE DOKUMENTY (FRACHTY I T. P.) PLATNE WE WSZYSTKICH MIEJSCOWOŚCIACH KRAJU. WALUTA ZAINKASOWANA DOPISYWANA JEST NATYCHMIAST NA KONTO WIERZycIELA.

PRZECHOWYWANIE PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH (DEPOZyty):

ZŁOŻONE DO DEPOZYTU WALORY SĄ NIE TYLKO PRZECHOWYWANE, LECZ I ADMINISTROWANE, TO ZNACZY, ŻE P. K. O. BEZ DALSZYCH ZLECEŃ, SAMA DOKONUJE REALIZACJI ZAPADŁYCH KUPONÓW I WYŁOSOWANYCH PAPIERÓW, ORAZ PRZEPROWADZA KONWERSJE I NOWE EMISJE (CENTRALA W WARSZAWIE).

Z L E C E N I A   G I E Ł D O W E :

ZLECENIA GIELDOWE KUPNA I SPRZEDAŻY WYKONUJE P. K. O. NA WARUNKACH NAJKORZYSTNIEJSZYCH ŚCIŚLE WEDŁUG KART UMOWY (SZLUSÓW GIELDOWYCH). P. K. O. SKUPIJE RÓWNIEŻ KUPONY WALORÓW PAŃSTWOWYCH ORAZ REALIZUJE WYŁOSOWANE OBLIGACJE PAŃSTWOWE.
.. (CENTRALA W WARSZAWIE). ..

OBROT PIENIĘŻNY Z ZAGRANICĄ:

P. K. O. NA ZLECENIE UCZESTNIKÓW OBROTU CZEKOWEGO LUB OSZCZĘDNOŚCIOWEGO PRZEKAZUJE ZAGRANICĄ DOWOLNE KWOTY BĄDŹ TO CZEKAMI NA BANKI ZAGRANICZNE DO WSZYSTKICH ZNACZNIEJSZYCH PAŃSTW, BĄDŹ TO CZEKAMI PRZEKAZOWYMI NA URZĘDY CZEKOWO-POCZTOWE, JAK RÓWNIEŻ ZAPOMOCA PRZELEWÓW NA ZAGRANICZNE KONTA CZEKOWO-POCZTOWE DO AUSTRJI, BELGJI, DANJI, FRANCJI, CZECHOSŁOWACJI, HOLANDJI, JUGOSŁAWJI, LOTWY, NIEMIEC, SZWECJI, SZWAJCARJI.

PRZEKAZYWANE Z ZAGRANICY PIENIĄDZE DO POLSKI DOPISYWANE SĄ NA KONTA P. K. O. W POLSCE LUB PRZEKAZYWANE DO WSKAZANYCH MIEJSC ZAMIESZKANIA ADRESATÓW W KRAJU.

UDZIELANIE POŻYCZEK (LOMBARD):

UCZESTNICY OBROTU CZEKOWEGO I OSZCZĘDNOŚCIOWEGO MOGĄ OTRZYMYWAĆ POŻYCZKI LOMBARDOWE NA ZASTAW PAPIERÓW PAŃSTWOWYCH, KOMUNALNYCH ORAZ AKCYJBANKU POLSKIEGO NA DOGODNYCH WARUNKACH.

WSZYSTKIE FORMALNOŚCI MOGĄ BYĆ ZAŁATWIANE RÓWNIEŻ W DRODZE .. .. KORESPONDENCJI. .. ..

SAFESY (CENTRALA I ODDZIAŁ W KRAKOWIE)

P. K. O. wynajmuje Kasetki (safesy) różnych wymiarów na bardzo dogodnych warunkach